

KERTOMUS KEMINMAAN KUNNAN MUINAISJÄÄNNÖSTEN INVENTOINNISTA

VUONNA 1995

Timo Ylimaunu

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	1
ARKISTOT	4
KIRJALLISUUS	4
KOHDELUETTELO	5
KOhteiden Sijoittuminen Kunnan Alueelle	15
Keminmaan Kohteet	22

Kesällä 1995 tehtiin ensimmäinen varsinainen muinaisjäännösten inventointi Keminmaan kunnassa. Kustannuksista vastasi kunta. Varsinaisesti maastotyöt tehtiin heinäkuun aikana, mutta syksyn aikana tarkastettiin vielä useita kohteita. Kenttätyöt tehtiin yhteistyössä kunnan viranomaiste, etenkin ympäristösihteeri Aapo Mäenpään kanssa. Häneltä saatiin tietoja useista ennestään tuntemattomista muinaisjäännöksistä, mistä suuret kiitokset hänelle. Inventoinnissa ja jälkitöissä avustivat fil.yo. Eija Ojanlatva ja Huk Jalo Alakärppä, mistä lausun suuret kiitokset heille.

Ensimmäiset maininnat Keminmaan muinaisjäännöksistä löytyvät Murmanilta vuodelta 1865, kun hän kertoo "että Kivalon-penikoissa löytyy niinkutsutuita Jatulilaisten raunioita, joita muutamit yksinkertaiset kammoksuvat, vaikka ei nämätkään ole erinomaisempia kuin ymmyrkäisiä kuopakkeita semmoississa paikoissa, joissa on kivirakkaa". Hän kävi myös Simossa Kirnuvaaralla katsomassa toisia "kuopakkeita ja raunioita". Kivaloiden ja Tornivaaran muinaisjäännökset, kuten Jatulinlehdon ja "Jatulin-taraat", mainitsee myös Calamnius (1868), mutta huomauttaa "muinoin sanotaan täällä olleen paljonkin muinaisjäänteitä, vaan nyt pä niitä harvassa vaan siellä on". Kuitenkin hän kertoo Penikoilla ja Kokonmaalla olevista "Lapinraunioista". Kivaloilta olisi hänen mukaansa löytynyt hukkaan joutunut kiviase, samoin hän mainitsee Pölhön mailta löytyneen keihäänkärjen. Castrén tarkasti kesällä 1887 nykyisen Keminmaan, Tervolan ja Simon alueella useita kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hän keräsi matkallaan myös esineitä nykyisen Kansallismuseon kokoelmiin ja samaalla merkitsi muistiin kuulemansa mahdolliset jäännökset (Castrén 1894).

Tällä vuosisadalla tarkastus- ja kaivausmatkoja ovat tehneet useat tutkijat. Tallgren kaivoi Keromäen asuinpaikkaa vuonna 1907 (Tallgren 1910). Seuraavana vuonna Appelgren teki koekaivauksen Sunnarborgin maakumpuun ja kehävalliin (Appelgren 1913).

Kemijoen valjastaminen sai varsinaisesti arkeologit liikkumaan jokivarressa. Useat arkeologit tarkastivat kunnan muinaisjäännöksiä. Tällä vuosikymmenellä Oulun yliopiston arkeologian oppiaineen henkilökunta on kiinnittänyt huomiota alueen muinaisuuteen. Kiinteitä jäännöksiä ovat tarkastaneet Erä-Esko, Ahvenlampi, Kankaanpää, Kankkunen, Koivunen, Kotivuori, Mäki vuoti, Okkonen, Torvinen ja Wallenius (Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto; Oulun yliopiston arkeologian laboratorion topografinen arkisto). Muinaisjäännöksistä ja muusta seudun muinaisuuteen liittyvistä asioista on kirjoitettu muutamia artikkeleita Jatuliin, Kemin Museo- ja kotiseutuyhdistyksen julkaisuun (esim. Åqvist 1950, 1958).

Kaivaustutkimuksia ovat tehneet jo mainittujen Tallgrenin ja Appelgrenin lisäksi Kronqvist vuonna 1933 ja Koivunen vuonna 1981 Valmarinniemen keskiaikaisella kirkon paikalla, Cleve Haminasaaren markkinapaikalla vuonna 1947, Kankkunen Sompujärvellä kivikautisella asuinpaikalla vuonna 1985, Koivunen Haapamaalla vuonna 1989, Okkonen Kiimamaalla vuosina 1992 ja 1993 sekä Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu Liedakkalan Korkiamaalla vuonna 1995 (Museoviraston arkeologian osaston topografinen arkisto; Oulun yliopiston arkeologian laboratorion topografinen arkisto; Cleve 1955; Koivunen 1982, 1991; Okkonen 1993; Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu 1996).

Inventoinnissa keskityttiin käymään läpi aikaisemmin tarkastamattomia maastokohteita. Vanhemmat kohteet pyrittiin samalla huomioimaan, mutta niitä ei järjestelmällisesti tarkastettu. Suurin osa löydetyistä kohteista sijoittuu varhaismetallikautisille korkeuksille noin 20 m - 40 m mpy. Kesän ja syksyn aikana ei ehditty tutkimaan kunnan itäosaa, missä maastokohteet sijaitsevat ylemmillä kivikautisilla korkeuksilla, yli 40 m mpy. Tämän takia inventointia olisi hyvä jatkaa jonain tulevana kesänä.

Aikaisemmin Museoviraston arkeologisen osaston muinaisjäännösluetteloon oli merkitty 54 kohdetta, ja vuonna 1995 löydettiin 58 ennestään tuntematonta kohdetta. Suurin osa nyt löydetyistä kohteista oli varhaismetallikautisia asuinpaikkoja, jotka havaittiin maastossa keittokuoppien perusteella. Laajimmat keittokuoppakentät sijaitsevat tämän inventoinnin perusteella Rovavaaran rinteillä, missä niitä on ainakin 116. Edellisten lisäksi siellä on asuinpaikkavalleja ja muita kuoppajäänteitä. Toinen laaja keittokuoppa-asuinpaikka sijaitsee Kotikummissa.

Inventoinnin perusteella tehtiin syksyllä 1995 myös yksi kaivaustutkimus Liedakkalan Korkiamaalla, missä tutkittiin varhaismetallikautista asuinpaikkaa ja keittokuopan puolikas. Kuopan reunalta löytyi varhaismetallikautista keramiikkaa sekä kvartsiesineistöä (Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu 1996). Inventoinnin yhteydessä Honkajärvenkankaalta, keittokuoppien lähistöltä, löytyi myös keramiikkaa. Se oli samantyyppistä kiillesekoitteista Sär2-keramiikkaa kuin mitä on löytynyt Kiimamaan kaivauksissa vuosina 1992 ja 1993.

Esihistoriallisia hautarakennelmia, röykkiöitä, löytyi myös useasta kohteesta. Laajimmat kalmistot sijaitsevat Kiimamaalla ja Rantapalossa, missä on ainakin seitsemän röykkiöhautaa sekä useita kuoppajäännöksiä kivikossa. Suurimman röykkiön halkaisija on noin kahdeksan metriä.

Keminmaan kunnan alueelta on tämän inventoinnin, aikaisempien tarkastusten ja tutkimusten perusteella merkitty 112 kohdetta Museoviraston muinaisjäännösluetteloon. Osa kohteista on jo tuhoutuneita, osasta on viime vuosisadan puolelta kirjallisia mainintoja ja osa on erittäin hyvässä kunnossa. Seuraavassa luettelossa on erilaisten kohteiden lukumäärä. Kohteita on enemmän kuin 112, koska joissain paikoissa on erityyppisiä muinaisjäännöksiä esimerkiksi röykkiöitä ja kuoppia kivikossa. Ryhmään "muu muinaisjäännös" kuuluvat esimerkiksi jatulintarhat, rajakivet, Valmarinniemen kirkon ja hautausmaan paikka sekä muutamat vanhat viime vuosisadalla mainitut kohteet, joita ei ole pystytty tarkastamaan.

Tyyppi	lukumäärä
kivikautinen asuinpaikka	11
varhaismetallikautinen asuinpaikka	33
rautakautinen asuinpaikka	3
röykkiökohde	20
kivikkokuoppakohde	21
pyyntikuoppakohde	3
kuoppajäännöskohde	8
löytöpaikkakohde	8
muu muinaisjäännös	12

Raportissa esiintyy kahden tyyppisiä koordinaatteja. Ensimmäiset ovat peruskarttakoordinaatteja ja sulkeiden sisällä olevat yhtenäiskoordinaatteja. Jälkimmäiset on otettu mukaan, koska nykyisin luodaan tietokantoja ja tutkimuksessa käytetään paikkatietojärjestelmiä ja korkeusmalleja. Etenkin jälkimmäisissä joudutaan käyttämään yhtenäiskoordinaatteja. Koordinaatit on saatavissa suoraan raportista, eikä niitä tarvitse itse muuttaa.

Muinaisjäännökset on Museoviraston luokituksen mukaan sijoitettu kolmeen eri rauhoitusryhmään: I, II ja III luokkaan. Ensimmäisen ryhmän muinaisjäännökset ovat joko valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä jäännöskohde, joka on pyrittävä suojelemaan koskemattomana. Tämä on myös kaavoituksessa otettava huomioon. Toisen ryhmän rauhoittaminen edellyttää lisätutkimuksia, esimerkiksi ennen maankäyttötoimenpiteitä. Kolmannen ryhmän muodostavat epämääräiset tai tuhoutuneet jäännökset ja ne ovat rauhoituksesta vapaita kohteita.

Museovirasto, Helsinki. Arkeologian osasto topografinen arkisto.

Oulun yliopisto, Oulu. Arkeologian laboratorio topografinen arkisto.

KIRJALLISUUS

Alakärppä, J., Ojanlatva, E. & Ylimaunu, T. 1996: Keminmaan Liedakkalan Korkiamaan asuinpaikkakohteen arkeologinen tutkimus 1995. Painossa.

Appelgren-Kivalo, Hj. 1913: Eräs muinaisjäännös Kemistä. *Suomen museo* XX 1913.

Calamnius, J. W. 1868: Muinais-tiedustuksia Pohjanperiltä. *Suomi*. Kirjoituksia isänmaallisista aineista, 7 osa toinen jakso.

Castrén, Z. 1894: Vanhan ajan muistoja Kemin, Tervolan ja Simon seurakunnista. *Suomen muinaismuisto-yhdistyksen aikakauskirja* XIV.

Cleve, N. 1955: Kemin Haminasaaren markkinapaikka. *Jatuli V* Kemin Kotiseutu- ja museoyhdistyksen julkaisu. Kemi.

Koivunen, P. 1982: Keminmaan kirkonpaikan tutkimukset Valmarinniemiellä kesällä 1981. Alustava raportti. *Faravid*. Pohjois-Suomen historiallisen yhdistyksen vuosikirja V.

- 1991: Suomen Tornionlaakson esihistoria. *Tornionlaakson historia 1*. Jääkaudelta 1600-luvulle. Toim. Olof Hederyd, Yrjö Alamäki, Matti Kenttä. Malung.

Kotivuori, H. - Torvinen, M. 1992: *Länsi-Pohjan kiinteät muinaisjäännökset*. Lapin seutukaavaliitto julkaisu n:o 117 sarja A. Rovaniemi.

Murman, J. W. 1865: Kertomus tiedustutmatkasta Pohjanperällä, kesällä v. 1862. *Suomi*. Kirjoituksia isänmaallisista aineista, 3 osa toinen jakso.

Okkonen, J. 1993: Kemin Kiimamaan röykkiö- ja asuinpaikkakohteen arkeologiset tutkimukset 1992. *Arkeologian tutkimusraportti 8*. Oulun yliopisto, Historian laitos, Arkeologia.

Tallgren, A. M. 1910: Forskningar på en bronsåldersfyndplats i Kemi. *Finskt museum* XVII 1910.

Åqvist, A. 1950: Kotoista tarinaa. *Jatuli II*. Kemin Kotiseutu- ja museoyhdistyksen julkaisu. Kemi.

- 1958: Kotoista tarinaa. *Jatuli VI*. Kemin Kotiseutu- ja museoyhdistyksen julkaisu. Kemi.

KOHDELUETTELO

KEMINMAA 1

Kylä: Valtiomaa
Löytöpaikka: Jatulinlehto
- "Jatulinkirkko" I

PK SOMPUJÄRVI 2544 04

x=7312 18
y=2551 43
z=90

KEMINMAA 2 ja 30

Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Keromäki
-varhaisrautakautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAAKKOLA 2542 10

x=7311 82
y=2532 73
z=30

KEMINMAA 3

Kylä:Liedakkala
Löytöpaikka: Tornivaara
- "Jatulinpatsaita" II

PK ALA-PENIKKA 2543 03

x=7306 08
y=2543 00
z=80

KEMINMAA 4

Kylä:
Löytöpaikka: ?
-Jatulintarha tai "Juoksutaras" III

PK SOMPUJÄRVI 2544 04

x=?
y=?
z=?

KEMINMAA 5

Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Revonnenä
-Historiallisen ajan kuoppajäännös II (III)

PK ALA-PAAKKOLA 2542 10

x=7310 68
y=2533 00
z=35

KEMINMAA 7

Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Sunnarborg (Laitilanmaa)
-Historiallisen ajan vallimainen jäännös II

PK KALKKIMAA 2542 07

x=7311 15
y=2528 45
z=24

KEMINMAA 8

Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Piiponkangas
- Soikeiden tuluskivien löytöpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09

x=7300
y=2526
z=10 - 15?

KEMINMAA 11

Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Vähäpalo
-kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12

x=7307 46
y=2530 47
z=48

KEMINMAA 12

Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Isopalo
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12

x=7307 16
y=2531 27
z=27-28

KEMINMAA 13

Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Listemaa
- kivikkokuoppia III

PK KEMINMAA 2541 09

x=7307 30 ?
y=2549 54 ?
z=36 - 37

KEMINMAA 14

Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Törmä Vahtola
- Asuinpaikka? II/III

PK KALKKIMAA 2542 07

x=7311
y=2549
z=20 ?

KEMINMAA 15
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Törmä Viippola
 - asuinpaikka? II/III

KEMINMAA 16
 Kylä: Koroistenkylä
 Löytöpaikka: Ruonavaara
 -kivikkokuoppia II

KEMINMAA 17
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Pispänvaara N
 -kivikkokuoppia
 sekä 2 mahdollista röykkiötä II

KEMINMAA 18
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Junkkilankumpu
 -röykkiö ja kivikkokuoppia II

KEMINMAA 19
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Toimaa
 -kivikkokuoppia III

KEMINMAA 20
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Sammalkumpu
 -kivikkokuoppia II

KEMINMAA 21
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Kokonmaa
 -kivikkokuoppia, röykkiömainen
 kuopparakenne II

KEMINMAA 22
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Haapamaa I
 - kivikkokuoppia III

KEMINMAA 23
 Kylä: Lautiosaari
 Löytöpaikka: Kiimamaa
 - varhaisen rautakauden asuinpaikka
 ja kalmisto II

KEMINMAA 24
 Kylä: Liedakkala
 Löytöpaikka: Hirvikumpu
 - kivikkokuoppia III

KEMINMAA 25
 Kylä: Kirkonkylä
 Löytöpaikka: Kallinkangas
 - jatulintarha III?

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7311
 y=2530
 z=20 - 25

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7310 45
 y=2532 13
 z=56

PK JUOKUANVAARA 2541 12
 x=7309 62
 y=2531 77
 z=47 - 48

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7312 43
 y=2536 43
 z=55

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7314 45 ?
 y=2533 50 ?
 z=55

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7314 82
 y=2535 04
 z=53

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7314 15
 y=2530 76
 z=50

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7315 95 ?
 y=2529 85 ?
 z=55?

PK KIRVESAAPA 2541 11
 x=7292 10
 y=2534 41
 z=29 - 34

PK KEMINMAA 2541 09
 x=7309 60
 y=2525 40
 z=35

PK KEMINMAA 2541 09
 x=?
 y=?
 z=?

KEMINMAA 27
Löytöpaikka: Hirvikumpu
- esihistoriallinen löytöpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09
x=
y=
z=

KEMINMAA 28
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Maula
- Reikäkivien löytöpaikka III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7311 ?
y=2531 ?
z=n. 22,5?

KEMINMAA 29
Kylä:Kirkonkylä
Löytöpaikka: Haminasaari
- kauppa- ja markkinapaikka III

PK KEMINMAA 2541 09
x=
y=
z=

KEMINMAA 31
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Ämmälän talon kiuas
- hukkaan joutunut reikäkivi III

PK KEMINMAA 2541 09
x=
y=
z=

KEMINMAA 32
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Törmä Kaasila
- löytöpaikka? II/III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=n. 7311 ?
y=n. 2530 ?
z=n. 20 - 25?

KEMINMAA 33
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Lautiosaari Pöhlö
- rautakautinen löytöpaikka II/III

PK KEMINMAA 2541 09
x=n. 7301 70 ?
y=n. 2527 05 ?
z=n. 11 -12

KEMINMAA 34
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Sompuvaara
- kivikautinen asuinpaikka II

PK SOMPUJÄRVI 2544 04
x=7318 15
y=2553 74
z=90

KEMINMAA 35
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallijärvi
- keihäänkärjen katkelman löytöpaikka II/III

PK KEMINMAA 2541 09
x=7301 00
y=2524 47
z=15

KEMINMAA 37
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Valmarinniemi
- keskiaikainen kirkonpaikka ja hautausmaa I

PK KEMI 2541 08
x=7299 53
y=2523 72
z=5-7

KEMINMAA 39
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Ruonavaara NE
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7311 16
y=2532 67
z=32,5-35

KEMINMAA 40
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Sivakkavaara
-varhaismetallikautinen? asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7300 52
y=2531 04
z=48

KEMINMAA 44
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Juokuanvaara 1
- latomus ja kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 55
y=2538 42
z=51

KEMINMAA 45
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Maihkilanvaara E
-3 kivikkokuoppaa II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7313 28
y=2533 72
z=51

KEMINMAA 46
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Sompujärvi
- kivikautinen asuinpaikka III

PK SOMPUJÄRVI 2544 04
x=7318 57
y=2552 73
z=88

KEMINMAA 49
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Haapamaa
-röykkiökalmisto II

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7316 27
y=2529 23
z=48

KEMINMAA 50
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 1
-17 pyyntikuoppaa ja 7 keittokuoppaa I

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7332 50
y=2532 70
z=33 - 38

KEMINMAA 51
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Kulmemaa
- röykkiö II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7318 91
y=2541 89
z=52,5

KEMINMAA 53
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Honkamaa Pekkala
- kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7314 80
y=2547 03
z=n. 65

KEMINMAA 54
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Honkamaa
- kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
a) x=7316 10
y=2547 50
z=51
b) x=7316 12
y=2547 65
z=55

KEMINMAA 55
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Lassilankangas N
-kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7316 10-30
y=2548 15-55
z=60-62

KEMINMAA 56
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Lassilankangas E
-kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7316 20-30
y=2548 70-73
z=60-62

KEMINMAA 57
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Lassilankangas S
-kivikautinen asuinpaikka? II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7315 60-66
y=2548 48-70
z=67,5

KEMINMAA 59
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Rajaoja
- rajakivi I

PK KEMINMAA 2541 09
x=7301 29
y=2521 95
z=2,5

KEMINMAA 61
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Hietakaula
-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 10
y=2532 53
z=40 - 42

KEMINMAA 62
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Hiirenkakkara
- "Hurrikaskivi" II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7306 78
y=2532 92
z=27

KEMINMAA 63
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Antomaa
- latomus, röykkiömäinen keskuskuopparakenne
ja kuoppajäänne II

PK KIRVESAAPA 2541 11
x=7293 43
y=2532 05
z=23

KEMINMAA 64
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Kiimamaa N
- varhaismetallikautinen asuinpaikka
ja kalmisto II

PK KIRVESAAPA 2541 11
x=7292 50
y=2534 19
z=24 - 27

KEMINMAA 65
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Kettufarminkangas
- maansekainen röykkiö II

PK KEMI 2541 08
x=7299 02
y=2527 84
z=23

KEMINMAA 67
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Erkinkumpu
-röykkiö ja 2 kivikkokuoppaa II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7315 02
y=2536 38
z=53

KEMINMAA 69
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Tervasmaa
-röykkiö II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7305 10
y=2536 38
x=38

KEMINMAA 71
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Korkiamaa
- latomus II

PK KIRVESAAPA 2541 11
x=7290 98
y=2535 51
z=25

KEMINMAA 72
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Honkamaa N
-varhaismetallikautinen asuinpaikkapinta II

PK KÖNÖLÄ 2542 10
x=7320 64
y=2525 68
z=37-40

KEMINMAA 73
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Honkamaa
-2 hautaröykkiötä, röykkiömäinen
keskuskuopparakenne, rajapyykki II

PK KÖNÖLÄ 2542 10
x=7320 35
y=2525 66
z=57-58

KEMINMAA 74
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Vennanmaa
-esihistoriallisia kuoppajänteitä II

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7312 45
y=2526 28
z=30

KEMINMAA 75
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Korkiamaa I
-pyyntikuoppia? 3 kpl II
historiallisen ajan kellarijäänne

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7315 87
y=2524 90
z=33 - 34

KEMINMAA 76
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Korkiamaa 2
-mahdollinen varhaismetallikautinen
asuinpaikka II

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7315 80
y=2525 00
z=32 - 33

KEMINMAA 77
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Korkiamaa 3
-varhaismetallikautinen
asuinpaikka II

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7316 13
y=2524 79
z=36

KEMINMAA 78
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Laajapalo
-kivikkokuoppa II

PK KALKKIMAA 2542 07
x=7318 88
y=2527 67
z=56

KEMINMAA 79
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Himokumpu
-hautaröykkiö II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7316 68
y=2527 35
z=46

KEMINMAA 80
Kylä: Ala Paakkola
Löytöpaikka: Hietaharju
- Kuoppajäänteitä,
mahd. asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7319 90
y=2530 77
z= 40

KEMINMAA 81
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Piimätörmä N
-hist. ajan kuoppajäänteitä II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7317 85
y=2530 25
z=40

KEMINMAA 82
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Piimätörmä S
-kuoppajäänteitä II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7317 53
y=2530 06
z=40

KEMINMAA 83
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Kokonmaa NE
-kvartsi-iskosten löytöpaikka
varhaismetallikautinen asuinpaikka ? II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7314 20
y=2530 87
z=37

KEMINMAA 84
Kylä: Ilmola, Liedakkala
Löytöpaikka: Kotikumpu
- varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK KEMINMAA 2541 09
x=7308 75
y=2526 67
z=25 - 35

KEMINMAA 85
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallinkangas 1
- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7302 90
y=2524 40
z=30 - 33

KEMINMAA 86
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallinkangas 2
- kivikkokuoppia II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7302 59
y=2524 30
z=50

KEMINMAA 87
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallinkangas 3
- kivikkokuoppia II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7303 12
y=2523 56
z=42

KEMINMAA 88
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallinkangas 4
- hautalatomus ? II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7303 22
y=2523 32
z=35

KEMINMAA 89
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Rännimaa
-kivikautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7318 60
y=2539 28
z=56

KEMINMAA 90
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Rantapalo 1
-7 hautaröykkiötä, 12 kivikkokuopanteita I

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7316 73
y=2537 74
z=61-63

KEMINMAA 91
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Rantapalo 2
- mahd. asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7316 65
y=2537 87
z=54

KEMINMAA 92
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Salmakumpu N
-esihistoriallinen asuinpaikka II
2 asuinpaikkavallia

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7315 06
y=2535 21
z=46

KEMINMAA 93
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Maihkilanvaara W
-röykkiö ja 6 kivikkokuoppaa II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7317 20
y=2533 23
z=50

KEMINMAA 94
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Revonmaa
- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PL ALA-PAKKOLA 2542 10
x=7311 16
y=2533 17
z=35

KEMINMAA 95
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Järvenpalo
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7308 59
y=2535 20
z=40

KEMINMAA 96
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Maahilankumpu N
- kuoppajäänteitä II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7309 20
y=2529 41
z=35 - 36

KEMINMAA 97
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Maahilankumpu E
- varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK KEMINMAA 2541 09
x=7308 82
y=2529 53
z=30 - 38

KEMINMAA 98
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Pispänvaara N
-hist.ajan kellarijäännö
ja kuoppajäännö II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7309 65
y=2531 82
z=40

KEMINMAA 99
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Iso-Vise 1
-hautaröykkiö ja kivikkokuopanne II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7307 79
y=2532 70
z=52-53

KEMINMAA 100
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Iso-Vise 2
- 3 kivikkokuoppaa II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7307 90
y=2532 70
z=51

KEMINMAA 101
Kylä: Koroinen
Löytöpaikka: Iso-Vise 3
-varhaismetallikautinen? asuinpaikka II
2 asuinpaikkavallia

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7307 96
y=2532 63
z=45

KEMINMAA 102
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Vähäpalo N
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7307 58
y=2530 55
z=29-32

KEMINMAA 103
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Listemaa 1
- kuoppajäänteitä II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7307 40
y=2529 50
z=27 - 28

KEMINMAA 104
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Listemaa 2
- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7307 11
y=2529 76
z=25 - 32

KEMINMAA 105
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Tervasmaa
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7305 15
y=2533 33
x=28

KEMINMAA 106
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Illinkumpu 1
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7304 00
y=2526 19
z=26

KEMINMAA 107
Kylä: Hirmula ja Ilmola
Löytöpaikka: Illinkumpu 2
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7304 25
y=2531 11
z=22

KEMINMAA 108
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Anteroaara 1
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7303 70
y=2529 95
z=20 - 22

KEMINMAA 109
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Anteroaara 2
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7303 50
y=2530 72
z=33 - 34

KEMINMAA 110
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Anteroaara 3
-Hist. ajan? kivilatomuksia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 45
y=2530 73
z=40

KEMINMAA 111
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Anteroaara 4
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 46
y=2530 83
z=28 - 29

KEMINMAA 112
Kylä: Liedakkala
Löytöpaikka: Anteroaara 5
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 32
y=2531 03
z=28 - 29

KEMINMAA 113
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Salmenkylänkangas
- rautakautinen? asuinpaikka? II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7300 05
y=2529 01
z=18 - 19

KEMINMAA 113
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Salmenkylänkangas
- rautakautinen? asuinpaikka? II

PK KEMINMAA 2541 09
x=7300 05
y=2529 01
z=18 - 19

KEMINMAA 114
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Sivakkavaara
-miilukuoppa? II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7300 85
y=2530 15
z=26

KEMINMAA 115
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 2
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 44
y=2532 70
z=42

KEMINMAA 116
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 3
-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 49
y=2532 70
z=40

KEMINMAA 117
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 4
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 33
y=2532 85
z=44

KEMINMAA 118
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 5
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 28
y=2532 65
z=43 - 44

KEMINMAA 119
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 6
-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7301 93
y=2532 90
z=45 - 48

KEMINMAA 120
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 7
-latomus II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 00
y=2532 90
z=51

KEMINMAA 121
Kylä: Hirmula
Löytöpaikka: Rovavaara 8
-kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7302 20
y=2532 80
z=48 - 50

KEMINMAA 122
 Kylä: Koroinen
 Löytöpaikka: Juokuanvaara 2
 - röykkiömäinen keskusuopparakennelII

PK JUOKUANVAARA 2541 12
 x=7302 75
 y=2538 62
 z=45

KEMINMAA 123
 Kylä: Koroinen
 Löytöpaikka: Juokuanvaara 3
 - varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
 x=7302 86
 y=2538 75
 z=32

KEMINMAA 124
 Kylä: Koroinen
 Löytöpaikka: Helkkusenvaara SW
 - Pitkäröykkiö II

PK ALA-PENIKKA 2543 03
 x=7303 00
 y=2540 34
 z= 38

KEMINMAA 125
 Kylä: Koroinen
 Löytöpaikka: Helkkusenvaara
 - Latomus (esihist.? hist.?) II

PK ALA-PENIKKA 2543 03
 x=7302 82
 y=2541 16
 z= 48

KEMINMAA 126
 Kylä: Lautiosaari
 Löytöpaikka: Honkajärvenkangas 1
 - varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KIRVESAAPA 2541 11
 x=7294 90
 y=2534 82
 z=28 - 29

KEMINMAA 127
 Kylä: Lautiosaari
 Löytöpaikka: Honkajärvenkangas 2
 - varhaismetallikautinen? asuinpaikka II

PK KIRVESAAPA 2541 11
 x=7294 40
 y=2535 10 (3397 48)
 z=28 - 30

KEMINMAA 128
 Kylä: Liedakkala
 Löytöpaikka: Tornivaara SW
 - esihistoriallinen asuinpaikka II

PK ALA-PENIKKA 2543 03
 x=7306 88
 y=2542 44
 z=52 - 53

KEMINMAA 129
 Kylä: Valtionmaa
 Löytöpaikka: Keski-Penikka Jääkärikämpä
 - Kivikautinen asuinpaikka ? II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
 x=7310 10
 y=2547 75
 z=93 - 95

KEMINMAA 130
 Kylä: Lautiosaari
 Löytöpaikka: Lautiosaari
 - röykkiö II

PK KEMI 2541 08
 x=7299 58
 y=2526 22
 z=19

KEMINMAA 131
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Revonnenä W
 - varhaismetallikautinen asuinpaikka? II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10
 x=7311 12
 y=2532 89
 z=40

KOHTEIDEN SJOITTUMINEN KUNNAN ALUEELLE

Seuraavissa kartoissa (topografinen kartta 1:100 000) on esitetty kiinteiden muinaisjäännösten sijoittuminen kunnan alueelle. Kartoissa on käytetty erilaisia merkkejä kuvaamaan tietyntyyppisiä jäännöksiä. Karttojen pienestä mittakaavasta johtuen yksi merkki voi tarkoittaa useampaa kohdetta. Muinaisjäännöksiä ei ole eritelty topografisiin karttoihin.

 = Asuinpaikka

 = Röykkiö

 = Kivikkokuoppa

 = Pyyntikuoppa

 = Kuoppajäännös

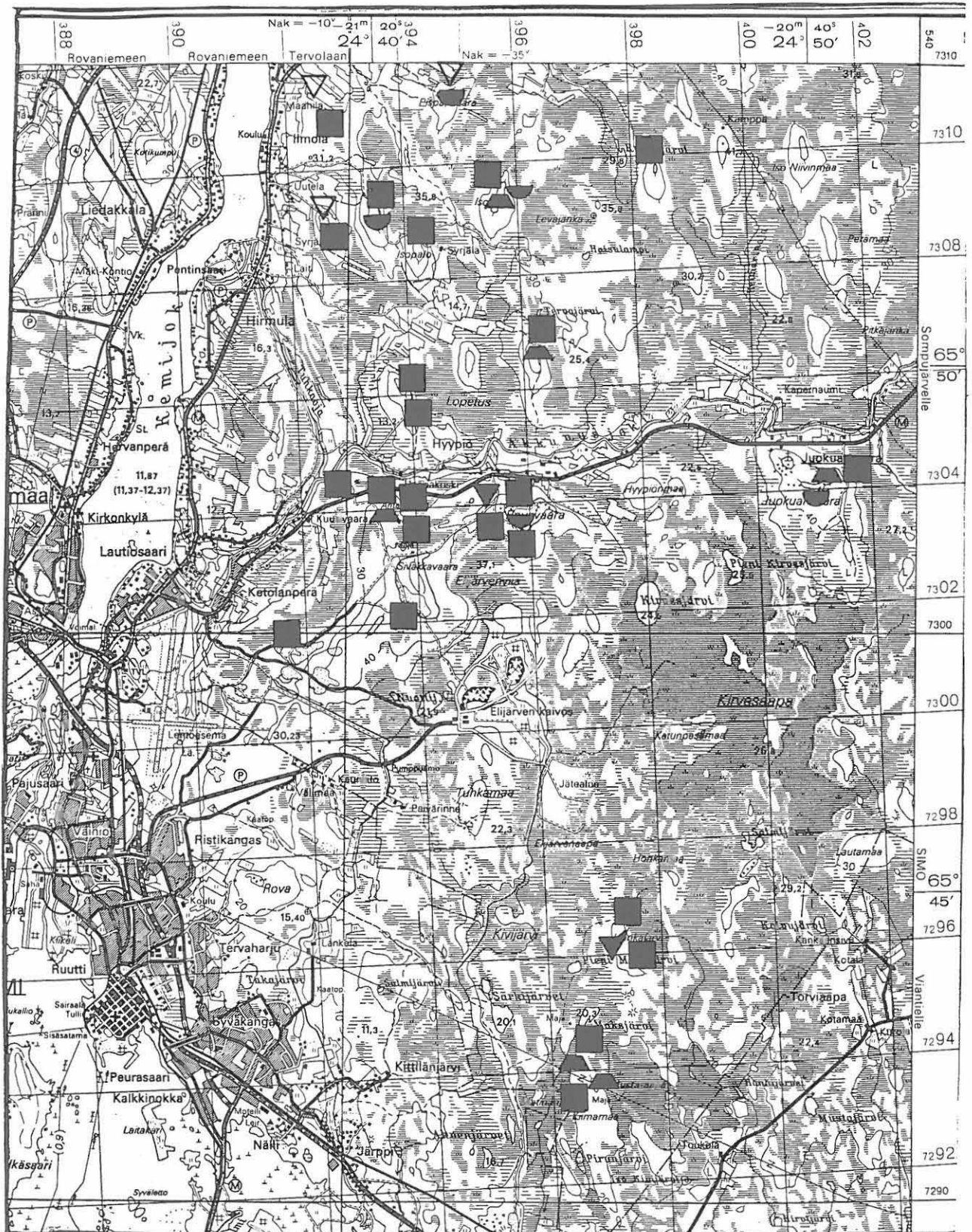
 = Valmarinniemen keskiaikainen kirkko ja hautausmaa

Topografisten karttojen jälkeen on kohdekuvaukset kaikista kunnan alueen tunnetuista muinaisjäännöksistä. Kohteista on peruskarttaote, mihin muinaisjäännös on merkitty ympyrällä tai sen alue on muulla tavalla rajattu. Kaikista, ennen inventointia tunnetuista kohteista, karttaa ei ole, jos muinaisjäännöksen sijaintia ei tiedetä tai jäännösta ei kesällä 1995 pystytty tarkastamaan. Lisäksi eräistä kohteista on peruskarttaotteen jäljessä maastossa tehty yleiskarttaluonnos tai muu piirros.

Ote topografisesta kartasta 1:100 000 N:o 2541+2532 Kemi (1980)

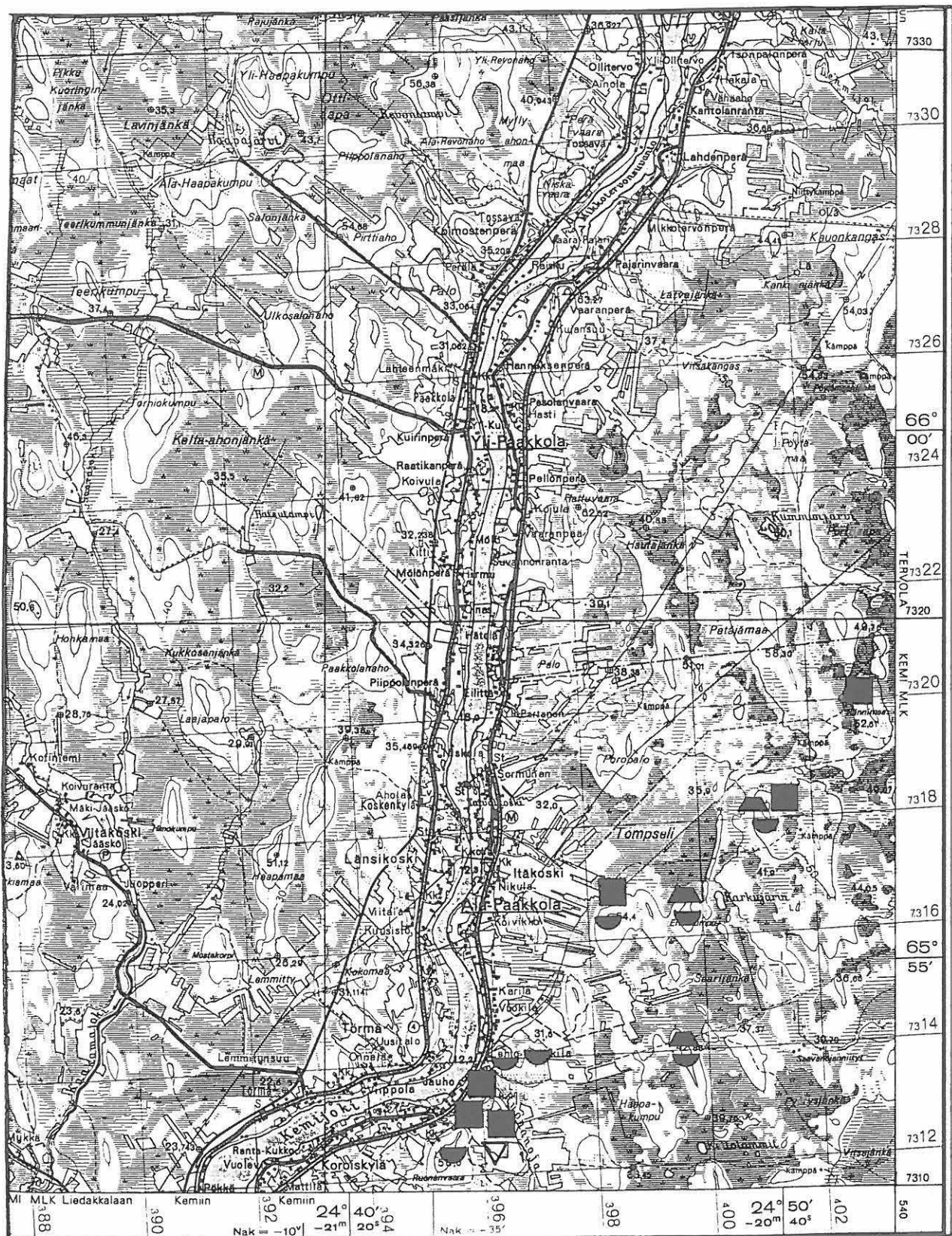

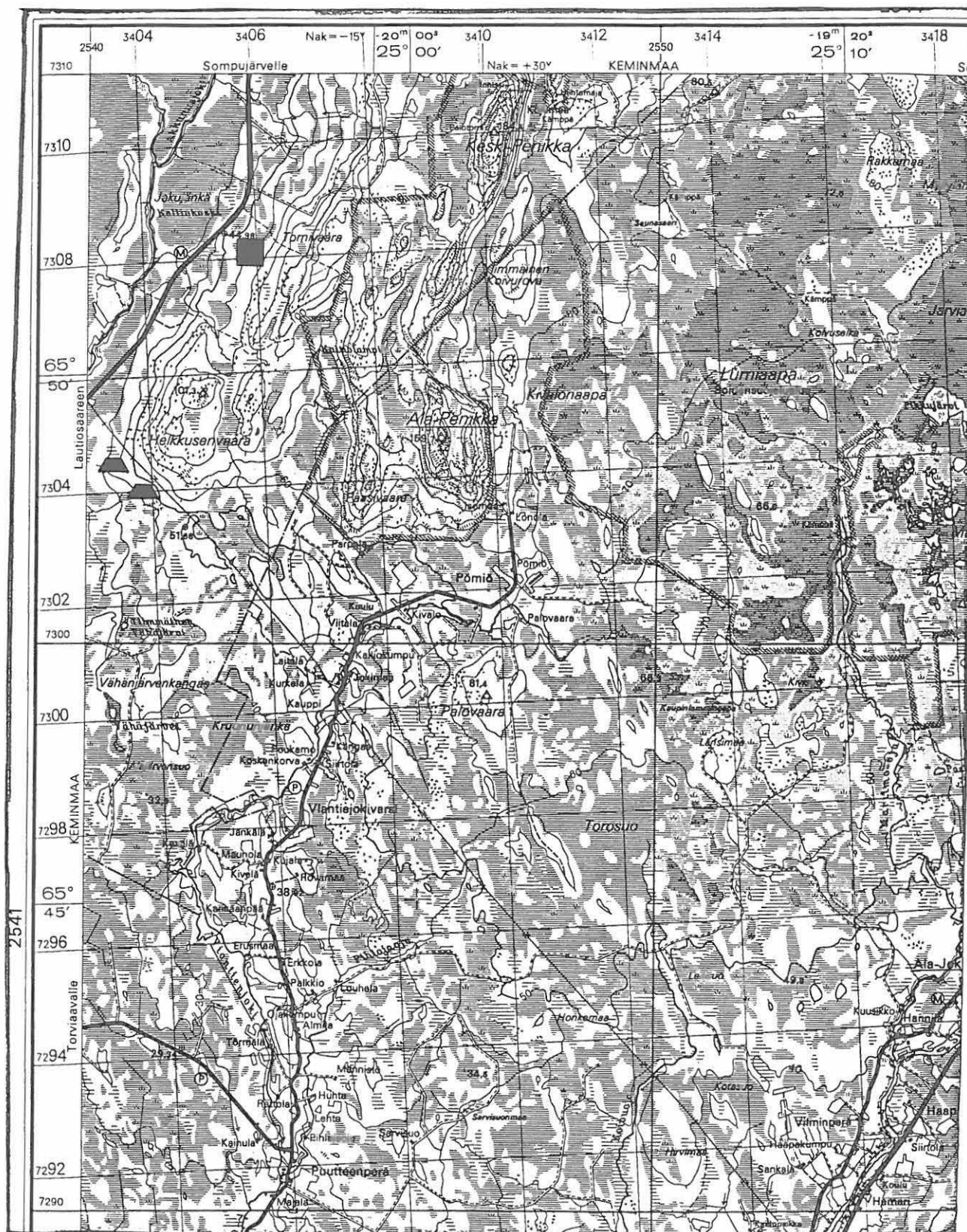
Ote topografisesta kartasta 1:100 000 N:o 2541+2532 Kemi (1980)

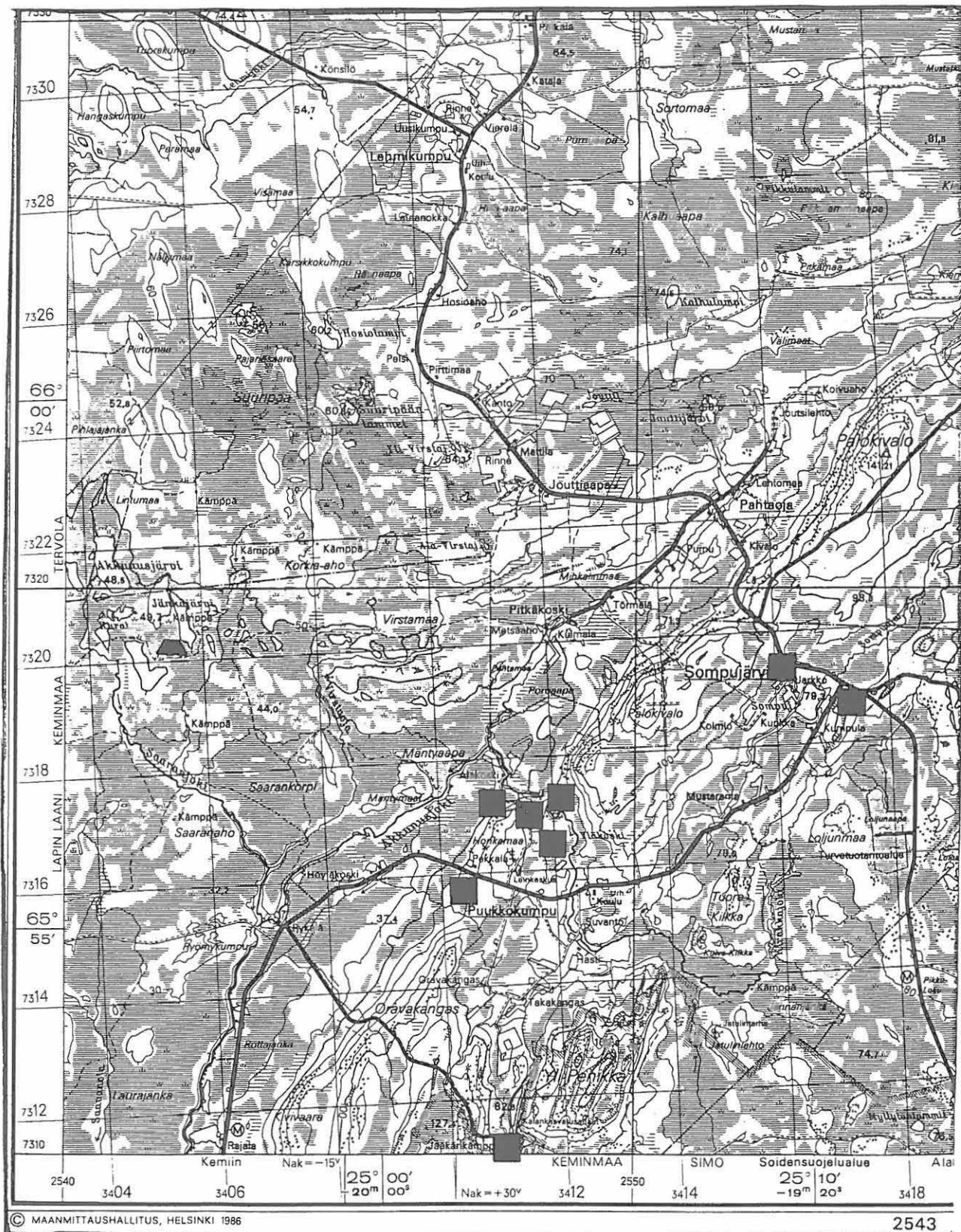

Ote topografisesta kartasta 1:100 000 N:o 2542+2524 Karunki (1968)

Ote topografisesta kartasta 1:100 000 N:o 2544 Sompujärvi (1986)

KEMINMAA 1
 Kylä: Valtiomaa
 Löytöpaikka: Jatulinlehto
 -"Jatulinkirkko" I

PK SOMPUJÄRVI 2544 04
 x=7312 18 (7313 02)
 y=2551 43 (3414 68)
 z=90

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

Tutkimukset:

Jatulinlehto sijaitsee noin 28 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, Kivaloiden vaara-alueen itäosassa ja Yli-Penikan koillispuolella, noin 2 km Keminmaan ja Simon välisestä kunnan rajasta luoteeseen. Jatulinlehto on soiden ympäröimä noin 1,5 km pitkä ja 0,5 km leveä pohjois-etelä -suuntainen metsäharjanne, jonka korkein kohta on yli 90 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisen Litorinameren paljaaksi huuhtoma kivikko. Ympäröivät suoalueet ovat 70 - 76 m mpy. Maaperä alueella on louhikkoa.

Jatulinkirkko sijaitsee kivikon pohjoisosassa. Jäännös on kulmista pyöristetty nelikulmainen, noin 1 m syvä ja ristiinsä 8 - 9 m kokoinen, tasapohjainen kuoppajäännös. Jäänteiden vallit ovat sortuneet. Kohdetta ei ehditty tarkastaa kesän 1995 inventoinnissa.

Tarkastus: 1877 Appelgren
 1978 Torvinen

KEMINMAA 2 ja 30

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Keromäki

-varhaisrautakautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7311 82 (7313 56)

y=2532 73 (3395 97)

z=30

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Tallgren 1910, Huurre 1983, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: Oulun Museo 336 pronssikirveen valinmuotti, KM 25433:1-4 kvartsia, KM 25424

Tutkimukset: Tallgren 1907, Koivunen 1989

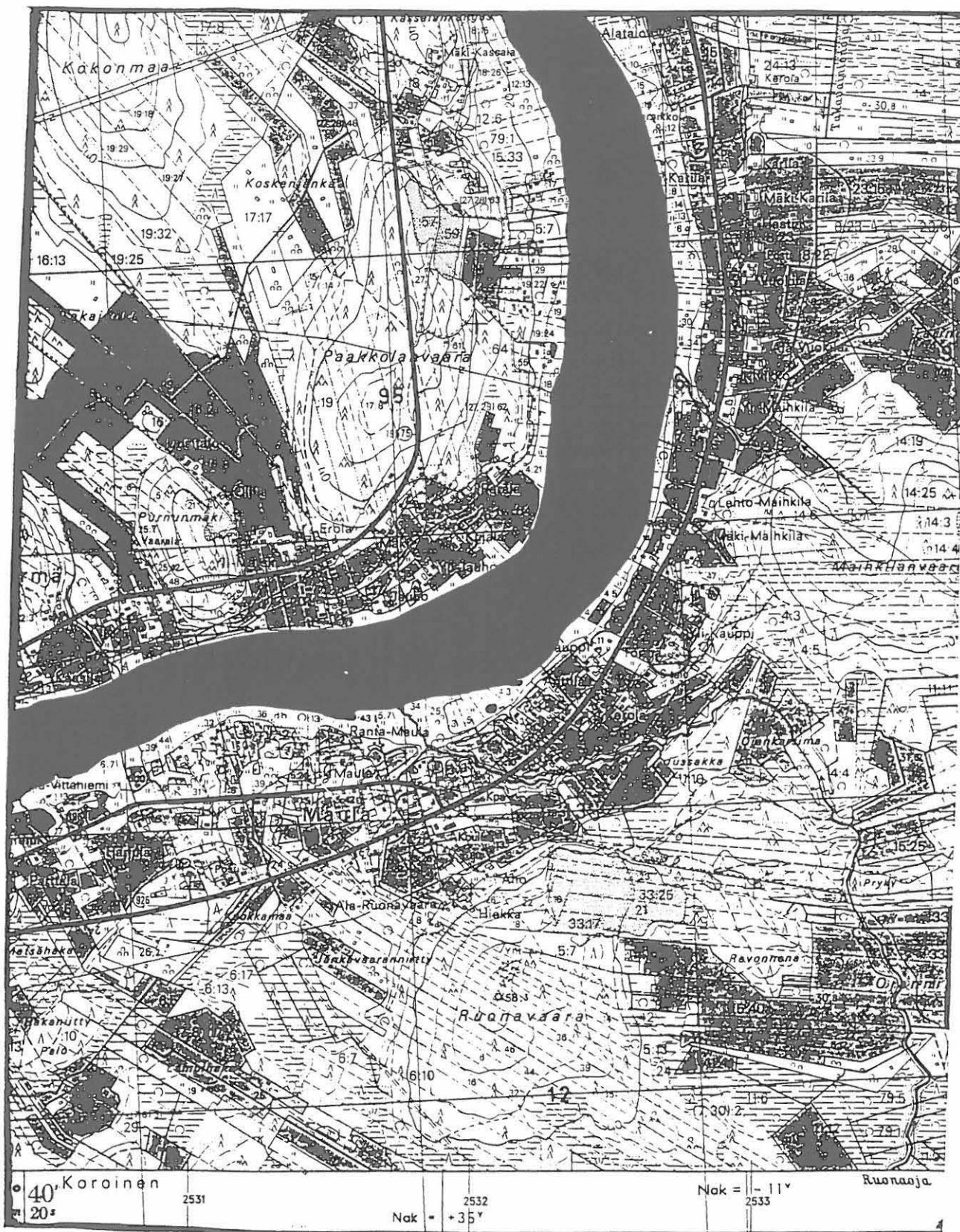
Ajoitukset: Hel-3234 cal. 400-170 BC.

Keromäki sijaitsee noin 12 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Kemijoen itärannalla, noin 100 m itään Maula - Ala-Paakkola välisestä maantiestä n:o 926, Maihkilanvaaran lounaisrinteessä. Maasto laskee kohti luodetta ja joenrantaa, joka on noin 350 m päässä. Maihkilanvaaran läntisin huippu sijaitsee noin 500 metrin päässä asuinpaikasta ja itäisin noin 1,1 km päässä koillisessa. Molemmat huiput ovat yli 50 m mpy. ja niissä on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtomat kivikot. Ruonavaara sijaitsee noin 1 km Keromäestä etelään. Näiden välissä virtaa Ruonaoja Ruonajärvestä Kemijokeen. Kasvillisuustyyppi alueella vaihtelee mäntymetsästä niittyyn ja korpeen. Valtapuina ovat mänty ja koivu. Aluskasvillisuus koostuu pääasiassa heinistä, horsmasta, leinikeistä, metsäkurjenpolvesta sekä muista kulttuuriympäristön kasveista.

Asuinpaikka on noin 100 m Maulan seurantalosta pohjoiskoilliseen sijaitsevan tilan pihassa. Paikalta on löydetty liesikiveyksiä sekä muita asuinpaikkalöytöjä. Tulisija A oli mitoiltaan 1,5 x 1,25 m. Kiveys loppui 0,7 m syvyydessä. Tulisija B oli mitoiltaan 0,95 x 1,15 m ja sen pohja oli 0,9 m syvyydessä. Lieden kiveys oli 0,56 m paksu. Liesi C oli 1,25 x 0,95 m kokoinen ja sen pohja oli 0,68 m syvyydessä. Liesikiveykset A ja B olivat neliskulmaisia ja C pyöreähkö. Pihasta noin 50 m itään on löydetty myös suksen jäänteet.

Tarkastus: Ahvenlampi 1971
16.7.1995 Ylimaunu.

KEMINMAA 2 JA 30

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000, (1981)

KEMINMAA 3
Kylä:Liedakkala
Löytöpaikka: Tornivaara
- "Jatulinpatsaita" II

PK ALA-PENIKKA 2543 03
x=7306 08
y=2543 00
z=80

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1984, Åqvist 1958, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

Tutkimukset:

Tornivaara sijaitsee noin 20 km itäkoilliseen Keminmaan vanhalta kirkolta, Akkunasjoen itäpuolella, Kivaloiden vaaraharjanteen eteläosassa ja Helkkusenvaaran koillispuolella. Vaaran korkein kohta kohoaa yli 120 m mpy. Vaaralla on useita muinaisen Ancyclus-järven ja Litorinameren paljaaksi huuhtomia kivikoita. Maaperä alueella on kalliota ja louhikkoa.

Vuonna 1877 kivikossa oli kaksi kvartsiittilaatoista ladottua "patsasta", joista toinen oli noin 2 m korkea. Vuonna 1982 paikalta löytyi kahden hajoitetun "patsaan" noin 0,5 m korkeat ja 1 m levyiset pohjat. Edellisten lisäksi Tornivaaran länsiosassa on mahdollisia muita kuoppajäänteitä sekä kivikkokuoppia. Paikkaa ei kesän 1995 inventoinnissa ehditty tarkastaa.

Tarkastus: Appelgren 1877
Torvinen 1982

KEMINMAA 4

PK SOMPUJÄRVI 2544 04

Kylä:

x=?

Löytöpaikka: ?

y=?

-Jatulintarha tai "Juoksutaras"

z=?

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

"Sijaitsee jossakin Jatulinlehdon - Yli-Penikan välillä".

Muinaisjäännöstä ei ole löydetty.

KEMINMAA 5

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Revonnenä

-Historiallisen ajan kuoppajäännö II (III)

PK ALA-PAKKOLA 2542 10

x=7310 68 (7312 85)

y=2533 00 (3395 24)

z=35

Tila:

Löydöt:

Tutkimukset:

Revonnenä sijaitsee noin 11 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, Kemijoen itärannalla Ruonavaaran itäpuolella. Revonnenän alue on hiekkainen, halkaisijaltaan 0,6 km kokoinen kangas, jonka korkein kohta on hieman yli 40 m mpy. Kankaan läpi kulkee soratie Maulasta itään. Kankaan pohjoisosassa tien vieressä on useita pienehköjä soraomonttuja. Sorateiltä erkanee ajoura kankaan eteläkärkeen ja Ojaniitty-nimiselle peltoalueelle. Kankaan eteläosassa on pienehkö soraomonttu ajouran itäpuolella. Kasvillisuustyyppi on kuivahko kangas, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa myös kuusta ja koivua. Aluskasvillisuuden muodostaa puolukka, variksenmarja, seinäsammal ja jäkälät.

Kankaan eteläosan hiekkakuopan itäpuolella on osittain tuhoutunut vallihautamainen, ympyränmuotoinen jäännös. Sen haudan leveys on noin 4 m ja syvyys 0,8 m. Jäännöksestä on jäljellä noin kolmasosa. Kairatessa kuopan vallissa ei havaittu huuhotumiskerrosta, minkä perusteella jäännöksen tulkittiin ajoittuvan historialliselle ajalle.

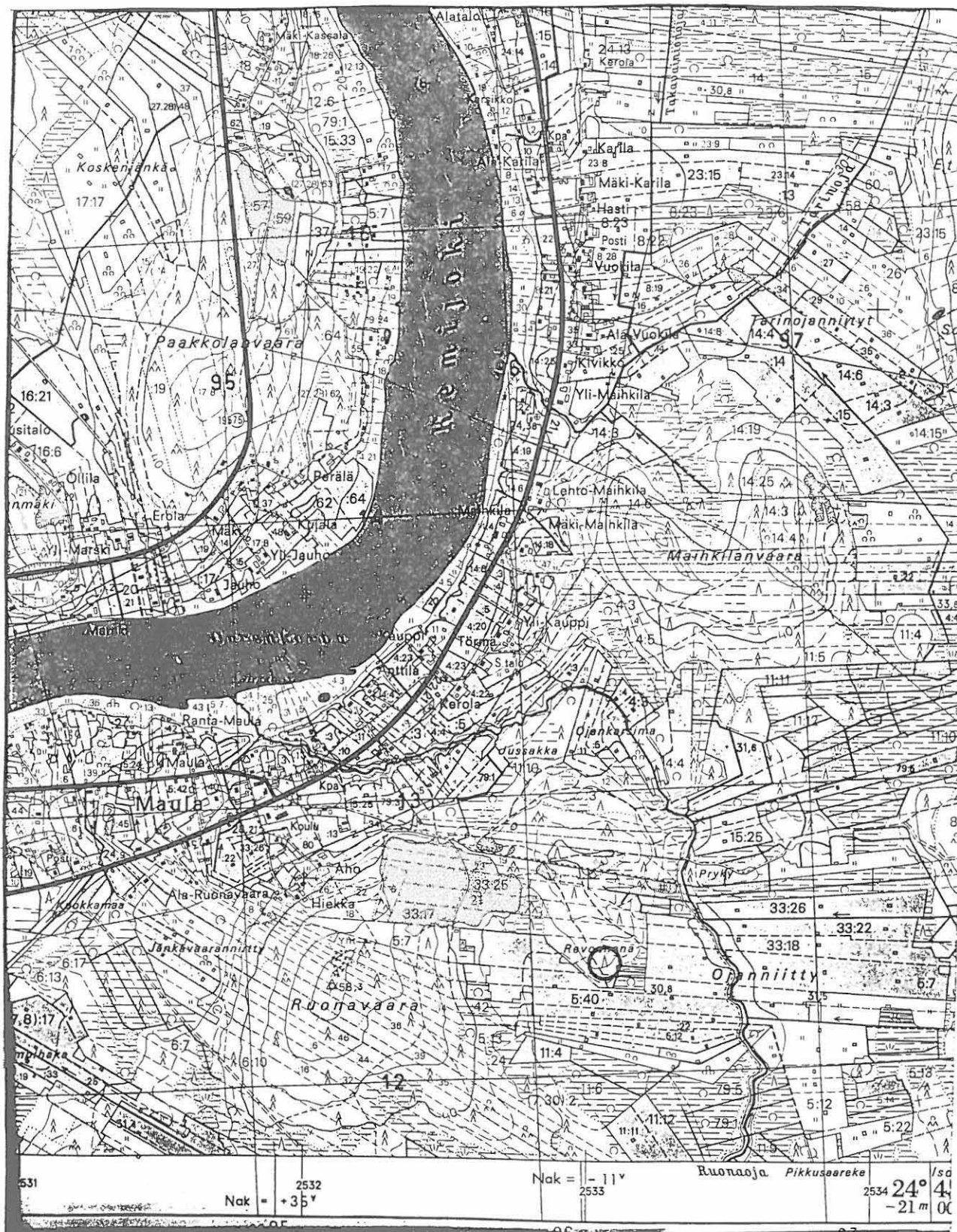
Kyseinen muinaisjäännös on Taivalkosken itäpuolella mahdollisesti oleva "jatulintarha". Vuonna 1971 paikalla oli halkaisijaltaan 10 m, pyöreä, hautamainen muinaisjäännös, jonka keskellä oli kivi. Kyseessä on mahdollisesti ympyrähaudan keskellä, soraomontun reunassa ollut kvartsiittipaasi.

Diat: 20327-20329

Tarkastus: Ahvenlampi 1971

Ylimaunu 16.7.1995

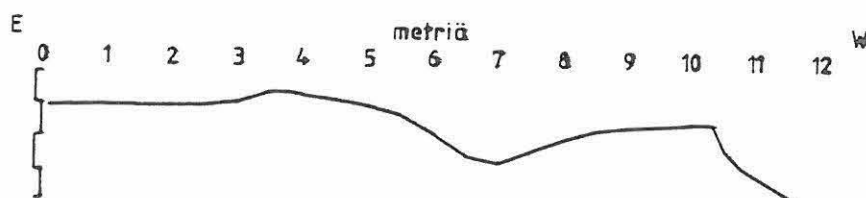
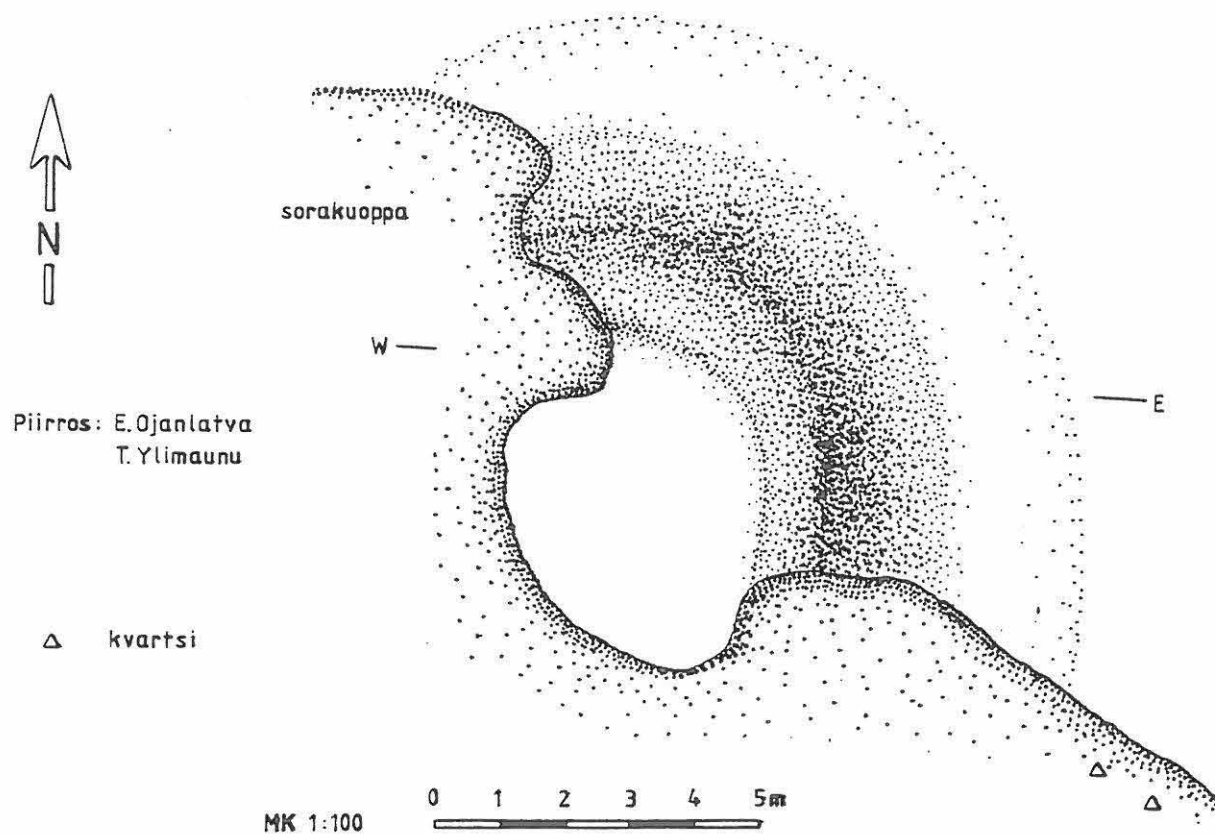
Keminmaa 5

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000

KEMINMAA 5 REVONNENÄ

HISTORIAALLISEN AJAN KUOPPAJÄÄNNE

KEMINMAA 7

PK KALKKIMAA 2542 07

Kylä: Liedakkala

x=7311 15 (7313 00)

Löytöpaikka: Sunnarborg (Laitilanmaa)

y=2528 45 (3391 55)

-Historiallisen ajan vallimainen jäännös II

z=24

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Appelgren-Kivalo 1913, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

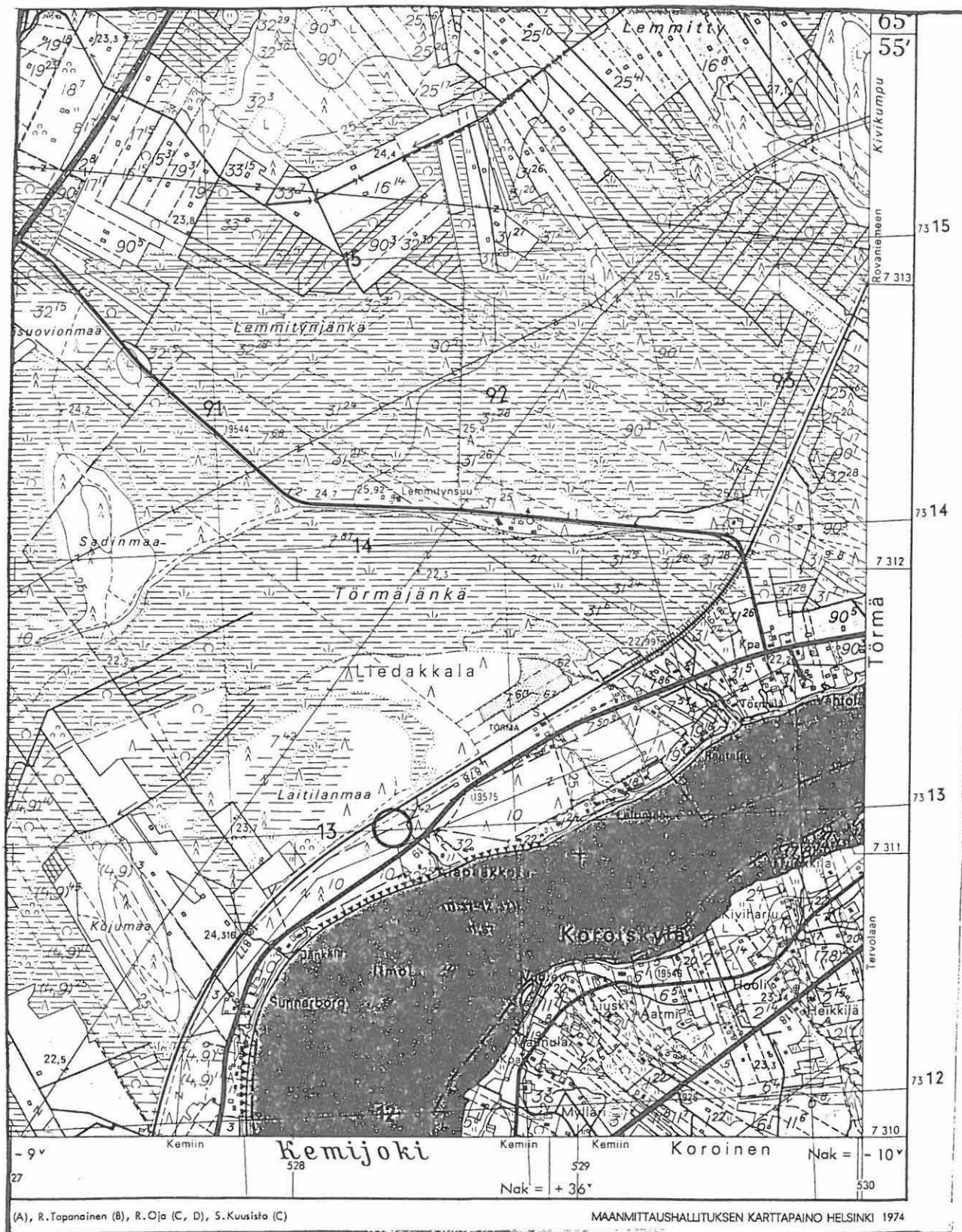
Tutkimukset: Appelgren-Kivalo 1908.

Kohde sijaitsee noin 10 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjois-koilliseen, Kemijoen länsirannalla noin 400 m Törmän pysäkiltä lounaaseen rautatien ja maantie n:o 19575 välissä, Laitilanmaan eteläosassa. Alue on tasaista hiekkakangasta, jonka pohjoispuolella on Törmäjänkä. Kankaan läpi virtaa veto-oja rautatien varresta Kemijokeen. Kankaan läpi on vedetty sähkölinja. Alueen kasvillisuustyyppi on tuore kangasmetsä, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, metsäkurjenpolvea ja rahkasammalta.

Kehävallin halkaisija on 13 m ja sen korkeus on 1 m. Vallin keskellä on halkaisijaltaan 3,8 m ja 1 m korkea kumpu. Siihen on kaivettu halkaisijaltaan 1,3 x 0,8 m ja 1 m syvä kuoppa. Jäännös on kokonaan tehty hiekasta.

Tarkastus: Ylimaunu 12.7.1995

Keminmaa 7

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 8

PK KEMINMAA 2541 09

Kylä: Lautiosaari

x=7300 (7302 85)?

Löytöpaikka: Piiponkangas

y=2526 (3389 10)?

- Soikeiden tuluskivien löytöpaikka II

z=10 - 15?

Tila:

Löydöt: Oulu 81 ja 153, 2 soikeaa tuluskiveä

Tutkimukset:

Löytöpaikka sijaitsee Lautiosaaren keskustassa, noin 1,7 km Keminmaan vanhalta kirkolta kaakkoon, Kemijoen itärannalla. Alue on nykyisin asuinaluetta, missä on jonkin verran peltoja ja niittyjä. Soikeat tuluskivet löydettiin kankaalta, kun sieltä vietiin soraa maantielle. Löytöpaikan tarkasti Appelgren vuonna 1898, eikä havainnut paikalla kiinteää muinaisjäännöstä. Inventoinnissa vuonna 1995 paikkaa ei tarkastettu.

Tarkastus: Appelgren 1898

KEMINMAA 11
 Kylä: Ilmola
 Löytöpaikka: Vähäpalo
 -kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7307 46 (7309 23)
 y=2530 47 (3393 49)
 z=48

Tila: 15:13
 5:18
 8:18

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

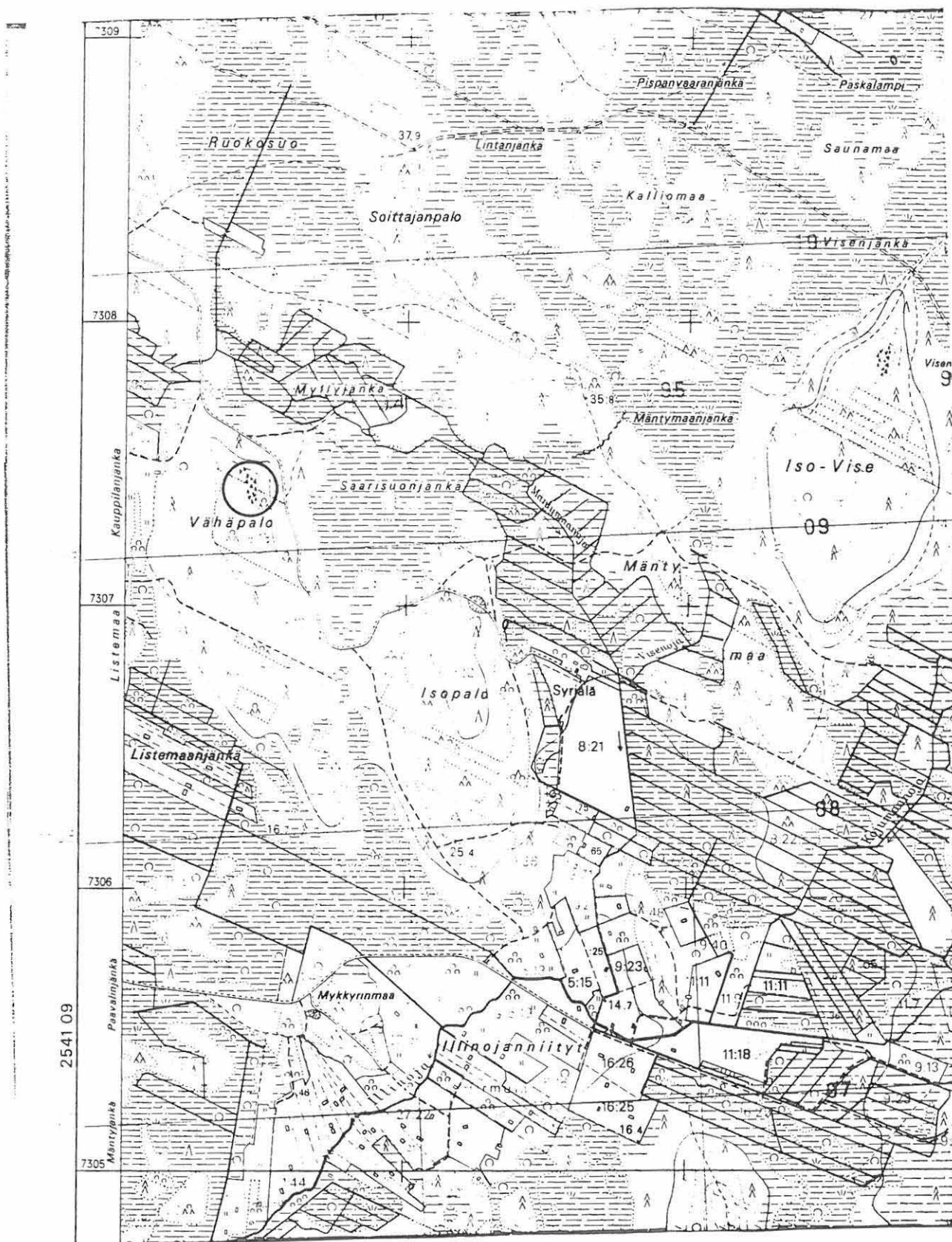
Tutkimukset:

Vähäpalo sijaitsee 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 1,5 km Kemi-Tervola väliseltä tieltä n:o 926 itään. Vähäpalon pohjois- ja itäosan kautta kulkee hiekkatie Ilmolan Kauppilasta Perämaahan. Vähäpalo on noin 0,8 km pitkä ja 0,5 km leveä moreeniharjanne, jonka pohjoisosan maaperä on hiekkaa. Korkein kohta kohoo yli 45 m mpy. ja siellä on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtoma kivikko. Ympäröivät alueet ovat alle 30 m mpy. Vähäpalosta noin 0,5 km kaakkoon sijaitsee vastaavan korkuinen moreeniharjanne, Isopalo. Vähäpalon länsipuolella noin 0,5 km päässä sijaitsee Listemaa, jonka korkein kohta on yli 35 m mpy. Alueen kallioperä on fylliittiä. Vähäpalon koilliskärjessä on hakattu ja äestetty metsäpalsta, jonka läpi kulkee koilliseen metsäkoneenajoura. Alueen kasvillisuustyyppi on lähinnä kuivahkoa ja tuoretta kangasmetsää, missä puusto on kuusta, mäntyä ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on horsmaa, puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa ja erilaisia sammaleita.

Vähäpalon korkeimmalla kohdalla on kivikossa 13 kuoppaa. Seitsemän niistä on halkaisijaltaan 2,5-4 m ja 0,5-1 m syviä. Näistä kuoppajäänteistä kaksi tulkittiin asuinpaikkavalleiksi. Kuuden kuopan halkaisija vaihtelee 0,7-1 m välillä ja syvyys 0,3-0,5 m välillä. Kivien seassa havaittiin rikottua kvartsia.

Tarkastus: 1993 Koivunen
 18.7.1995 Ylimaunu
 8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

KEMINMAA 11

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000, (1982)

KEMINMAA 12

Kylä: Ilmola

Löytöpaikka: Isopalo

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7307 16 (7308 91)

y=2531 27 (3398 33)

z=27-28

Tila: 15:13

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

Isopalo sijaitsee 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 3,5 km Kemijoesta itään. Se on noin 2,5 km itään Kemi-Tervola -tiestä n:o 926. Isopalon pohjoisosan kautta kulkee hiekkatie Ilmolan Kauppilasta Perämaahan. Isopalo on pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne, jonka pohjoisosassa on hiekka-alue. Pohjoisosassa on myös laaja, halkaisijaltaan noin 0,3 km kokoinen sorakuoppa. Laki kohoa yli 45 m mpy. Isopalon luoteispuolella on noin 0,5 km päässä Vähäpalo. Pohjoispuolella oleva jänkä on yli 25 m mpy. ja idässä suon korkeus laskeen alle 25 m mpy. Noin 500 metriä Isopalosta etelään kulkee Hirmula-Tervasmaa välinen soratie. Alueen kallioperä on fylliittiä ja liusketta. Isopalon pohjoisosan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, missä kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, sammalta ja poronjäkälää.

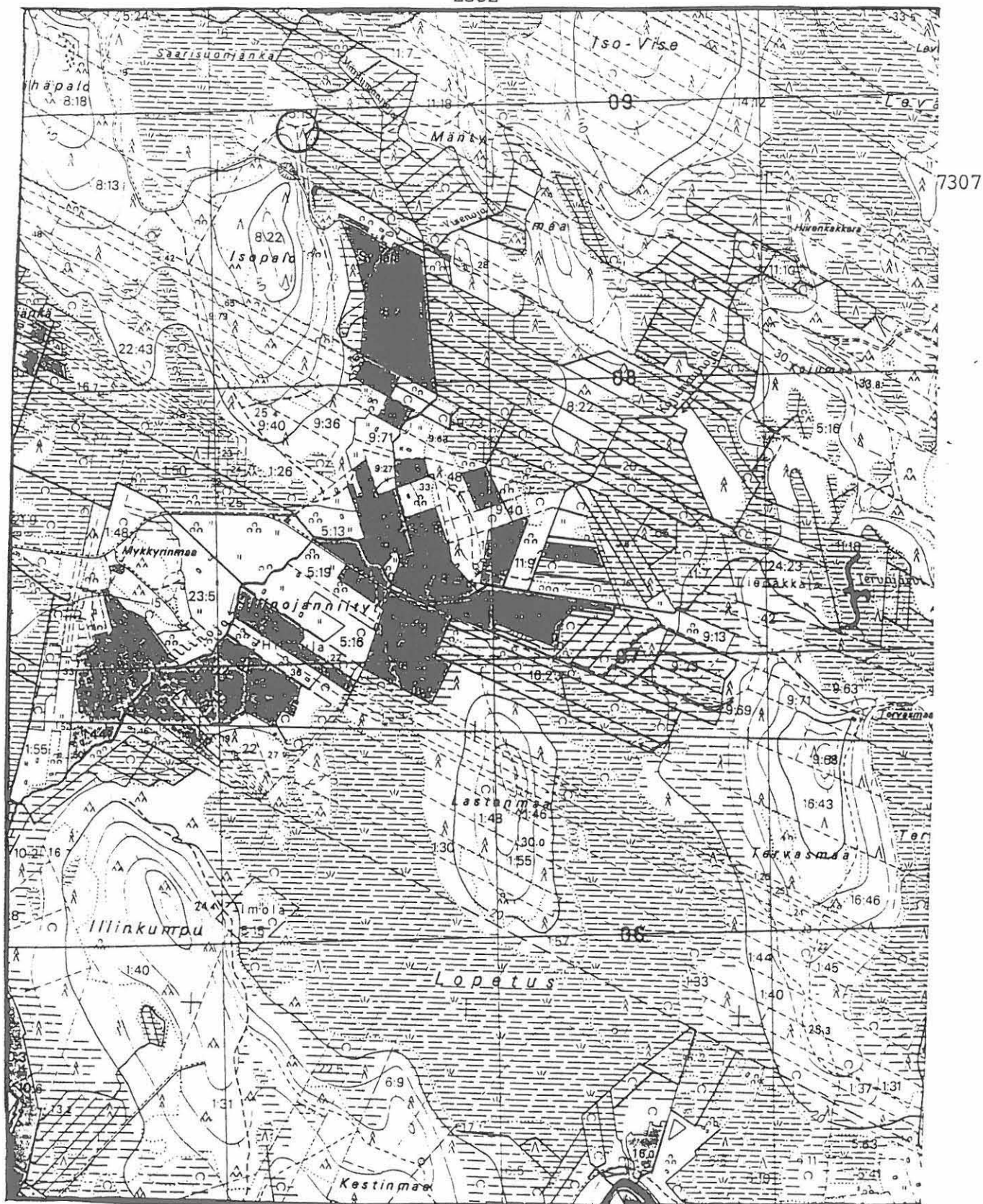
Asuinpaikka sijaitsee Isopalon pohjoispäässä. Metsätien reunassa havaittiin palanutta kiveä ja tiestä noin 30 m pohjoiseen on yksi asuinpaikkakuopanne. Kuopanteen koko on 4,5x3 m ja syvyys 0,6 m. Isonpalon koillisosassa noin 20 m tien eteläpuolella suon länsireunassa on kankaalla 3 keittokuoppaa ja yksi asuinpaikkakuoppa. Keittokuoppien halkaisija on 1,5-1,8 m ja syvyys 0,3-0,5 m. Asuinpaikkakuopan halkaisija on 2 m ja syvyys 0,5 m. Sitä, ovatko havaitut kuoppajäänteet Castrenin mainitsemia mahdollisia "pyyntikuoppia", on mahdotonta sanoa.

Tarkastus: 18.7.1995 Ylimaunu

8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

KEMINMAA 12

2532

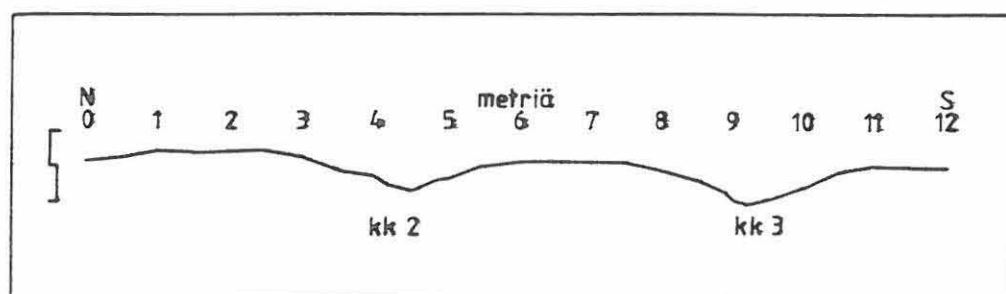
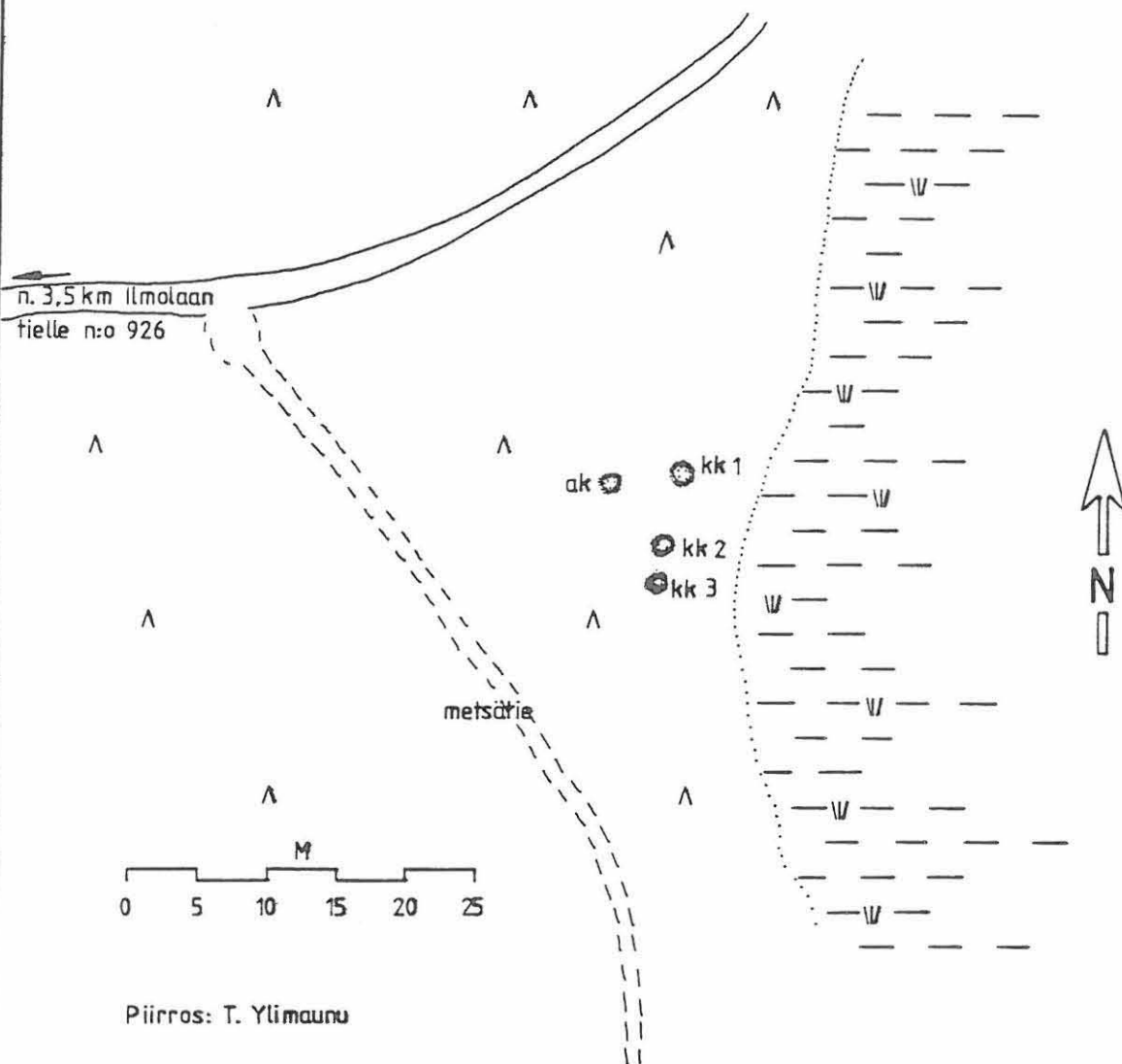
Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000, (1982)

KEMINMAA 12

ISOPALO

ak asuinpaikkakuoppa

kk keittokuoppa

KEMINMAA 13
 Kylä: Ilmola
 Löytöpaikka: Listemaa
 - kivikkokuopia III

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
 x=7307 30 (7309 08) ?
 y=2549 54 (3392 55) ?
 z=36 - 37

Tila: 9:63?

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894

Löydöt:

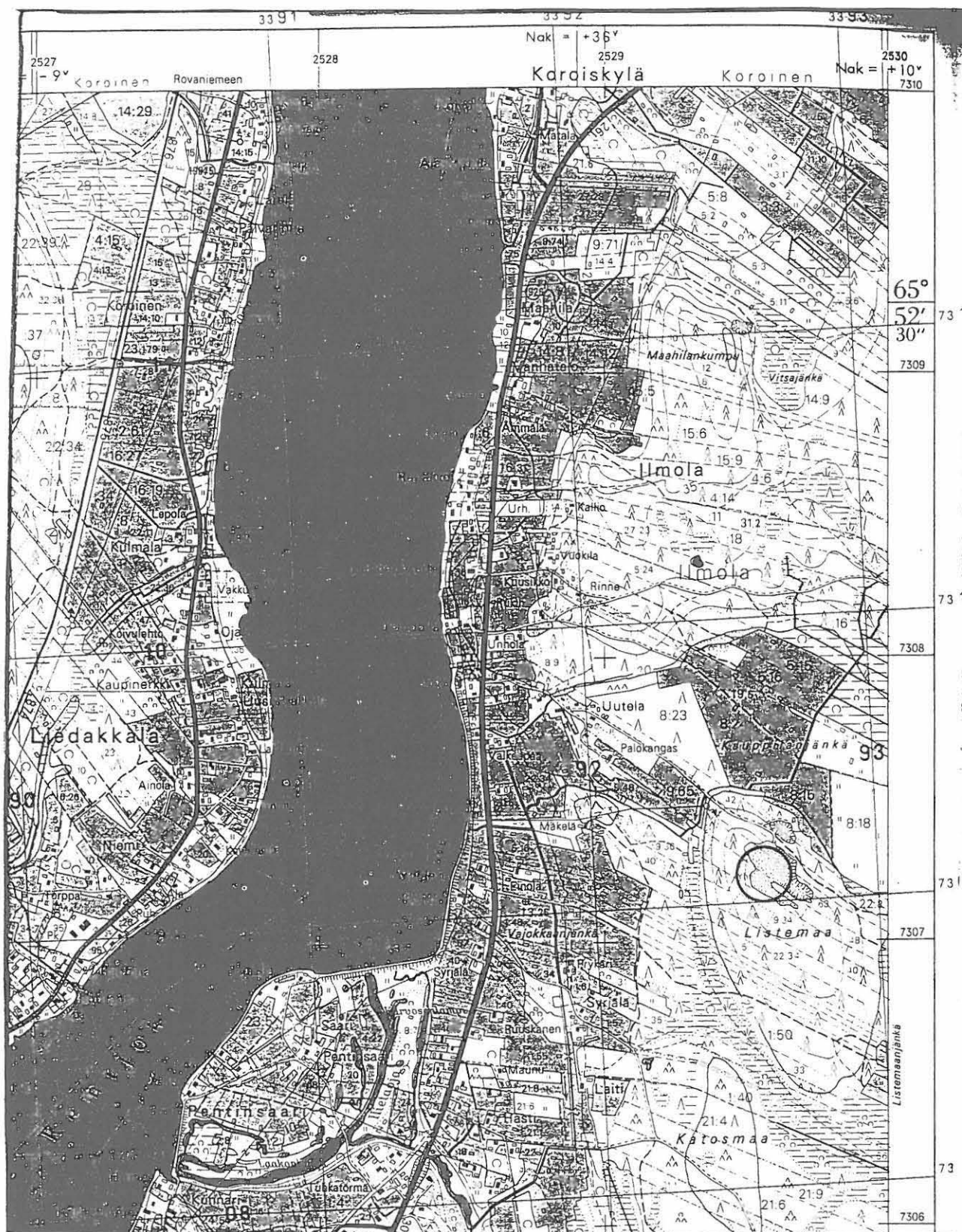
Tutkimukset:

Listemaa sijaitsee noin 6,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen ja noin 1 km Kemijoesta itään. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka koillis- ja itärinteillä on hiekka-alueita. Alueen kallioperä on fylliittiä. Maan itäosassa on myös laaja, noin 0,3 km pitkä ja 0,2 km leveä sorakuoppa. Listemaan korkein kohta on yli 35 m mpy. Maata ympäröivät suoalueet ovat alle 20 m mpy. Listemaasta noin 0,7 km itään sijaitsee Vähäpalo ja noin 1,5 km kaakkoon Isopalo. Listemaan pohjoisosaan tulee soratie Lautiosaaresta pohjoiseen kulkevalta maantie n:o 926:lta. Alueen kasvillisuustyyppi on korkeimmilta osiltaan kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mäntyä ja kuusta. Näiden ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, horsmaa, heiniä ja sammaleita. Rinteiden alaosissa maasto muuttuu kostemmaksi, kuusivaltaiseksi kankaaksi.

Maan korkeimmalla kohdalla on ollut soranotossa tuhoutunut kivikko, jossa on ollut Castrenin mainitsema kolme soikeaa kuoppaa. Niiden halkaisija on ollut 1 x 2 syltä ja syvyys 2 kyynärää. Jäänteet ovat tuhoutuneet.

Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 13

Ote peruskartasta 2541 09 , 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 14
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Törmä Vahtola
 - Asuinpaikka? II/III

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7311 (7313)
 y=2549 (3393)
 z=20 ?

Tila:

Aikaisemmat tiedtot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

Kohde sijaitsee, tai on sijainnut, noin 10,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiskoilliseen, Kemijoen länsirannalla. Paikka on matalaa, kaakkoon viettävää joen rantaa. Joen törmä on jyrkkä ja yli 5 m korkea. Alue on joenrannan kulttuurimaisemaa, missä asutus on keskittynyt kokonaan joen rantaan. Rannalla kulkee Keminmaan keskustasta pohjoiseen maantie n:o 19575. Kasvillisuus koostuu viljellyistä ja villeistä kulttuurikasveista.

Castren kertoo, että Vahtolan mailla on hajoitettu vanha tulisija. Se on ollut soikeanmuotoisessa kuopassa, josta "3:n korttelin syvyydestä löydettiin hiiliä". Siitä oli mahdollisesti "löytynyt rautainen kirves ja hahlo". Paikkaa ei tarkastettu vuoden 1995 inventoinnin yhteydessä.

KEMINMAA 15
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Törmä Viippola
- asuinpaikka? II/III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
x=7311 (7313)
y=2530 (3393)
z=20 - 25

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

Kohde sijaitsee, tai on sijainnut, noin 11 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiskoilliseen, Kemijoen länsirannalla. Paikka on matalaa, kaakkoon viettävää joen rantaa. Joen törmä on jyrkkä ja yli 5 m korkea. Alue on joenrannan kulttuurimaisemaa, missä asutus on keskittynyt kokonaan joen rantaan. Rannalla kulkee Keminmaan keskustasta pohjoiseen maantie n:o 19575. Kasvillisuus koostuu viljellyistä ja villeistä kulttuurikasveista.

Castren kertoo Viippolan talon mailta löydetyn ja hajoitetun soikeassa kuopassa olleen tulisijan. Katso myös KEMINMAA 14. Paikkaa ei tarkastettu vuonna 1995.

n:o 1 / 000 00 2903

KEMINMAA 16
 Kylä: Koroistenkylä
 Löytöpaikka: Ruonavaara
 -kivikkokuoppia II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7310 45 (7312 45)
 y=2532 13 (3395 33)
 z=56

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894, Åqvist 1958, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

Tutkimukset:

Ruonavaara sijaitsee noin 12 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Kemijoen itäpuolella. Kemijoki virtaa noin 1 km etäisyydellä vaaran pohjoispuolella tehden Ruonavaaran kohdalla mutkan länteen. Vaaran korkein kohta kohoo miltei 60 m mpy. ja siellä on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtoma kivikko. Vaaran koillisrinne on hiekkaa ja siinä on laaja sorakuoppa. Pohjoisrinteen alaosan kautta kulkee soratie Maulasta itään. Koillisrinne yhtyy Revonnenään ja muodostaa yhtenäisen noin 0,7 km pitkän ja 0,5 km leveän itä-länsisuuntaisen hiekkaharjanteen. Sen korkein kohta on hieman yli 40 m mpy. Maaperä vaaran korkeimmalla kohdalla on louhikkoa, pohjois- ja koillisrinteillä se on hiekkaa. Kallioperä on fylliittiä. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, missä valtapuuna kasvaa mäntyä. Sen ohella on myös kuusta ja koivua.

Ruonavaaran laen kivikossa on pyöreänmuotoinen, halkaisijaltaan 7,5 m leveä ja 1 m syvä kuoppa. Kuoppajäännettä ympäröivät 1,5 - 3 m leveät vallit. Jäänös on tulkittavissa asuinpaikkavalliksi. Kivikossa on lisäksi kolme kivikkokuoppaa, joiden halkaisija on 1 m ja syvyys noin 0,5 m. Edellisten lisäksi kivikossa havaittiin rikottuja kvartsikappaleita.

Diat: 20330-20335

Tarkastukset: 1991 Koivunen,
 16.7.1995 Ylimaunu
 13.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu.

KEMINMAA 17
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Pispänvaara N
 -kivikkokuoppia
 sekä 2 mahdollista röykkiötä II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7309 62 (7311 42)
 y=2531 77 (3395 00)
 z=47 - 48

Tila: 13:127

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894, Åqvist 1958.

Löydöt:

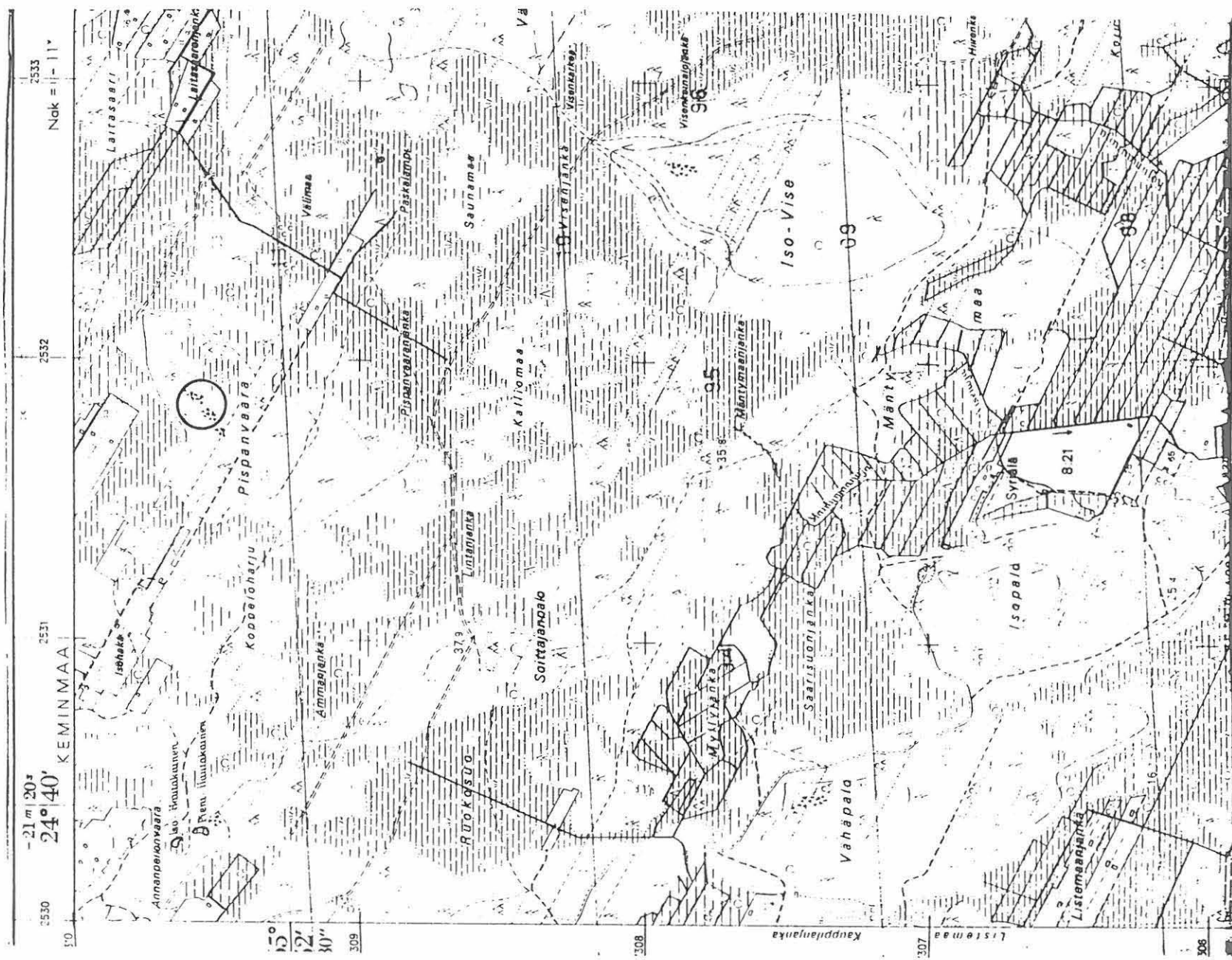
Tutkimukset:

Pispänvaara sijaitsee noin 10 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen ja noin 3 km Kemijoesta itään. Se on noin 0,7 km pitkä ja 0,5 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreenikumpare, jonka korkein kohta on yli 50 m mpy. Vaaraa ympäröivät suoalueet ovat noin 37 m mpy. Vaaralle kulkee Koroiskylästä soratie. Sen pohjoisosassa on kolme erillistä osittain sammaleen peittämää kivikkoa. Kasvillisuudeltaan alue on pääasiassa tuoretta kangasta muuttuen pohjoisosassa enemmälti kuivahkoksi kankaaksi. Tuoreella kankaalla valtapuuna on kuusi, jonka ohella kasvaa koivua. Pohjoisosassa kuivahko kangas on hakattu ja äestetty, ja siihen on istutettu mäntytaimikkoa. Aluskasvillisuutena on pääasiassa varpuja: mustikkaa ja puolukkaa. Hakatulla alueella kasvaa niiden lisäksi horsmaa, juolukkaa ja vaivaiskoivua sekä sammaleita ja jäkäliä. Maaperä muuttuu pohjoisosassa hienommaksi soraksi ja hiekaksi. Kallioperä alueella on fyllyttä ja liusketta.

Vaaran pohjoisosan kivikoissa on ainakin 8 kuoppajäännettä. Niiden halkaisija vaihtelee 2 - 4 x 2,5 m ja syvyys 0,2 - 1,1 m välillä. Mahdolliset röykkiöt ovat halkaisijaltaan 5 - 7 m ja 0,4 m korkeita. Niiden keskellä on kuoppa, jonka halkaisija vaihtelee 1,5 - 2,5 m välillä ja syvyys on 0,4 m.

Tarkastus 1971 Ahvenlampi
 17.7.1995 Ylimaunu
 4.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

KEMINMAA 17

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 18
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Junkkilankumpu
 -röykkiö ja kivikkokuoppia II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7312 43 (7313 97)
 y=2536 43 (3394 66)
 z=55

Tila: 4:4

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

Junkkilankumpu sijaitsee noin 15 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Kemijoen itäpuolella, noin 5 km Taivalkosken voimalaitoksesta kaakkoon. Kumpu on noin 1,5 pitkä ja 0,5 leveä pohjois-etelä -suuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on yli 55 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko, jonka itäpuolinen rinne laskee jyrkästi miltei 10 m. Kumpua ympäröivät suoalueet ovat 39 - 40 m mpy. Korkeimman kohdan länsipuolinen rinne on hakattu ja siihen on istutettu mäntyä. Kummun kasvillisuus on kuivahkoa ja tuoretta kangasta, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa mäntyä, koivua ja haapaa. Kataja muodostaa pensaskerroksen ja aluskasvillisuutena on horsmaa, heiniä, sammaleita, torvijäkälää, porojäkälää ja tinajäkälää.

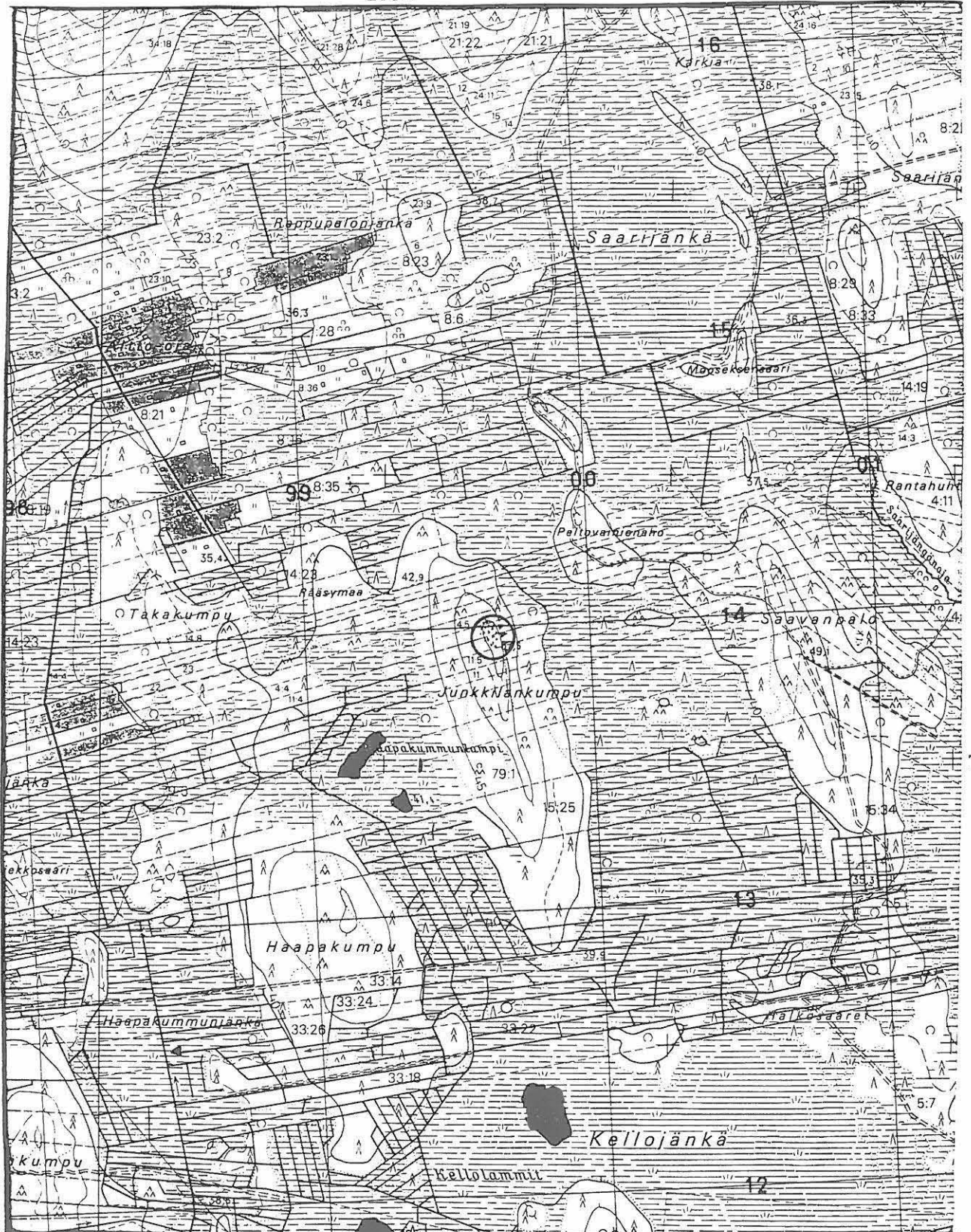
Kivikossa on noin 10 kuoppaa, joiden halkaisija vaihtelee 1 - 3 m ja syvyys 0,5 - 0,8 m. Keskellä kivikkoa on halkaisijaltaan 3 x 2,5 m ja 0,4 m korkea soikea röykkiö. Sen itäpuolella noin 1 m päässä on halkaisijaltaan 1 m ja 0,2 m korkea latomus. Näistä rakennelmista noin 20 m pohjoiseen on halkaisijaltaan 2, 5 m laajan asumuksen perustan(?) jäänteet, joita ympäröi 0,2 m leveät ja 0,2 - 0,3 m korkeat kivistä ladotut vallit.

Diat: 20333-20335

Tarkastus Ahvenlampi 1971
 Ylimaunu 16.7.1995

KEMINMAA 18

2536

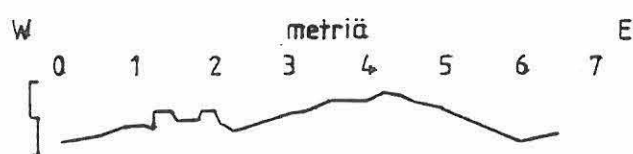
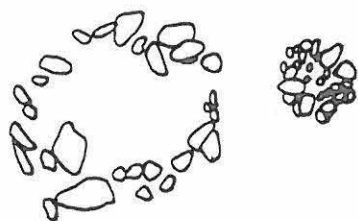

7312

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 18
JUNKKILANKUMPU

LATOMUS JA 'RÖYKKIÖ'

ASUNNONPOHJA ?

MK1:100 0 1 2 3 4 5m

A horizontal scale bar with markings for 0, 1, 2, 3, 4, and 5 meters. The text 'MK1:100' is written to the left of the bar.

KEMINMAA 19
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Toimaa
 -kivikkokuoppia III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7314 45 (7316 50)?
 y=2533 50 (3396 95)?
 z=55

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

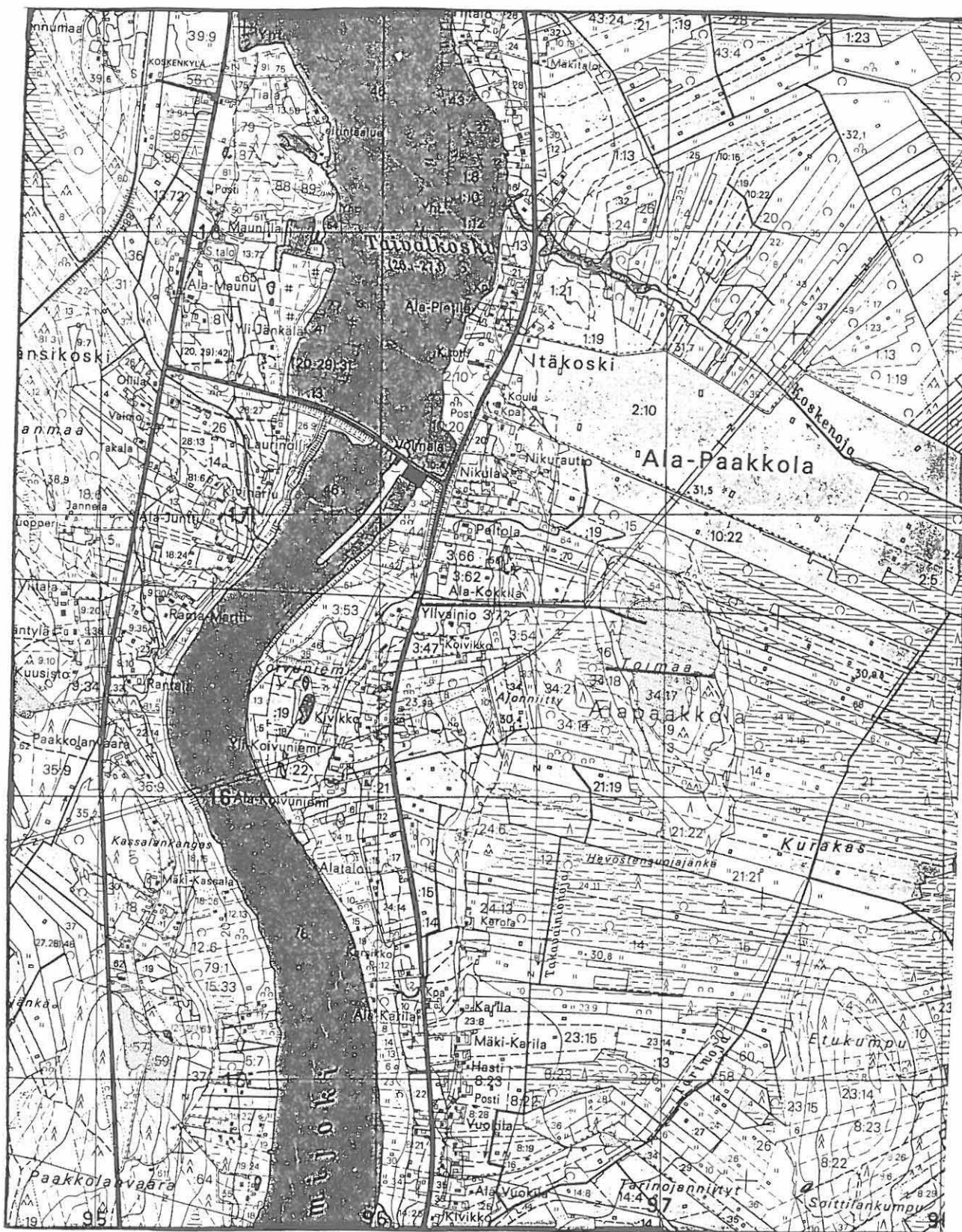
Tutkimukset:

Toimaa sijaitsee noin 15 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen ja noin 1 km Taivalkosken voimalaitoksesta itäkaakkoon. Toimaa on noin 1 km pitkä ja 0,4 km leveä pohjois-etelä suuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoaa hieman yli 50 m mpy. Korkein kohta on tuhoutunut kokonaan soranotossa ja paikalla onkin noin 0,6 km pitkä ja 0,5 km leveä monttu. Toimaata ympäröivät pohjois-, itä- ja eteläpuolelta suo- ja niittyalueet, jotka ovat noin 31 - 32 m mpy. Länsipuolella maasto laskee kohti Itäkosken kylää ja Kemijokea. Soramonttu on nykyisin maisemoitu ja sen pohjassa kasvaa mäntytaimikkoa. Toimaan pohjoisosassa kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkosta kangasmetsästä tuoreeseen kangasmetsään.

Castrenin mukaan maan korkeimmalla kohdalla olleessa kivikossa on ollut "kymmenkunta isompaa ja pienempää kuoppaa". Kivikko näkyy vanhoissa peruskartoissa, ja se on ollut noin 55 m mpy. Kivikkoa ei havaittu paikan tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastus: Ylimaunu 12.7.1995.

Keminmaa 19

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 20
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Sammalkumpu
 -kivikkokuoppia II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7314 82 (7316 41)
 y=2535 04 (3398 44)
 z=53

Tila: 10:34
 10:35

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

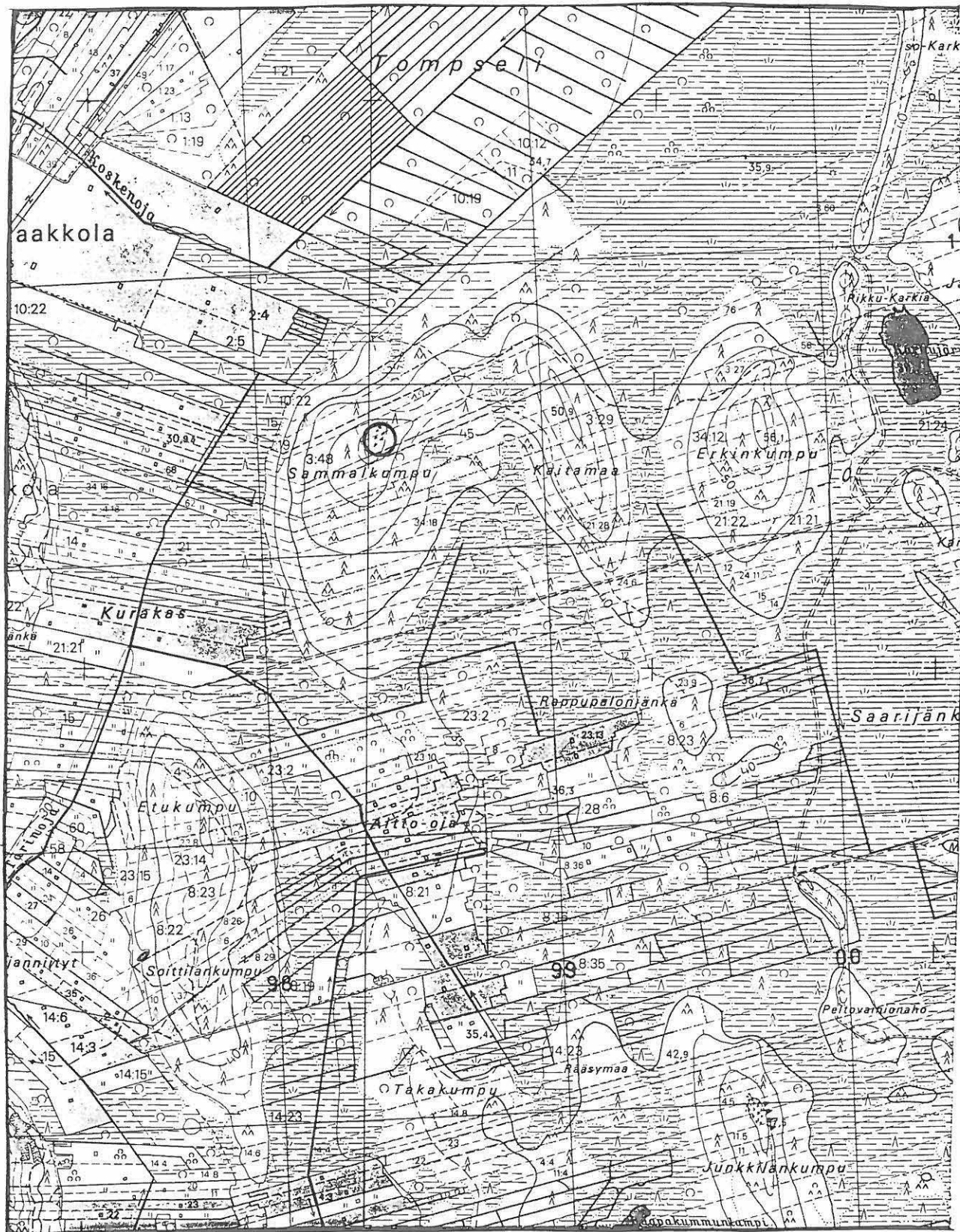
Sammalkumpu sijaitsee Keminmaan vanhalta kirkolta 16,5 km koilliseen, noin 2 km Taivalkosken voimalaitoksesta kaakkoon. Itäkoskelta lähtee soratie itään, joka kulkee Sammalkummun pohjoisosan läpi. Kumpu on noin 1,5 km pitkä ja 0,7 km leveä, lounas-koillis-suuntainen harjanne, jonka koillisosassa on hiekka-alue. Kummun korkein kohta on yli 50 m mpy. ja siinä on halkaisijaltaan 20 metrinen muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko. Kivikko on hakatulla ja metsäauratulla palstalla. Itäpuolella on Kaitamaa ja Erkinumpu, joiden kanssa se muodostaa 40 m mpy. olevan, miltei yhtenäisen moreeniharjanteen. Näiden pohjoispuolella on Tompselin suoalue, joka kohoaa 34 -36 m mpy. Sammalkummun länsipuolella, noin 1 km päässä, kohoaa Toimaan moreeniharjanne, näiden väliin jää peltoalueita. Kallioperä alueella on fylliittiä. Kasvillisuudelta alue on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena kasvaa horsmaa, kultapiiskua, pussikämmekkää, mustikkaa ja puolukkaa. Kenttäkerroksessa on sammaleita.

Kolme kivikkokuoppaa sijaitsevat Sammalkummun laella olevassa kivikossa. Ne ovat osaksi metsäaurauksen tuhoamia. Niiden halkaisijan koko vaihtelee 1-1,5 m ja syvyys 0,3-0,5 m välillä.

Diat: 20310-20311

Tarkastus: 12.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 20

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 21
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Kokonmaa
 -kivikkokuoppia, röykkiömäinen
 kuopparakenne II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 $x=7314\ 15\ (7315\ 98)$
 $y=2530\ 76\ (3394\ 13)$
 $z=50$

Tila: 17: 15

Aikaisemmat tiedot: Calamnius 1868, Castren 1894

Löydöt:

Tutkimukset:

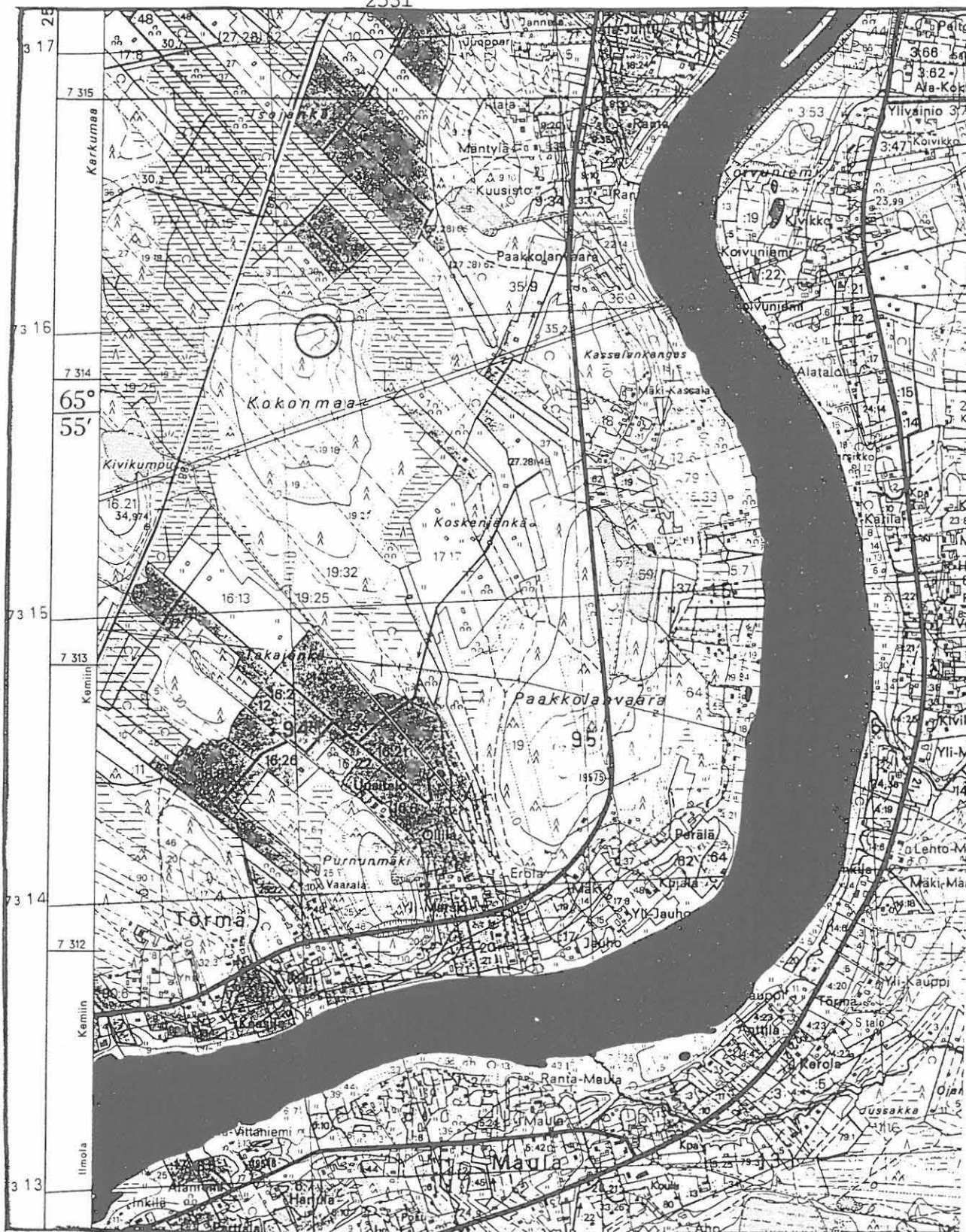
Kokonmaa sijaitsee 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjois-koilliseen, 1,5 km Kemijoesta länteen ja noin 2,3 km Taivalkosken voimalaitoksesta lounaaseen. Kokonmaa on noin 1 km pitkä ja 0,5 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 50 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtoma kivikko. Kokonmaan pohjoispuolella sijaitsee Isojätkä, joka on noin 31 m mpy. Itäpuolella on Koskenjätkä, jonka korkeus merenpinnasta on noin 32 m. Kaakossa kohoo Paakkolanvaaran noin 1,5 km päässä ja Kokonmaan eteläpuolella sijaitsevat Takajängän peltoalueet. Lounaassa kohoo noin 1 km päässä Kiviharju. Maan koillisosassa on hiekka-alue ja siinä on yksi, halkaisijaltaan 0,2 km laaja ja muutama pienempi soraomonttu. Korkeimman kohdan kivikko on osittain tuhoutunut soraomontissa. Maata sivuaa länsipuolitse Keminmaasta Rovaniemelle kulkeva rautatie, ja eteläosan lävistää lounaasta koilliseen voimalinja. Maan eteläpuolella on Törmästä valtatielle n:o 4 vievä soratie. Soratieltä erkanevat soratie Kokonmaan soraomontille. Alueen kasvillisuustyyppi on lähinnä tuoretta kangasmetsää. Puusto koostuu lähinnä kuusesta, haavasta ja pihlajasta. Kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on horsmaa, mansikkaa, vadelmaa, nuokkotalvikkia, lillukkaa, puolukkaa, metsäkurjenpolvea, kangasmaitikkaa, kultapiiskua, oravanmarjaa, rahkasammalta, torvi- ja poronjätkälää. Kallioperä alueella on fylliittiä.

Kokonmaan korkeimman kohdan pohjoispäässä, 10 m soraomontan reunasta pohjoiseen, sijaitsee röykkiömäinen keskusomontarakenne tai pengottu röykkiö. Sen koko on noin 5,5x4,5 m. Keskusomontan halkaisija on 3 m. Rakennelman kehäkivet ovat näkyvissä. Röykkiöstä 25 m etelä-lounaaseen on rakkakuoppa, jonka halkaisija on 1,2 m. Toinen rakkakuoppa sijaitsee 15 m etelään, ja sen halkaisija on 1,5 m.

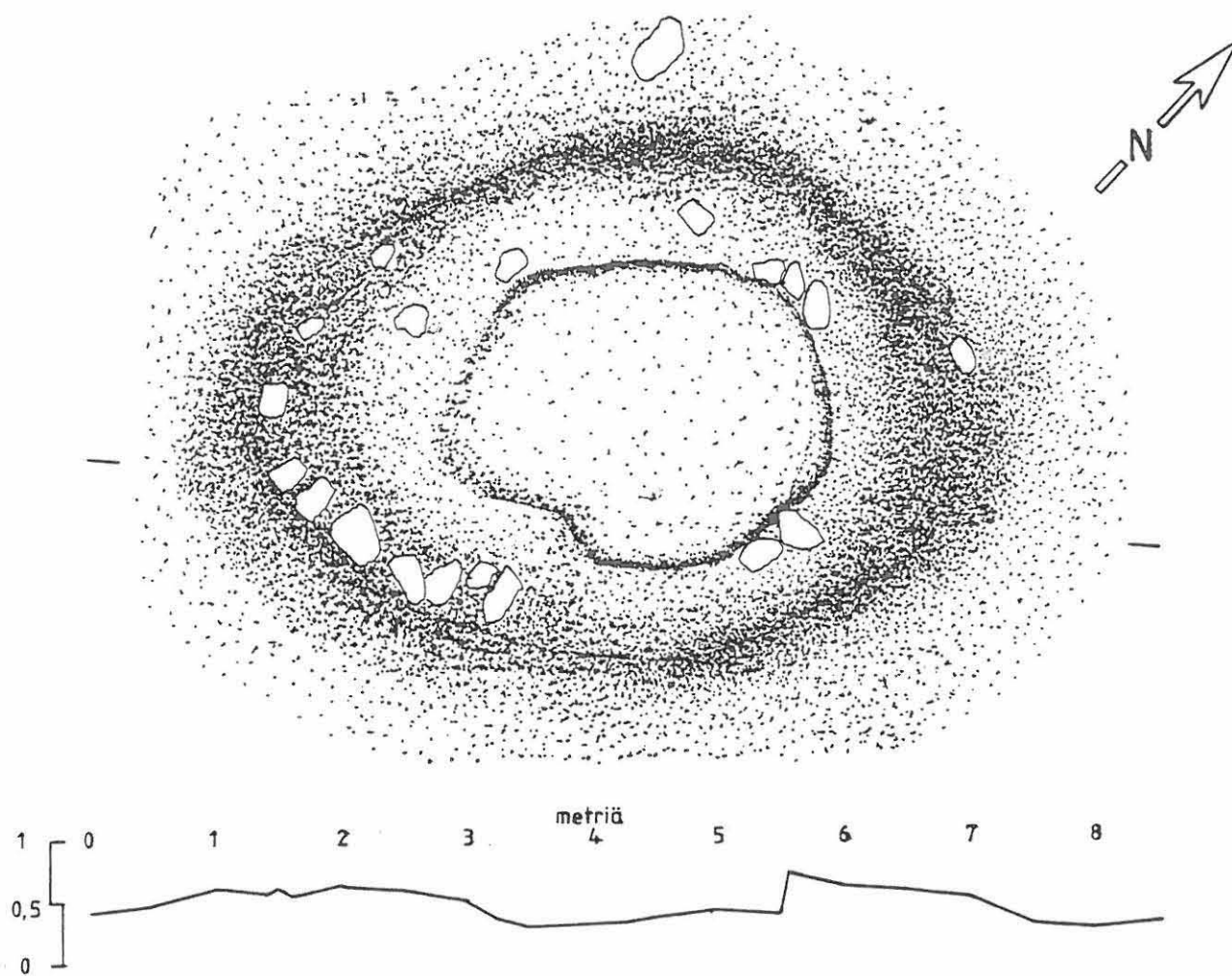
Tarkistus: 11.7.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 21

2531

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 21
KOKONMAA

Röykkiömäinen kuopparakenne

Piirros: T. Ylimäen

KEMINMAA 22
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Haapamaa 1
 - kivikkokuoppia III

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7315 95 (7317 90)?
 y=2529 85 (3392 60)?
 z=55?

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

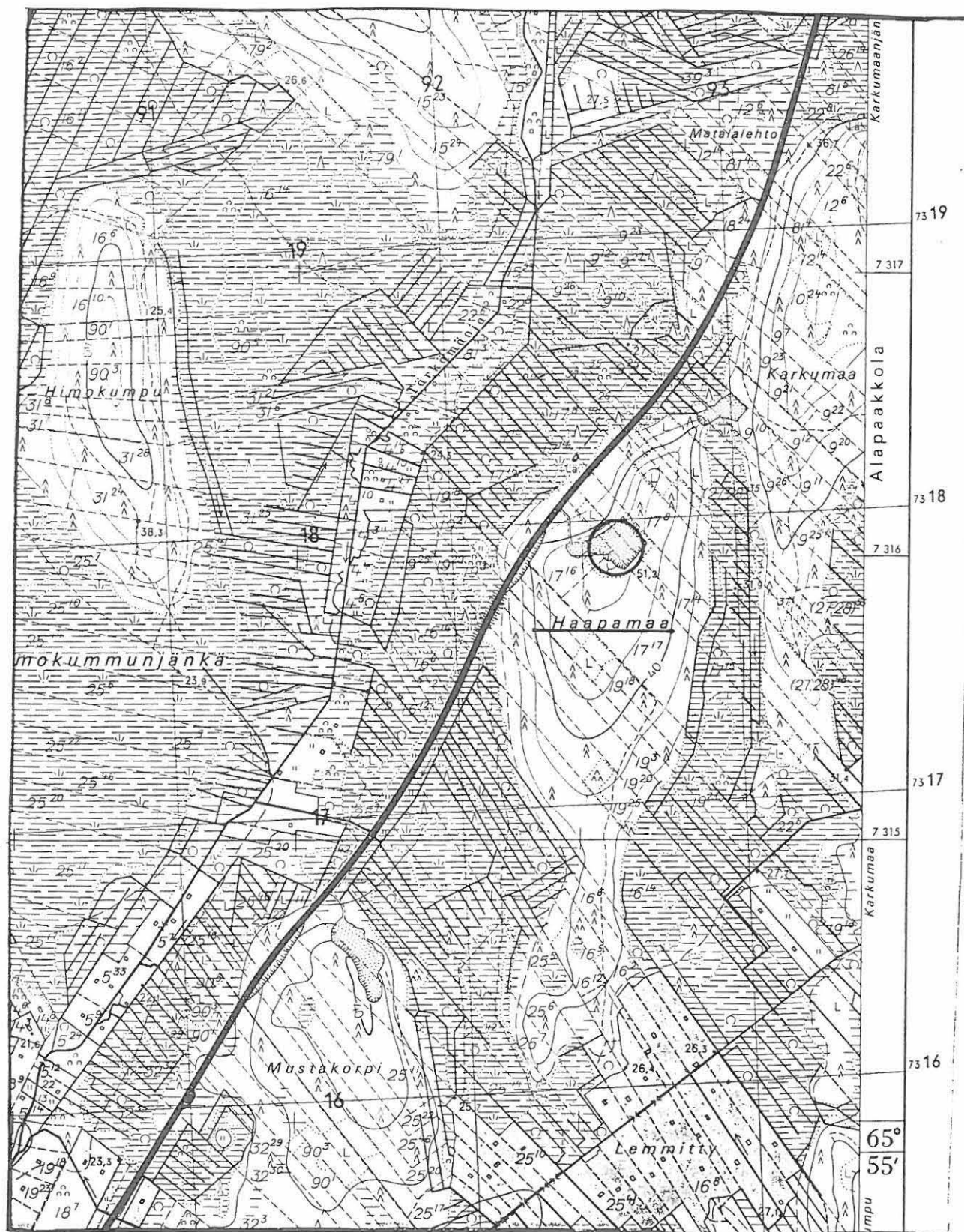
Tutkimukset:

Haapamaa sijaitsee noin 14 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen ja noin 3,5 km Taivalkosken voimalaitokselta itään. Maan länsiosan läpi leikkaa valtatie n:o 4 Keminmaasta Rovaniemen suuntaan. Haapamaa on noin 1,5 km pitkä ja 0,7 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on ollut yli 55 m mpy. Maasto laskee länteen päin suolle noin 24 m mpy. kohti Tärkämäojaa, joka on noin 0,7 km päässä Haapamaasta. Maan koillispuolella sijaitsee Karkumaa. Näiden kahden maan väliin jää noin 0,2 km levyinen suo. Haapamaan pohjoiskärjessä on hiekka-alue, joka on kaivettu miltei kokonaan pois sen ja Karkumaan väliseltä kapealta, suosta nousevalta kankaalta. Haapamaan kaakkois- ja eteläpuolella maasto laskee noin 26 m mpy. Noin 2 km maan eteläpuolella on Lemmitty- niminen niitty- ja peltoalue. Haapamaan korkeimmalla kohdalla on nykyisin itä-länsisuunnassa noin 300 m pitkä ja pohjois-eteläsuunnassa 200 leveä maisemoitu soraomonttu. Maan pohjoisosan kasvillisuustyyppi on alavalla hiekka-alueella kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa myös kuusta ja koivua. Aluskasvillisuuden muodostavat varpukasvit, puolukka, mustikka, variksenmarja sekä kenttäkerroksen sammaleet ja jäkälät. Soraomontun reunalla kasvaa heiniä sekä horsmaa. Maan ylemmissä osissa kasvillisuustyyppi muuttuu tuoreeksi kangasmetsäksi, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on varpuja, etupäässä mustikkaa sekä kenttäkerroksessa sammalia.

Haapamaan korkeimmalla kohdalla on Castrenin mukaan kivikossa ollut "3-4 pyöreää kuoppaa". Kivikko on tuhoutunut soraotossa eikä muinaisjäännöksiä löydetty alueen tarkastuksessa.

Tarkastus: Ylimaunu 10.7.1995

Keminmaa 22

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 23

Kylä: Lautiosaari

Löytöpaikka: Kiimamaa

- varhaisen rautakauden asuinpaikka
ja kalmisto II

PK KIRVESAAPA 2541 11

x=7292 10 (7293 75)

y=2534 41 (3396 72)

z=29 - 34

Tilat: 12:42 Vesihakala,
12:104 Hakala II,omistaja: Kemi Oy.
omistajat: Pöyhönen, Aila Tuulikki.
Reino, Jouni
Jääskeläinen, Aila.
Reino, Ilkka.

17:132 Rantaruonala II, omistaja: Kemin kaupunki.

Aikaisemmat tiedot: Calamnius 1868, Castren 1894, Åqvist 1950, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: KM 27700:1 - 23, KM 28368:1 - 23.

Tutkimukset: Okkonen 1992 - 1993.

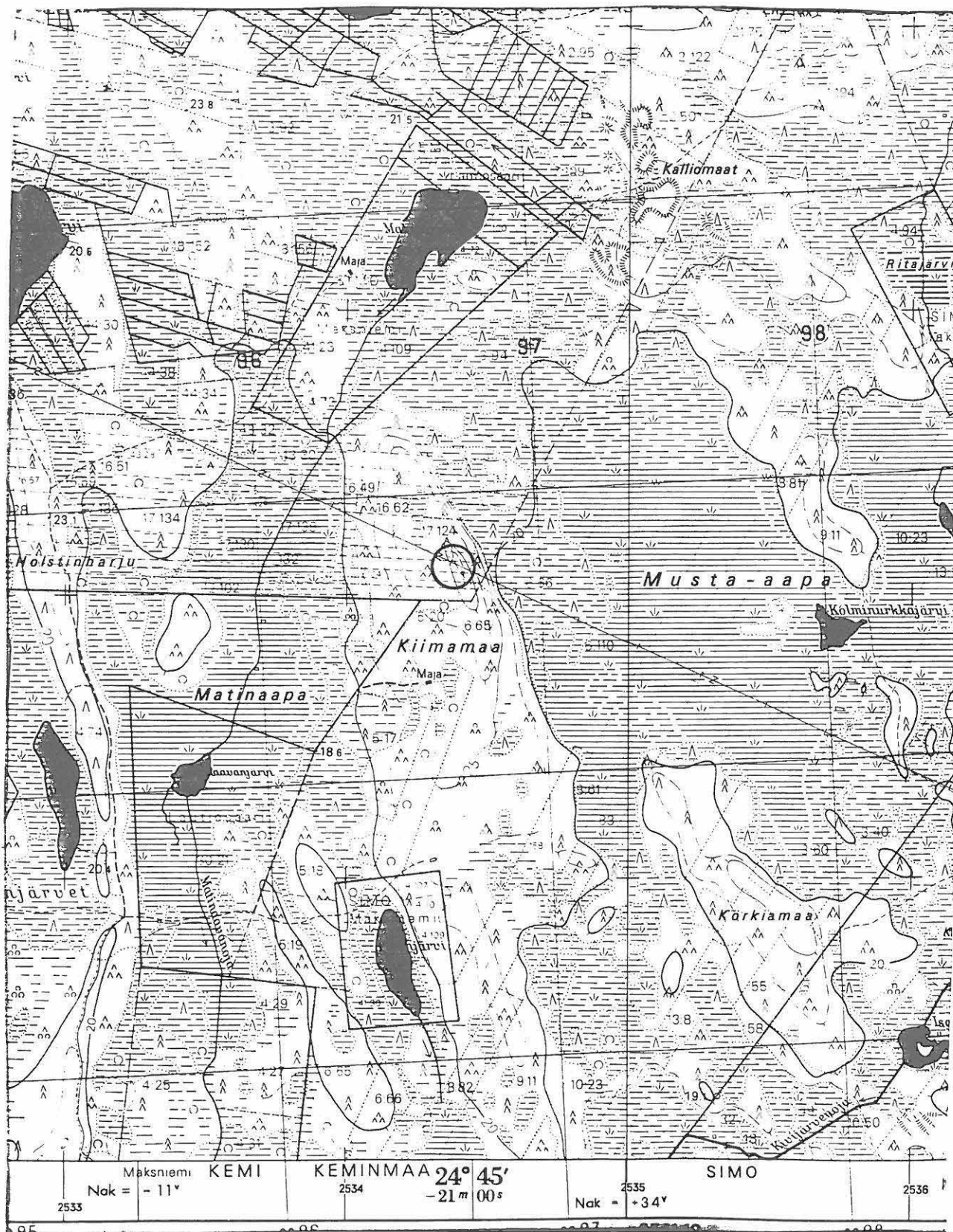
Ajoitukset: Hel-3236 2210 +/-100

Kiimamaa sijaitsee noin 13, 5 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon, noin 1,5 km Keminmaan ja Simon kunnanrajalta luoteeseen. Se on noin 1,5 km pitkä ja 0,4 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta on noin 34 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko, jonka päältä on vedety suurjännitelinja. Maan itäpuolella on Musta-aapa, joka on hieman yli 20 m mpy. Länsipuolella maasto laskee Matinaavalle, joka on noin 18 - 19 m mpy. Maan eteläosassa on laajoja hakkuuaukeita samoin kuin pohjoisosassa. Nämä aukeat on metsäaurattu. Kiimamaalle tulee soratie Holstinharjun kautta Taipaleenkylästä. Tie haarautuu Kiimamaan eteläosassa toisen haaran jatkuessa maan korkeimman kohdan eteläpuolelle, missä on kääntöpaikka. Toinen tie jatkaa maan kaakoispuolella olevalle Korkiamaalalle. Kasvillisuustyyppi alueella on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa alueella pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on hieniä, horsmaa, puna-ailakkia, kieloa, puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa, sammalia sekä jäkäliä.

Kalmisto sijaitsee Kiimamaan korkeimmalla kohdalla kivikossa, missä on kahdeksan kiviröykkiötä. Näistä kaksi tuhoutui voimalinjan alle tehdyn huoltouran raivauksen yhteydessä. Nykyisin ne on entisöity. Röykkiöiden eteläpuolella sijaitsee halkaisijaltaan noin 5 m kuoppajäännö. Asuinpaikka sijaitsee noin 60 m kalmistosta lounaaseen, missä on yksi tutkittu keittokuoppa ja kuoppaliesi. Asuinpaikalta on saatu löytöinä talteen kiillesekoitteista Sär-2 keramiikkaa.

Tarkastus: Ylimaunu 8.7.1995.

KEMINMAA 23

KEMINMAA 24
 Kylä: Liedakkala
 Löytöpaikka: Hirvikumpu
 - kivikkokuoppa III

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
 x=7309 60 (7311 64)
 y=2525 40 (3388 57)
 z=35

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Appelgren Luett. Suomen muinaisjäännöksistä VI, Castrenilla
 1894 mainitaan alaviitteessä.

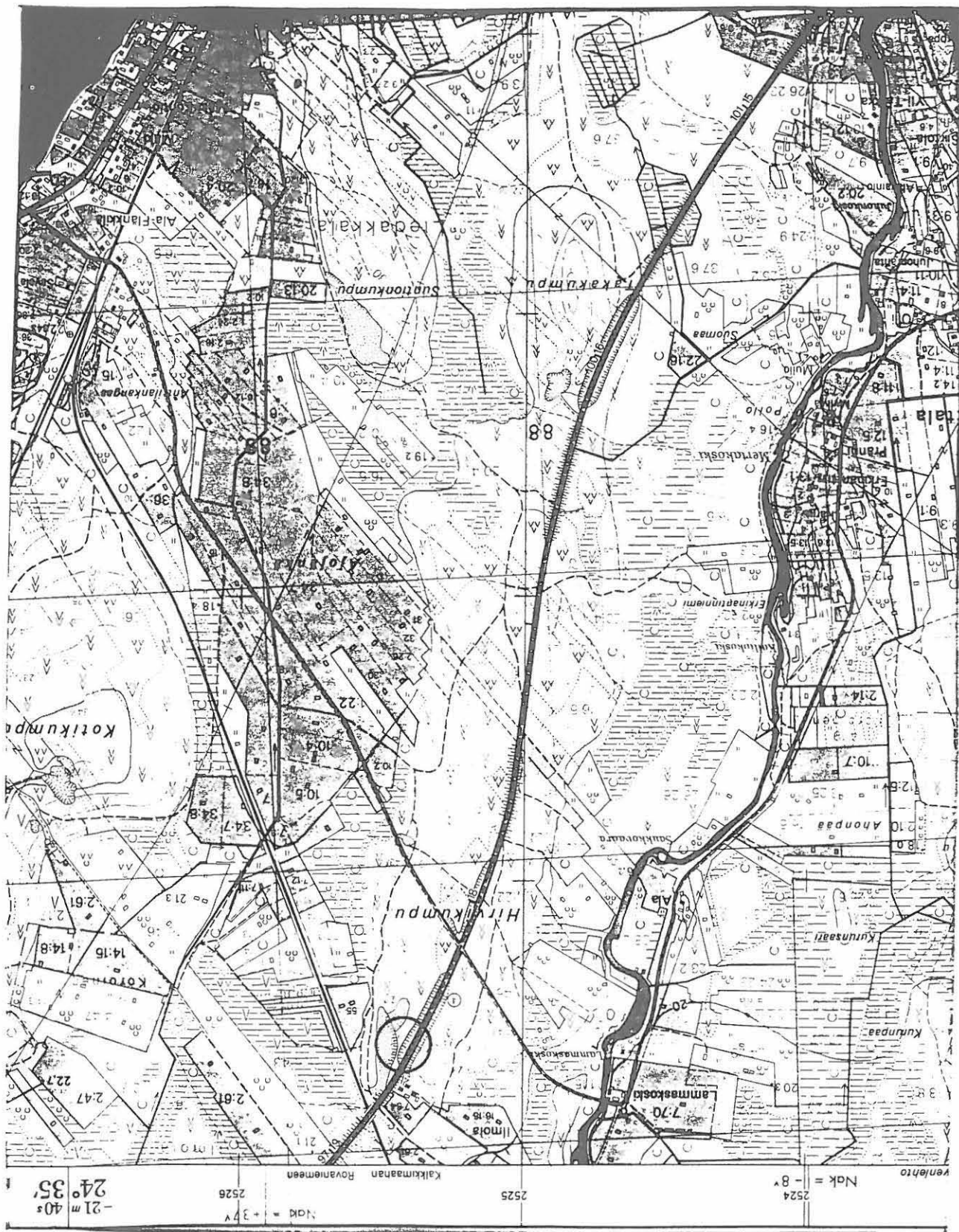
Löydöt:

Tutkimukset:

Hirvikumpu sijaitsee noin 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen ja noin 2,5 km Kemijoesta länteen. Hirvikumpu on miltei 2 km pitkä ja 0,5 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on hieman yli 35 m mpy. Kummun läpi kulkee valtatie n:o 4 Keminmaasta kohti Rovaniemeä. Liedakkalasta tulee soratie kummun läpi kaakosta luoteeseen. Hirvikummun länsipuolella noin 0,7 km päässä virtaa Kaakamojoki etelää kohti. Maasto kummun länsipuolella on alle 20 m mpy. Pohjoispuolella korpisuot ovat noin 20 m mpy. Itäpuolella kohoaa Kotikumpu noin 1,5 km päässä. Näiden väliin jäävät suo- ja niittyalueet ovat noin 19 - 20 m mpy. Hirvikummun päällä on laajoja hakkuaukeita. Muuten alue on kasvillisuustyypiltään tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa mäntyä, koivua ja haapaa. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, variksenmarja sekä sammalia.

Kummun korkeimmalla kohdalla on ollut muinaisten rantavoimien huuhtoma kivikko. Se on kuitenkin tuhoutunut valtatie n:o 4 leikkauksessa ja siitä on jäljellä vain itäisin reuna. Kuoppajäännettä ei paikalla enää havaittu.

Tarkastus: Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu 29.8.1995.

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 25

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Kylä: Kirkonkylä

x=?

Löytöpaikka: Kallinkangas

y=?

-jatulintarha III?

z=?

Tila:

Löydöt:

Tutkimukset:

Kallinkangas sijaitsee 1,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta länsiluoteeseen Kemijoen länsipuolella. Kangas on noin 2,5 km pitkä ja 0,5 - 0,8 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne, jonka korkein kohta on nykyisin yli 60 m mpy. Harjanteen maaperä on hiekkaa ja louhikkoa. Kallinkankaan itäosassa koilliseen laskevassa rinteessä on Keminmaan seurakunnan noin 400 m pitkä ja 150 m leveä hautausmaa. Hautausmaasta noin 200 m länteen on Kallinkankaan hiihtokeskuksen laskettelurinne ja tämän länsipuolella on hiihtostadion. Kankaan päällä risteilevät kuntopolut ja latu-urat. Harjanteen korkeimmalla kohdalla maasto on pahoin myllätty. Keminmaan kirkolta lähtee maantie n:o 19534, joka kulkee Kallinkankaan koillisosan alarinteessä jatkuen kohti luodetta. Kankaan itäpäässä valtatie n:o 4 leikkaa kankaan halki. Tien itäpuolella on Kallinkankaan päällä radiomasto. Kankaan kaakkoisosassa on asuinalue, joka ulottuu miltei harjanteen korkeimmalle kohdalle. Kallinkankaan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, joka on osittain tuoreempaa. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella kasvaa myös kuusta, koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena on valkolehdokkia, horsmaa, keltanoita, kangasmaitikia, mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Castrenin mukaan "taras on ennen ollut Kallinkankaalla". Kesän 1995 tarkastuksessa jatulintarhaa ei löytynyt Kallinkankaan laelta eikä pohjoisrinteeltä, minne maastotarkastus keskittyi.

Tarkastus 4.7.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 27

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Löytöpaikka: Hirvikumpu

x=

- esihistoriallinen löytöpaikka II

y=

z=

Löydöt: KM 2571:1 kivitikari

Aiemmat tiedot: Castren 1894

Tutkimukset:

Hirvikumpu sijaitsee noin 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen, noin 2,5 km Kemijoesta länteen. Hirvikumpu on miltei 2 km pitkä ja 0,5 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on hieman yli 35 m mpy. Kummun läpi kulkee valtatie n:o 4 Keminmaasta kohti Rovaniemeä. Liedakkalasta tulee soratie kummun läpi kaakosta lounaaseen. Hirvikummun länsipuolella, noin 0,7 km päässä, virtaa Kaakamojoki kohti etelää. Maasto kummun länsipuolella on alle 20 m mpy. Pohjoispuolella korpisuot ovat noin 20 m mpy. Itäpuolella kohoaa Kotikumpu noin 1,5 km päässä. Kumpujen väliin jäävät suo- ja niittyalueet ovat noin 19 - 20 m mpy. Hirvikummun päällä on laajoja hakkuuaukeita. Muuten alue on kasvillisuustyypiltään tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa mäntyä, koivua ja haapaa. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa ja sammalia.

Castrenin mukaan paikalta on löydetty "tikarinmuotoinen keihäänkärki(?). Löytöpaikka on Hirvikumpu, Alakontion talon maata, ja mainittiin samasta paikasta toinenkin samanlainen ase löytyneen, mutta joutuneen hukkaan". Maastotarkastuksessa ei löydetty kiinteää muinaisjäännöstä.

Tarkastus: 29.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu.

KEMINMAA 28

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Maula

- Reikäkivien löytöpaikka II/III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7311 (7313)?

y=2531 (3394)?

z=n. 22,5?

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt: KM 2571: 12 "reikäkivi (verkonpaino)", KM 2571:18 "reikäkivi (värttinänpyörä)".

Tutkimukset:

Maula sijaitsee noin 11 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjois-koilliseen Kemijoen itärannalla. Alue kuuluu alavaan viljeltyyn kulttuurimaisemaan. Idässä kohoaa noin 1 km päässä Ruonavaara miltei 60 m mpy. Alueen läpi kulkee maantie n:o 926 sekä maantie n:o 19546.

Esineet on "löydetty Maulan talon pellosta". Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

1000011801

KEMINMAA 29

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Kylä:Kirkonkylä

 $p \times = 7304011$

Löytöpaikka: Haminasaari

 $i \times = 3388469$

- kauppa- ja markkinapaikka III

 $Z = 0$

Aikaisemmat tiedot: esim. Cleve 1955.

Löydöt: lasitettua keramiikkaa, lasinpaloja, liitupiippuja ja rahoja ym.

Tutkimukset: Cleve 1947

Haminasaari sijaitsi Keminmaan kirkkoa vastapäätä Kemijoessa. Paikka on jäänyt Isohaaran voimalaitoksen patoaltaan pohjaan.

KEMINMAA 31

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Kylä: Ilmola

x=

Löytöpaikka: Ämmälän talon kiuas

y=

- hukkaan joutunut reikäkivi III

z=

Tila:

Castren kertoo, että "Ämmäheikin talon kiukaasta on löytynyt ymmyrkäinen kivi, reikä keskellä, laidoilta ohuempi." Mahdollisesti kyseisellä Ämmänheikin talolla tarkoitetaan Ämmälän taloa, joka sijaitsee Kemijoen itärannalla, noin 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiskoilliseen. Kyseinen reikäkivi on Castrenin tietojen mukaan hukattu. Ämmälän tilaa ei tarkastettu kesällä 1995.

KEMINMAA 32
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Törmä Kaasila
 - löytöpaikka? II/III

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=n. 7311 (7313)?
 y=n. 2530 (3393)?
 z=n. 20 - 25?

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Castren 1894.

Löydöt:

Tutkimukset:

Kohde sijaitsee, tai on sijainnut, noin 11 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiskoilliseen Kemijoen länsirannalla. Paikka on matalaa, kaakkoon viettävää joen rantaa, missä törmä on jyrkkä ja yli 5 m korkea. Alue on joenrantaa, mihin asutus on kokonaan keskittynyt. Rannalla kulkee Keminmaan keskustasta pohjoiseen maantie n:o 19575. Kasvillisuus koostuu viljellyistä ja villeistä kulttuurikasveista.

Castren kertoo, että "Kaasilan talossa KemissäTervolan rajalla oli säilytetty "ukonnuoli", 7 tuum. pitkä, 1 1/2 leveä. Sillä oli ollut "terävä nokka" ja pyöreät syrjät. Se vahveni varsipäästä ja näytti siitä katkenneelta. Kivi oli ollut viheriätä, jossa oli raitoja vinoon." Esine on myöhemmin hukattu. Aluetta ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: Ahvenlampi 1971.

KEMINMAA 33

Kylä: Lautiosaari

Löytöpaikka: Lautiosaari Pölhö

- rautakautinen löytöpaikka II/III

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=n. 7301 70 (7303 70)?

y=n. 2527 05 (3389 75)?

z=n. 11 -12

Tila:

Löydöt: KM 514 rautainen keihäänkärki.

Tutkimukset:

Löytöpaikka sijaitsee Kemijoen itärannalla noin 1,7 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon. Pölhön tila sijaitsee nykyisin aivan Isohaaran patoaltaan rantavallin vieressä. Alue on alavaa jokirantaa. Pölhön tilasta noin 0,7 km etelään on Akkunusjoen vanha lasku-uoma. Tilasta noin 0,4 km itään on Lautiosaaresta pohjoiseen kulkeva maantie n:o 926.

Castren kertoo "rautainen keihäänterä, löydetty sylen syvyydeltä kellaria kaivettaessa Pölhön maalla. Kun talokas Joh. Pölhö 1862 keihään lahjoitti, oli se jo silloin ollut kärjestä katkennus; löydettyäessä kesällä 1861 sanottiin sen olleen 3 tuumaa leveän, jonka vuoksi ei näytä mahdottomalta että se voisi olla pakanuuden viimeiseltä ajanjaksolta". Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

KEMINMAA 34
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Sompuvaara
 - kivikautinen asuinpaikka II

PK SOMPUJÄRVI 2544 04
 x=7318 15 (7318 83)
 y=2553 74 (3417 30)
 z=90

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.
 Löydöt: KM 16394:1-5, 21447:1-2 kvartsia
 Tutkimukset:

Kohde sijaitsee noin 32 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Kivaloiden vaara-alueen keskiosassa noin 0,5 km Sompujärvestä itään. Sompuvaara on noin 1,2 km pitkä ja 0,6 km leveä koillis-lounassuuntainen kalliovaara, jonka korkeimmat kohdat kohoavat hieman yli 105 m mpy. Vaaran ympäristö on pääasiassa suota, ja se on hieman yli 80 m mpy. Luoteessa 0,5 km päässä oleva Sompujärvi on hieman alle 80 m mpy. Järven ympärillä on jonkin verran peltoja, muuten alueen biotooppi on ojitettua korpea. Sompuvaaran ja -järven välistä kulkee maantie n:o 9262 Lautiosaaresta Sompujärveen. Tiestä erkanevat vaaran luoteisosassa maantie n:o 923 kohti Simoa.

Asuinpaikka sijaitsee pohjoiseen laskevassa rinteessä, Simoon vievän maantien n:o 923 eteläpuolella, Anttilan asuinrakennuksen länsipuolella. Soranotto on tuhonnut asuinpaikan suureksi osaksi. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1964 Erä-Esko.
 1981 Torvinen.

KEMINMAA 35

Kylä: Kirkonkylä

Löytöpaikka: Kallijärvi

- keihäänkärjen katkelman löytöpaikka II/III

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=7301 00 (7303 15)

y=2524 47 (3387 13)

z=15

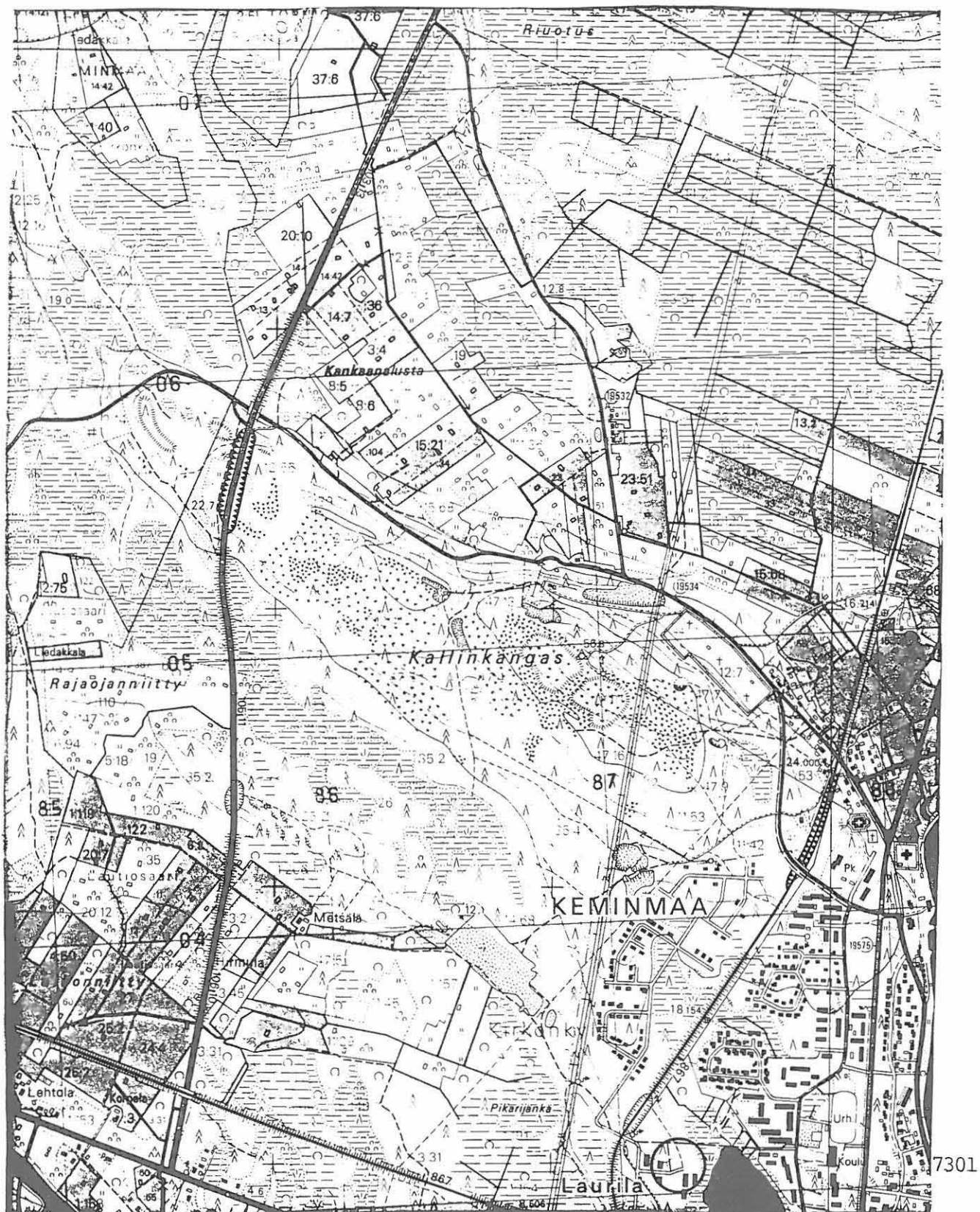
Tila: Kallijärven asuinalue, osoite: Haminasaarentie 1.

Löydöt: KM 18224 liuskekeihäänkärjen katkelma.

Tutkimukset:

Kallijärvi sijaitsee noin 1,2 km Keminmaan vanhalta kirkolta etelälounaaseen ja noin 0,8 km Isohaaran voimalaitoksesta luoteeseen. Noin 3 km pitkä ja 1 - 1,5 km leveä luode-kaakkosuuntainen Kallinkangas sijaitsee noin 2 km järvestä pohjoisluoteeseen. Järven luoteispuolella kangas laskee loivasti etelään. Järven ympäristö on rakennettua asuinaluetta. Etelä- ja länsipuolelta järveä kulkee junarata Kemistä Tornioon haarautuen järven lounaispuolella kohti Rovaniemeä. Järvi on pohjois-eteläsuunnassa noin 450 m pitkä ja 300 m leveä.

Keihäänkatkelma löytyi Kallinjärven luoteisrannalta rakennusmestari Heiskasen omistamalta tontilta vesijättömaan turpeesta miltei pinnasta, parin sentin syvyydestä. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982) 2524

KEMINMAA 37

PK KEMI 2541 08

Kylä: Kirkonkylä

x=7299 53 (7301 67)

Löytöpaikka: Valmarinniemi

y=2523 72 (3386 48)

- keskiaikainen kirkonpaikka ja hautausmaa I

z=5-7

Tila:8:52 Ylävalmari

omistaja:

Kauppi, Martti

Aikaisemmat tiedot: Cleve 1955, Koivunen 1981, Kotivuoti-Torvinen 1992.

Löydöt: OYH Vm-81:1-1401 rahoja, hautalöytöjä ym.

Tutkimukset: Kronqvist 1933, Koivunen 1981.

Valmarinniemi sijaitsee noin 3 km Keminmaan vanhalta kirkolta etelälounaaseen Kemijoen suiston länsirannalla ja noin 1,5 km Isohaaran voimalaitoksesta lounaaseen. Alue on alavaa joenrantaniittyä, ns. Rihipeltoa. Valmarinniemen pohjoispuolella on Kaakamajoen muinainen lasku-uoma, jossa niemen länsipuolella on Kellolahti. Alueen halki kulkee maantie Laurilasta Koivuluotoon.

Keskiaikaisen kirkon paikka ja hautausmaa sijaitsevat maantien itäpuolella, Ylivalmarin talon länsipuolella ja Valmarin talon pohjoispuolella. Kaivauksissa on löydetty kahden kirkon jäännökset sekä 151 hautaa, joista 88 on tutkittu. Näistä haudoista noin 10 oli polttohautoja (Koivunen 1981). Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Keminmaa 37

Ote maastokartasta 2541 08, 1:20 000 (1995)

KEMINMAA 39

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Ruonavaara NE

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7311 16 (7312 85)

y=2532 67 (3395 89)

z=32,5-35

Tila:

Löydöt: KM 26800 kvartsia

Tutkimukset:

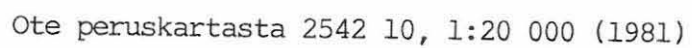
Ruonavaara sijaitsee noin 12 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, Kemijoen itäpuolella, noin 1 km etelään Maulan kylän kohdalla olevasta joen mutkasta. Vaaran korkein kohta on miltei 60 m mpy. Pohjoisrinteessä on laaja, halkaisijaltaan noin 0,5 km leveä soramonttu. Soramontun pohjoispuolella kulkee soratie Maulasta itään. Tien pohjoispuolella on useita pienehköjä soramonttuja mäntyä kasvavalla kuivahkolla kankaalla, joka on noin 35 m mpy. Kasvillisuus koostuu männyn lisäksi kuusesta ja koivusta. Aluskasvillisuutena on varpuja, pääasiassa mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjoja ja sammaleita sekä jäkäliä. Maaperä kankaalla on hiekkaa. Alueen kallioperä on fylliittiä.

Asuinpaikka sijaitsee vaaran pohjoisrinteessä soratien pohjoispuolella. Tiestä noin 10 - 20 metriä pohjoiseen, huoltorakennuksen eteläpuolella on hiekkakuoppien välissä säilyneillä kangaskaistaleilla kolme keittokuoppaa ja kaksi asuinpaikkakuoppaa. Kuopista pohjoiseen löytyi metsätieltä ja hiekkakuopan reunalta kvartsia ja palaneita kiviä.

Tarkastukset: 1984 Torvinen,

16.7.1995 Ylimaunu

4.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu.

KEMINMAA 40

Kylä: Lautiosaari

Löytöpaikka: Sivakkavaara

-varhaismetallikautinen? asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7300 52 (7320 32)

y=2531 04 (3393 72)

z=48

Tila: 4:45

Löydöt:

Tutkimukset:

Sivakkavaara sijaitsee noin 6 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon, noin 4 km Kemijoesta itään ja noin 2 km Akkunusjoesta etelään. Vaaran korkein kohta kohoaa yli 65 m mpy. Salmenkylänkankaan kanssa Sivakkavaara muodostaa noin 3,5 km pitkän ja 1 - 2 km leveän lounas-koillinen suuntaisen heikka- ja soraharjanteen. Harjanteen lounaisosassa on noin 2 km pitkä sora- ja soramonttu ja koillispuolella, Sivakkavaarassa, on neljä erillistä sora- ja soramonttua noin 1 km pituisella alueella. Noin 1 km Sivakkavaarasta pohjoiseen on hieman yli 40 m mpy. kohoava Anteroavaara. Lautiosaari-Sompujärvi välinen maantie n:o 9262 kulkee Anteroavaaran ja Akkunusjoen välisellä kangaskaistaleella. Tieltä lähtee soratie Anteroavaaran kautta Sivakkavaaraan ja jatkuen sieltä edelleen Elijärven louhokseen, joka sijaitsee Sivakkavaaran eteläpuolella 1 km päässä. Vaaran itäpuolella sijaitsee Elijärvenviita, joka on 28-35 m mpy. Länsipuolella on Kaltiojätkä, joka on 15 - 20 m mpy. Alue on kuivahkoa tai kuivaa mäntykangasta, jossa aluskasvillisuutena on etupäässä puolukkaa, mustikkaa, sammaleita sekä porojäkälää. Alueen kallioperä koostuu kvartsiitista.

Asuinpaikka sijaitsee etelään laskevalla rinteellä, sora- ja soramontun reunassa, Elijärven louhokselle vievän soratien eteläpuolella. Mäntykankaalla on 18 kuoppajäännettä, joista 2 tulkittiin asuinpaikkakuopiksi ja loput 16 keittokuopiksi. Kuoppien halkaisija on vallien ulkoreunasta mitattuna noin 6 m, sisäosan halkaisija on 2,5 - 3 m. Syvyyttä niillä on 0,7 metriä.

Tarkastus

1984 Torvinen

20.7.1995 Ylimaunu

22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

KEMINMAA 44

Kylä: Koroinen

Löytöpaikka: Juokuanvaara 1

- latomus ja kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 55 (7304 09)

y=2538 42 (3401 27)

z=51

Tila: 5:18

5:30

Aikaisemmat tiedot: Åqvist 1958.

Löytöt:

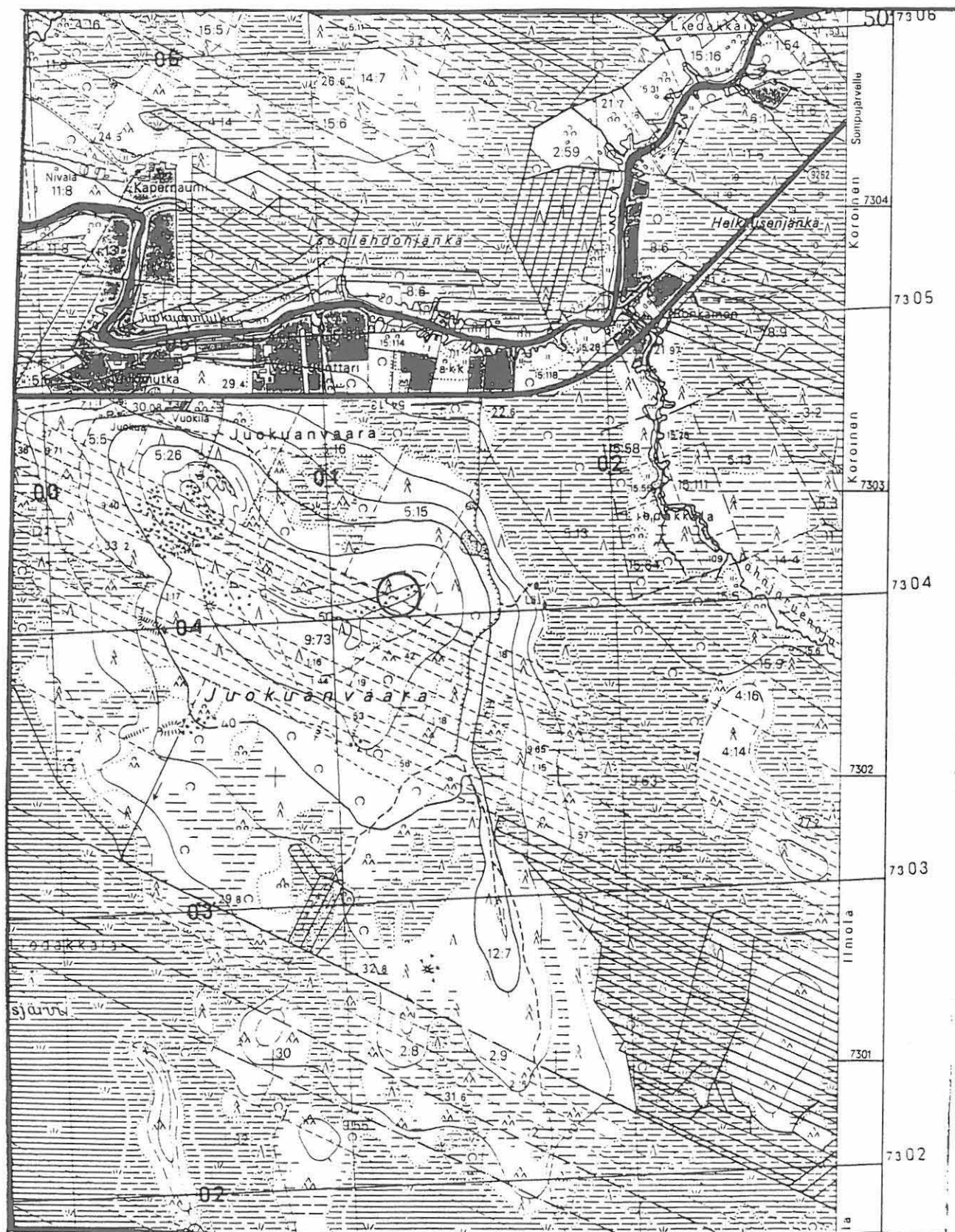
Tutkimukset:

Juokuanvaara sijaitsee noin 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoen eteläpuolella. Vaara on luode-kaakkosuunnassa noin 2 km pituinen ja yhden kilometrin levyinen moreeniharjanne. Korkein kohta kohoo yli 50 m mpy. Vaaran länsiosassa on laaja kivikkoalue, johon on pystytetty radiomasto. Kivikko on pahoin myllätty maston rakennustöiden yhteydessä. Vaaran keskiosassa olevan harjanteen itäosassa on toinen kivikko. Koillisosan ja itäosan läpi kulkee soratie Lautiosaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 Kirvesaavan itäpuolelle. Vaaran länsi- ja eteläpuolella sijaitsee Kirvesaapa. Noin 2 km vaaran korkeimmalta kohdalta luoteeseen on Pieni Kirvesjärvi, jonka korkeus on 25,5 m mpy. Vaaran itäpuolen ojitetut suoalueet ovat noin 25 - 30 m mpy. Vaaran kasvillisuustyyppi on lähinnä tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua, haapaa ja hieman mäntyä. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, metsäkurjenpolvea ja sammaleita. Koillisosassa on halkaisijaltaan noin 0,2 km laaja soramonttu. Sen länsipuolella on hakattu metsäpalsta. Vaaran koillis- ja itäosassa on hiekka-alueita, muuten maaperä on moreenia. Alueen kallioperä on kvartsiittia.

Kuopat ja latomus sijaitsevat vaaran keskellä olevan korkeimman harjanteen itäpäässä olevassa kivikossa. Latomus on kivikon länsipäässä. Se on arkkumainen, ja sen mitat ovat 2 x 1 m. On hankala sanoa onko kyseessä esihistoriallisen vaiko historiallisen ajan jäännös. Kuopat ovat kivikon itäpäässä ja niitä on yhteensä kuusi. Viisi niistä on muodoltaan pyöreähköjä, ja niiden halkaisija on 1,5 - 2 m ja syvyys 0,3 - 0,5 m. Yksi kuopista on pitkänomainen. Sen pituus on 7,5 m, leveys 2,5 m ja syvyys 0,8 m.

Tarkastus 20.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 44

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 45 241010045 PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 Kylä: Ala-Paakkola x=7313 28 (7313 95)
 Löytöpaikka: Maihkilanvaara E y=2533 72 (3397 00)
 -3 kivikkokuoppaa II z=51

Tila: 14:4

Löydöt:

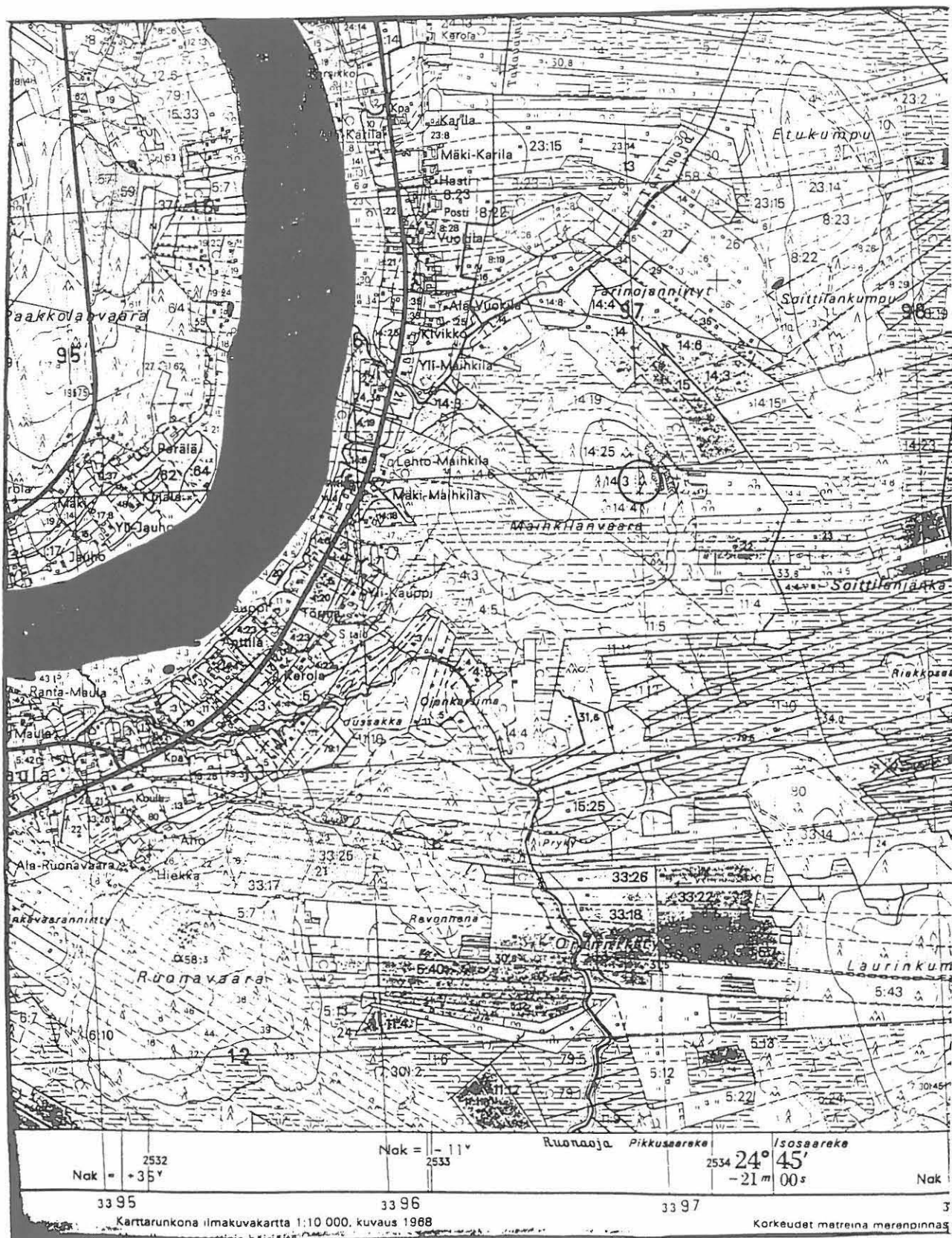
Tutkimukset:

Maihkilanvaara sijaitsee 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 1 km Kemijoesta itään. Vaarassa on kaksi yli 50 m mpy. kohoavaa huippua, joissa molemmissa on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtomat kivet. Näiden kahden huipun väliin jäävä matala, noin 200 m leveä laakso aukeaa pohjoiseen päin - vaara muistuttaakin kartalla "hevosenkenkää". Maulan kylä on vaarasta 1 km lounaaseen, Revonnenä vajaa kilometri ja Ruonavaara miltei 2 km etelä-lounaaseen. Maihkilanvaaran ja Revonnenän väliin jäävän alavan alueen läpi virtaa Ruonaoja Ruonajärvestä Kemijokeen. Vaaran itäosassa on sorakuoppa. Maaperä on moreenia ja kallioperä fylliittiä. Alueen kasvillisuusbiotooppi on tuore kangasmetsä, jossa puusto koostuu kuusesta, haavasta ja pihlajasta. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasvillisuutta hallitsee puolukka, variksenmarja, lillukka, metsämitikka, karhunsammal, poronjäkäle ja heinät.

Vaaran itäisen huipun kivikossa on kolme kuoppaa. Niiden halkaisijat ovat 1 m, 1,5 m ja 3 m ja syvyydet 0,3 m -1 m.

Tarkastus: 1971 Ahvenlampi
 14.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 45

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 46
 Kylä:Ala-Paakkola
 Löytöpaikka:Sompujärvi
 - kivikautinen asuinpaikka III

PK SOMPUJÄRVI 2544 04
 x=7318 57 (7319 30)
 y=2552 73 (3416 28)
 z=88

Tila: 47 Sompujärvi

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.
 Löydöt: KM 22818, KM 23072:1-28 kvartsia
 Tutkimukset: Kankkunen 1985

Sompujärvi sijaitsee noin 32 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Kivaloiden vaara-alueella, noin 0,5 km pohjoisluoteeseen Sompujärvestä. Alueen länsi- ja pohjoispuolella kohoavat Palokivalot yli 135 m ja yli 140 m mpy. Sompujärven pohjois-, itä- ja länsirannalla on pelto- ja niittyalueita. Pohjoisesta laskee järveen Sompuoja. Järven etelärannalla on ojitettua korpisuota. Järvestä noin 0,5 km itään kohoaa Sompuvaara hieman yli 100 m mpy. Lautiosaaresta tulee Sompujärven itäpuolelle maantie n:o 9262, mistä tie jatkuu järven pohjoispuolitse maantie n:o 923:na kohti Pahtaojaa. Järven pohjoispuolella on soramonttu noin 400 m Sompujärven talosta pohjoiseen. Soramontun länsi- ja eteläpuolella risteilee hiekkateitä.

Asuinpaikka sijaitsee sorakuopan kaakkoisreunassa. Paikalta on löydetty kvartsia. Soranotto on kuitenkin tuhonnut muinaisjäännöksen miltei kokonaan. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 11.6.1985 Torvinen

KEMINMAA 49
 Kylä:Ala-Paakkola
 Löytöpaikka:Haapamaa
 -röykkiökalmisto II

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7316 27 (7318 20)
 y=2529 23 (3392 77)
 z=48

Tila:

Löydöt:KM 25432 kvartsiesine
 Tutkimukset:Koivunen 1989

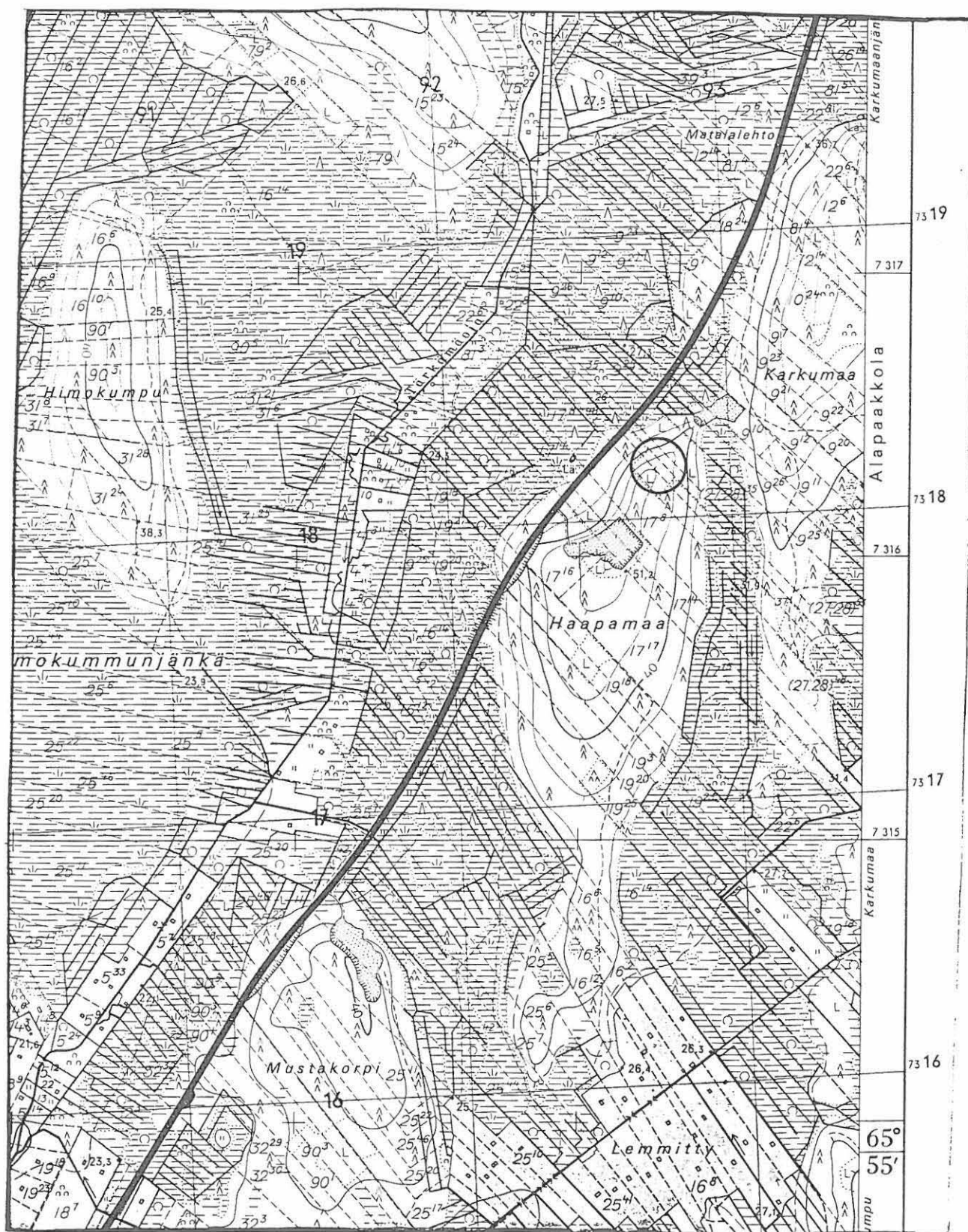
Haapamaa sijaitsee noin 14 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen ja noin 3,5 km Taivalkosken voimalaitokselta itään. Maan länsiosan läpi leikkaa valtatie n:o 4 Keminmaasta Rovaniemen suuntaan. Haapamaa on noin 1,5 km pitkä ja 0,7 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on ollut yli 55 m mpy. Maasto laskee länteen päin, noin 24 m mpy, kohti Tärkämäojaa, joka on noin 0,7 km päässä Haapamaasta. Maan koillispuolella sijaitsee Karkumaa. Näiden kahden maan väliin jää noin 0,2 km levyinen suo. Haapamaan pohjoiskärjessä on hiekka-alue, joka on kaivettu miltei kokonaan pois sen ja Karkumaan väliseltä kapealta, suosta nousevalta kankaalta. Haapamaan kaakkois- ja eteläpuolella maasto laskee noin 26 m mpy. Noin 2 km maan eteläpuolella on Lemmitty- niminen niitty- ja peltoalue. Haapamaan korkeimmalla kohdalla on nykyisin itä-länsisuunnassa noin 300 m pitkä ja pohjois-eteläsuunnassa 200 leveä maisemoitu soramonttu. Maan pohjoisosassa kasvillisuustyyppi on alavalla hiekka-alueella kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa myös kuusta ja koivua. Aluskasvillisuuden muodostavat varpukasvit, puolukka, mustikka, variksenmarja sekä kenttäkerroksen sammaleet ja jäkälät. Soramontun reunalla kasvaa heiniä sekä horsmaa. Maan ylemmissä osissa kasvillisuustyyppi muuttuu tuoreeksi kangasmetsäksi, jossa valtapuuna kasvaa kuusi, sen ohella on myös koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on varpuja, etupäässä mustikkaa sekä kenttäkerroksessa sammalia.

Maan koillispäässä on laakea, noin 7 x 2,5 metrin kokoinen röykkiö. Tästä 10 metriä lounaaseen on toinen, pyöreä ja matala, halkaisijaltaan noin 3 m kokoinen röykkiö.

Diat: 20304-20305

Tarkistus: 1988 Torvinen
 10.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 49

Ote peruskartasta 2542 07, 1.20 000

KEMINMAA 50 241010050
 Kylä: Hirmula
 Löytöpaikka: Rovavaara 1
 -17 pyyntikuoppaa ja 7 keittokuoppaa I

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7332 50 (7304 20) 7332 50 (7304 20)
 y=2532 70 (3395 60)
 z=33 - 38

Tila: 3:2
 3:74
 3:80
 4:50

Aikaisemmat tiedot: Åqvist 1958, Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään ja noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimman kohdan ympärillä on myös louhikkoa. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautiosaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie kulkee vaaran etelärinteen kautta Suurensuonmaahan, noin 3 km vaaran eteläpuolelle. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on muinaisia rantavalleja. Vaaran eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa. Sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä, ja sen länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, muttasem ohella kasvaa muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

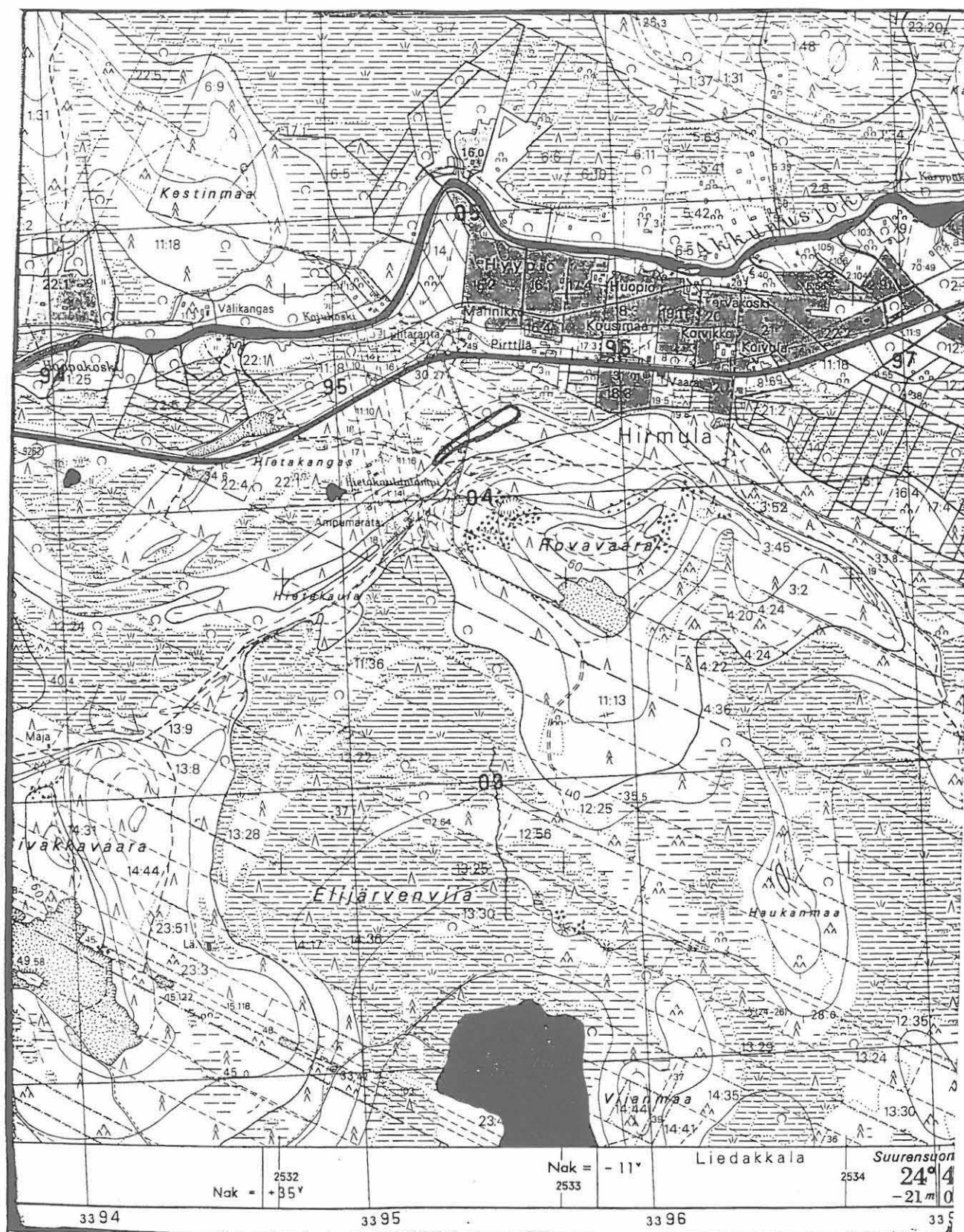
Kohde sijaitsee vaaran pohjois- ja luoteisrinteessä suosta nousevilla hiekaterasseilla. Pyyntikuopiksi tulkittuja kuoppajäänteitä on noin 0,4 km pituisella alueella. Keittokuoppia on pyyntikuoppien seassa vaaran pohjoisosan sora- ja kivilämmäntä vievän tien ja etelään suuntautuvan tien välisellä alueella. Pyyntikuopat ovat kooltaan 3 x 2,5 m. Niitä ympäröi matala, noin 0,2 m korkea ja 1 - 1,5 m leveä valli. Keittokuopat ovat halkaisijaltaan 1,5 - 2,5 m ja 0,3 - 0,5 m syviä.

Diat: 20292

Värikuvat: 9-10-6-23

Tarkastus 1988 Kankaanpää, 1991 Torvinen
22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

Keminmaa 50

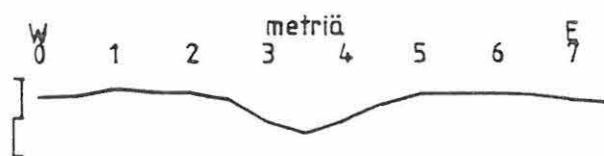
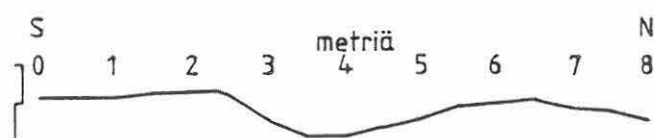
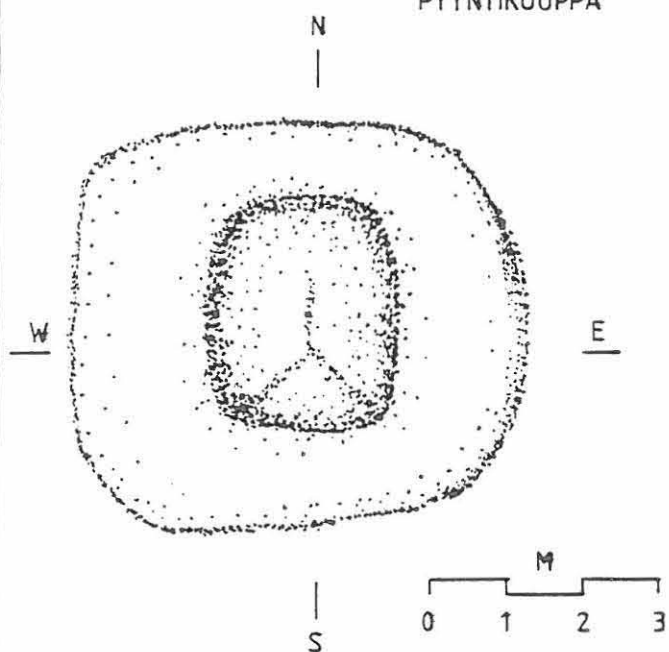

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 50

ROVAVAARA 1

PYYNTIKUOPPA

KEMINMAA 51
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Kulmemaa
- röykkiö II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01
x=7318 91 (7320 17)
y=2541 89 (3405 50)
z=52,5

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

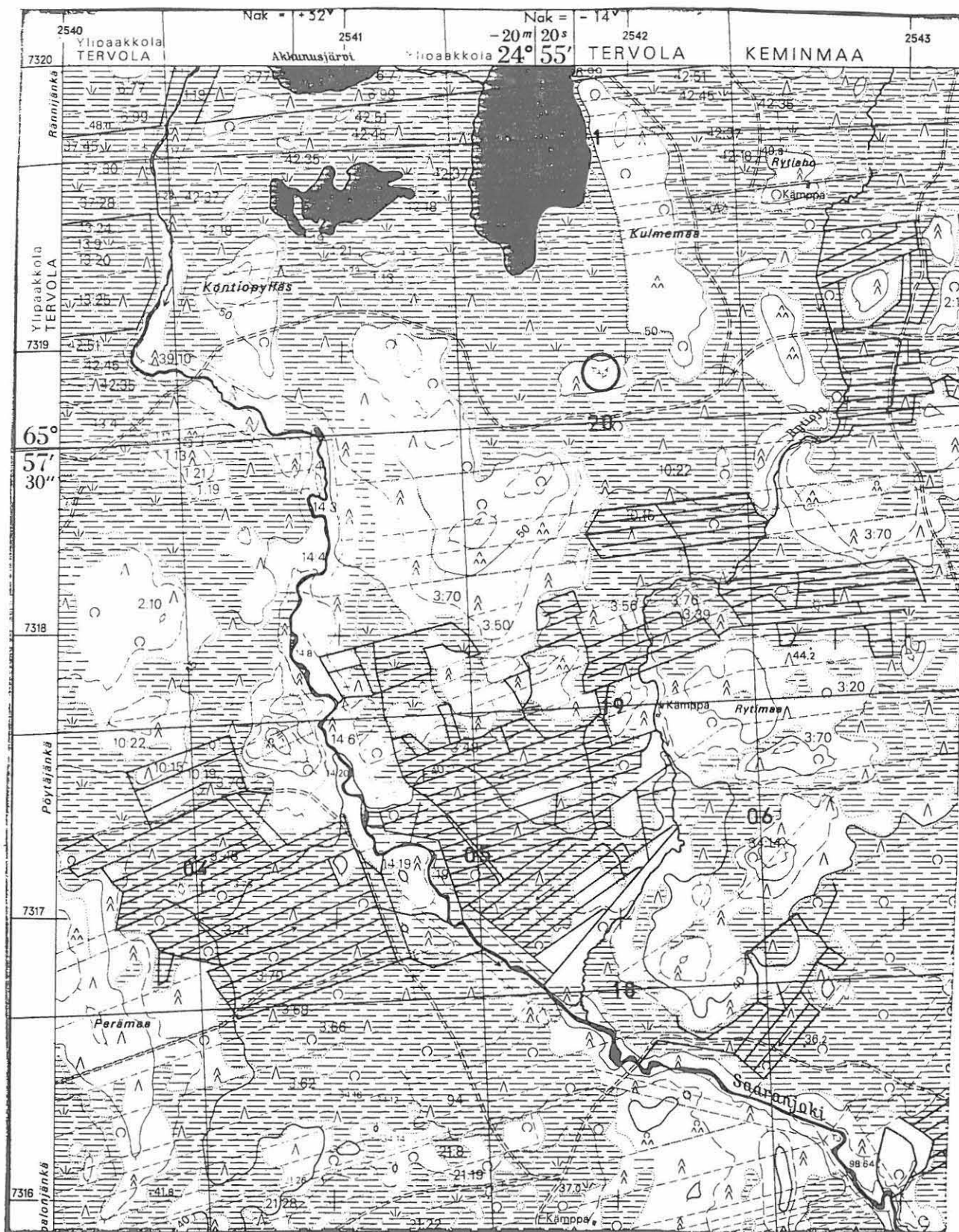
Tutkimukset:

Kulmemaa sijaitsee noin 24 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Jänkjärven itä- ja eteläpuolella. Paikka on soiden ympäröimä metsäsaareke noin 0,5 km järvestä etelään. Soiden korkeus on noin 49 - 50 m mpy.

Röykkiö sijaitsee noin 200 m pitkässä ja 100 leveässä itä-länsisuuntaisessa metsäsaarekkeessa. Se on ladottu liuskekivistä. Sen halkaisija on 2,5 - 3 m ja on noin 0,7 m korkea. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1987 Mäki vuoti

Keminmaa 51

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

KEMINMAA 53

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Honkamaa Pekkala

- kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

x=7314 80 (7315 82)

y=2547 03 (3410 41)

z=n. 65

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt:

Tutkimukset:

Honkamaa sijaitsee noin 26 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Yli-Penikan luoteispuolella. Maa on noin 2 km pitkä ja 1 km leveä miltei pohjois-eteläsuuntainen kallioinen ja kivikkoinen harjanne. Korkein kohta kohoaa yli 90 m mpy. ja siinä on radiomasto. Maan itäpuolella on muutama pienehkö suo, kuten Lassilanjänkä. Ne ovat 64 - 77 m mpy. Honkamaan pohjoispuolitse virtaa Akkunusjoki ja joen rannassa on muutama pelto- ja niittyalue. Maan länsipuolella on Honka-aapa, joka on 40 - 48 m mpy. Honkamaan länsi- ja pohjoisrinteessä on useita kallio- ja kivikkoalueita. Maan eteläosan halki lännestä itään kulkee maantie n:o 9262.

Asuinpaikka sijaitsee maantien eteläpuolella länteen laskevassa rinteessä noin 200 m Pekkalan tilasta etelälounaaseen. Metsätiellä on havaittavissa liesikiveyksiä, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1989 Kotivuori

KEMINMAA 54

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Honkamaa

- kivikautinen asuinpaikka II

Tila:

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

a) x=7316 10 (7317 12)

y=2547 50 (3410 92)

z=51

b) x=7316 12 (7317 14)

y=2547 65 (3411 11)

z=55

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: KM 25568:1-15 hioinlaaka, liusketta, kvartsia.

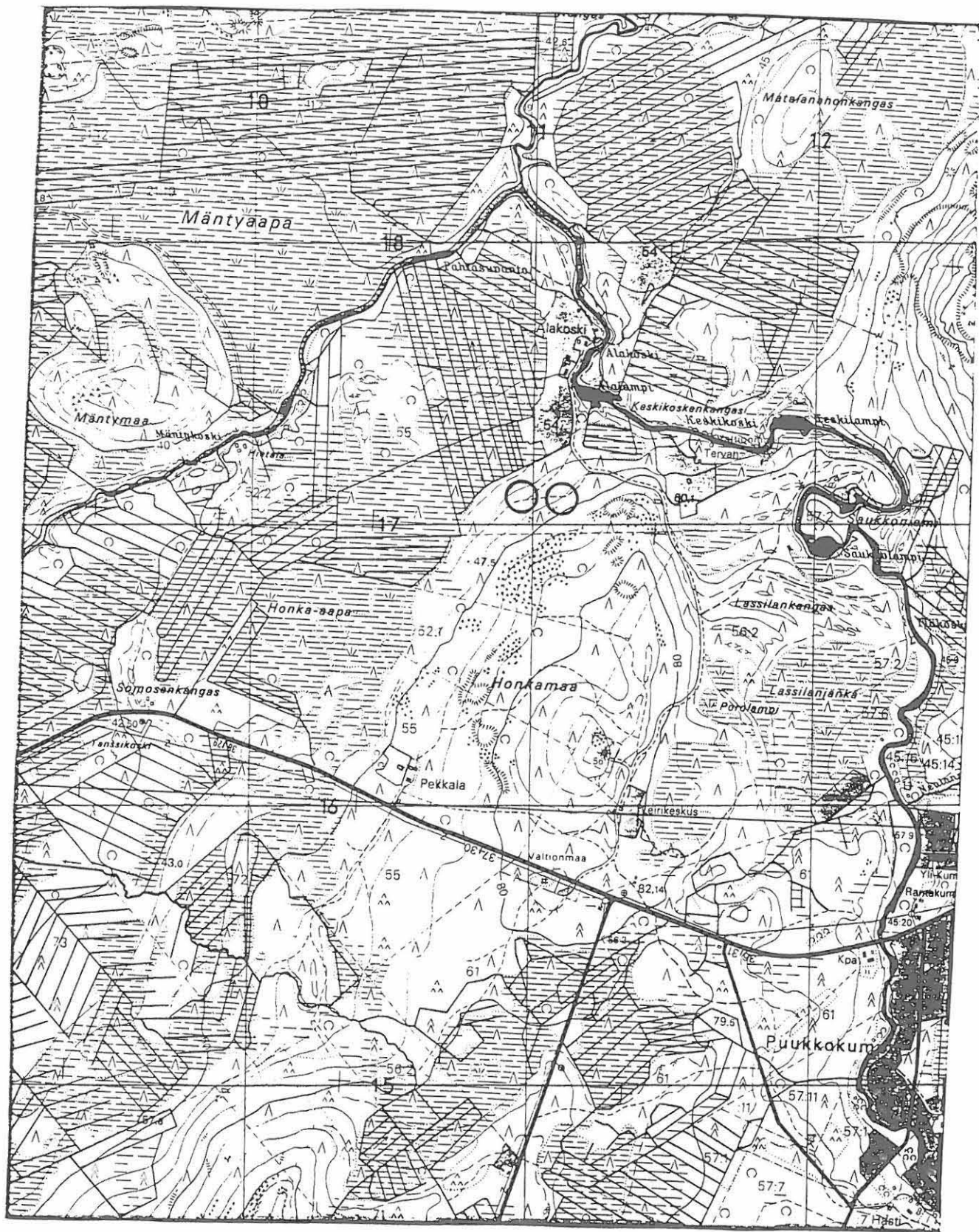
Tutkimukset:

Honkamaa sijaitsee noin 26 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Yli-Penikan luoteispuolella. Maa on noin 2 km pitkä ja 1 km leveä miltei pohjois-eteläsuuntainen kallioinen ja kivinen harjanne. Korkein kohta kohoaa yli 90 m mpy. ja siinä on radiomasto. Maan itäpuolella on muutama pienehkö suo, kuten Lassilanjänkä. Ne ovat 64 - 77 m mpy. Honkamaan pohjoispuolitse virtaa Akkunusjoki ja joen rannassa on muutama pelto- ja niittyalue. Maan länsipuolella on Honka-aapa, joka on 40 - 48 m mpy. Honkamaan länsi- ja pohjoisrinteessä on useita kallio- ja kivikkoalueita. Maan eteläosan halki lännestä itään kulkee maantie n:o 9262.

Asuinpaikka sijaitsee luoteeseen laskevassa rinteessä Honkamaan pohjoisosassa noin 0,9 km luoteeseen radiomastosta. Paikalla on kahdessa kohtaa havaittavissa liesikiveyksiä ja muita jäänteitä asuinpaikasta noin 100 laajuisella alueella. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1989 Kotivuori.

Keminmaa 54

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

KEMINMAA 55

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Lassilankangas N

-kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

x=7316 10-30 (7317 08-25)

y=2548 15-55 (3411 67-3412 00)

z=60-62

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: KM 25569:1-18 hioin, liuske-esineen katkelmia, tuura, liusketaltta, iskoksia.

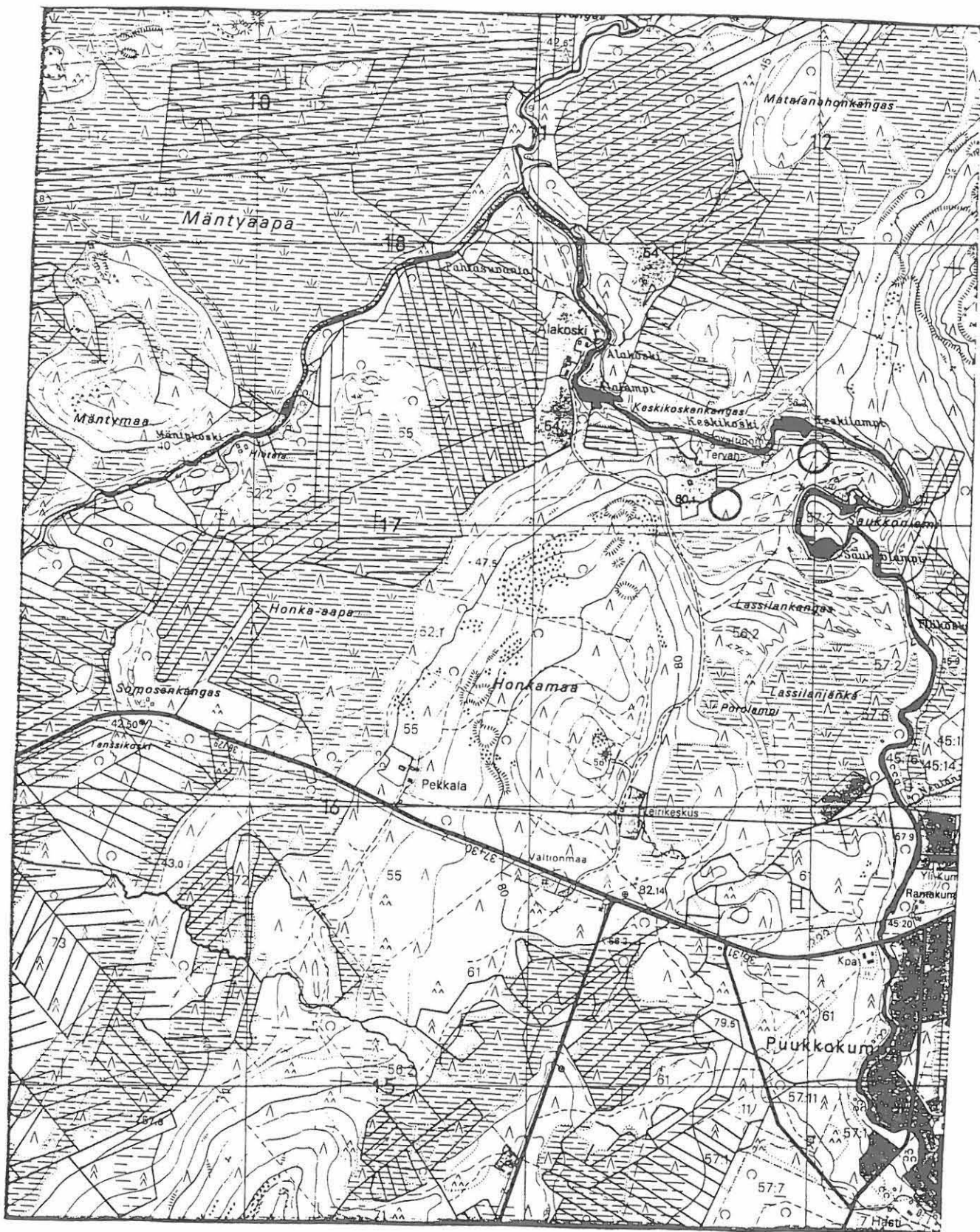
Tutkimuksia:

Lassilankangas sijaitsee noin 27 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Yli-Penikan luoteispuolella, Akkunusjoen etelä- ja länsirannalla. Joki tekee kankaan kohdalla useita mutkia. Lassilankankaan pohjoisosa on noin 0,7 km pitkä ja 0,3 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne. Kankaan eteläosa on 0,7 km pitkä ja 0,4 km leveä koilliseen laskeva rinne Honkamaan koillisosassa. Mäntyä kasvavan kankaan korkein kohta kohoo hieman yli 70 m mpy. Kankaan eteläpuolella on Lassilanjänkä, joka on noin 65 m mpy.

Asuinpaikka sijaitsee Honkamaan radiomastosta noin 1 km pohjoiskoilliseen. Kankaalta löytyy palaneita kiviä ja muita asuinpaikkalöytöjä. Löytöalue on noin 100x500 m laaja. Se on länsiosasta soranoton vaurioittama. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1989 Kotivuori.

Keminmaa 55

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

KEMINMAA 56

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Lassilankangas E

-kivikautinen asuinpaikka II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

x=7316 20-30 (7317 08-24)

y=2548 70-73 (3412 14-20)

z=60-62

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: KM 25570 kvartsia.

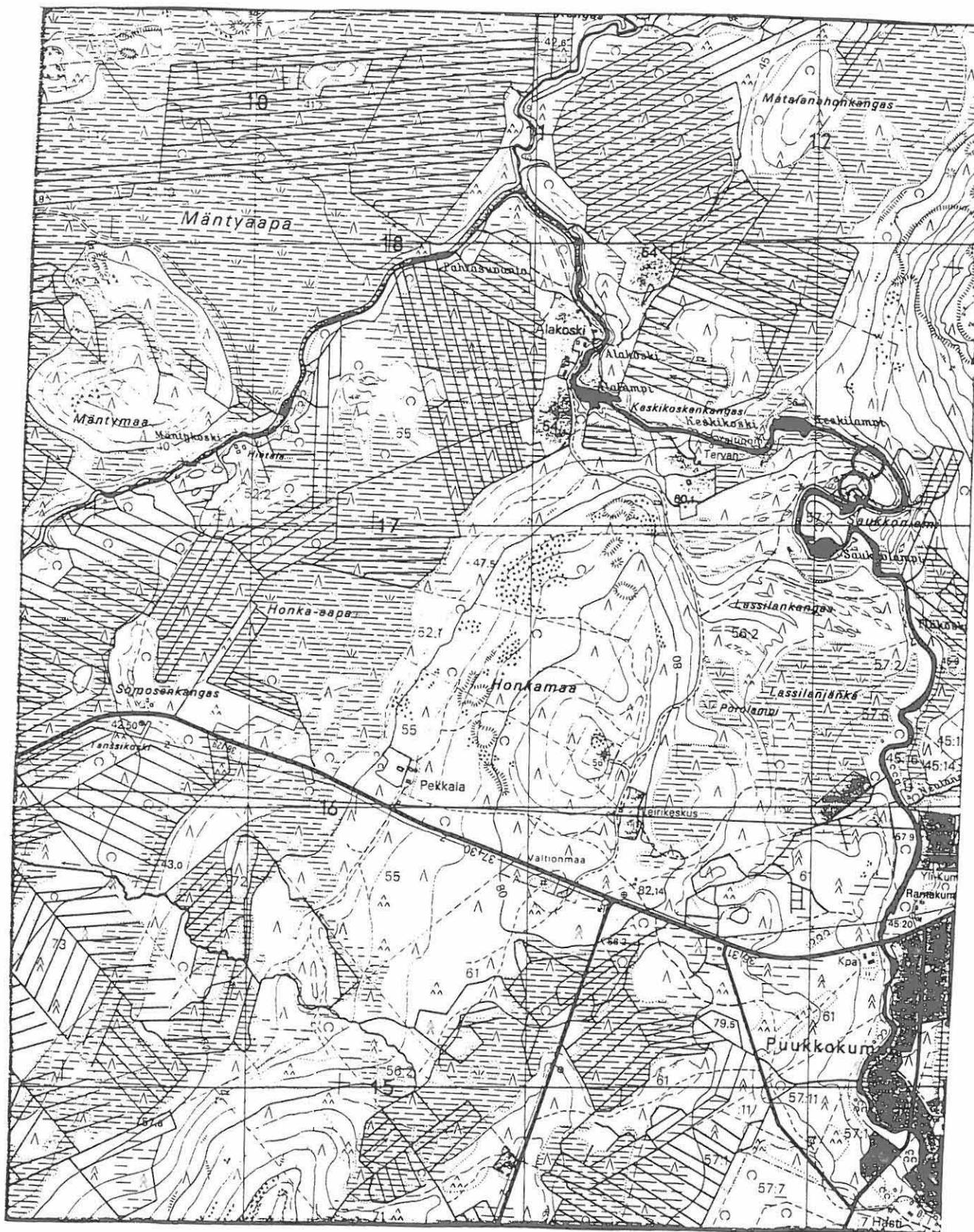
Tutkimuksia:

Lassilankangas sijaitsee noin 27 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Yli-Penikan luoteispuolella, Akkunusjoen etelä- ja länsirannalla. Joki tekee kankaan kohdalla useita mutkia. Lassilankankaan pohjoisosa on noin 0,7 km pitkä ja 0,3 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne. Kankaan eteläosa on 0,7 km pitkä ja 0,4 km leveä koilliseen laskeva rinne Honkamaan koillisosassa. Mäntyä kasvavan kankaan korkein kohta kohoaa hieman yli 70 m mpy. Kankaan eteläpuolella on Lassilanjänkä, joka on noin 65 m mpy.

Asuinpaikka sijaitsee noin 1,3 km Honkamaan radiomastosta koilliseen Akkunusjoen rannalla. Joen "partaalla on myös maatuneita kaivantoja". Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1989 Kotivuori.

Keminmaa 56

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

KEMINMAA 57

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Lassilankangas S

-kivikautinen asuinpaikka? II

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

x=7315 60-66 (7316 58-62)

y=2548 48-70 (3411 85-3412 10)

z=67,5

Tila:

Aikaisemmat tiedot: Kotivuori-Torvinen 1992.

Löydöt: KM 25571 sädekivilaji-iskoksia.

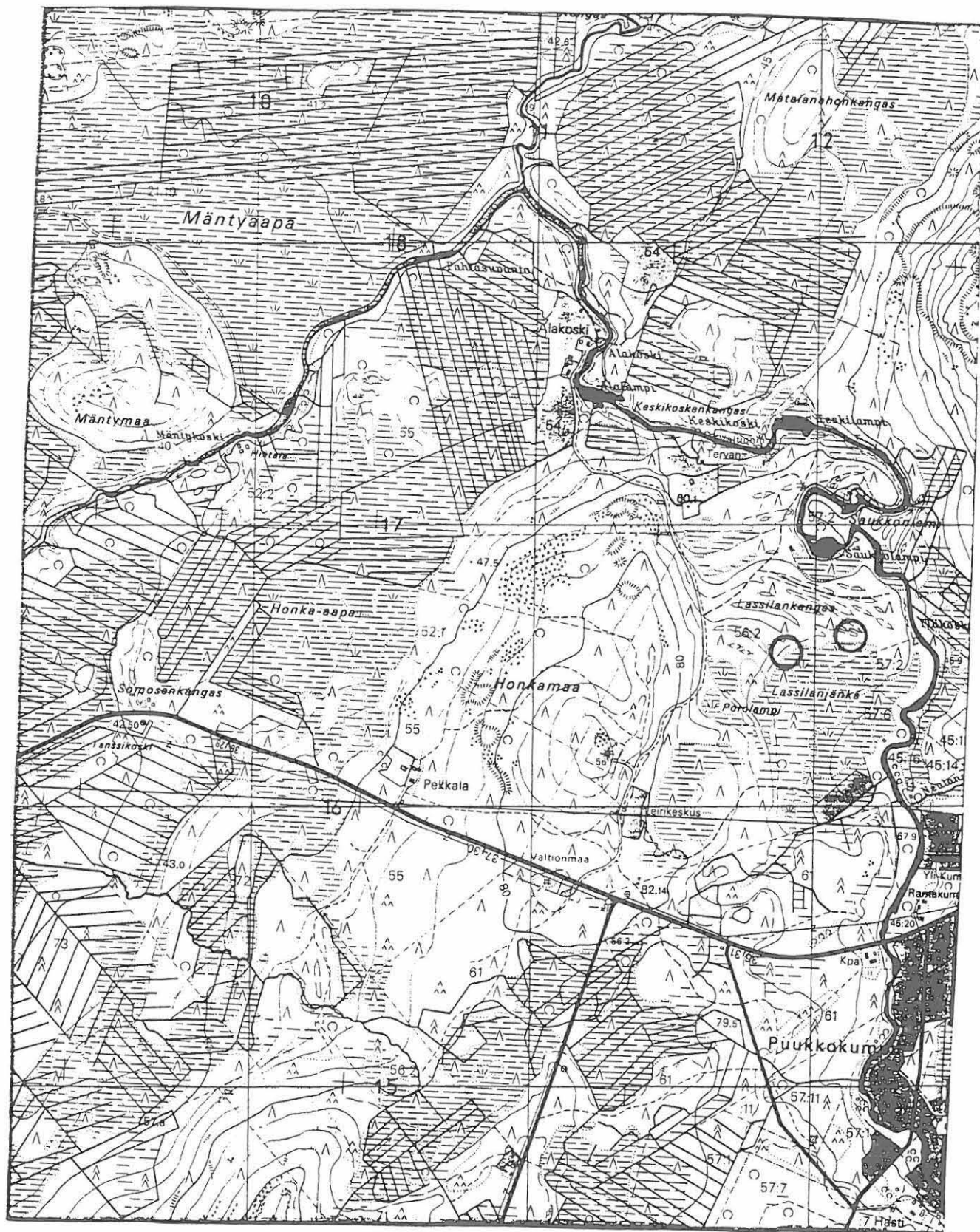
Tutkimuksia:

Lassilankangas sijaitsee noin 27 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen Yli-Penikan luoteispuolella Akkunusjoen etelä- ja länsirannalla. Joki tekee kankaan kohdalla useita mutkia. Lassilankankaan pohjoisosa on noin 0,7 km pitkä ja 0,3 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne. Kankaan eteläosa on 0,7 km pitkä ja 0,4 km leveä koilliseen laskeva rinne Honkamaan koillisosassa. Mäntyä kasvavan kankaan korkein kohta kohoaa hieman yli 70 m mpy. Kankaan eteläpuolella on Lassilanjänkä, joka on noin 65 m mpy.

Lassilanjängästä nousevalla muinaisella rantavallilla ja mäntykankaalla on palaneita kiviä ja iskoksia. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1989 Kotivuori.

Keminmaa 57

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

n:o 1000 00 2902

KEMINMAA 59

Kylä: Kirkonkylä

Löytöpaikka: Rajaoja

- rajakivi I

PK KEMINMAA 2541 09

x=7301 29 (7303 50)

y=2521 95 (3384 73)

z=2,5

Tila: 26

Löydöt:

Tutkimukset:

Kohde sijaitsee Valtatie n:o 21 pohjoispuolella. Seutu on alavaa maatalousaluetta. Valtatien eteläpuolella, noin 150 m päässä, on Kaakamajoen vanha lasku-uoma. Alueen halki virtaa luoteesta Rajaoja Kaakamajokeen .

Rajakivi sijaitsee Rajaojan "luoteispuolella tilan n:o 26 pihapiirissä navetan ylisille vievän ajosillan luoteiskulmassa. Kivessä on hakkauksia ja sen on yläosastaan pyöreähkö." Kohdetta ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1991 Torvinen.

Keminmaa 59

Ote peruskartasta 2541 09, 1.20 000

KEMINMAA 61

Kylä: Hirmula

Löytöpaikka: Hietakaula

-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 10 (7303 71)

y=2532 53 (3395 39)

z=40 - 42

Tila: 4:65

4:75

11:52

Löydöt:

Tutkimukset:

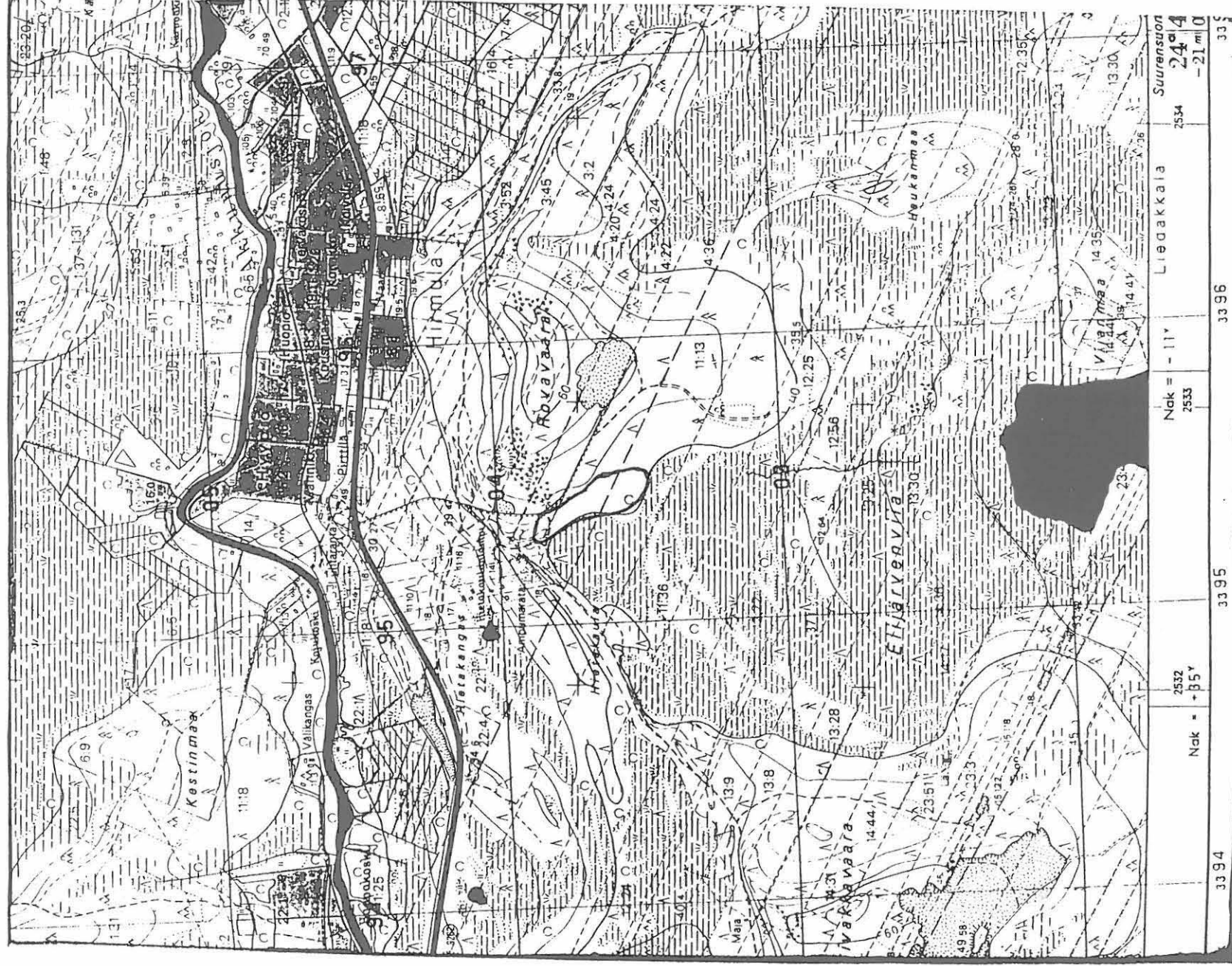
Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimman kohdan ympärillä on myös louhikkoa. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautiosaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 kulkee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie taas vaaran etelärinteiden kautta Suurensuonmaahan, noin 3 km vaaran eteläpuolelle. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on muinaisia rantavalleja. Rovavaaran eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa. Sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä, ja länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella alueella kasvaa muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkälää. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee länsilounaaseen laskevassa rinteessä Suuren Suonmaahan vievän soratien eteläpuolella ja ampumaradan kaakkoispuolella. Asuinpaikalla on 34 keittokuoppaa ja kaksi asuinpaikkakuoppaa noin 300 metrin matkalla Elijärvenviidasta nousevalla muinaisella rantaterassilla. Suurimpien keittokuoppien halkaisija on 3 m ja syvyys 1 m, pienimmät ovat halkaisijaltaan 2 m ja 0,3 syviä.

Tarkastus 1991 Torvinen

22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

Keminmaa 61

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 62
Kylä: Ilmola
Löytöpaikka: Hiirenkakkara
- "Hurrikaskivi" II

PK JUOKUANVAARA 2541 12
x=7306 78 (7308 46)
y=2532 92 (3395 94)
z=27

Tila: 11:10

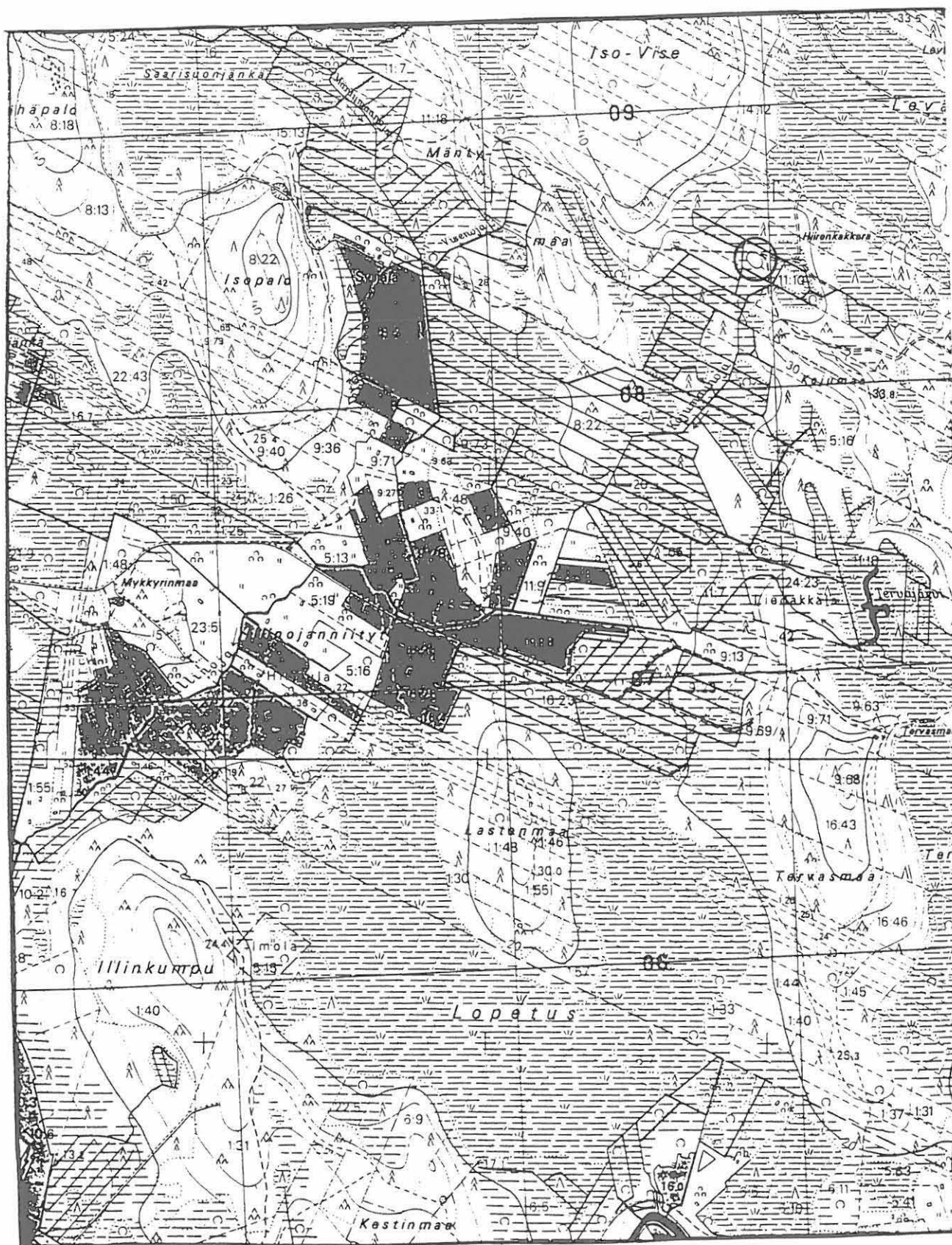
Löydöt:
Tutkimukset:

Hiirenkakkara sijaitsee noin 8,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen ja noin 4,5 km Kemijoesta itään Iso-Visen kaakkkoispuolella. Hiirenkakkara on metsäsaareke Leväjängän lounaisosassa. Alueen läpi kulkee soratie Ilmolasta Perämaahan. Alueen kasvillisuusbiotooppi on tuore kangasmetsä, jossa valtapuuna on kuusi.

Soratien mutkassa, tien eteläpuolella, on pienehkö metsäkumpare, missä on kookas maakivi. Siinä on useita eri-ikäisiä kaiverruksia, kuten nimikirjoituksia ja vuosilukuja. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 1991 Koivunen

Keminmaa 62

KEMINMAA 63

PK KIRVESAAPA 2541 11

Kylä:Lautiosaari

x=7293 43 (7296 24)

Löytöpaikka: Antomaa

y=2532 05 (3394 42)

- latomus, röykkiömäinen keskuskuopparakenne
ja kuoppajäänne II

z=23

Tila:6:24 omistaja: Lauri Pasanen

Löydöt:

Tutkimukset:

Antomaa sijaitsee noin 11 km Keminmaan vanhalta kirkolta kaakkoon Kemin kaupungin ja Keminmaan kunnan rajalla. Maa on noin 0,5 km pitkä ja 0,2 km leveä luode-kaakkosuuntainen sora- ja moreeniharjanne, jonka korkein kohta on noin 23 m mpy. Antomaa kuuluu Perämerestä alkavaan harjujaksoon, jonka läntisin pää loppuu Länkimaahan, noin 2,5 km länteen Antomaasta. Noin 100 m itään Antomaasta virtaa Iso Ruonaoja kohti etelää ja Perämerta. Maata ympäröivät suoalueet ovat hieman alle 20 m mpy. Länkimaan itäosassa on soratie, josta haarautuu metsäautotie Antomaahan. Alueen kasvillisuusbiotooppi on tuoreen ja kuivahkon kangasmetsän sekoitusta. Valtapuuna on kuusi, mutta sen ohella kasvaa mäntyä, koivua, haapaa ja pihlajaa. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Muinaisjäännös sijaitsee metsäautotiestä noin 50 m etelään, maan korkeimman kohdan pohjoisreunassa. Läntisimpänä sijaitsee röykkiömäinen keskuskuopparakennelma. Se on halkaisijaltaan 4 m ja sen vallien korkeus on noin 0,5 m. Kuoppa on halkaisijaltaan noin 0,7 m ja syvyydeltään 0,5 m. Latomus sijaitsee keskuskuopparakenteesta kaakkoon. Sen halkaisija on noin 4 m ja korkeus 0,3 m. Latomuksesta kaakkoon on halkaisijaltaan 1,5 m ja syvyydeltään 0,3 m kuoppajäänne.

Diat: 20275-20277

Värikuvat: 9-9-6-10, 9-9-6-11, 9-9-6-12, 9-9-7-13, 9-9-7-14

Tarkastus: 26.6.1992 Ylimaunu

5.9.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

Keminmaa 63

Ote peruskartasta 2541 11, 1:20 000

KEMINMAA 64

PK KIRVESAAPA 2541 11

Kylä: Lautiosaari

x=7292 50 (7294 18)

Löytöpaikka: Kiimamaa N

y=2534 19 (3396 52)

- varhaismetallikautinen asuinpaikka
ja kalmisto II

z=24 - 27

Tilat:

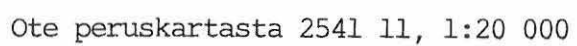
Löydöt:

Tutkimukset:

Kiimamaa sijaitsee noin 13,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon ja noin 1,5 km Keminmaan ja Simon kunnanrajalta luoteeseen. Se on noin 1,5 km pitkä ja 0,4 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta on noin 34 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtoma kivikko, jonka päältä on vedetty suurjännitelinja. Maan itäpuolella on Musta-aapa, joka on hieman yli 20 m mpy. Länsipuolella maasto laskee Matinaavalle, joka on noin 18 - 19 m mpy. Maan eteläosassa on laajoja hakkuuaukeita samoin kuin pohjoisosassa. Nämä aukeat on metsäaurattu. Kiimamaalle tulee soratie Holstinharjun kautta Taipaleenkylästä. Tie haarautuu Kiimamaan eteläosassa toisen haaran jatkuessa maan korkeimman kohdan eteläpuolelle, missä on kääntöpaikka. Toinen tie jatkaa maan kaakoispuolella olevalle Korkiamaalalle. Kiimamaan pohjoispäässä on hiekka-alue. Kasvillisuustyyppi alueella on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa alueella pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on heiniä, horsmaa, puna-ailakkia, kieloa, puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Asuinpaikka sijaitsee Kiimamaan pohjoispäässä koilliseen laskevassa hakatussa ja metsäauratussa rinteessä. Paikalla on havaittavissa ainakin kaksi tuhoutunutta tulisijaa. Kalmisto sijaitsee ylempänä rinteessä hakatun, metsäpalstan pohjoispuolella. Paikalla on havaittavissa ainakin kolme röykkiötä. Paikalla on mahdollisesti ollut enemmänkin röykkiöitä, jotka ovat tuhoutuneet metsäaurauksessa.

Tarkastus: 1992 Eskola, Ikonen, Krankka, Ylimaunu .
4.8.1993 Koivunen

KEMINMAA 65

Kylä: Lautiosaari

Löytöpaikka: Kettufarminkangas

- maansekainen röykkiö II

PK KEMI 2541 08 (1982)

x=7299 02 (7300 78)

y=2527 84 (3390 55)

z=23

Tila: 6:25

Löydöt:

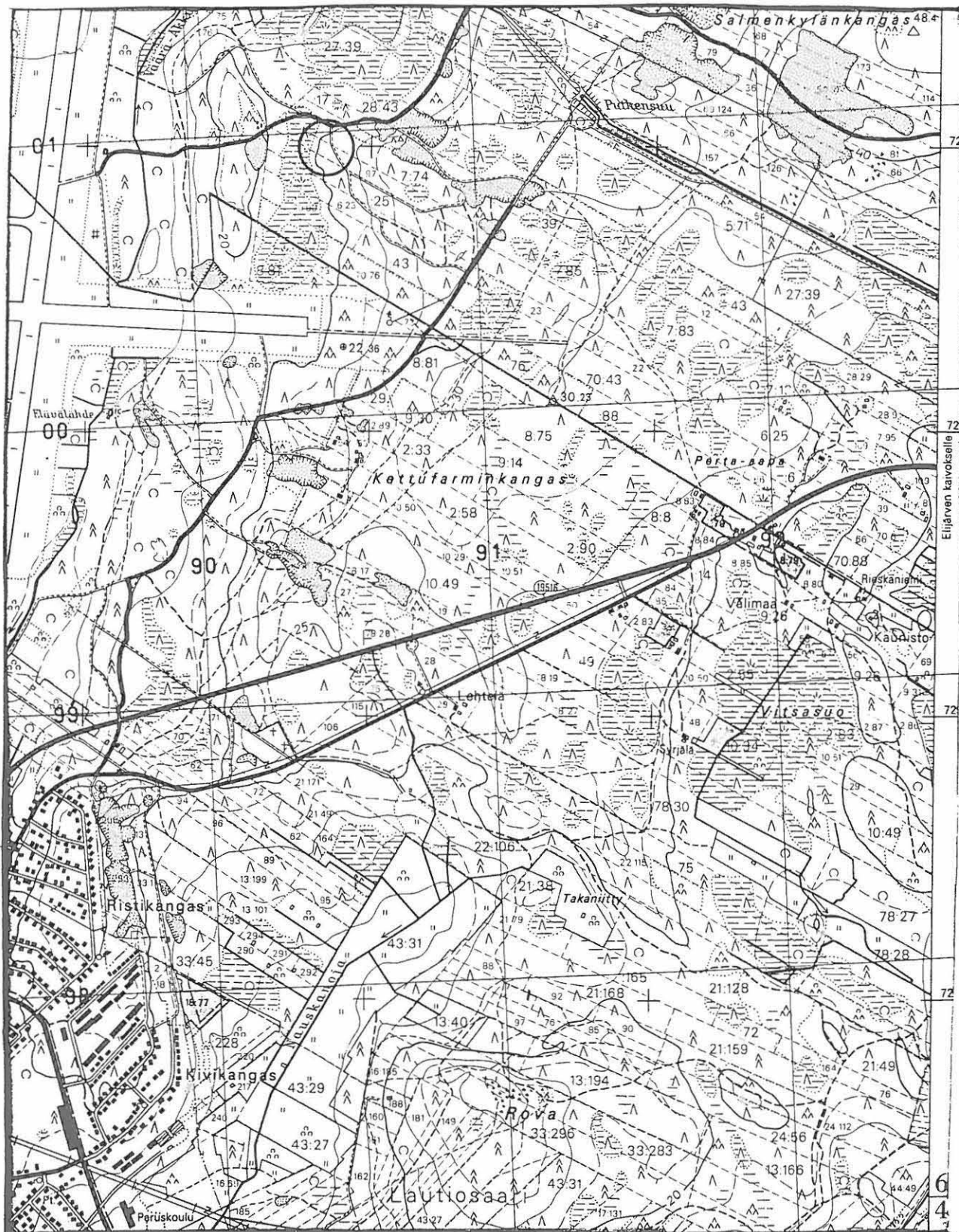
Tutkimukset:

Kettufarminkangas sijaitsee noin 5 km Keminmaan vanhalta kirkolta kaakkoon, Kemi-Tornion lentoaseman itäpuolella. Kangas on halkaisijaltaan noin 1,5 km laajuinen. Kankaan korkein kohta kohoaa yli 35 m mpy. Kemin kaupungin ja Keminmaan kunnan raja kulkee kankaan läpi, lisäksi kankaalla kulkee soratie Ristikankaan pohjoispäästä Ketolanperälle. Kankaan länsiosan kasvillisuustyyppi on tuoretta ja kuivahkoa kangasmetsää. Valtapuina ovat kuusi ja mänty. Niiden ohella kasvaa myös koivua, haapaa ja pihlajaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on varpuja, sammalia sekä jäkäliä.

Kohde sijaitsee länteen laskevassa rinteessä kankaan länsireunassa. Muinaisjäännös on mahdollisesti maansekainen röykkiö, jonka iästä ei voi sanoa mitään. Se voi mahdollisesti kuulua historiallisellekin ajalle. Paikkaa ei tarkastettu kesällä 1995.

Tarkastus: 10.10.1992 Ylimaunu

Keminmaa 65

Ote peruskartasta 2541 08, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 67
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Erkinkumpu
 -röykkiö ja 2 kivikkokuoppaa II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7315 02 (7316 56)
 y=2536 38 (3399 79)
 z=53

Tila: 3:27

Löydöt:
 Tutkimukset:

Erkinkumpu sijaitsee noin 17 km koilliseen Keminmaan vanhalta kirkolta, 3 km itä-kaakkoon Taivalkosken voimalaitoksesta. Itäkoskelta voimalaitoksen kohdalta lähtee soratie Erkinkummun pohjoiskärjen kautta itään päin. Kummun korkein kohta on yli 56 m mpy. Sen itäpuolella on Kaitamaa ja Sammalkumpu. Erkinkummun koillispuolella, noin 0,2 km päässä, on Karkujärvi, joka on 39 m mpy. Erkinkumpua ympäröivät suoalueet ovat 35 - 39 m mpy. Karkujärven koillispuolella kohoaa Järvenpalo-niminen metsäkangas miltei 50 m mpy.

Erkinkummun pohjoispäässä on nelikulmainen röykkiö, kooltaan noin 3 x 3 m. Sen korkeus 0,4-0,5 m, ja sen keskuskuopan halkaisija on 0,5 m. Röykkiön eteläosassa on mahdollinen "bautakivi". Röykkiöstä noin 50 m etelään on kaksi kivikkokuoppaa, joiden halkaisija on 2,5 m ja syvyys 0,2 m.

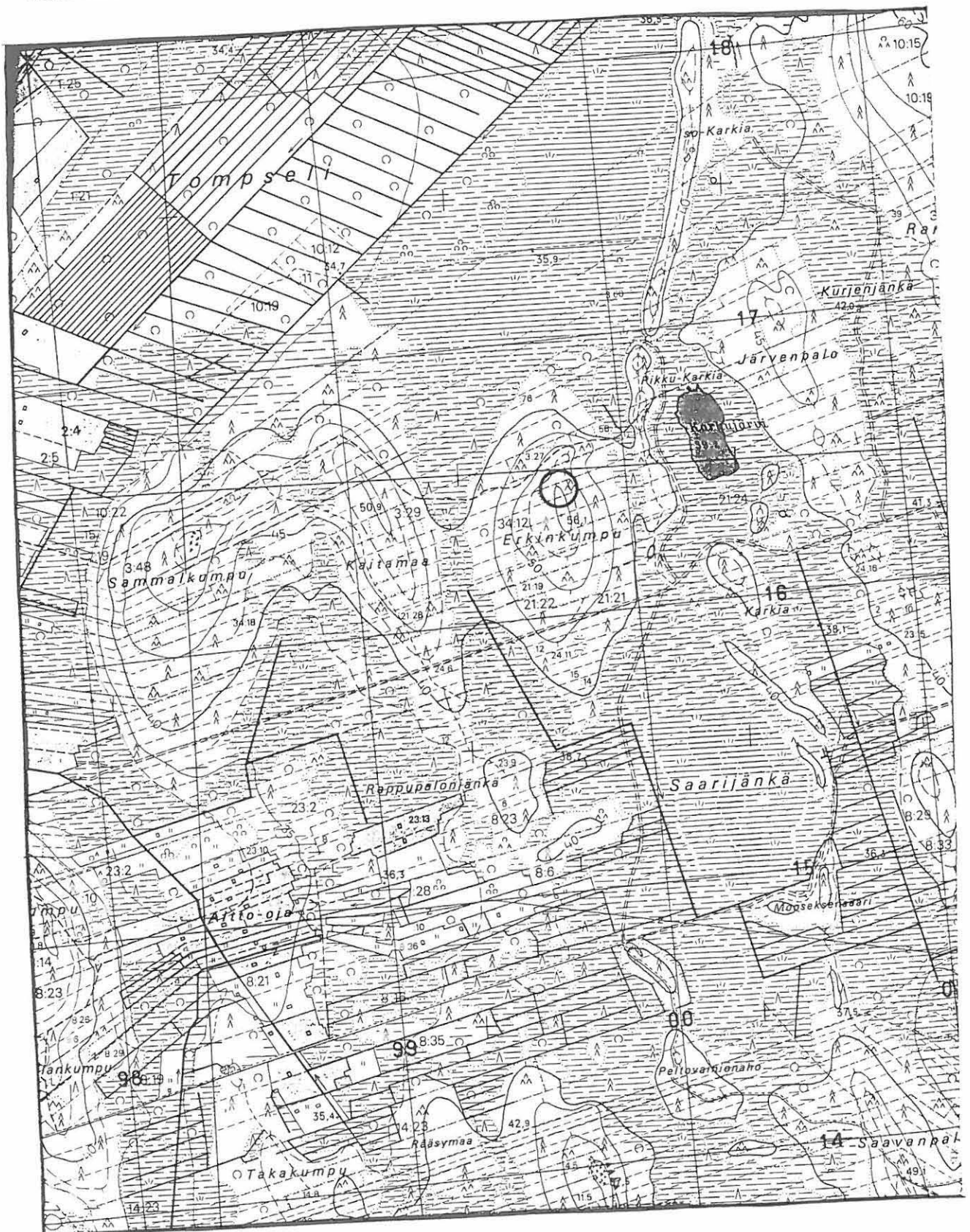
Diat: 20312-20313

Tarkastukset: 1993 Koivunen-Okkonen

12.7.1995 Ylimaunu

14.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

Keminmaa 67

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 69

Kylä: Ilmola

Löytöpaikka: Tervasmaa 7
-röykkiö II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7305 10 (7306 76) p= 7306 779

y=2536 38 (3396 32) i= 3396 311

x=38

Tila: 9:71

Löydöt:

Tutkimukset:

Tervasmaa sijaitsee noin 8,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itäkoilliseen, noin 6 km Kemijoesta itään. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,5 km leveä ja yli 45 m mpy. kohoava moreenikumpare, jonka pohjoisosassa on hiekka-alue. Maan pohjoispuolella, noin 0,5 km maan korkeimmalta kohdalta sijaitsee umpeenkasvanut Tervajärvi, jonka pinta on hieman alle 25 m mpy. Tervasmaan länsipuolella on Lopetus-niminen suoalue, joka on alle 20 m mpy. Maan itäpuoliset suoalueet ovat hieman yli 30 m mpy. Akkunusjoki sijaitsee noin 2 km maan korkeimmalta kohdalta etelään. Tervasmaan pohjoisosan kautta etelään kulkee metsäautotie Hirmulasta maantielle n:o 926. Maan koillisosassa metsäautotien mutkan yläpuolella sijaitsee metsästysmaja. Kasvillisuudeltaan alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Aluskasvillisuus on pääasiassa varpuja, puolukkaa ja mustikkaa sekä niiden ohella sammaleita ja jäkäliä. Kasvillisuustyyppi muuttuu hieman tuoreemmaksi siirryttäessä maan korkeimmilta osilta alaspäin suon reunaan. Alueen kallioperä koostuu viherkivistä.

Röykkiö sijaitsee maan koilliskulmassa metsäautotien ja metsästysmajan välisellä kangaskaistaleella. Se on halkaisijaltaan noin 8 m ja korkeudeltaan noin 0,3 m. Röykkiön keskellä on halkaisijaltaan 0,5 m ja 0,6 m syvä kuoppa.

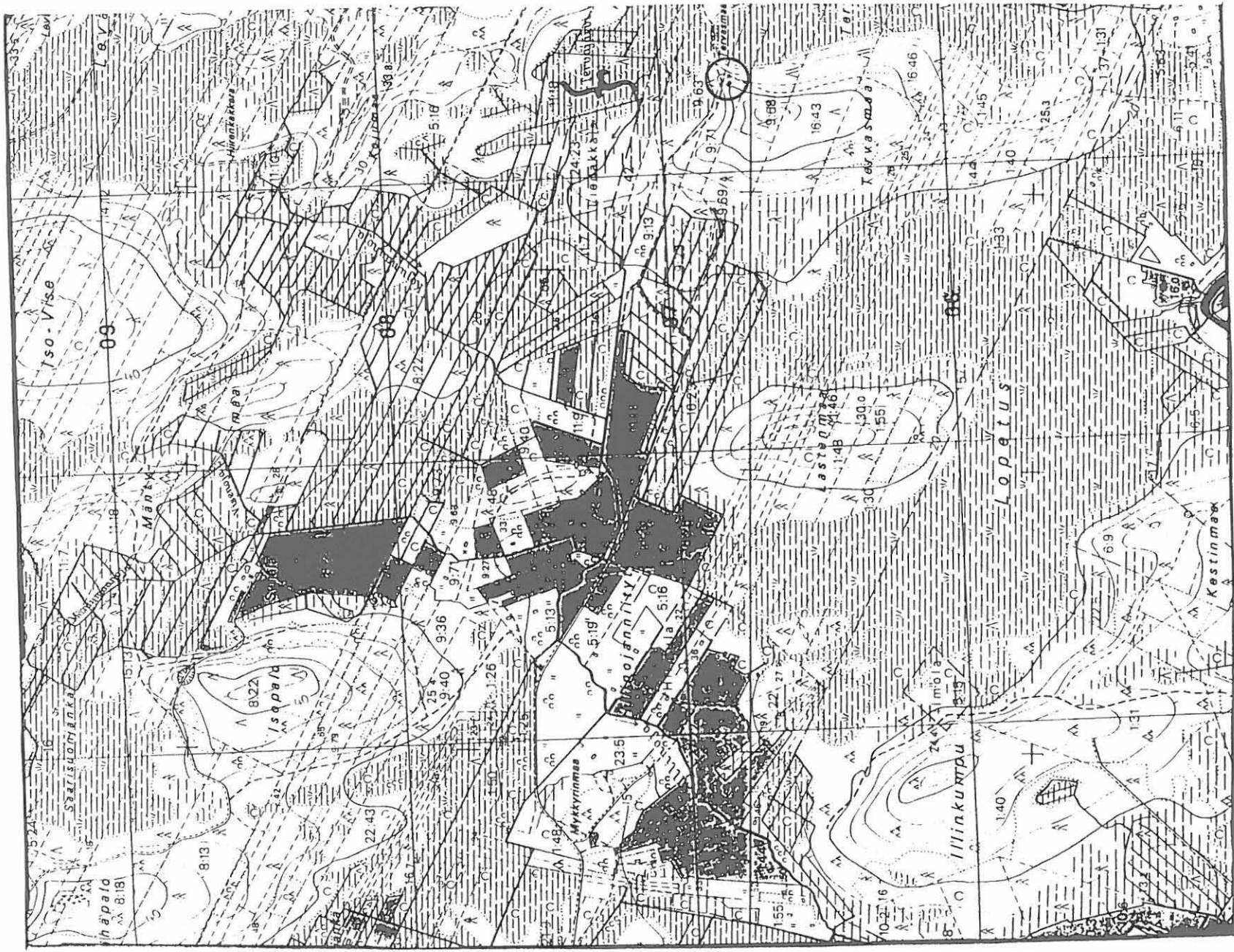
Diat: 20243-20245

Tarkastus 1993 Torvinen

19.7.1995 Ylimaunu

8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

Kemimaa 69

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 71

Kylä: Kirkonkylä

Löytöpaikka: Korkiamaa

- latomus II

PK KIRVESAAPA 2541.11

x=7290 98⁰ (7292 55) $\rho = 7292.497$ y=2535 51 (3397 73) $i = 3397.761$

z=25

Tila: 10:23

Löydöt:

Tutkimukset:

Korkiamaa sijaitsee noin 15 km Keminmaan vanhalta kirkolta kaakkoon Keminmaan ja Simon kunnan rajalla. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,3 km leveä luode-kaakkosuuntainen moreeniharjanne. Maan korkein kohta kohoaa yli 25 m mpy. Korkiamaan pohjoispuolella on Musta-aapa, joka on hieman yli 20 m mpy. Maan itä- ja eteläpuolella sijaitsevat Kivijärvet ja niitä ympäröivät suot., jotka ovat alle 20 m mpy. Korkiamaaan tulee Kiimamaan eteläosasta soratie. Alueen kasvillisuustyyppi on tuore kangasmetsä, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa koivua, haapaa ja jonkin verran mäntyä. Aluskasvillisuutena on varpuja, sammalia ja jäkälää.

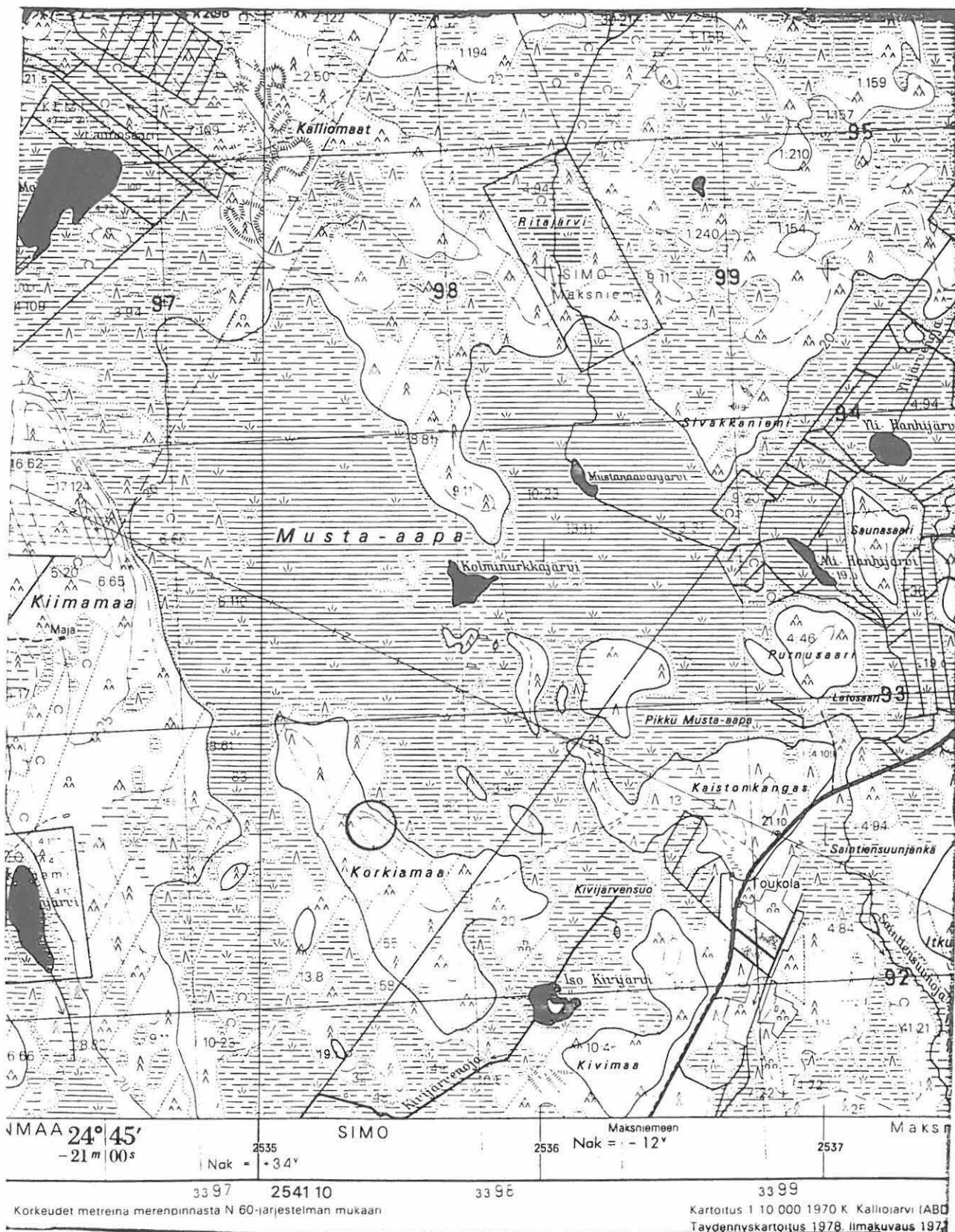
Latomus sijaitsee Korkiamaan koillisrinteen yläosassa harjanteen päällä. Latomus on halkaisijaltaan 3 m, ja se on 0,35 m korkea. Latomuksesta pohjoiseen rinnettä alaspäin sijaitsee korkeuskiintopiste n:o 60.

Värikuvat: 9-10-1-19

Tarkastus: 8.8.1993 Okkonen

4.9.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

Keminmaa 71

Ote peruskartasta 2541 11, 1:20 000

KEMINMAA 72 241010072 PK KÖNÖLÄ 2542 10 (1981)
Kylä: Koroinen x=7320 64 (7322 64)
Löytöpaikka: Honkamaa N y=2525 68 (3389 38)
-varhaismetallikautinen asuinpaikkapinta II z=37-40

Tila: (4,9):19

Löydöt:

Tutkimukset:

Honkamaa sijaitsee 18 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen, 3 km Viitakosken kylästä pohjoiseen. Honkamaan etelä- ja lounaispuolella virtaa Kaakamajoki ja länsipuolella on Haapamaa. Näitä kahta erottaa toisistaan Pitkäjänkä. Molemmat maat ovat pohjois-etelä-suuntaisia moreeniharjanteita ja ne kohoavat yli 50 m mpy. Honkamaan pohjoispään korkeimmalla kohdalla, noin 58 m mpy. on kivikko. Haapamaasta kulkee Honkamaan pohjoiskärkeen metsäautotie, joka jatkuu Honkamaan koilliskärjessä olevalle metsästysmajalle. Honkamaan koillisosan maaperä on hiekkaa ja alueen kallioperä fylliittiä. Kasvillisuudeltaan alue on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua. Aluskasvillisuutena on varpukasveja, mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa sammaleita. Maan koillisosa on hakattu ja äestetty.

Honkamaan pohjoiskärjen äestysurissa havaittiin kvartsi-iskoksia ja palaneita kiviä. Löydökset tulkittiin asuinpaikan jäännökseksi, joka on säilynyt miltei koskemattomana. Ainoastaan halkaisijaltaan noin 10 metrin sorakuoppa on tuhonnut hieman muinaisjäännöstä.

Tarkastus: 3.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 72

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 73

Kylä: Koroinen

Löytöpaikka: Honkamaa

-2 hautaröykkiötä, röykkiömäinen

keskuskuopparakenne, rajapyykki II

PK KÖNÖLÄ 2542 10 (1981)

x=7320 35 (7322 40)

y=2525 66 (3389 31)

z=57-58

Tila: (4,9): 16

Löydöt:

Tutkimukset: Julku 1991.

Honkamaa sijaitsee 18 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen ja 3 km Viitakosken kylästä pohjoiseen. Honkamaan etelä- ja lounaispuolella virtaa Kaakamajoki ja länsipuolella on Haapamaa. Näitä kahta erottaa toisistaan Pitkäjänkä. Molemmat maat ovat pohjois-etelä-suuntaisia moreeniharjanteita ja kohoavat yli 50 m mpy. Honkamaan pohjoispään korkeimmalla kohdalla, noin 58 metrin korkeudessa, on kivikko. Haapamaasta tulee Honkamaan pohjoiskärkeen metsäautotie, joka jatkuu Honkamaan koilliskärjessä olevalle metsästysmajalle. Honkamaan koillisosan maaperä on hiekkaa ja alueen kallioperä fylliittiä. Kasvillisuudeltaan alue on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua. Aluskasvillisuutena on varpukasveja, mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa sammaleita. Maan koillisosa on hakattu ja äestetty.

Honkamaan korkeimmalla kohdalla olevan kivikon pohjoispäässä on kaksi röykkiötä, joiden molempien keskellä on kuoppa. Röykkiöt on ladottu toisiinsa kiinni, ja niiden molempien halkaisija on 4 metriä ja korkeus 0,4 m. Keskuskuopan halkaisija on yksi metri ja syvyys 0,4 metriä. Kivikon eteläpäässä on röykkiömäinen keskuskuopparakennelma, jonka halkaisija on 5 metriä. Keskuskuopan halkaisija on 2 metriä ja syvyys yksi metri. Ympäröivät vallit ovat 0,3 - 0,5 metriä korkeita ja 1 - 2 metriä leveitä. Edellisten lisäksi kivikossa on viisi halkaisijaltaan 1 metristä kuoppajäännettä sekä yksi halkaisijaltaan 2 metrin kuoppa. Kivikon länsireunassa, noin 15 metriä keskuskuopparakennelmasta luoteeseen, on Kemin ja Tornion välisen rajan 1,5 metriä korkea pyykki (Julku 1991).

Diat: 20250-20256

Tarkastus: 3.7.1995 Ylimaunu

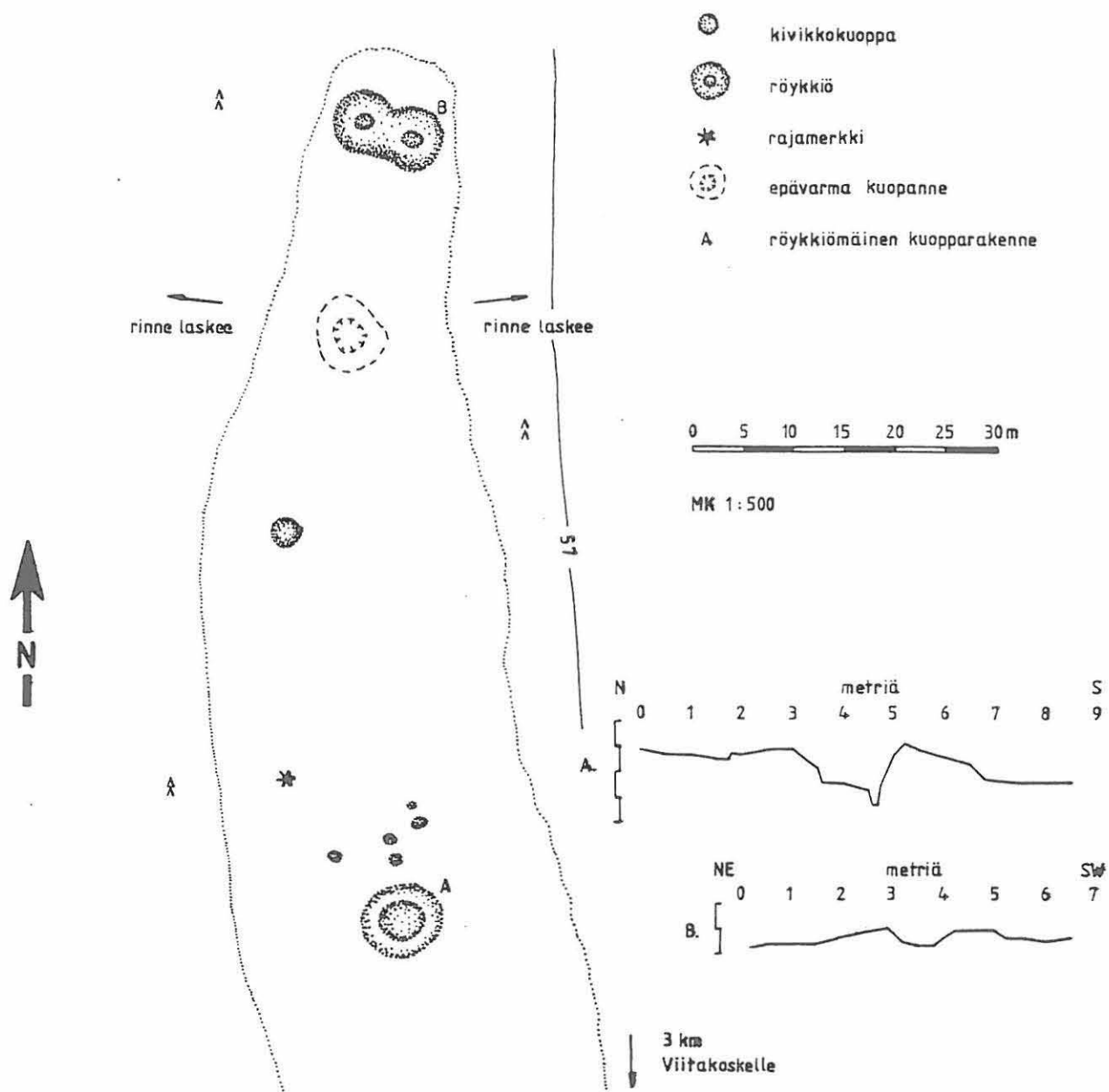
Keminmaa 73

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 73 HONKAMAA

Piirros: E. Ojanlatva
T. Ylimaunu

KEMINMAA 74

Kylä:Koroinen

Löytöpaikka: Vennanmaa

-esihistoriallisia kuoppajäänteitä II

PK KALKKIMAA 2542 07

x=7312 45 (7312 46)

y=2526 28 (2526 89)

z=30

Tila:(4,9):13

Löydöt:

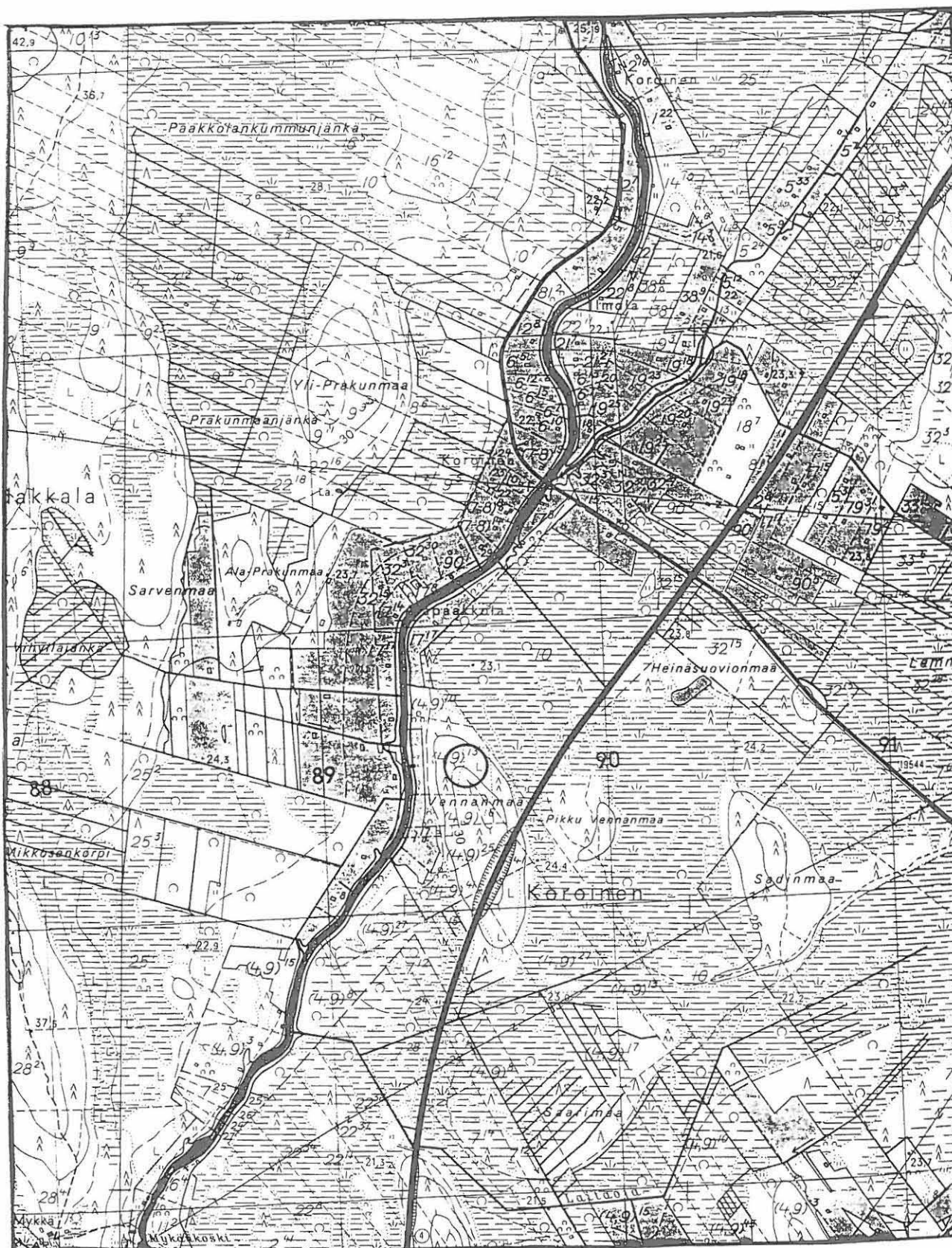
Tutkimukset:

Vennanmaa sijaitsee noin 10 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen. Maa on noin 0,5 km pitkä ja 0,3 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohooa noin 33 m mpy. Maan ympäristö on noin 22-23 m mpy. Kaakamajoki virtaa maan länsipuolella noin 0,2-0,3 km päässä. Maan eteläpään halki kulkee valtatie n:o 4 Kemistä Rovaniemelle. Kasvillisuudeltaan alue on tuoretta kangasmetsää. Valtapuuna on kuusi, jonka ohella kasvaa myös koivua. Alueella kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on erilaisia varpukasveja, mustikkaa ja puolukkaa sekä muita kasveja, kuten oravanmarjaa. Kenttäkerroksessa kasvavat sammaleet. Alueen kallioperä koostuu fyliitistä.

Maan pohjoisosassa, luoteeseen laskevassa rinteessä, on muinaiseen rantavalliin kaivettu, halkaisijaltaan 1,2 metrin ja 0,5 m syvä kuoppa. Siitä noin 100 m itään on kaksi laakeaa, halkaisijaltaan 2-3 metristä ja 0,2 metriä syvää kuoppaa. Kaikissa kuopanteissa oli kairattaessa selvä huuhtoutumiskerros.

Tarkastus: 10.7.1995Ylimaunu

Keminmaa 74

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 75
 Kylä:Liedakkala
 Löytöpaikka:Korkiamaa 1
 -pyyntikuoppia? 3 kpl II
 historiallisen ajan kellarijäänne

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7315 87 (7317 98)
 y=2524 90 (3388 47)
 z=33 - 34

Tila:7:89
 Omistaja:Keminmaan kunta

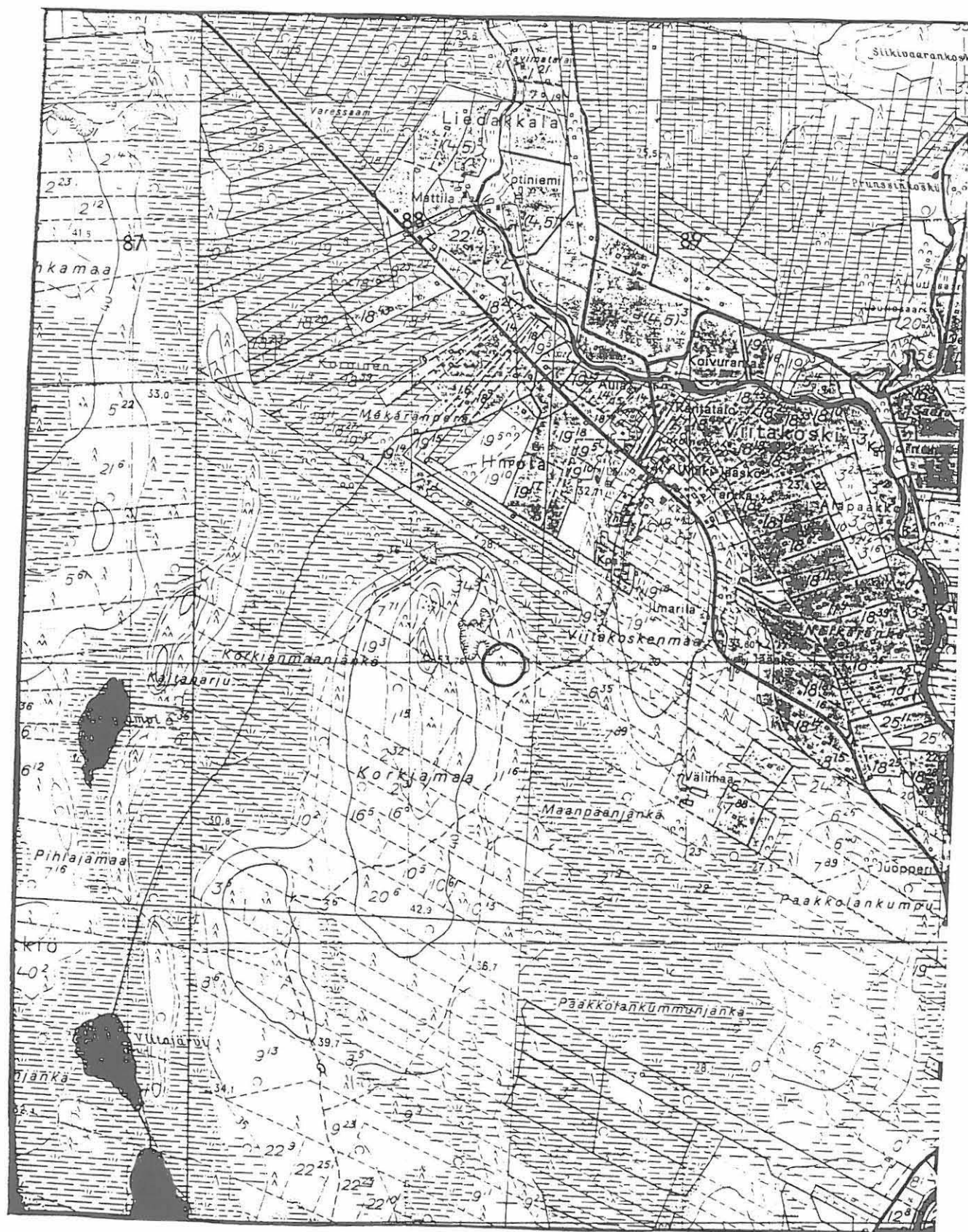
Löydöt:
 Tutkimukset:

Korkiamaa sijaitsee noin 13,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen. Se on noin 2 km pitkä ja 0,8 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 53 m mpy. Maasta noin 0,5 km koilliseen sijaitsee Viitakoskenmaa. Näiden kahden maan väliin jää Maanpäänjänkkä. Korkiamaan pohjoispuolella on Mäkäranperä-niminen niittyalue sekä länsipuolella Korkiamaanjänkkä. Nämä alueet ovat noin 28 m mpy. Korkiamaan pohjoisosasta noin yksi kilometri pohjoiseen virtaa Kaakamajoki itään. Viitakoskenmaasta tulee metsätie Korkiamaan koillisosaan, missä tie haarautuu pohjoiseen ja etelään. Maan itäosa on kasvillisuudeltaan kuivahkoa mänty- ja kuusikangasta. Aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksen muodostavat sammaleet ja jäkälät. Korkeammalla kangas on tuoreempaa ja kuusivaltaista, mutta siellä kasvaa myös koivua ja haapaa. Maaperä on Korkiamaan koillisosassa hiekkaa, ja alueella on laaja noin 0,3 km pitkä ja leveä sora- ja kivilaato. Alueen kallioperä koostuu fyliittistä ja tuffiittisesta viherkivistä.

Kuoppakohde sijaitsee Korkiamaan itäosassa noin 50 metriä metsätieltä länteen. Tasaisella mäntykankaalla on kolme laakeaa, halkaisijaltaan 4 x 2,5 -3 metristä kuoppaa, joiden syvyys on 0,3 - 0,6 metriä. Kuoppien ympärillä on matalat, laakeat vallit. Kaikissa kuopissa ja valleissa oli kairattaessa huuhtoutumiskerros. Kuopista noin 10 metriä pohjoiseen on pyöreä, halkaisijaltaan 3 metrinen ja 1,3 metriä syvä kellarikuoppa. Kuopassa on havaittavissa romahtaneet puurakenteet. Kuoppaa ympäröivien vallien halkaisia on 5,5 metriä. Tässä rakennelmassa ei kairattaessa havaittu huuhtoutumiskerrosta.

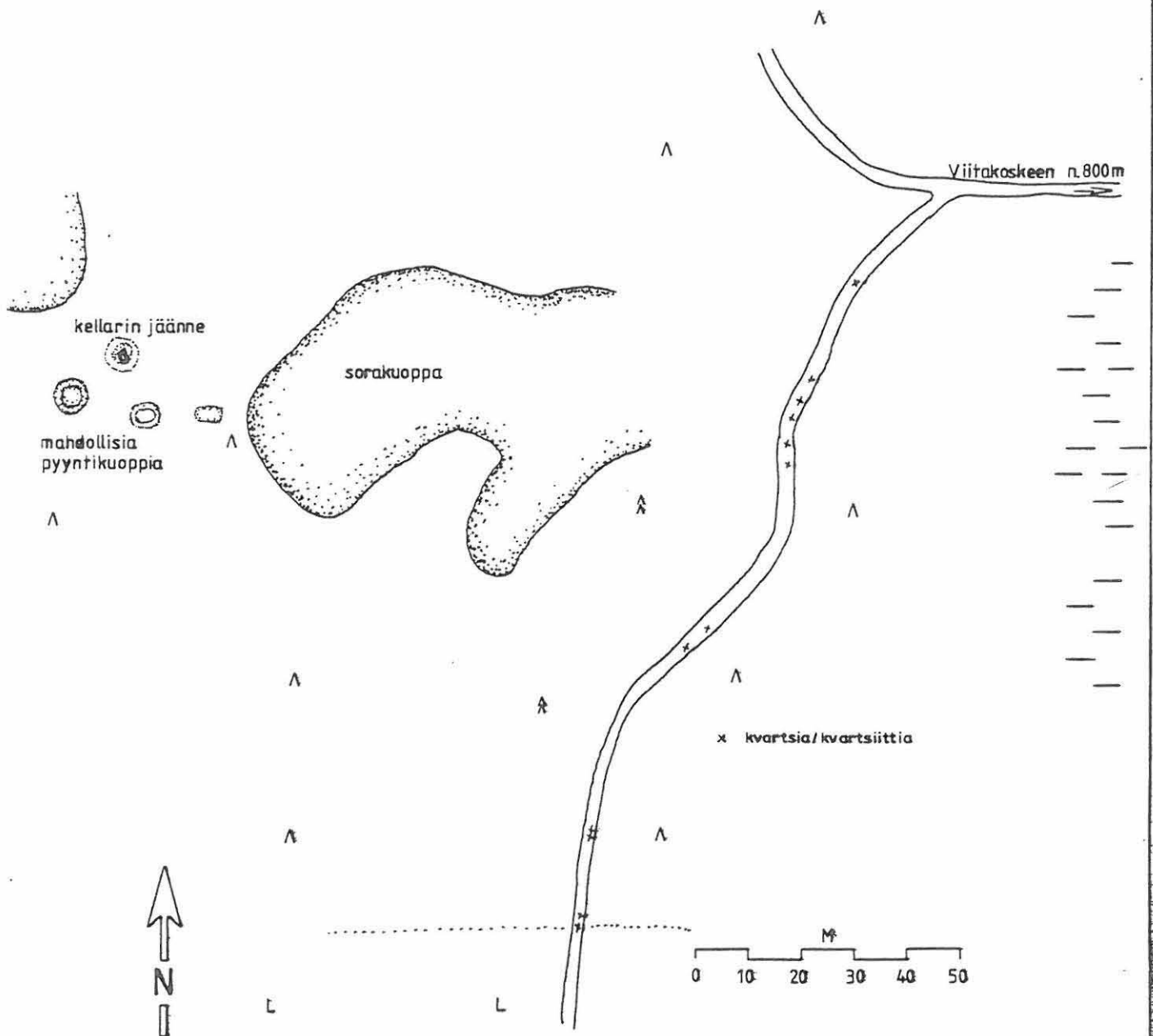
Tarkastus: 7.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 75

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 75 KORKIAMAA ↑

KEMINMAA 76

Kylä:Liedakkala

Löytöpaikka:Korkiamaa 2

-mahdollinen varhaismetallikautinen
asuinpaikka II

PK KALKKIMAA 2542 07

x=7315 80 (7317 90) $x = 7317 898$ y=2525 00 (3388 40) $y = 3388 361$

z=32 - 33

Tila:7:89

Omistaja:Keminmaan kunta

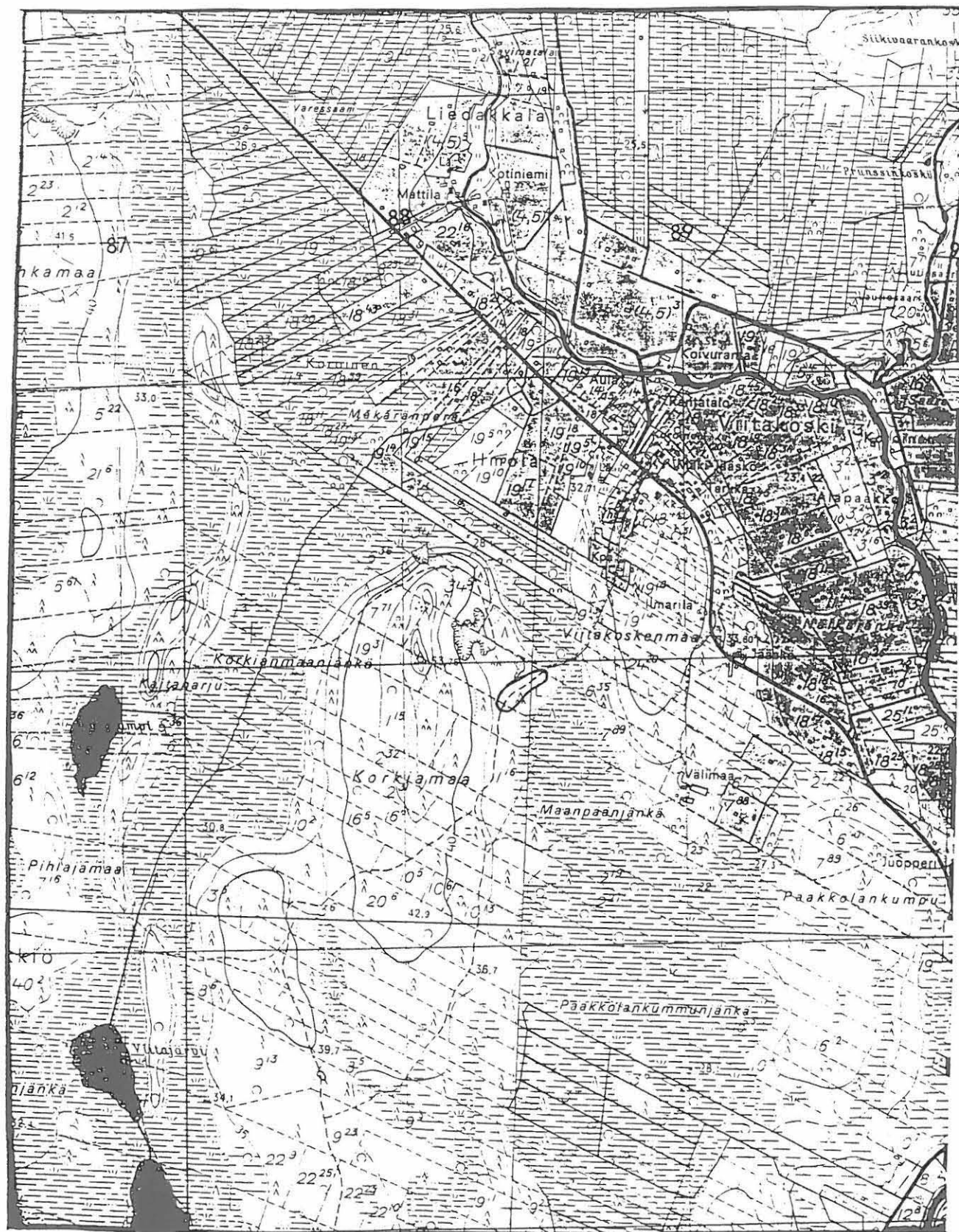
Löydöt:

Tutkimukset:

Korkiamaa sijaitsee noin 13,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen. Se on noin 2 km pitkä ja 0,8 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 53 m mpy. Maasta noin 0,5 km koilliseen sijaitsee Viitakoskenmaa. Näiden kahden maan väliin jää Maanpäänjänkkä. Korkiamaan pohjoispuolella on Mäkäranperä-niminen niittyalue sekä länsipuolella Korkiamaanjänkkä. Nämä alueet ovat noin 28 m mpy. Korkiamaan pohjoisosasta noin yksi kilometri pohjoiseen virtaa Kaakamajoki itään. Viitakoskenmaasta tulee metsätie Korkiamaan koillisosaan, missä tie haarautuu pohjoiseen ja etelään. Maan itäosa on kasvillisuudeltaan kuivahkoa mänty- ja kuusikangasta. Aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksen muodostavat sammaleet ja jäkälät. Korkeammalla kangas on tuoreempaa ja kuusivaltaista, mutta siellä kasvaa myös koivua ja haapaa. Maaperä on Korkiamaan koillisosassa hiekkaa, ja alueella on laaja noin 0,3 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkamonttu. Alueen kallioperä koostuu fyliittistä ja tuffiittisesta viherkivistä.

Korkiamaan koillisosassa etelään päin kulkevalla hiekkatiellä havaittiin kvartsi- ja kvartsiitti-iskoksia. Löydökset voivat liittyä mahdolliseen asuinpaikkaan.

Tarkastus: 7.7.1995 Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 77
 Kylä: Liedakkala
 Löytöpaikka: Korkiamaa 3
 -varhaismetallikautinen
 asuinpaikka II

PK KALKKIMAA 2542 07
 x=7316 13 (7318 20)
 y=2524 79 (3388 25)
 z=36

Tila:6:36
 Omistaja: Kanto, Raimo
 Kanto, Kimmo

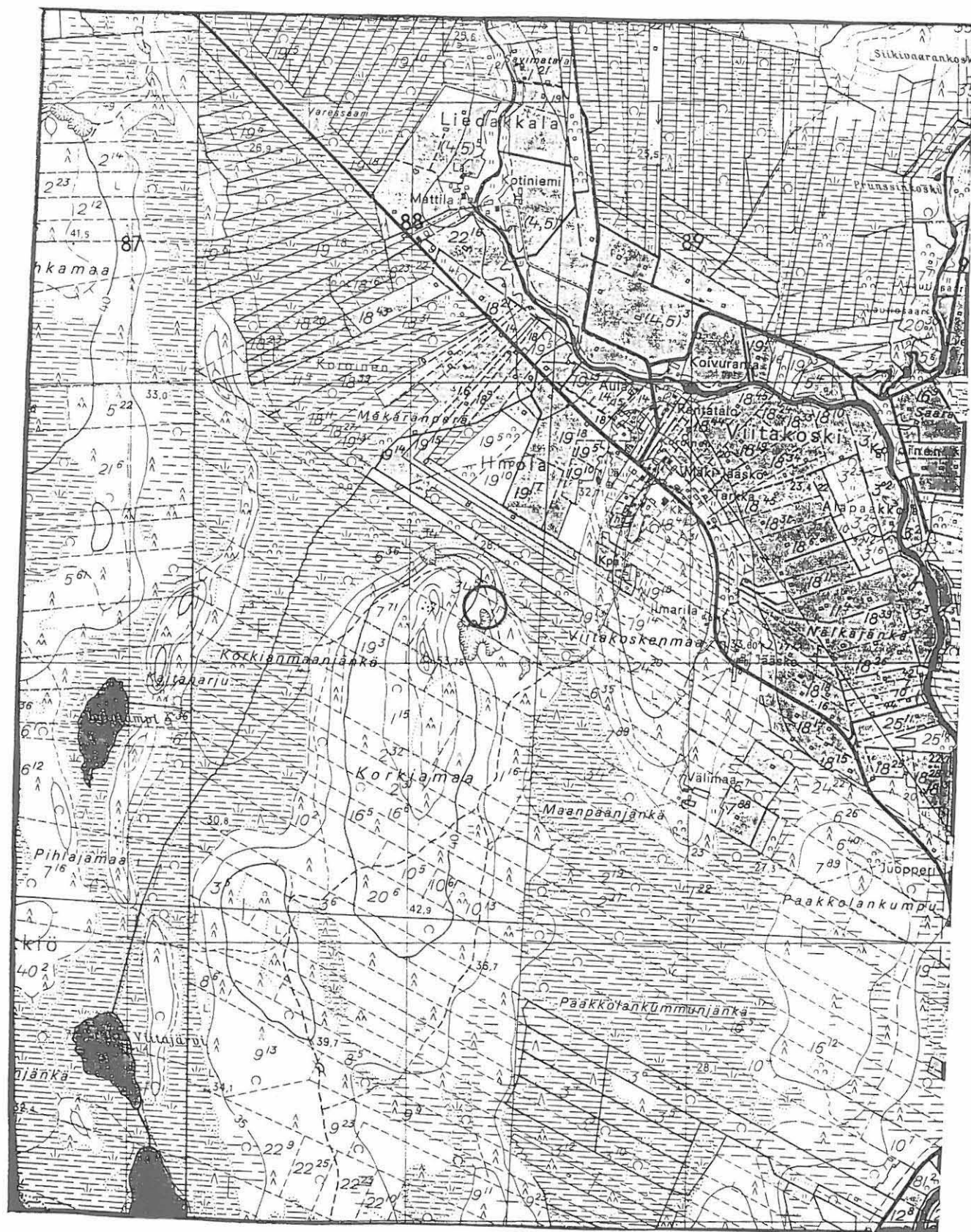
Löydöt: KM 29 154:1-24 keramiikkaa ja kvartsia
 Tutkimukset: Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu 1995

Korkiamaa sijaitsee noin 13,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen. Se on noin 2 km pitkä ja 0,8 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 53 m mpy. Maasta noin 0,5 km koilliseen sijaitsee Viitakoskenmaa. Näiden kahden maan väliin jää Maanpäänjänkkä. Korkiamaan pohjoispuolella on Mäkäranperä-niminen niittyalue sekä länsipuolella Korkiamaanjänkkä. Nämä alueet ovat noin 28 m mpy. Korkiamaan pohjoisosasta noin yksi kilometri pohjoiseen virtaa Kaakamajoki itään. Viitakoskenmaasta tulee metsätie Korkiamaan koillisosaan, missä tie haarautuu pohjoiseen ja etelään. Maan itäosa on kasvillisuudeltaan kuivahkoa mänty- ja kuusikangasta. Aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksen muodostavat sammaleet ja jäkälät. Korkeammalla kangas on tuoreempaa ja kuusivaltaista, mutta siellä kasvaa myös koivua ja haapaa. Maaperä on Korkiamaan koillisosassa hiekkaa, ja alueella on laaja noin 0,3 km pitkä ja leveä soramonttu. Alueen kallioperä koostuu fyliittistä ja tuffiittisesta viherkivistä.

Asuinpaikan jäänteet sijaitsevat soramontun pohjoisreunalla, mistä inventoinnissa löytyi yksi osittain säilynyt keittokuoppa. Kuoppaa ympäröivän vallin eteläosa oli tuhoutunut soranotossa. Sen reunalta löytyi lisäksi yksi kvartsilohko. Syksyllä kaivaustutkimuksissa keittokuopan reunalta saatiin talteen orgaanissekoitteista keramiikkaa sekä kvartsiesineistöä.

Tarkastus: 7.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 77

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA KORKIAMAA 1995

KEMINMAA 77

OULUN YLIOPISTO ARKEOLOGIA

Piirros: T. Ylimaunu

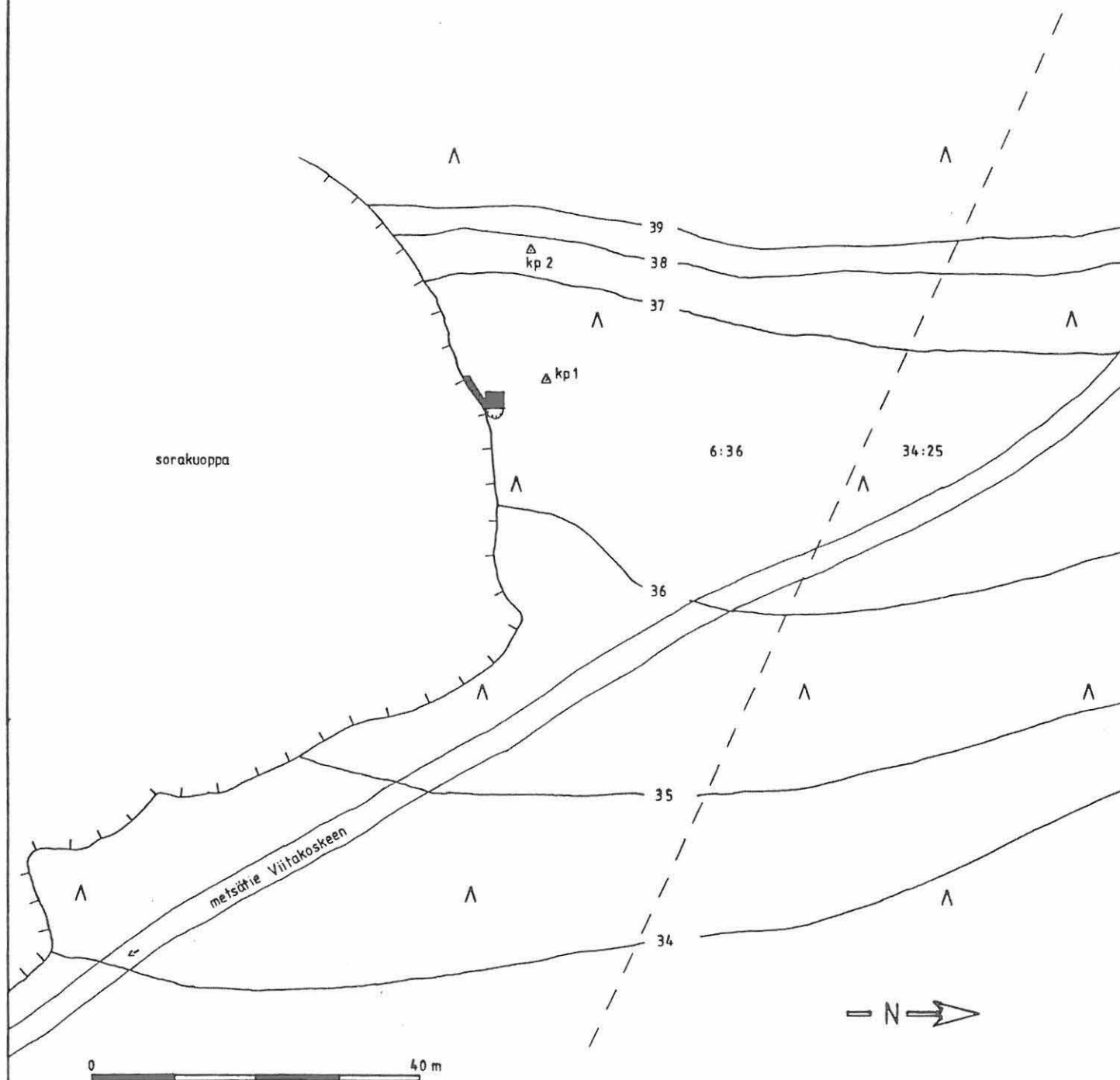
kp1 = 36,33

kp2 = 38,38

YLEISKARTTA

MK 1: 500

- KÉIT TOKUOPPA
 ■ TUTKITTU ALUE

KEMINMAA 78
 Kylä:Ala-Paakkola
 Löytöpaikka:Laajapalo
 -kivikkokuoppa II

PK KALKKIMAA 2542 07

x=7318 ⁸⁸ (7320 80) p = 73 20 777
 y=2527 ⁶⁷ (3391 44) i = 3391 464
 z=56 ⁸⁷

Tila:(27, 28):27

Löydöt:
 Tutkimukset:

Laajapalo sijaitsee noin 17 km Kemimaan vanhalta kirkolta pohjoiseen, Kemistä Rovaniemelle vievän valtatie n:o 4:n länsipuolella, noin 2 km tiestä. Laajapalo on noin 1,5 km pitkä ja 1 km leveä, luode-kaakkosuuntainen moreeniharjanne, jonka länsipuolella noin 1 km päässä virtaa Saarajoki. Maan pohjoisosaan tulee metsäautotie valtatie 4:ltä. Laajapalon korkein kohta on yli 55 m mpy. ja korkeimmalla kohdalla on kivikko. Laajapaloa ympäröivät suoalueet, Kukkosenjänkkä ja Paha-Tärkämä, ovat noin 30 m mpy. Kasvillisuustyypiltään alue on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna kasvaa kuusta. Koillisosa maasta on hakattu, ja siihen on istutettu kuusta. Sen ohella alueella kasvaa koivua, haapaa ja pihlajaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on horsmaa, lillukkaa, kultapiiskua, metsäkurjenpolvea, oravanmarjaa, heiniä, kangasmaitikkua ja puolukkaa. Kenttäkerroksessa kasvaa sammalia. Alueen kallioperä on dolomiittia ja tuffiittista viherkiveä.

Kuoppajäänne sijaitsee maan korkeimmalla kohdalla kivikon pohjoispäässä. Jäännös on halkaisijaltaan 1,2 m ja 0,4 m syvä.

Tarkistus: 7.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 78

Ote peruskartasta 2542 07, 1:20 000

KEMINMAA 79
Kylä:Ala-Paakkola
Löytöpaikka:Himokumpu
-hautaröykkiö II

Kalkkima 42 07
PK JUOKUANVAARA 2541-12
x=7316 68 (7318 70)
y=2527 35 (3390 44)
z=46

Tila:90:5

Löydöt:
Tutkimukset:

Himokumpu sijaitsee noin 14,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen, Kemistä Rovaniemelle vievän valtatie 4:n länsipuolella, noin 1,3 km tiestä. Kumpu on noin 1,4 km pitkä ja 0,5 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta on yli 45 m mpy. Kumpua ympäröi Himokummunjänkkä, jonka on 23 - 25 m mpy. Himokummun länsipuolella, noin 1 km päässä, Saarajoki yhtyy Kaakamajokeen. Alueen kasvillisuustyyppi on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on metsäkurjenpolvea, kultapiiskua, mustikaa ja puolukkaa. Kenttäkerroksessa kasvaa sammaleita. Kummun keskellä on länsi- ja itärinteessä hakkuuaukeat, joiden väliliin jää hakkaamaton metsäpalsta. Alueen kallioperä koostuu tuffiittisesta viherkivistä. Moreeni vaihtuu Himokummun koilliskärjessä soraksi ja hiekaksi, ja sen pohjoiskärjessä on pienehkö maisemoitu sorakuoppa.

Röykkiö sijaitsee kummun korkeimmalla kohdalla itään päin laskevan rinteän yläreunassa, hakkuuaukean reunasta noin 50 metriä etelään. Sen on halkaisijaltaan 3 m x 2 m ja korkeudeltaan 0,3 m. Muinaisjäännöksen keskellä on halkaisijaltaan 0,5 m ja 0,2 m syvä kuoppa.

Tarkastus: 7.7.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 80
 Kylä:Ala Paakkola
 Löytöpaikka: Hietaharju
 - Kuoppajäänteitä,
 mahd. asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7319 90 (7321 67)
 y=2530 77 (3394 45)
 z= 40

Tila:

Löydöt:

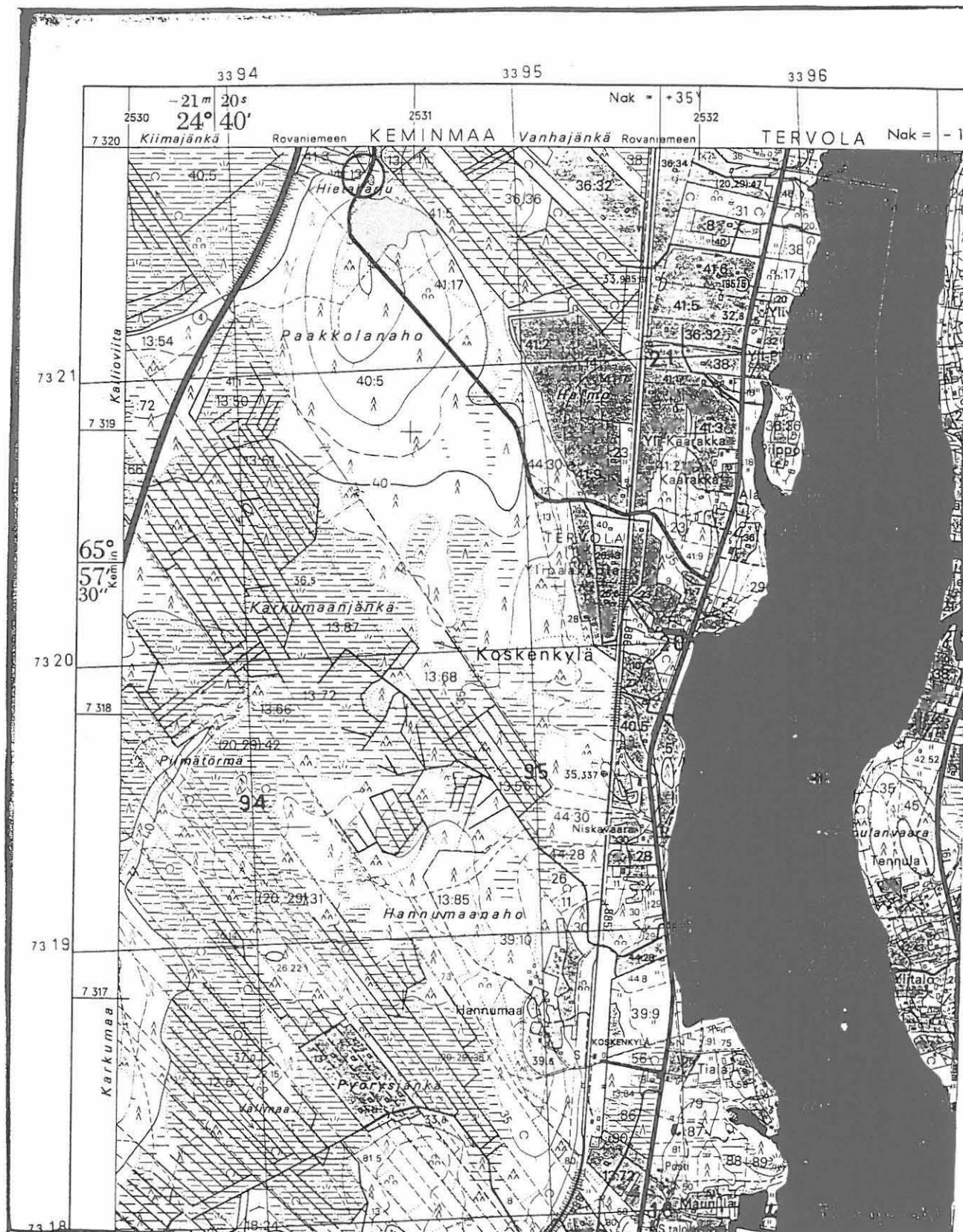
Tutkimukset:

Hietaharju sijaitsee 18,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjois-koilliseen Paakkolanahon pohjoisosassa, noin 1,5 km Kemijoesta länteen. Harjun länsipuolella, vajaan 0,5 km päässä kulkee valtatie n:o 4. Koskenkylästä vie soratie valtatielle Paakkolanahon ja Hietaharjun kautta. Paakkolanaho on noin 1 km pituinen ja 0,6 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne, jonka pohjoisosassa on noin 0,3 km pitkä ja 0,1 km leveä hiekka-alue, Hietaharju. Paakkolanaho on korkeimmalta kohdaltaan yli 55 m mpy. ja Hietaharju noin 40 m mpy. Paakkolanahon pohjoisosassa on halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja sorakuoppa. Hietaharju ja lounaisosa Paakkolanahosta on hakattu ja metsäaurattu. Alue on kasvillisuustyypiltään lähinnä tuoretta kangasmatsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua. Aluskasvillisuutena on pääasiassa varpuja, kuten mustikkkaa, puolukkaa sekä sammaleita.

Kuoppajäänteet sijaitsevat Paakkolanahon pohjoispäässä, sorakuopan pohjoispuolella, Koskenkylä-Latosaarenniitty välisen tien itäpuolella. Alueen hiekkaista maaperää on jonkin verran sekoittanut äestys. Kuopanteet, joita on viisi, ovat muodoiltaan erilaisia. Niiden halkaisijan koko vaihtelee 2-4 metrin välillä. Kolmesta kuopasta tuli kairattaessa esiin likamaata. Neljännessä, pitkänomaisessa kuopanteessa on sen sijaan hiiltä ja kiviä. Viides kuopanne on laakea ja se muistuttaa asuinpaikkavallia. Kuoppajäänteistä koilliseen löytyi 150 metrin päästä palaneita kiviä ja kvartsiittia aurausurasta.

Tarkistus: 7.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 80

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 81
Kylä:Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Piimätörmä N
-hist. ajan kuoppajäänne II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
x=7317 85 (7319 70)
y=2530 25 (3393 79)
z=40

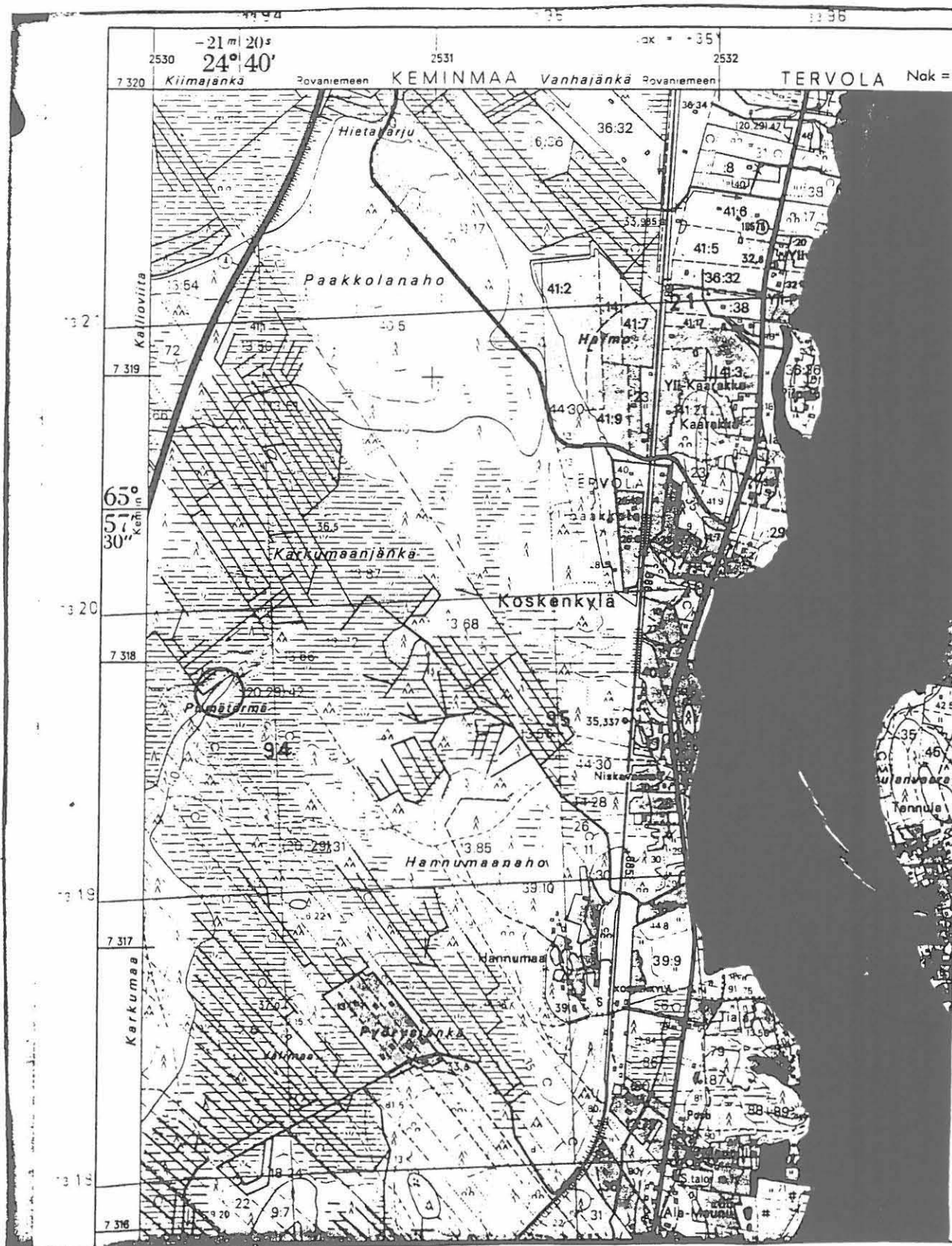
Tila:(20,29):31

Löydöt:
Tutkimukset:

Piimätörmä sijaitsee Keminmaan vanhalta kirkolta noin 16,5 km pohjois-koilliseen. Se on Karkumaasta koilliseen pistävä noin 0,4 km pitkä ja 0,1 km leveä hiekkaniemi. Piimätörmän länsipuolella kulkee valtatie n:o 4 vajaan 0,5 km päässä. Törmä on noin 40 m mpy. Karkumaa on pohjois-etelä-suuntainen noin 1,5 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoaa yli 55 m mpy. Piimätörmän eteläosassa on suosta nousevan törmän päällä metsästysmaja, joka toimi piilopirttinä Lapinsodan aikana, kun saksalaiset vetäytyivät Kemistä pohjoista kohden (tieto Onni Ylimaunulta). Törmää ympäröivä Karkumaanjänkkä on 32 - 38 m mpy. Piimätörmä on miltei kokonaisuudessaan hakattu. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna kasvaa mäntyä. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Aluskasvillisuutena on pääasiassa varpuja, mustikkaa, puolukkaa sekä sammaleita ja jäkäliä. Maaperä on hiekkaa ja kallioperä tuffiittista viherkiveä.

Piimätörmän pohjoispäässä sijaitsee kuoppajäänne. Sen halkaisija on 2 metriä, syvyys noin 1 m ja sitä ympäröivät matalat vallit. Huuhtoutumiskerrosta ei havaittu kairattaessa, joten kuoppa tulkittiin historiallisen ajan jäänteeksi.

Tarkistus: 11.7.1995 Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 82
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Piimätörmä S
-kuoppajäänteitä II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
x=7317 53 (7319 40)
y=2530 06 (3393 60)
z=40

Tila: 26:14

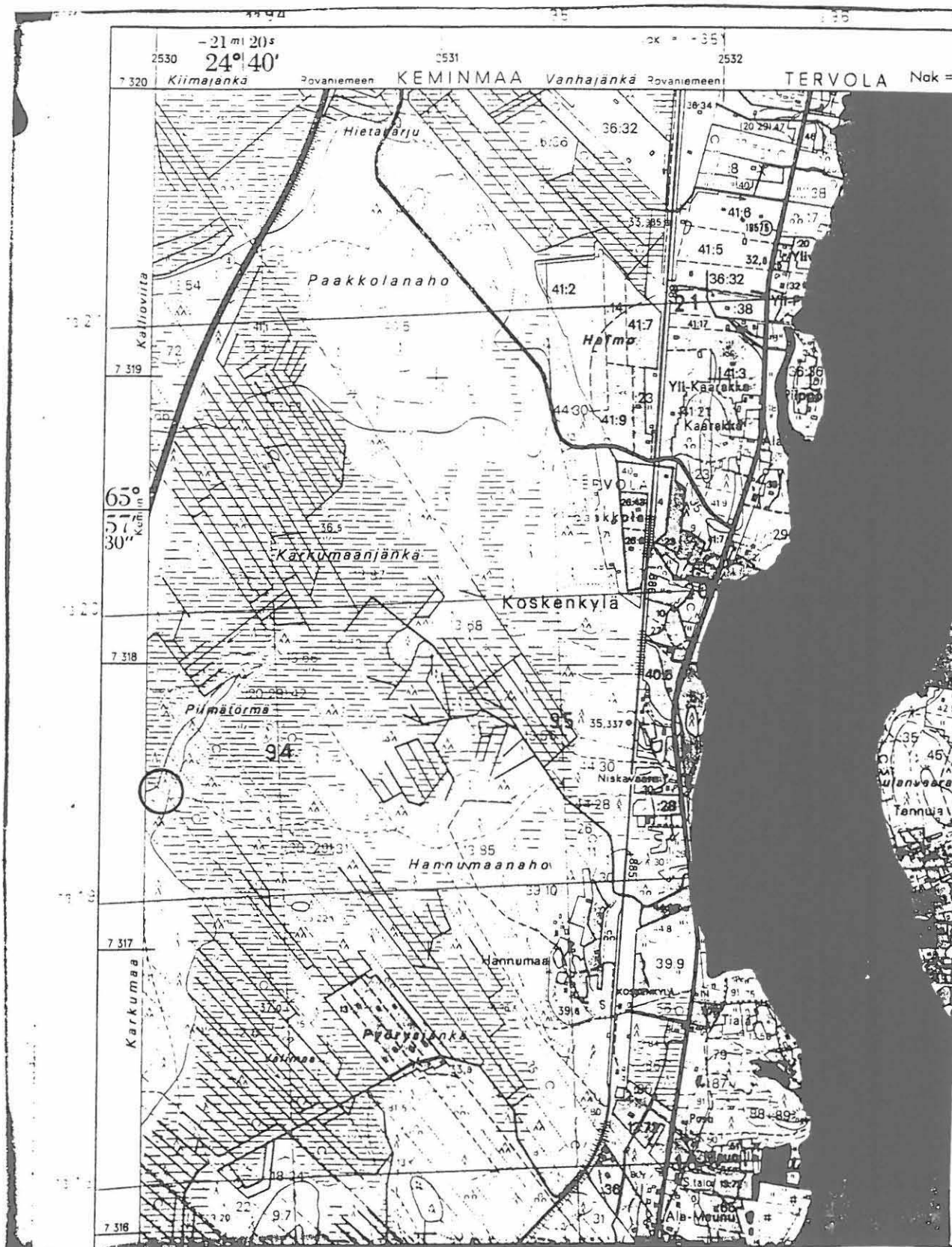
Löydöt:
Tutkimukset:

Piimätörmä sijaitsee Keminmaan vanhalta kirkolta noin 16,5 km pohjois-koilliseen. Se on Karkumaasta koilliseen pistävä noin 0,4 km pitkä ja 0,1 km leveä hiekkaniemi. Piimätörmän länsipuolella kulkee valtatie n:o 4 vajaan 0,5 km päässä. Törmä on noin 40 m mpy. Karkumaa on pohjois-etelä-suuntainen noin 1,5 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 55 m mpy. Piimätörmän eteläosassa on suosta nousevan törmän päällä metsästysmaja, joka toimi piilopirttinä Lapinsodan aikana, kun saksalaiset vetäytyivät Kemistä pohjoista kohden (tieto Onni Ylimaunulta). Majan pohjoispuolella on törmän länsireunassa, suon laidassa lähde. Törmää ympäröivä Karkumaanjänkkä on 32 - 38 m mpy. Piimätörmä on miltei kokonaisuudessaan hakattu. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna kasvaa mäntyä. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Aluskasvillisuutena on pääasiassa varpuja, mustikkaa, puolukkaa sekä sammaleita ja jäkäliä. Maaperä on hiekkaa ja kallioperä tuffiittista viherkiveä.

Kuoppajäänteet sijaitsevat Karkumaan pohjoisosassa, aivan lähteen lähellä. Toinen kuopista on mökistä noin 200 m pohjoiseen. Kuopanteen halkaisija on 1 m ja syvyys 0,3 m. Sen vallit ovat matalat, lähes 1 m levyiset. Kairasta saatiin paksu huuhtoutumiskerros. Tästä kuopasta 30 m kaakkoon on laakea, halkaisijaltaan 3 m ja syvyydeltään 0,2 m kokoinen painanne.

Tarkistus: 11.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 82

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 83

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Kokonmaa NE

-kvartsi-iskosten löytöpaikka

varhaismetallikautinen asuinpaikka ? II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7314 20 (7315 98)

y=2530 87 (3394 95)

z=37

Tila: 17.8

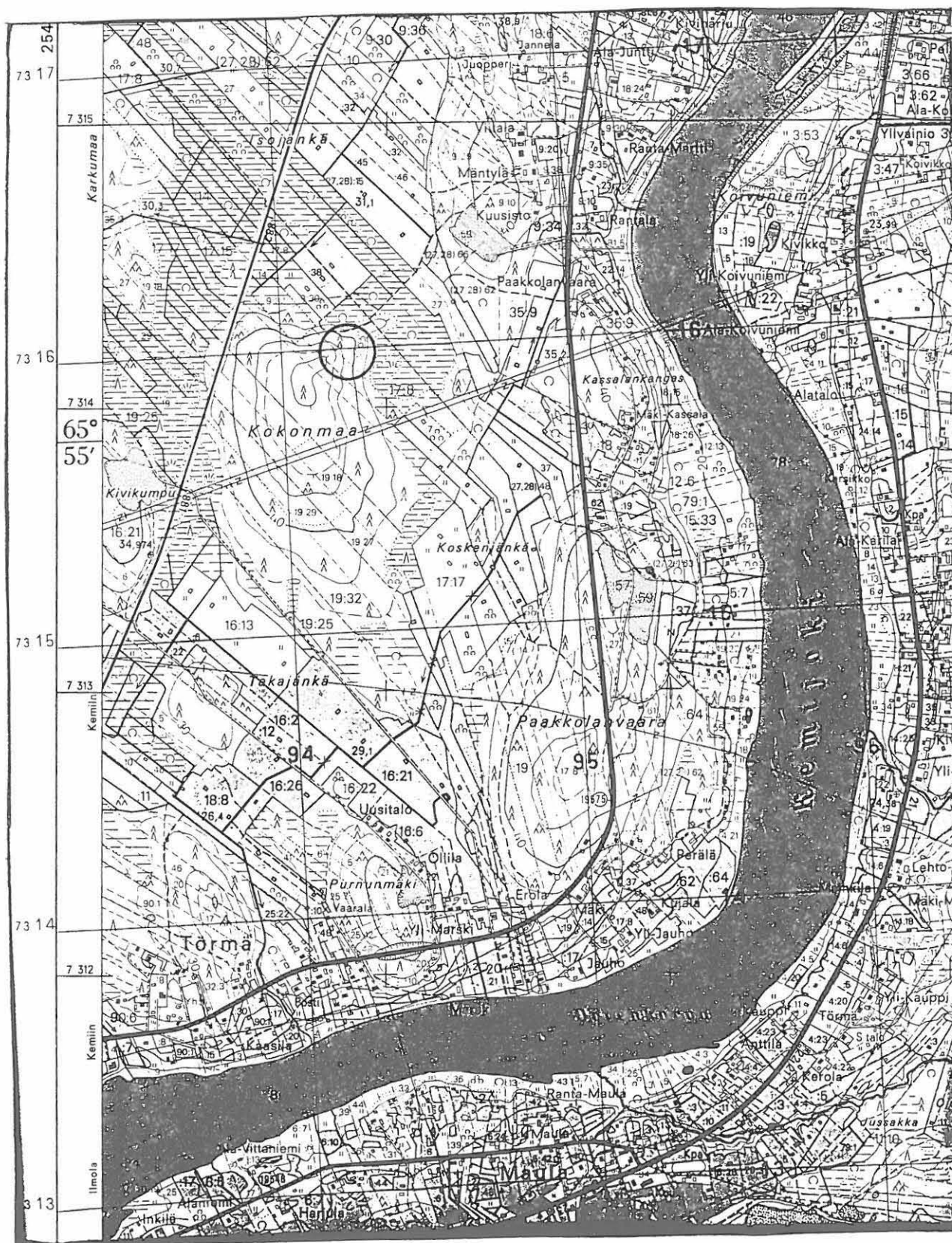
Löydöt:

Tutkimukset:

Kokonmaa sijaitsee 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjois-koilliseen, 1,5 km Kemijoesta länteen ja noin 2,3 km Taivalkosken voimalaitoksesta lounaaseen. Kokonmaa on noin 1 km pitkä ja 0,5 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoaa yli 50 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisen merenrannan paljaaksi huuhtoma kivikko. Kokonmaan pohjoispuolella sijaitsee Isojätkä, joka on noin 31 m mpy. Itäpuolella on Koskenjätkä, jonka korkeus merenpinnasta on noin 32 m. Kaakossa kohoaa Paakkolanvaara noin 1,5 km päässä, ja Kokonmaan eteläpuolella sijaitsevat Takajängän peltoalueet. Lounaassa kohoaa noin 1 km päässä Kiviharju. Maan koillisosassa on hiekkalue, missä on yksi, halkaisijaltaan 0,2 km laaja ja muutama pienempi soraonttu. Suurimman soraontun mukana korkeimman kohdan kivikko on osittain tuhoutunut. Maata sivuaa länsipuolitse Keminmaasta Rovaniemelle kulkeva rautatie ja eteläosan lävistää lounaasta koilliseen suurjännitelinja. Maan eteläpuolelta vie soratie Törmästä valtatie n:o 4:lle. Soratieltä erkanevat soratie Kokonmaan soraontulle. Alueen kasvillisuustyyppi on lähinnä tuoretta kangasmetsää. Puusto koostuu lähinnä kuusesta, haavasta ja pihlajasta. Kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on horsmaa, mansikasta, vadelmasta, nuokkuralvikista, lillukkaa, puolukkaa, metsäkurjenpolvea, kangasmaitikkaa, kultapiiskua ja oravanmarjaa sekä rahkasammalta, torvi- ja poronjätkälää. Kallioperä alueella on fyliittiä.

Kokonmaan koillisosassa itään laskevassa rinteessä oli kvartsi-iskoksia metsäkoneen ajouralla. Paikalla saattaa olla topografiansa puolesta varhaismetallikautinen asuinpaikka.

Tarkistus: 11.7.1995 Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 84

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Kylä: Ilmola, Liedakkala

x=7308 75 (7310 79)

Löytöpaikka: Kotikumpu

y=2526 67 (3389 78)

- varhaismetallikautinen asuinpaikka I

z=25 - 35

Tilat: Liedakkala 24:22, Liedakkala 24:35, Ilmola 16:55, Ilmola 16:46

Löydöt:

Tutkimukset:

Kotikumpu sijaitsee noin 7 km Keminmaan vanhalta kirkolta pohjoiseen, noin 1 km Kemijoesta länteen. Kotikumpu on miltei 2 km pitkä, pohjoisosasta 0,5 km ja eteläosasta 1 km leveä moreeniharjanne. Kummun luoteis- ja länsirinteessä on hieka-alueita ja useita soramonttuja. Alueen kallioperä on fylliittiä. Kummun korkein kohta on yli 45 m mpy. Maasto laskee itään päin kohti Kemijokea alle 15 m mpy. Länsipuolella maasto laskee Ajojängälle, joka on 18 - 22 m mpy. Kotikummusta noin 1,5 km länteen kohoaa Hirvikumpu yli 35 m mpy. Kotikummun itärinteen alaosassa kulkee Kemi-Rovaniemi-välinen rautatie. Kemijoen rannassa kulkee maantie n:o 19575 Keminmaasta kohti Tervolaa. Maantieltä tulee soratie Kotikummun keskiosaan jatkuen kummun läpi kohti luodetta. Kummun länsirinteillä risteilee valaistu latu-ura. Kotikummun kasvillisuustyyppi on pohjoisosassa harjanteen päällä lähinnä kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta. Niiden lisäksi on jonkin verran koivua. Kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa, sammaleita ja jäkäliä. Kasvillisuus muuttu tuoreemmaksi kangasmetsäksi laskeuduttaessa kummun rinteitä alaspäin ja tultaessa eteläosaan.

Asuinpaikka sijaitsee kummun keskiosassa länteen laskevassa rinteessä, jossa on laajahko hieka-alue ja kaksi soramonttua. Alueella on 42 keittokuoppaa. Niiden koko vaihtelee halkaisijaltaan 1,5 - 4 m ja syvyys 0,4 - 0,7 m. Eniten kuoppia on Liedakkalasta tulevan hiekkatien eteläpuolella kahden soramontun välisellä alueella. Yksittäisiä keittokuoppia on näistä lounaaseen päin noin 200 m matkalla. Asuinpaikka näyttää rajoittuvan hieka-alueeseen, koska maaperän muutuessa moreeniksi loppuvat myös keittokuopat.

Diat: 20265-20271

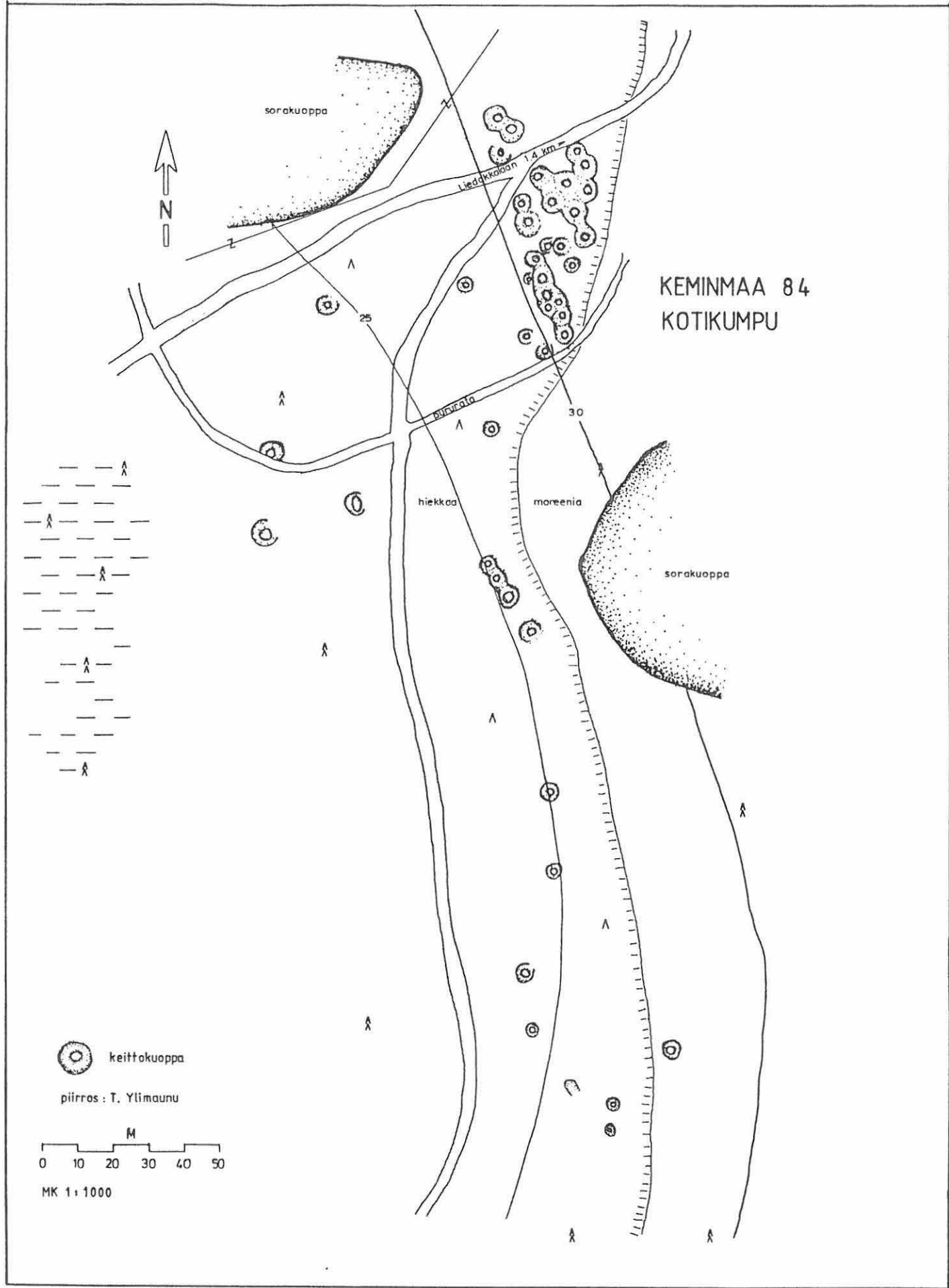
Värikuvat: 9-9-4-2, 9-9-5-3, 9-9-5-4, 9-9-5-5, 9-9-5-6, 9-9-5-7, 9-9-6-8, 9-9-6-9

Tarkastut 5.7.1995 Ylimaunu

24.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 85

Kylä: Kirkonkylä

Löytöpaikka: Kallinkangas 1

- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=7302 90 (7305 07)

y=2524 40 (3387 22)

z=30 - 33

Tila: 47:7

Löydöt: Piitä, luuta

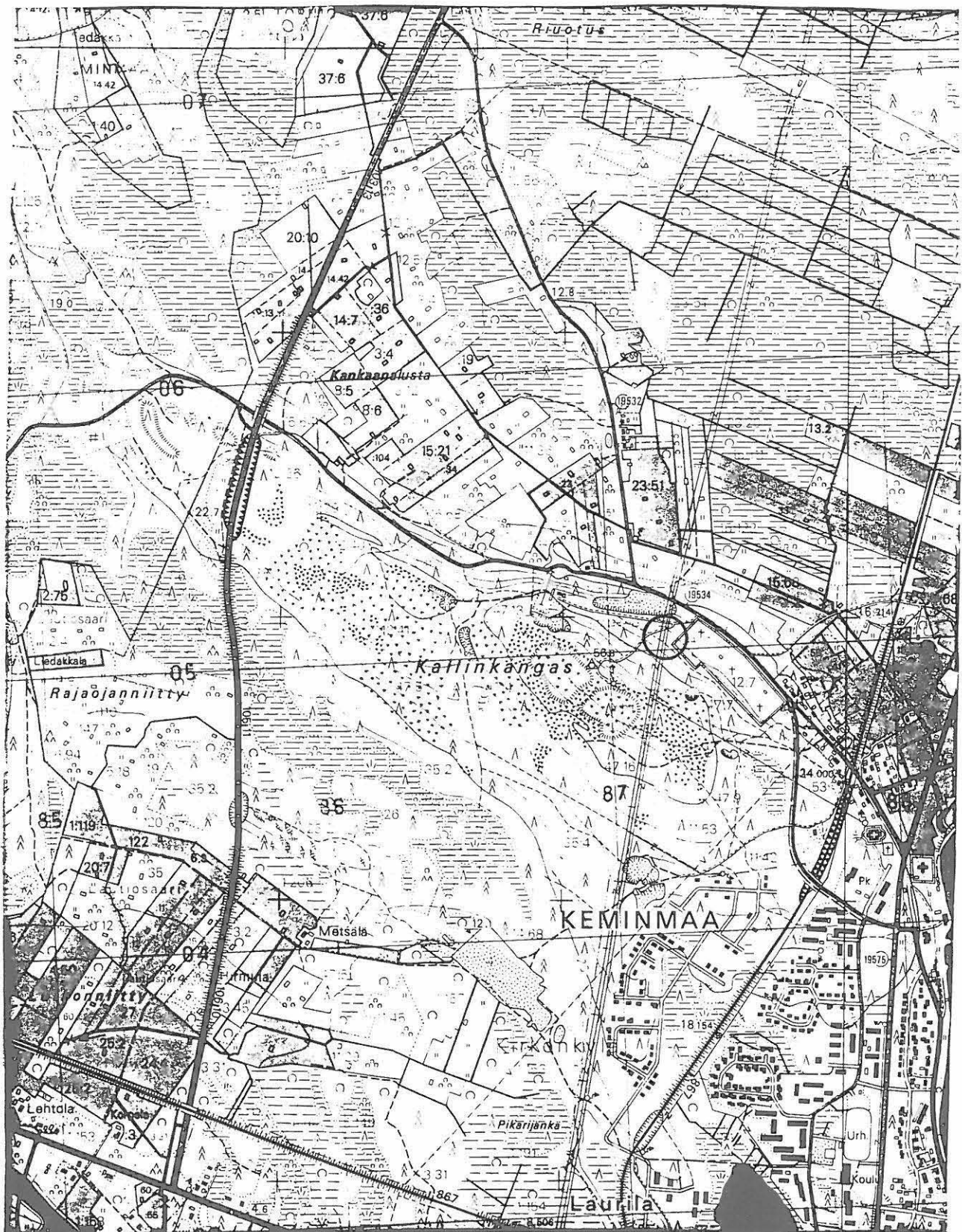
Tutkimukset:

Kallinkangas sijaitsee 1,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta länsiluoteeseen Kemijoen länsipuolella. Kangas on noin 2,5 km pitkä ja 0,5 - 0,8 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne, jonka korkein kohta on nykyisin yli 60 m mpy. Harjanteen maaperä on hiekkaa ja louhikkoa. Kallinkankaan itäosassa koilliseen laskevassa rinteessä on Keminmaan seurakunnan noin 400 m pitkä ja 150 m leveä hautausmaa. Hautausmaasta noin 200 m länteen on Kallinkankaan hiihtokeskuksen laskettelurinne ja tämän länsipuolella on murtomaa hiintostadion. Kankaan päällä risteilevät kuntopolut ja latu-urat. Harjanteen korkeimmalla kohdalla maasto on pahoin myllätty. Keminmaan kirkolta lähteen maantie n:o 19534, joka kulkee Kallinkankaan koillisosan alarinteessä jatkuen kohti luodetta valtatie n:o 4. Kankaan itäpäässä valtatie n:o 4 leikkaa kankaan halki. Tien itäpuolella on Kallinkankaan päällä radiomasto. Kankaan kaakkoisosassa on omakotitaloalue, joka ulottuu miltei harjanteen korkeimmalle kohdalle. Kallinkankaan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, joka on paikkapaikoin tuoreempaa. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella kasvaa myös kuusta, koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena on valkolehdokkia, horsmaa, keltanoita, kangasmaitikia, mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Asuinpaikka sijaitsee hautausmaan ja hiihtokeskuksen väliin jäävällä pohjoiseen laskevassa rinteessä olevalla terassimaisella hiekkatasanteella. Paikalla on havaittavaissa palanutta luuta, kvartsia, piitä ja palaneita kiviä.

Diat: 20257-20264

Tarkastus 4.7.1995 Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 86
 Kylä: Kirkonkylä
 Löytöpaikka: Kallinkangas 2
 - kivikko kuoppia II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
 x=7302 59 (7304 72)
 y=2524 30 (3387 15)
 z=50

Tila: yhteismaa

Löydöt:

Tutkimukset:

Kallinkangas sijaitsee 1,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta länsiluoteeseen Kemijoen länsipuolella. Kangas on noin 2,5 km pitkä ja 0,5 - 0,8 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne, jonka korkein kohta on nykyisin yli 60 m mpy. Harjanteen maaperä on hiekkaa ja louhikkoa. Kallinkankaan itäosassa koilliseen laskevassa rinteessä on Keminmaan seurakunnan noin 400 m pitkä ja 150 m leveä hautausmaa. Hautausmaasta noin 200 m länteen on Kallinkankaan hiihtokeskuksen laskettelurinne ja tämän länsipuolella on murtomaa hiintostadion. Kankaan päällä risteilevät kuntopolut ja latu-urat. Harjanteen korkeimmalla kohdalla maasto on pahoin myllätty. Keminmaan kirkolta lähteen maantie n:o 19534, joka kulkee Kallinkankaan koillisosan alarinteessä jatkuen kohti luodetta valtatie n:o 4. Kankaan itäpäässä valtatie n:o 4 leikkaa kankaan halki. Tien itäpuolella on Kallinkankaan päällä radiomasto. Kankaan kaakkoisosassa on omakotitaloalue, joka ulottuu miltei harjanteen korkeimmalle kohdalle. Kallinkankaan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, joka on paikkapaikoin tuoreempaa. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella kasvaa myös kuusta, koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena on valkolehdokkia, horsmaa, keltanoita, kangasmaitikia, mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Kuoppia on kankaan korkeimman kohdan itäpuolella kulkevan voimalinjan länsi- ja itäpuolella. Sähkölinjasta noin 50 länteen on kaksi kuoppajäännettä, joiden halkaisija on 1 - 2 m ja syvyys 0,5 - 1 m. Linjan itäpuolella on yhteensä 15 erikokoista ja näköistä kuoppajäännettä itäosan kivikoissa. Niiden halkaisija vaihtelee 1,2 - 3,5 m ja syvyys 0,3 - 1 m.

Tarkastus 3.7.1995. Ylimaunu

KEMINMAA 87
 Kylä: Kirkonkylä
 Löytöpaikka: Kallinkangas 3
 - kivikkokuoppia II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
 x=7303 12 (7305 31)
 y=2523 56 (3386 29)
 z=42

Tila: yhteismaa

Löydöt:
 Tutkimukset:

Kallinkangas sijaitsee 1,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta länsiluoteeseen Kemijoen länsipuolella. Kangas on noin 2,5 km pitkä ja 0,5 - 0,8 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne, jonka korkein kohta on nykyisin yli 60 m mpy. Harjanteen maaperä on hiekkaa ja louhikkoa. Kallinkankaan itäosassa koilliseen laskevassa rinteessä on Keminmaan seurakunnan noin 400 m pitkä ja 150 m leveä hautausmaa. Hautausmaasta noin 200 m länteen on Kallinkankaan hiihtokeskuksen laskettelurinne ja tämän länsipuolella on murtomaa hiintostadion. Kankaan päällä risteilevät kuntopolut ja latu-urat. Harjanteen korkeimmalla kohdalla maasto on pahoin myllätty. Keminmaan kirkolta lähteen maantie n:o 19534, joka kulkee Kallinkankaan koillisosan alarinteessä jatkuen kohti luodetta valtatie n:o 4. Kankaan itäpäässä valtatie n:o 4 leikkaa kankaan halki. Tien itäpuolella on Kallinkankaan päällä radiomasto. Kankaan kaakkoisosassa on omakotitaloalue, joka ulottuu miltei harjanteen korkeimmalle kohdalle. Kallinkankaan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, joka on paikkapaikoin tuoreempaa. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella kasvaa myös kuusta, koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena on valkolehdokkia, horsmaa, keltanoita, kangasmaitikia, mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Kuopat sijaitsevat kankaan keskiosan päällä osittain maansiirtokoneiden vaurioittamassa kivikossa. Kuopat ovat myös osittain tuhoutuneita. Osan halkaisija on noin 2 m ja syvyys 0,5 m.

Tarkastus 4.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 87

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 88
Kylä: Kirkonkylä
Löytöpaikka: Kallinkangas 4
- hautalatomus ? II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
x=7303 22 (7305 65)
y=2523 32 (3385 93)
z=35

Tila: 12:40

Löydöt:
Tutkimukset:

Kallinkangas sijaitsee 1,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta länsiluoteeseen Kemijoen länsipuolella. Kangas on noin 2,5 km pitkä ja 0,5 - 0,8 km leveä itä-länsisuuntainen harjanne, jonka korkein kohta on nykyisin yli 60 m mpy. Harjanteen maaperä on hiekkaa ja louhikkoa. Kallinkankaan itäosassa koilliseen laskevassa rinteessä on Keminmaan seurakunnan noin 400 m pitkä ja 150 m leveä hautausmaa. Hautausmaasta noin 200 m länteen on Kallinkankaan hiihtokeskuksen laskettelurinne ja tämän länsipuolella on murtomaa hiintostadion. Kankaan päällä risteilevät kuntopolut ja latu-urat. Harjanteen korkeimmalla kohdalla maasto on pahoin myllätty. Keminmaan kirkolta lähteen maantie n:o 19534, joka kulkee Kallinkankaan koillisosan alarinteessä jatkuen kohti luodetta valtatie n:o 4. Kankaan itäpäässä valtatie n:o 4 leikkaa kankaan halki. Tien itäpuolella on Kallinkankaan päällä radiomasto. Kankaan kaakkoisosassa on omakotitaloalue, joka ulottuu miltei harjanteen korkeimmalle kohdalle. Kallinkankaan kasvillisuustyyppi on kuivahkoa kangasta, joka on paikkapaikoin tuoreempaa. Valtapuuna on mänty, mutta sen ohella kasvaa myös kuusta, koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena on valkolehdokkia, horsmaa, keltanoita, kangasmaitikia, mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, sammalia ja jäkäliä.

Latomus sijaitsee noin 150 m Kallinkankaan ^{itäsassa?} itäosassa olevasta radiomastosta itään. Latomus erottu maastosa epämääräisenä sammaleen peittämänä kiveyksenä. Se on halkaisijaltaan 5 m, korkeus on 0,3 m. Sen keskellä on halkaisijaltaan 0,5 m ja 0,2 m syvä kuoppa.

Tarkastus 4.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 88

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 89
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Rännimaa
-kivikautinen asuinpaikka II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)
x=7318 60 (7320 05)
y=2539 28 (3402 88)
z=56

Tila: 43:4

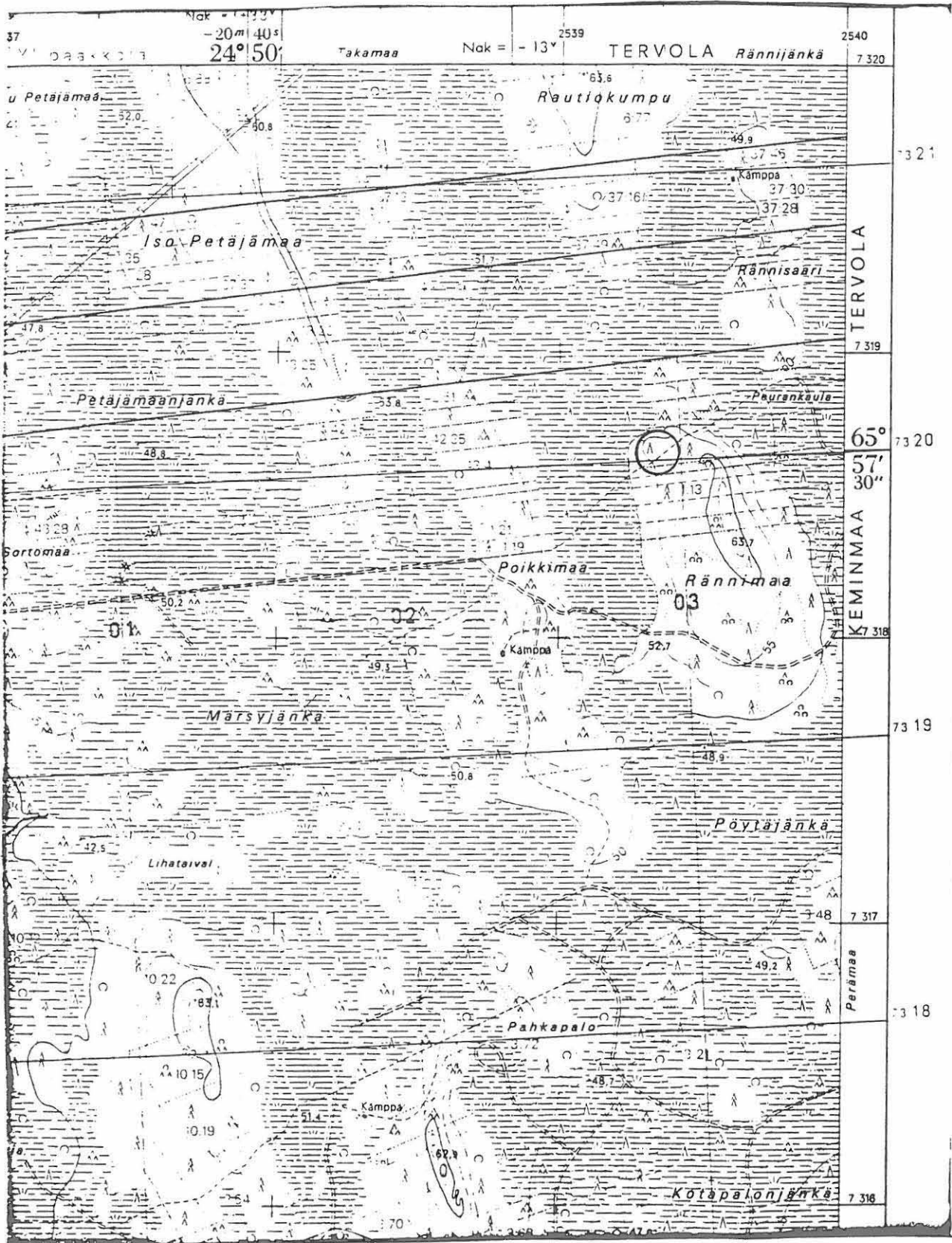
Löydöt:
Tutkimukset:

Rännimaa sijaitsee 21 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 6,5 km Kemijoesta itään. Taivalkosken voimalaitokselta Rännimaahan on noin 7 km. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,5 km leveä pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta on miltei 64 m mpy. Maa on kokonaan Pöytäjängän ympäröimä metsäsaareke. Maasta noin 0,5 km länteen sijaitsee Poikkimaa, johon tulee metsäautotie Taivalkosken voimalaitokselta. Maata ympäröivät suoalueet ovat noin 50 m mpy. Maan luoteisosassa on hiekka-alue. Rännimaata ympäröivien soiden kasvillisuus on aapasoille tyypillinen. Niillä kasvaa suopursujen, kortteita, rahkasammaleiden lisäksi kihokkeja. Rännimaan kasvillisuus tyyppi on lähinnä tuore sekä kuivahko kangasmetsä. Puusto on lähinnä mäntyä, kuusta ja koivua. Aluskasvillisuus koostuu horsmasta, metsäkurjenpolvesta, heinästä, mustikkaa ja puolukkaa. Alueen kallioperä fylliittiä.

Maan luoteisosan hiekkaalueelta löytyi metsäkoneen aurausurista palaneita kiviä, kvartsia ja liusketta. Kohde tulkittiin niiden perusteella kivikautiseksi asuinpaikaksi, jonka laajuus on ehkä noin 50 - 100 metriä.

Tarkastus: 14.7. 1995 Ylimaunu

Keminmaa 89

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 90

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Rantapalo 1

-7 hautaröykkiötä, 12 kivikkokuopanteita I

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7316 73 (7328 21)

y=2537 74 (3401 22)

z=61-63

Tila: 10:22

Löydöt:

Tutkimukset:

Rantapalo sijaitsee 19 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 5,5 km Taivalkosken voimalaitoksesta itäkoilliseen. Se on noin 1 km pituinen ja 0,5 km levyinen pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkeinkohta kohoa yli 63 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko. Rantapalon länsipuolella sijaitsee Tompselin suoalue, jonka korkeus n noin 35 m mpy. Kaakkoispuolella kohoa Kotapalon moreeniharjanne noin 1 km päässä. Lounaispuolella on Järvenpalo noin 1,2 km päässä. Pohjoispuolella sijaitsee laaja Märsyjänpää, joka on 45 - 50 m mpy. Rantapalon länsirinteeseen tulee Taivalkosken voimalaitoksen luota soratie, joka jatkuu metsäkoneen ajourana pohjoiseen ja kiertäen Rantapalon pohjoisosan ja jatkuen etelään itärinteen alaosaan. Alueen maaperä on moreenia, kallioperä koostuu fyliittistä, tuffimaisesta vihreäkivistä ja dolomiitista. Kasvillisuustyyppi alueella vaihtelee kuivahkosta kankaasta tuoreeseen kangasmetsään. Valtapuina ovat mänty ja kuusi, joiden ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa harjanteen päällä tiheänkin pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on horsmaa, kangasmaitikkaa, oravanmarjaa, puolukkaa, variksenmarjaa, seinäsammalta sekä torvi- ja poronjäkälää.

Muinaisjäännös sijaitsee Rantapalon pohjoispäässä pohjoiseen ja itään laskevassa rinteessä. Röykkiöt ja kuoppajäänteet ovat maan korkeimman kohdan reunalla sekä sitä alemmilla terasseilla. Rinteen yläreunassa ovat suurimmat kaksi röykkiötä, joiden halkaisijat on 6 m ja 8 m ja korkeus 0,8 m. Näiden lisäksi samalla terassilla on kaksi kuoppajäännettä. Näiden alapuolisella terassilla on yksi sammaleen peittämä halkaisijaltaan 5 x 3,5 m ja 0,3 m korkea latomus sekä halkaisijaltaan sekä halkaisijaltaan 3 m ja 0,4 m korkea röykkiö. Viimeisen keskellä on pienehkö kuoppa. Alimmalla terassilla on ainakin yksi röykkiö sekä kolme matalaa vallien ympäröimää kuoppajäännettä. Itään laskevan rinteän ylimän terassin

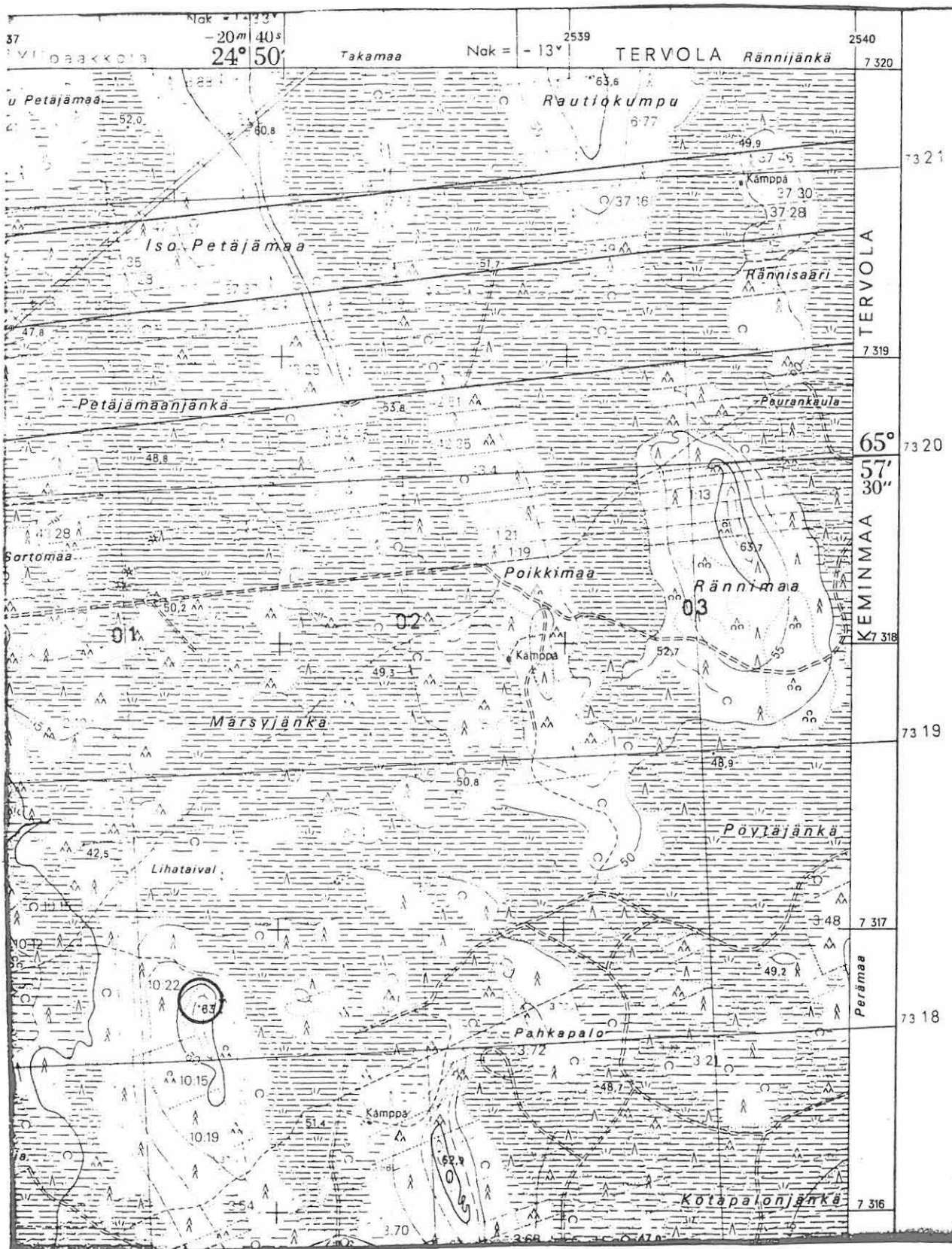
kivikossa on 7 asuinpaikkavalliksi tulkittavaa jäännettä. Niiden halksisija vaihtelee 2 - 3 m ja syvyys on noin 0,3 m. Alemmalla terassilla on kaksi mahdollista röykkiötä, jotka on kasattu terassin juureen. Niiden halksisija on 4 m ja korkeus 0,3 m.

Diat: 20314-20322

Tarkastus: 13.7.1995 Ylimaunu

14.9.1995 Alakärppä-Ojanaltva-Ylimaunu

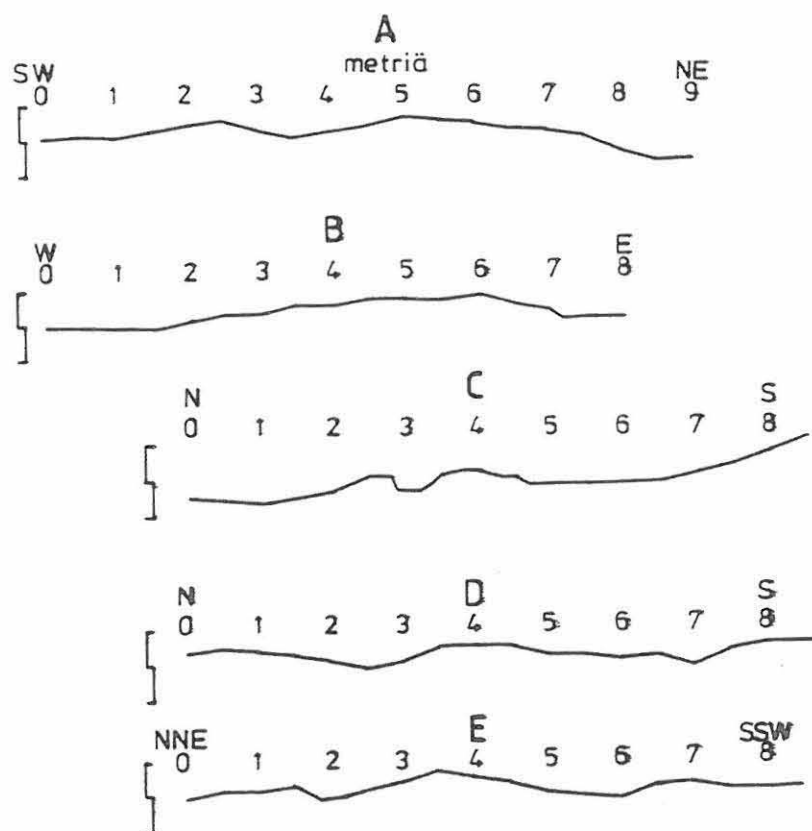
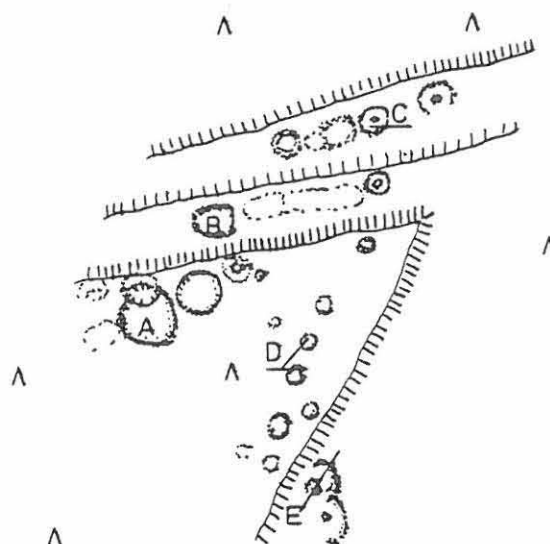
Keminmaa 90

KEMINMAA 90

RANTAPALO

Piirtänyt T. Ylimaunu

KEMINMAA 91
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Rantapalo 2
 - mahd. asuinpaikka II

PK ALA-PAAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7316 65 (7328 16)
 y=2537 87 (3401 34)
 z=54

Tila: 10:22

Löydöt:
 Tutkimukset:

Rantapalo sijaitsee 19 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 5,5 km Taivalkosken voimalaitoksesta itäkoilliseen. Se on noin 1 km pituinen ja 0,5 km levyinen pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka korkein kohta kohoo yli 63 m mpy. Korkeimmalla kohdalla on muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko. Rantapalon länsipuolella sijaitsee Tompselin suoalue, jonka korkeus n noin 35 m mpy. Kaakkoispuolella kohoo Kotapalon moreeniharjanne noin 1 km päässä. Lounaispuolella on Järvenpalo noin 1,2 km päässä. Pohjoispuolella sijaitsee laaja Märsyjänkä, joka on 45 - 50 m mpy. Rantapalon länsirinteeseen tulee Taivalkosken voimalaitoksen luota soratie, joka jatkuu metsäkoneen ajourana pohjoiseen ja kiertäen Rantapalon pohjoisosan ja jatkuen etelään itärinteen alaosassa. Alueen maaperä on moreenia, kallioperä koostuu fylliitistä, tuffimaisesta vihreäkivestä ja dolomiitista. Kasvillisuustyyppi alueella vaihtelee kuivahkosta kankaasta tuoreeseen kangasmetsään. Valtapuina ovat mänty ja kuusi, joiden ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa harjanteen päällä tiheänkin pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on horsmaa, kangasmaitikkaa, oravanmarjaa, puolukkaa, variksenmarjaa, seinäsammalta sekä torvi- ja poronjäkälää.

Itärinteen alaosasta suonreunasta löytyi kaatuneesta puun juurakosta sekä suonreunan ojasta palaneita kiviä. Löydöt voivat viittata mahdolliseen esihistorialliseen asuinpaikkaan.

Tarkistus: 13.7.1995 Ylimaunu
 14.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

164

KEMINMAA 92
 Kylä: Ala-Paakkola
 Löytöpaikka: Sammalkumpu N
 -esihistoriallinen asuinpaikka II
 2 asuinpaikkavallia

PK ALA-PAAKKOLA 2542 10 (1981)
 x=7315 06 (7316 65)
 y=2535 21 (3398 63)
 z=46

Tila: 10:19

Löydöt:

Tutkimukset:

Sammalkumpu sijaitsee Keminmaan vanhalta kirkolta 16,5 km koilliseen, noin 2 km Taivalkosken voimalaitoksesta kaakkoon. Itäkoskelta lähtee soratie itään, joka kulkee Sammalkummun pohjoisosan läpi. Kumpu on noin 1,5 km pitkä ja 0,7 km leveä lounas-koillis-suuntainen harjanne, jonka koillisosassa on hiekka-alue. Kummun korkein kohta on yli 50 m mpy. ja siinä on halkaisijaltaan 20 m muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtoma kivikko. Itäpuolella on Kaitamaa ja Erkinkumpu, joiden kanssa se muodostaa 40 m mpy. olevan miltei yhtenäisen moreeniharjanteen. Näiden pohjoispuolella on Tompselin suoalue, joka kohoaa 34 -36 m.mpy. Länsipuolella noin 1 km päässä kohoaa Toimaan moreeniharjanne, näiden väliin jää peltoalueita. Kallioperä alueella on fylliittiä. Kasvillisuudelta alue on tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa koivua ja haapaa. Aluskasvillisuutena kasvaa hormaa, kultapiiskua, pussikämmekkää, mustikkaa ja puolukkaa. Kenttäkerroksessa on sammaleita.

Asuinpaikkavallit sijaitsevat kuusta kasvavalla, loivasti pohjoiseen laskevassa rinteellä, noin 30 m Sammalkummun pohjoisosassa kulkevan metsätien pohjoispuolella. Kahden vallin mitat ovat noin 7x5 m ja yhden painanteen halkaisija on 3 m. Kaikista kuopanteista tuli kaivettaessa esiin palaneita kiviä. Metsätietä reunustavassa ojassa on myös palanutta kiveä.

Tarkastus: 25.7.1995 Ylimaunu
 14.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 93

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Maihkilanvaara W
-röykkiö ja 6 kivikkokuoppaa II

PK ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

$$x=731720 \text{ (7313-88)} \quad p=7313878$$

$$y=253323 \text{ (3396-51)} \quad i=3396520$$

$$z=50$$

Tila: 14:4

Löydöt:

Tutkimukset:

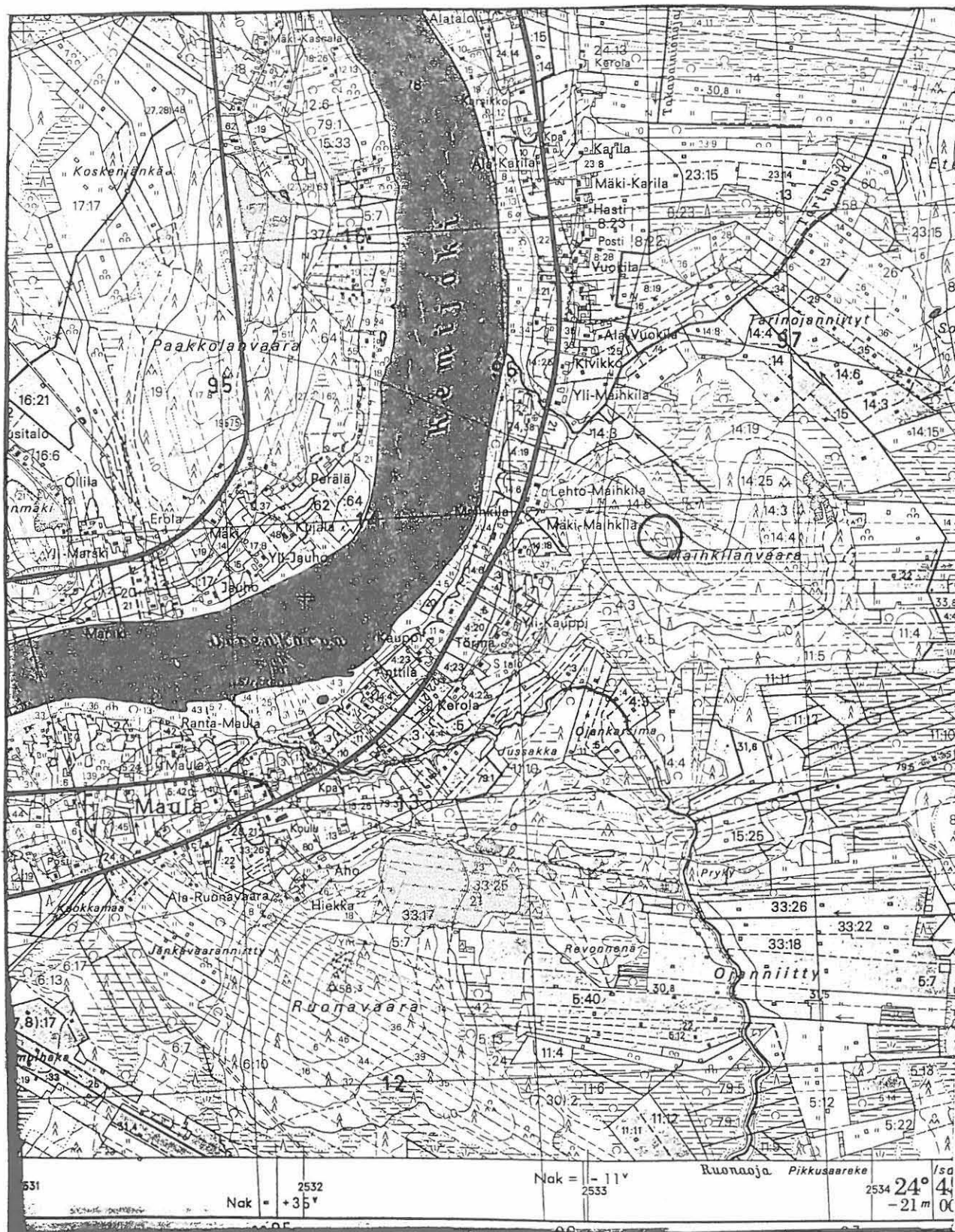
Maihkilanvaara sijaitsee 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 1 kilometri Kemijoesta itään. Vaarassa on kaksi yli 50 m mpy. kohoavaa huippua, joissa molemmissa on muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomat kivikot. Näiden kahden huipun väliin jäävä matala, noin 200 m leveä, laakso aukeaa pohjoiseen päin; vaara muistuttaakin kartalla "hevosenkenkää". Maulan kylä on vaarasta 1 km lounaaseen, Revonnenä vajaa kilometri ja Ruonavaara miltei 2 kilometriä etelä-lounaaseen. Maihkilanvaaran ja Revonnenän väliin jäävän alavan alueen läpi virtaa Ruonajärvestä Kemijokeen. Vaaran itäosassa on sorakuoppa. Maaperä on moreenia ja kallioperä fylliittiä. Alueen kasvillisuusbiotooppi on tuore kangasmetsä, jossa puusto koostuu kuusesta, haavasta ja pihlajasta. Pensaskerroksessa kasvaa katajasta. Aluskasvillisuutena hallitsee puolukka, variksenmarja, lillukka, metsämitikka, karhunsammal, poronjäkälä ja heinät.

Maihkilanvaaran läntisen osan korkeimmalla kohdalla on pieni kivikko. Siinä on neliömäinen röykkiö, kooltaan 3x2,5 m ja 0,9 m korkea. Sen nurkissa on suurehkot kivet ja keskellä pieni painanne. Kivikkokuoppia on kuusi. Niiden halkaisijoiden koko vaihtelee 1-2 metrin välillä ja syvyys 0,3-0,6 metrin välillä.

Diat: 20323-20325

Tarkastus: 14.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 93

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 94

Kylä: Ala-Paakkola

Löytöpaikka: Revonmaa

- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PL ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

x=7311 16 (7312 84)

y=2533 17 (3396 40)

z=35

Tila:15:25

Löydöt:

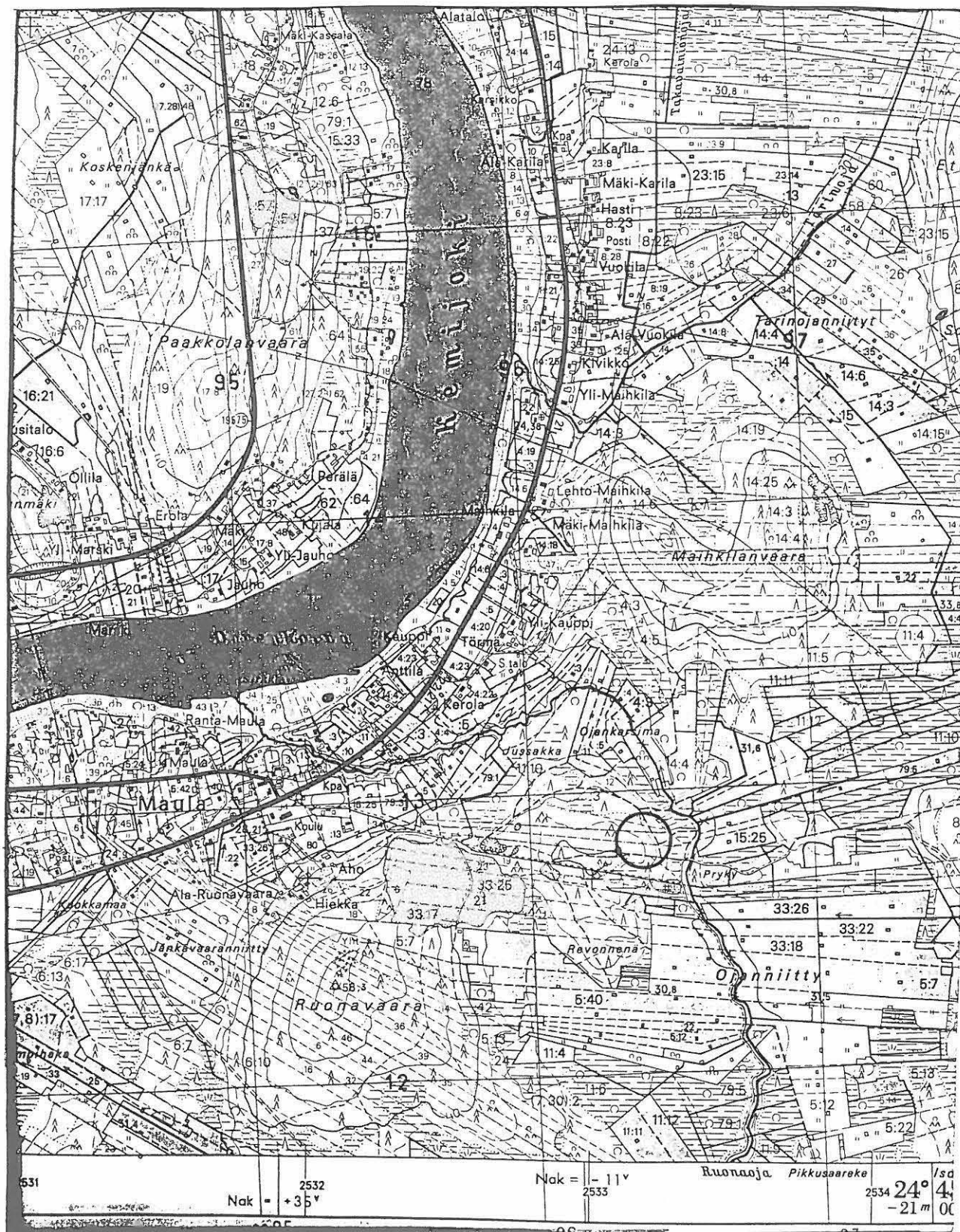
Tutkimukset:

Revonmaa sijaitsee noin 12 km Keminmaa vanhalta kirkolta koilliseen ja noin kilometri Kemijoesta kaakkoon. Revonmaasta noin yksi km lounaaseen kohoa Ruonavaara yli 50 metrin korkeuteen. Revonmaan korkein kohta on hieman yli 40 metriä merenpinnan yläpuolella. Alueen maaperä on hiekkaa ja kallioperä fylliittiä. Maan läpi kulkee soratie Maulasta itään. Tien pohjoispuolella on pienehköjä hiekkakuoppia. Maan pohjoisosassa on metsätie. Alueen kasvillisuustyyppi on kuivahko mäntykangas, jossa valtapuun lisäksi kasvaa hieman koivuja ja kuusia. Aluskasvillisuus koostuu pääasiassa mustikasta, puolukasta ja variksienmarjasta. Soratien ojissa kasvaa hieman pajua.

Asuinpaikka sijaitsee Revonmaan koillisosassa loivasti koilliseen laskevassa rinteessä. Rinteen yläosassa on 5-6 kuoppajäännettä, joista kolme tulkitti kairauksen ja koekuoppien perusteella keittokuopiksi. Rinteen alaosassa kuolevalta metsätieltä löytyi kvartsi-iskoksia.

Tarkastus: 16.7.1995 Ylimaunu.

14.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)

KEMINMAA 95
Kylä:Ala-Paakkola
Löytöpaikka:Järvenpalo
-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
x=7308 59 (7310 08)
y=2535 20 (3398 26)
z=40

Tila:6:13

Löydöt:
Tutkimukset:

Järvenpalo sijaitsee noin 11,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen noin 6,5 km Kemijoesta itään. Järvenpalo on noin 1,5 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka korkein kohta on yli 50 m mpy. Järvenpalon länsipuolella on umpeen kasvava Ruonajärvi, jonka pinta on alle 30 m mpy. Järvenpalon itäpuolella oleva suoalue on hieman yli 30 m mpy. Järvenpalon länsiosan läpi kulkee metsäautotie pohjoisesta etelään. Pohjoisosassa on laajahko hakkuuaukea, joka on metsäaurattu. Maaperä on pohjoisosassa paikoittain hiekkaa, mutta muuten moreenia. Koillisosassa maata on pienehkö sorakuoppa. Kasvillisuustyyppi alueella on lähinnä tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Aluskasvillisuuden muodostavat varpukasvit ja sammaleet.

Asuinpaikka sijaitsee Järvenpalon pohjoisosassa hakatulla ja metsäauratulla hiekka- ja moreenialueella. Aorausurissa on huomattava määrä kvartsiesineitä ja -iskoksia.

Diat: 20286-20287

Tarkastus: 20.8.1995 Rautiainen ja Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 96

Kylä:Ilmola

Löytöpaikka: Maahilankumpu N

- kuoppajäänteitä II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=7309 20 (7311 06)

y=2529 41 (3392 53)

z=35 - 36

Tila: 14:18

Löydöt:

Tutkimukset:

Maahilankumpu sijaitsee noin 8 km Kemimaan vanhalta kirkolta koilliseen 0,8 km Kemijoesta itään. Kummun korkein kohta kohooa yli 40 m mpy. Kumpu on noin 0,8 km pitkä ja 0,3 km leveä moreeniharjanne, jonka pohjoisosassa ja itärinteellä on sora-alueita. Koillisosassa on halkaisijaltaan noin 0,1 km laaja sorakuoppa. Kummun itäpuolella on Vitsajänkkä, joka on hieman alle 30 m mpy. Kummun länsipuolella maasto laskee loivasti jokea kohden alle 15 m mpy. Kasvillisuustyypiltä alue on pääasiassa kuivahkoa ja tuorehkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös mäntyä ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, sammaleita ja jäkäliä. Kummun pohjoisosaan tulee polku Koroiskylästä. Alueen kallioperä on fylliittia.

Kohde sijaitsee pohjoiseen laskevassa rinteessä muinaisella rantaterassilla, jossa on 5 kuoppajäännettä. Kuoppien halkaisija on 3,5 m ja syvyys 0,5 m. Niitä kiertää 0,1 m korkea ja 1 m leveä valli.

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

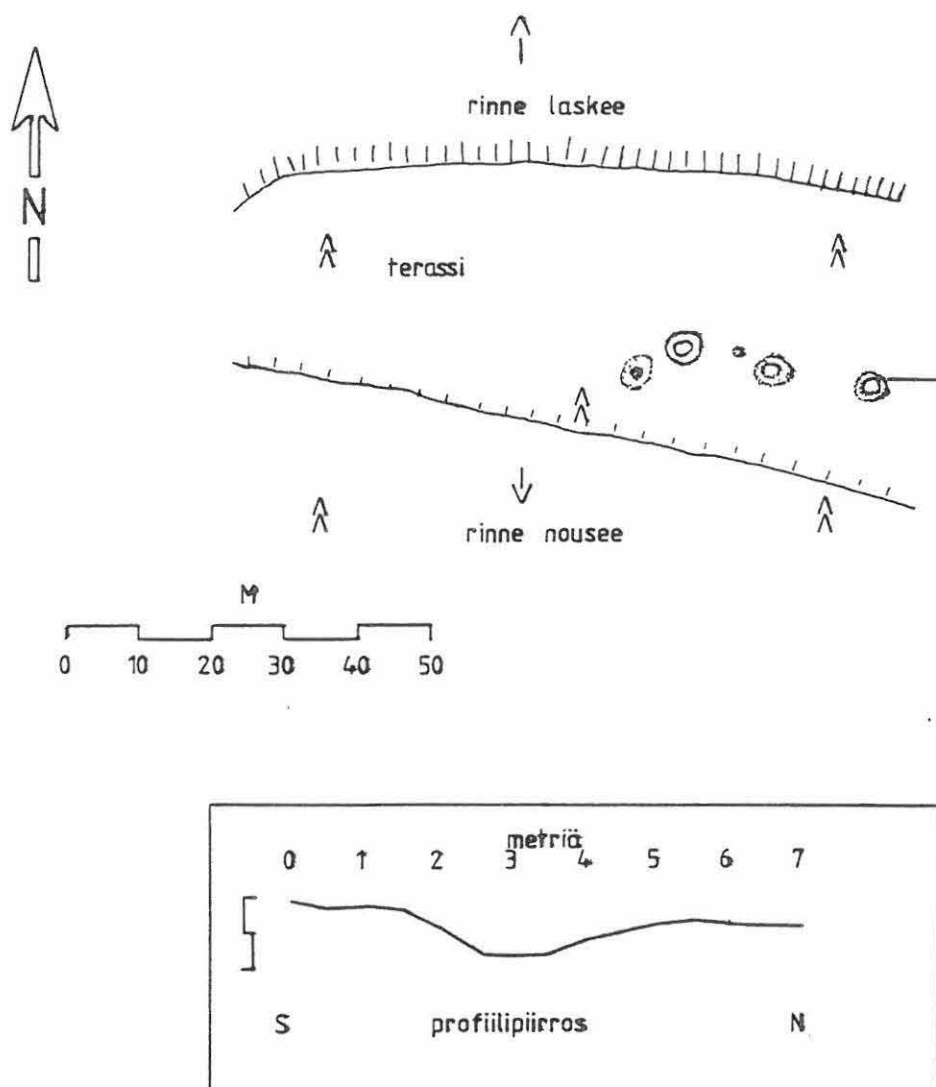

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 96

MAAHILANKUMPU

Kummun pohjoisrinteessä 5 kuoppajäännettä

Piirros: T. Ylimaunu

KEMINMAA 97 241010097
Kylä:Ilmola
Löytöpaikka: Maahilankumpu E
- varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)
x=7308 82 (7310 79)
y=2529 53 (3392 63)
z=30 - 38

Tila: 14:20
15:25

Löydöt:
Tutkimukset:

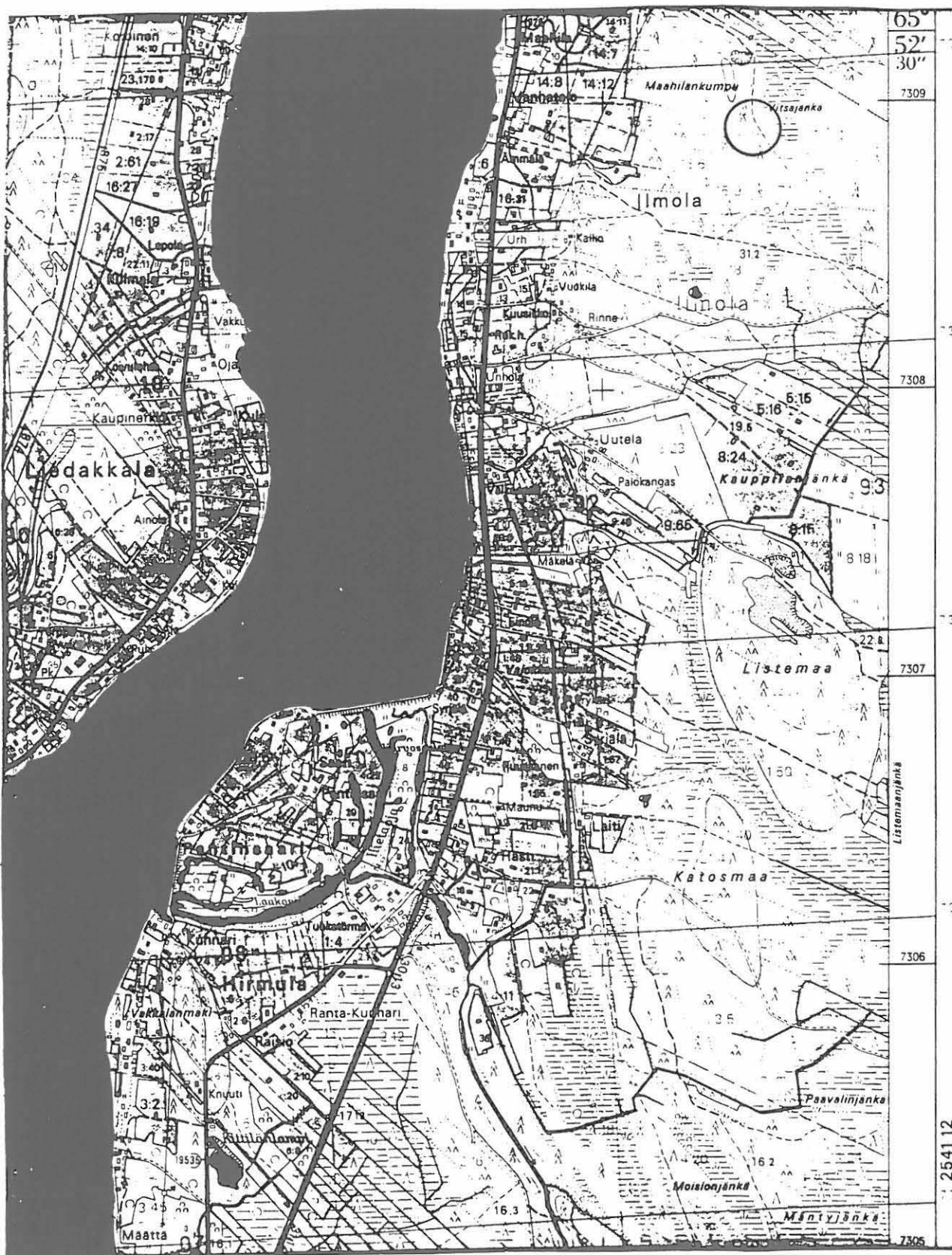
Maahilankumpu sijaitsee noin 8 km Kemimaan vanhalta kirkolta koilliseen 0,8 km Kemijoesta itään. Kummun korkein kohta kohooa yli 40 m mpy. Kumpu on noin 0,8 km pitkä ja 0,3 km leveä moreeniharjanne, jonka pohjoisosassa ja itärinteellä on sora-alueita. Koillisosassa on halkaisijaltaan noin 0,1 km laaja sorakuoppa. Kummun itäpuolella on Vitsajänkkä, joka on hieman alle 30 m mpy. Kummun länsipuolella maasto laskee loivasti jokea kohden alle 15 m mpy. Kasvillisuustyypiltä alue on pääasiassa kuivahkoa ja tuorehkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös mäntyä ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, sammaleita ja jäkäliä. Kummun pohjoisosaan tulee polku Koroiskylästä. Alueen kallioperä on fylliittiä.

Asuinpaikka sijaitsee itään laskevalla rinteellä pohjoisesta tulevan polun itä- ja länsipuolella. Rinteessä on kahdessa rivissä yhteensä 27 keittokuoppaa. Kuoppien halkaisija vaihtelee 2 - 3,5 m ja syvyys 0,4 - 0,7 m. Kuoppia ympäröi vallit. Asuinpaikan yläpuolella harjanteen päällä on kolme kuoppajäänettä ja kaksi mahdollista latomusta.

Diat: 20288-20289

Värikuvat: 9-10-4-17, 9-10-5-18, 9-10-5-19

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

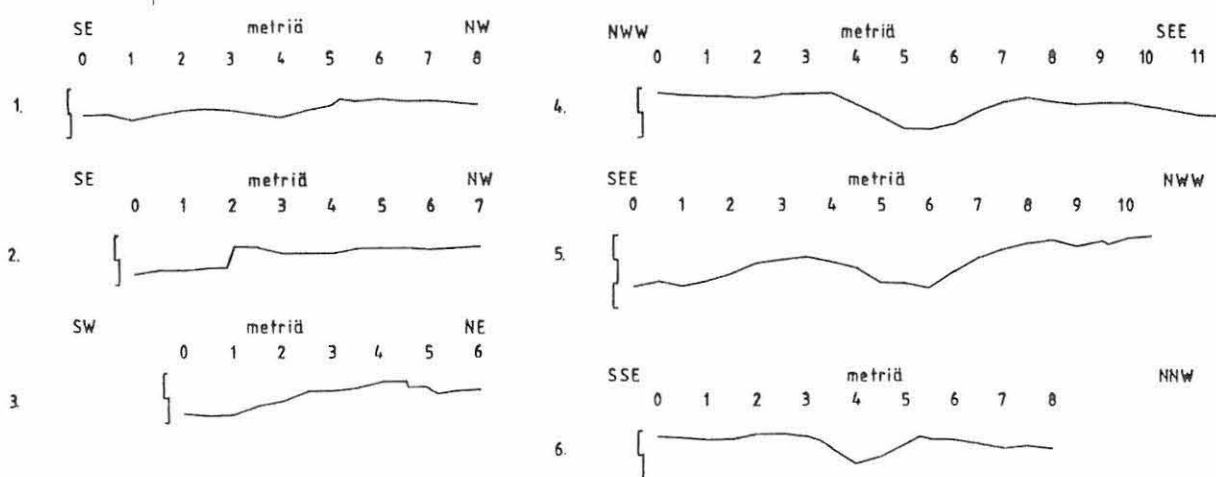
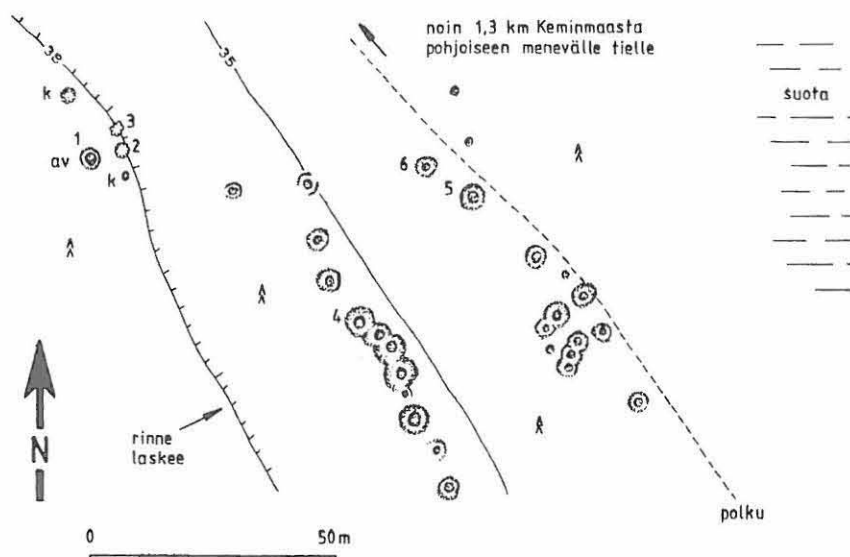
Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 97

MAAHILANKUMPU

Piirros: E. Ojanlatva
T. Ylimäunu

- ☉ keittokuoppa
- ⊙ rökkiö
- av asuinpaikkavalli
- k kivikkokuoppa

KEMINMAA 98
Kylä: Ala-Paakkola
Löytöpaikka: Pispänvaara N
-hist. ajan kellarijäänne
ja kuoppajäänne II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
x=7309 65 (7311 45)
y=2531 82 (3395 00)
z=40

Tila:

Löydöt:

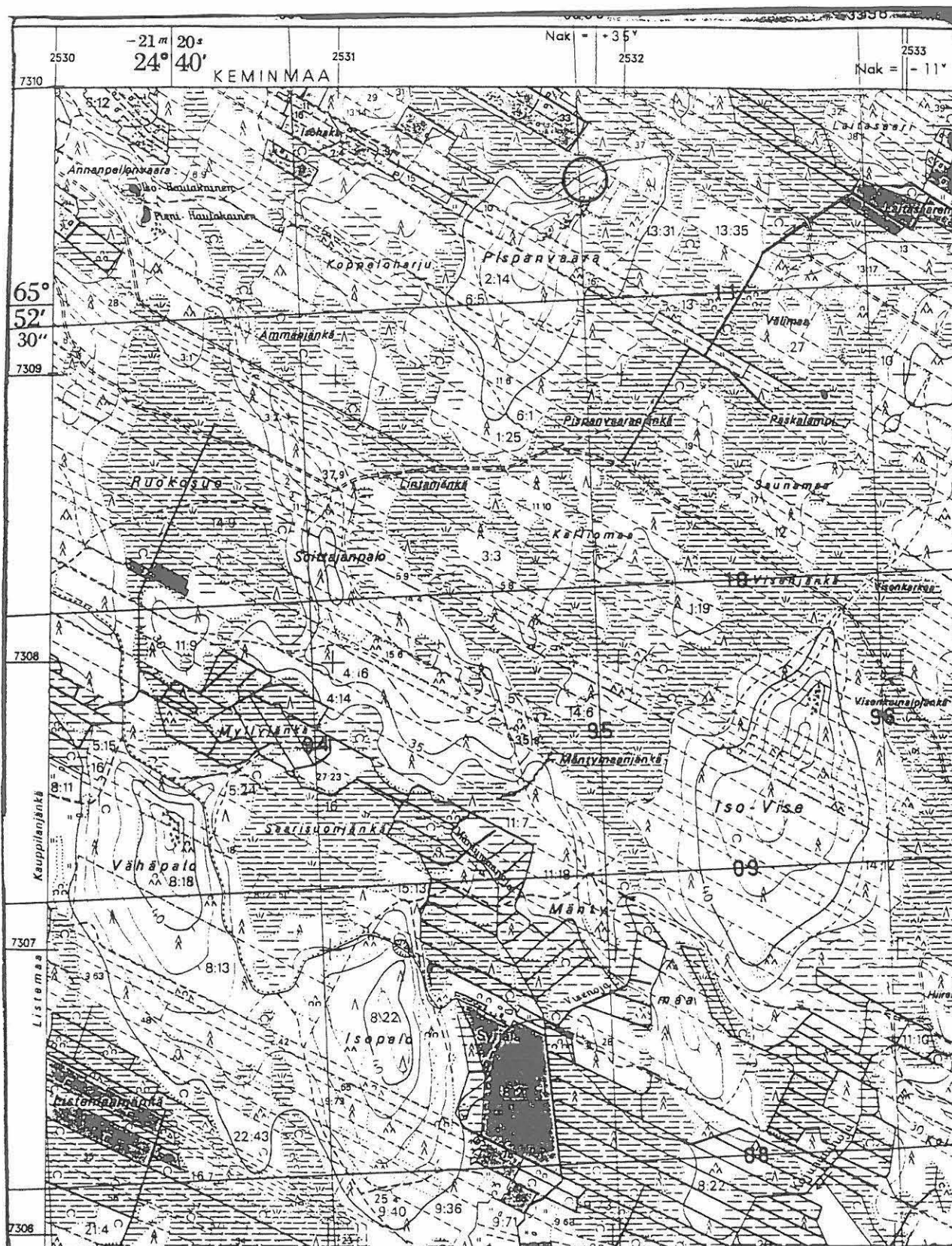
Tutkimukset:

Pispänvaara sijaitsee noin 10 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen noin 3 km Kemijoesta itään. Pispänvaara on noin 0,7 km pitkä ja 0,5 leveä pohjois-etelä-suuntainen moreenikumpare, jonka korkein kohta on yli 50 m mpy. Vaaraa ympäröivät suoalueet ovat noin 37 m mpy. Vaaralle tulee Koroiskylästä soratie. Vaaran pohjoisosassa on kolme erillistä osittain sammaleen peittämää kivikkoa. Kasvillisuudeltaan alue on pääasiassa tuoretta kangasta, muuttuen pohjoisosassa enemmän kuivahkoksi kankaaksi. Valtapuuna on kuusi, jonka ohella kasvaa koivua. Pohjoisosassa kuivahko kangas on hakattu ja äestetty, siinä kasvaakin mäntytaimikkoa. Aluskasvillisuutena on pääasiassa varpuja: mustikkaa ja puolukkaa. Hakatulla alueella kasvaa niiden lisäksi horsmaa, juolukkaa ja vaivaiskoivua sekä sammaleita ja jäkälää. Maaperä muuttuu pohjoisosassa hienommaksi soraksi ja hiekaksi. Kallioperä alueella on fylliittiä ja liusketta.

Kellarijäänne sijaitsee Pispänvaaran pohjoisosassa suosta nousevalla terassimuodostelmalla. Jäänne on neliskulmainen, salvostekniikalla tehty, sivujen ollessa 2 m pitkiä. Rakennelma on noin 0,8 m syvä. Rakennelmasta noin 40 luoteeseen on halkaisijaltaan 2 m ja 0,6 m syvä kuoppajäänne, josta kairaamalla tuli ohut huuhtoutumiskerros. Tämän alla oli selvä hiilensekainen hiekkakerros. Hiilikerroksen alla oli vielä huuhtoutumiskerros eli kuopassa oli tuplamaannos.

Tarkastus 4.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

Keminmaa 98

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 99

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

Kylä:Koroinen

x=7307 79 (7309 51)

Löytöpaikka:Iso-Vise 1

y=2532 70 (3395 73)

-hautaröykkiö ja kivikkokuopanne II

z=52-53

Tila:3:3

Löydöt:

Tutkimukset:

Iso-Vise sijaitsee noin 9 km Keminmaan vanhalla kirkolta koilliseen noin 4 km Kemijoesta itään. Iso-Vise on noin 1,3 km pitkä ja 0,7 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne. Sen korkein kohta kohoa yli 50 m mpy. Korkeimman kohdan pohjoispuolella on osittain sammaleen peittämä kivikko. Pohjoisosassa maasto laskee loivasti pohjoiseen, mutta luoteeseen jyrkästi. Iso-Viseä ympäröivät suoalueet ovat noin 33 - 37 m mpy. Kasvillisuudeltaan pohjoisosa on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna kasvaa mäntyä ja harvakseltaan kuusta sekä koivua. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasviillisuutena on horsmaa, kultapiiskua, kangasmaitikkaa, mustikkaa, puolukkaa ja sammaleita sekä jäkäliä.

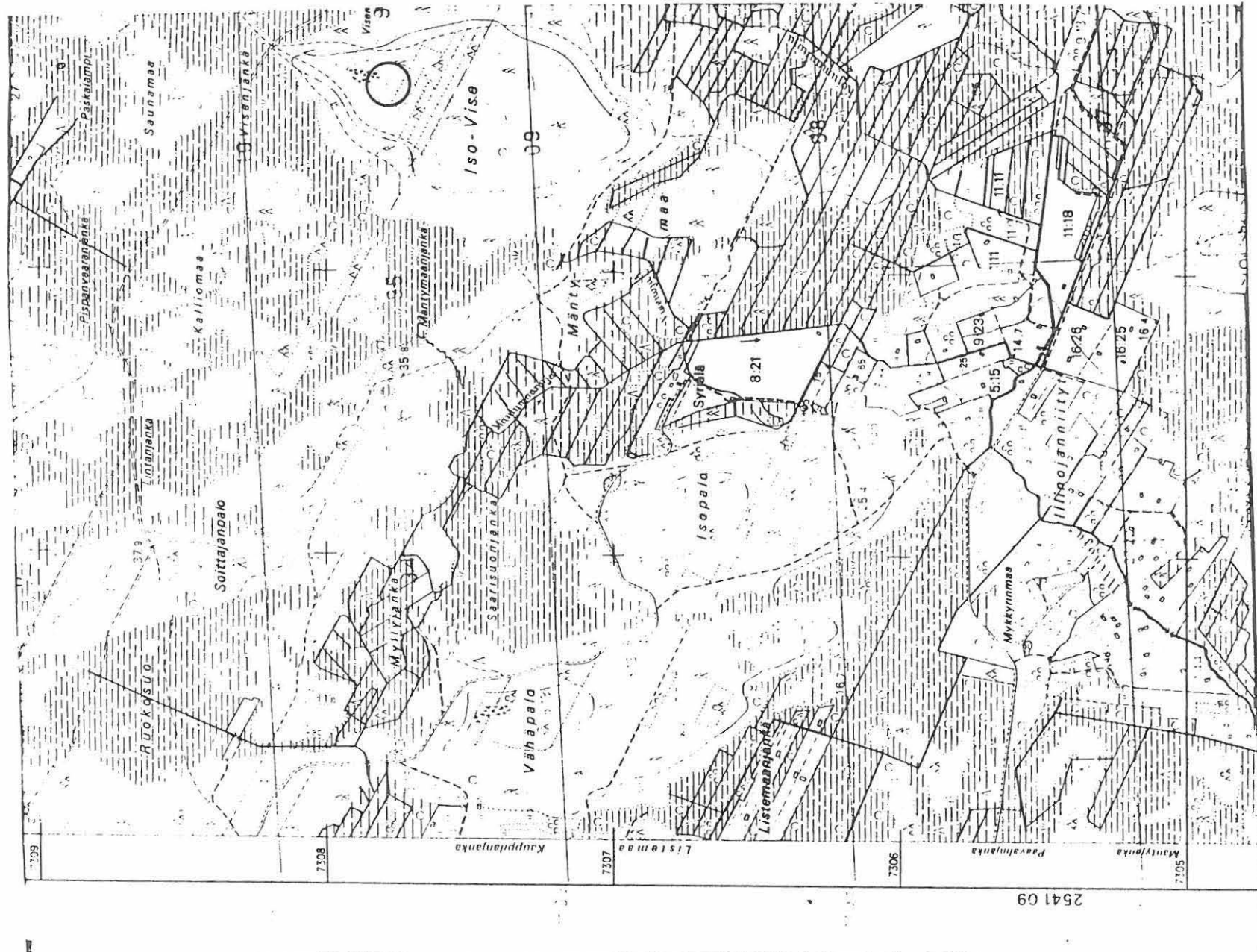
Röykkiöhauta sijaitsee Iso-Visen korkeimmasta kohdasta noin 50 m pohjoiseen sammaleen peittämässä kivikossa. Se on pohjois-etäläsuunnassa 6 m pitkä ja itä-länsi-suunnassa 4 m leveä sekä 0,3 m korkea. Röykkiö eteläpuolella on kivikossa halkaisijaltaan 1,5 m oleva kuoppajäänne.

Diat: 20336

Tarkastus: 18.7.1995 Ylimaunu

8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

Keminmaa 99

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 100
Kylä:Koroinen
Löytöpaikka:Iso-Vise 2
- 3 kivikkokuoppaa II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
x=7307 90 (7309 61)
y=2532 70 (3395 76)
z=51

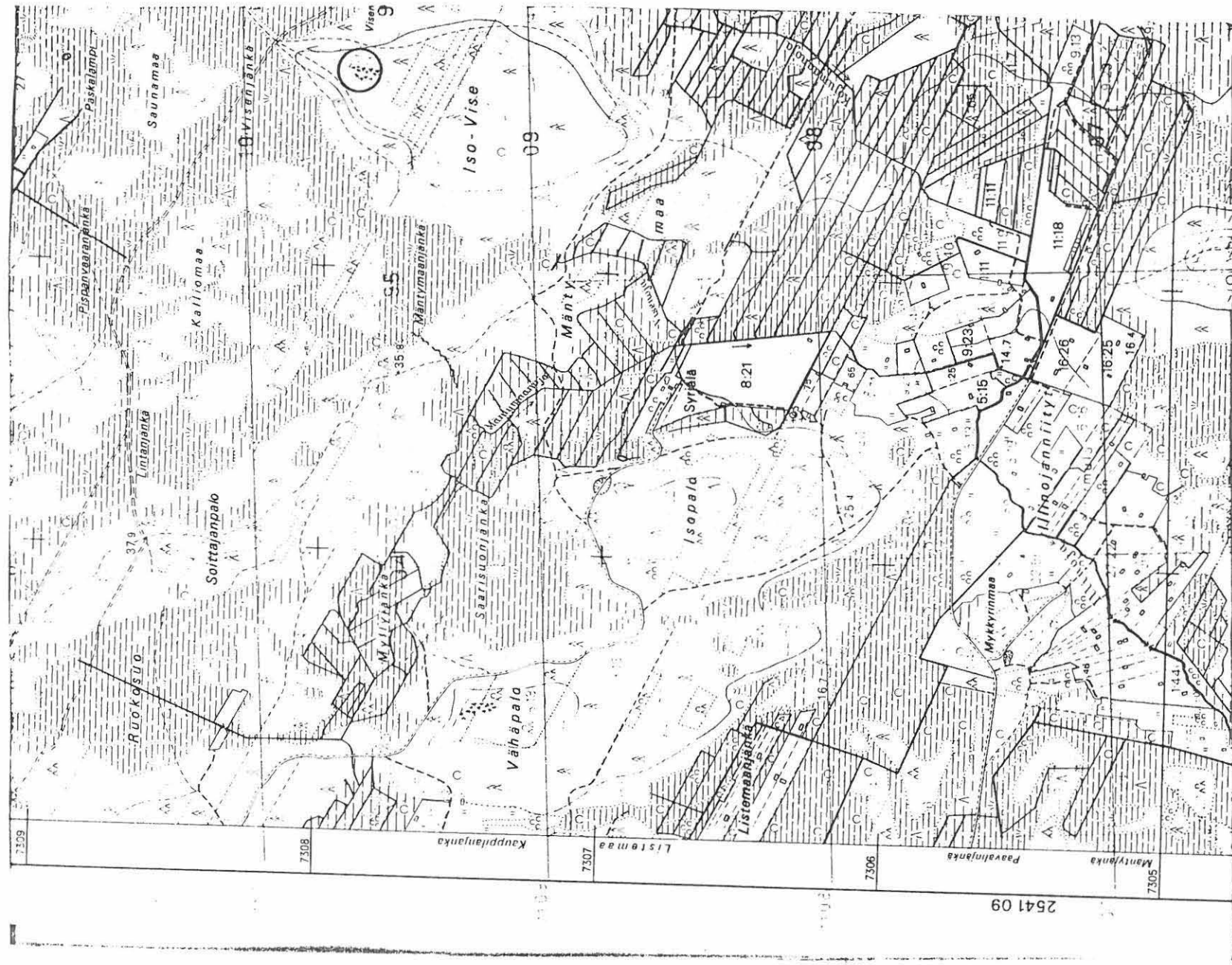
Tila:3:1

Löydöt:
Tutkimukset:

Iso-Vise sijaitsee noin 9 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 4 km Kemijoesta itään. Se on noin 1,3 km pitkä ja 0,7 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne. Korkein kohta kohoaa yli 50 m mpy. Korkeimman kohdan pohjoispuolella on osittain sammaleen peittämä kivikko. Pohjoisosassa maasto laskee loivasti pohjoiseen, mutta luoteeseen jyrkästi. Iso-Viseä ympäröivät suoalueet ovat noin 33 - 37 m mpy. Kasvillisuudeltaan visen pohjoisosa on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna kasvaa mäntyä ja harvakseltaan kuusta sekä koivua. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasviillisuutena on horsmaa, kultapiiskua, kangasmaitikkaa, mustikkaa, puolukkaa ja sammaleita sekä jäkälää.

Kuopat sijaitsevat Iso-Visen pohjoisosan kivikon pohjoispäässä. Kuopat ovat halkaisijaltaan noin 1,5 m ja 0,3-0,5 m syviä.

Tarkastus: 18.7.1995 Ylimaunu
8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 101

Kylä:Koroinen

Löytöpaikka:Iso-Vise 3

-varhaismetallikautinen? asuinpaikka II

2 asuinpaikkavallia

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7307 96 (7309 72)

y=2532 63 (3395 78)

z=45

Tila:11:10

Löydöt:

Tutkimukset:

Iso-Vise sijaitsee noin 9 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 4 km Kemijoesta itään. Iso-Vise on noin 1,3 km pitkä ja 0,7 km leveä pohjois-etelä-suuntainen moreeniharjanne. Sen korkein kohta kohoo yli 50 m mpy. Korkeimman kohdan pohjoispuolella on osittain sammaleen peittämä kivikko. Pohjoisosassa maasto laskee loivasti pohjoiseen, mutta luoteeseen jyrkästi. Iso-Viseä ympäröivät suoalueet ovat noin 33 - 37 m mpy. Kasvillisuudeltaan visen pohjoisosa on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna kasvaa mäntyä ja harvakseltaan kuusta sekä koivua. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Aluskasviillisuutena on horsmaa, kultapiiskua, kangasmaitikkaa, mustikkaa, puolukkaa ja sammaleita sekä jäkälää.

Asuinpaikka sijaitsee Iso-Visen pohjoisosassa luoteeseen laskevan jyrkän rinteen yläosan päällä. Asuinpaikkavallit ovat vierekkäin ja niiden sisätilat ovat noin 3,5 - 4 m pitkät ja 2,5 - 3 m leveitä. Vallit ovat noin 0,2 m korkeita ja 1 m leveitä.

Tarkastus: 18.7.1995 Ylimaunu
8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

KEMINMAA 102

Kylä: Ilmola

Löytöpaikka: Vähäpalo N

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7307 58 (7309 41)

y=2530 55 (3393 84)

z=29-32

Tila: 15:13 ja 5:24

Löydöt:

Tutkimukset:

Vähäpalo sijaitsee 7,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta koilliseen, noin 1,5 km Kemi-Tervola väliseltä tieltä n:o 926 itään. Vähäpalon pohjois- ja itäosan kautta kulkee heikkatie Ilmolan Kauppilasta Perämaahan. Vähäpalo on noin 0,8 km pitkä ja 0,5 km leveä moreeniharjanne, jonka pohjoisosa on hiekkaa. Korkein kohta kohoaa yli 45 m mpy. ja siellä on meren paljaaksi huuhtoma kivikko. Ympäröivät alueet ovat alle 30 m mpy. Vähäpalosta noin 0,5 km kaakkoon sijaitsee vastaavan korkuinen moreeniharjanne, Isopalo. Vähäpalon länsipuolella noin 0,5 km päässä sijaitsee Listemaa, jonka korkein kohta on yli 35 m mpy. Vähäpalon koilliskärjessä on hakattu ja äestetty metsäpalsta, jonka läpi kulkee koilliseen metsäpalsta. Kasvillisuustyyppi on lähinnä kuivahkoa ja tuoretta kangasmetsää, joiden puusto on kuusta, mäntyä ja koivua. Pensaskerroksen muodosta kataja. Aluskasvillisuutena on horsmaa, puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa ja erilaisia sammaleita. Alueen kallioperä on fylliittia.

Asuinpaikka sijaitsee Vähäpalon koilliskärjessä hakatulla metsäpalstalla sekä sen etelä- ja pohjoispuolella. Hiekkatien ja metsäkoneen ajouran pohjoispuolella noin 5 m tiestä on yksi keittokuoppa. Hakatulla metsäpalstalla on viisi keittokuoppaa. Näistä kolme sijaitsee koilliskärjen harjanteen länsipuolella ja kaksi itäpuolella. Ne ovat halkaisijaltaan 1,5-2 m ja niiden syvyys vaihtelee 0,4-0,6 m välillä. Metsäkoneen ajouralta löytyi myös kvartsia.

Diat: 20246

Tarkastus: 18.7.1995 Ylimaunu

8.9.1995 Alakärppä ja Ylimaunu

Keminmaa 102

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 103

Kylä: Ilmola

Löytöpaikka: Listemaa 1

- kuoppajäänteitä II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=7307 40 (7309 28)

y=2529 50 (3392 58)

z=27 - 28

Tila: 9:42

Löydöt:

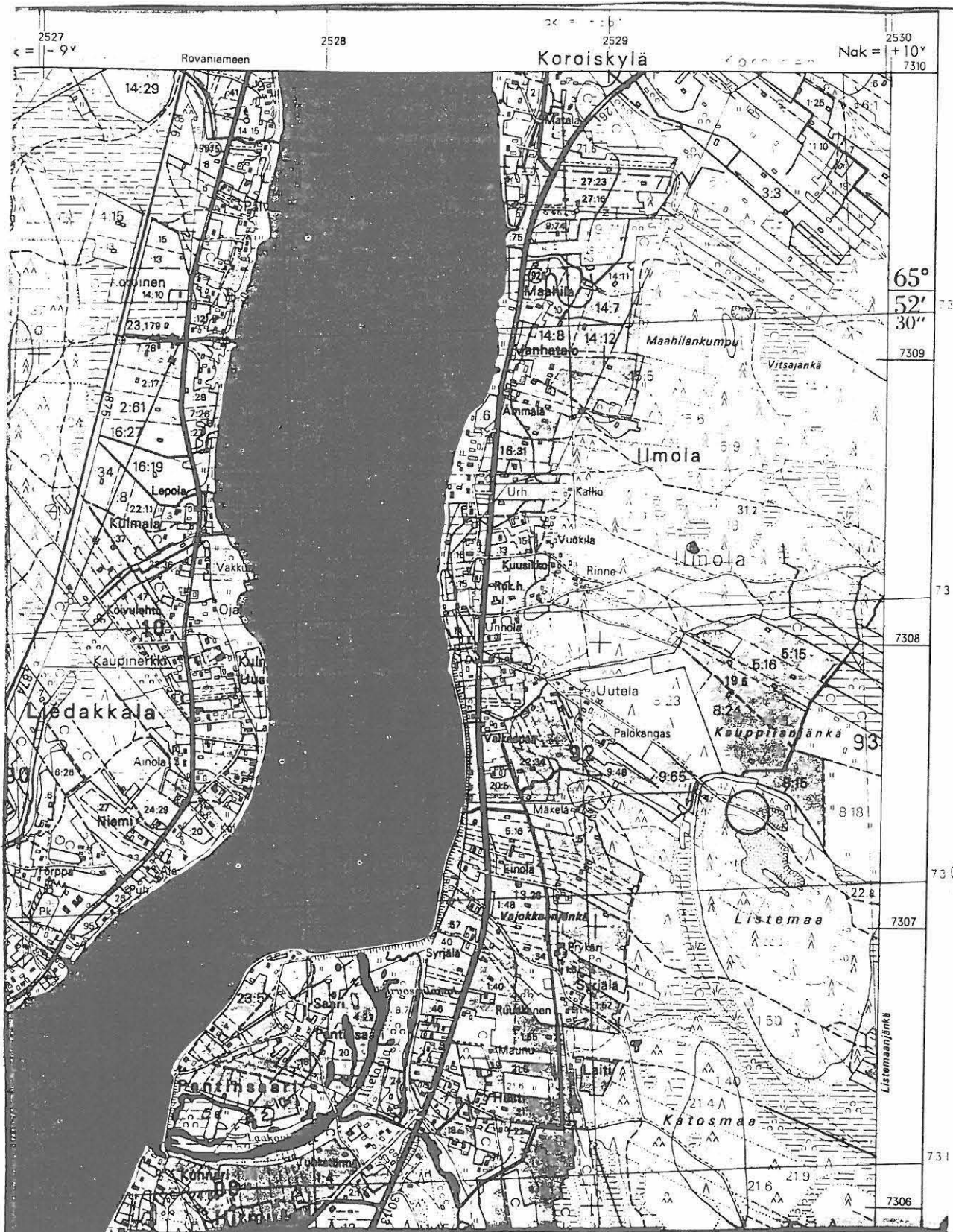
Tutkimukset:

Listemaa sijaitsee noin 6,5 km koilliseen Keminmaan vanhalta kirkolta, noin 1 km Kemijoesta itään. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka koillis- ja itärinteillä on hiekka-alueita. Maan itäosassa on myös laaja, noin 0,3 km pitkä ja 0,2 km leveä sorakuoppa. Listemaan korkein kohta kohoaayli 35 m mpy. Maata ympäröivät suoalueet ovat alle 20 m mpy. Listemaasta noin 0,7 km itään kohoa Vähäpalo, noin 1,5 km päässä kaakossa on Isopalo. Listemaan pohjoisosan tulee Lautiosaaresta pohjoiseen kulkevalta maantie n:o 926:lta soratie. Alueen kasvillisuustyyppi on korkeimmilta osiltaan kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mäntyä ja kuusi. Näiden ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Kataja muodostaa pensaskerroksen. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, horsmaa, heiniä ja sammaleita. Rinteiden alaosissa maasto muuttuu kostemmaksi ja kuusivaltaiseksi kankaaksi. Alueen kallioperä on fylliittiä.

Maan pohjoisosassa on soratien pohjois- ja eteläpuolella molemmin puolin kaksi kuoppajäännettä, joiden halkaisija on 1 m ja syvyys 0,5 m. Kuopissa oli huuhtoutumiskerros, joiden perusteella ne tulkittiin esihistoriallisiksi.

Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 103

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 104

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

Kylä: Ilmola

x=7307 11 (7308 98)

Löytöpaikka: Listemaa 2

y=2529 76 (3392 79)

- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

z=25 - 32

Tila: 9:42

9:63

9:65

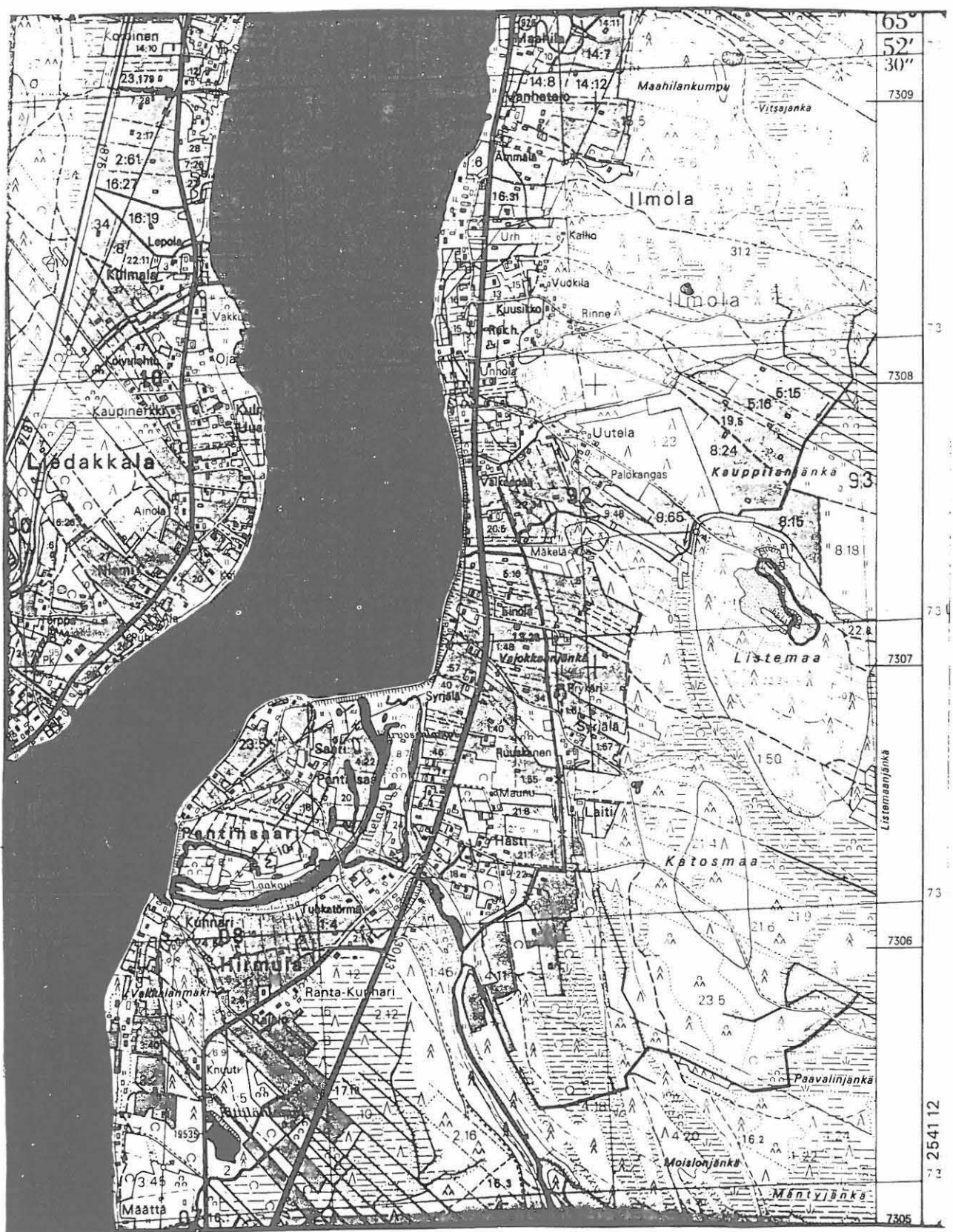
Löydöt:kvartsiesine

Tutkimukset:

Listemaa sijaitsee noin 6,5 km koilliseen Keminmaan vanhalta kirkolta noin 1 km Kemijoesta itään. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,6 km leveä moreeniharjanne, jonka koillis- ja itärinteillä on hiekka-alueita. Maan itäosassa on myös laaja, noin 0,3 km pitkä ja 0,2 km leveä sorakuoppa. Listemaan korkein kohta kohoaa yli 35 m mpy. Maata ympäröivät suoalueet ovat alle 20 m mpy. Listemaasta noin 0,7 km itään kohoaa Vähäpalo, noin 1,5 km päässä kaakossa on Isopalo. Listemaan pohjoisosan tulee Lautiosaaresta pohjoiseen kulkevalta maantie n:o 926:lta soratie. Alueen kasvillisuustyyppi on korkeimmilta osiltaan kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mäntyä ja kuusi. Näiden ohella kasvaa myös koivua ja haapaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, horsmaa, heiniä ja sammaleita. Rinteiden alaosissa maasto muuttuu kosteammaksi ja kuusivaltaiseksi kankaaksi. Alueen kallioperä on fylliittia.

Asuinpaikka sijaitsee koilliseen laskevassa rinteessä, jonka soran otto on tuhonnut suurimmaksi osaksi. Soramontun koillis- ja eteläreunoilla on noin 0,3 km matkalla merkkejä asutuksesta. Montun koilliskulmauksessa on soratien länsipuolella halkaisijaltaan 1,5 m ja 0,3 m syvä keittokuoppa. Kuopasta noin 100 m etelään löytyy soratieltä ja montun reunasta kvartsia. Montun eteläreunasta noin 10 - 50 m etelään on rinteessä kaksi keittokuoppaa ja kolme asuinpaikkakuopaksi tulkittua jäännettä. Kuoppien halkaisija vaihtelee 1 - 2 m ja syvyys 0,3 - 0,5 m.

Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

241010105

KEMINMAA 105

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

Kylä: Ilmola

x=7305 15 (7306 84)

Löytöpaikka: Tervasmaa 2

y=2533 33 (3396 31)

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

x=28

Tila: 9:63

Löydöt:

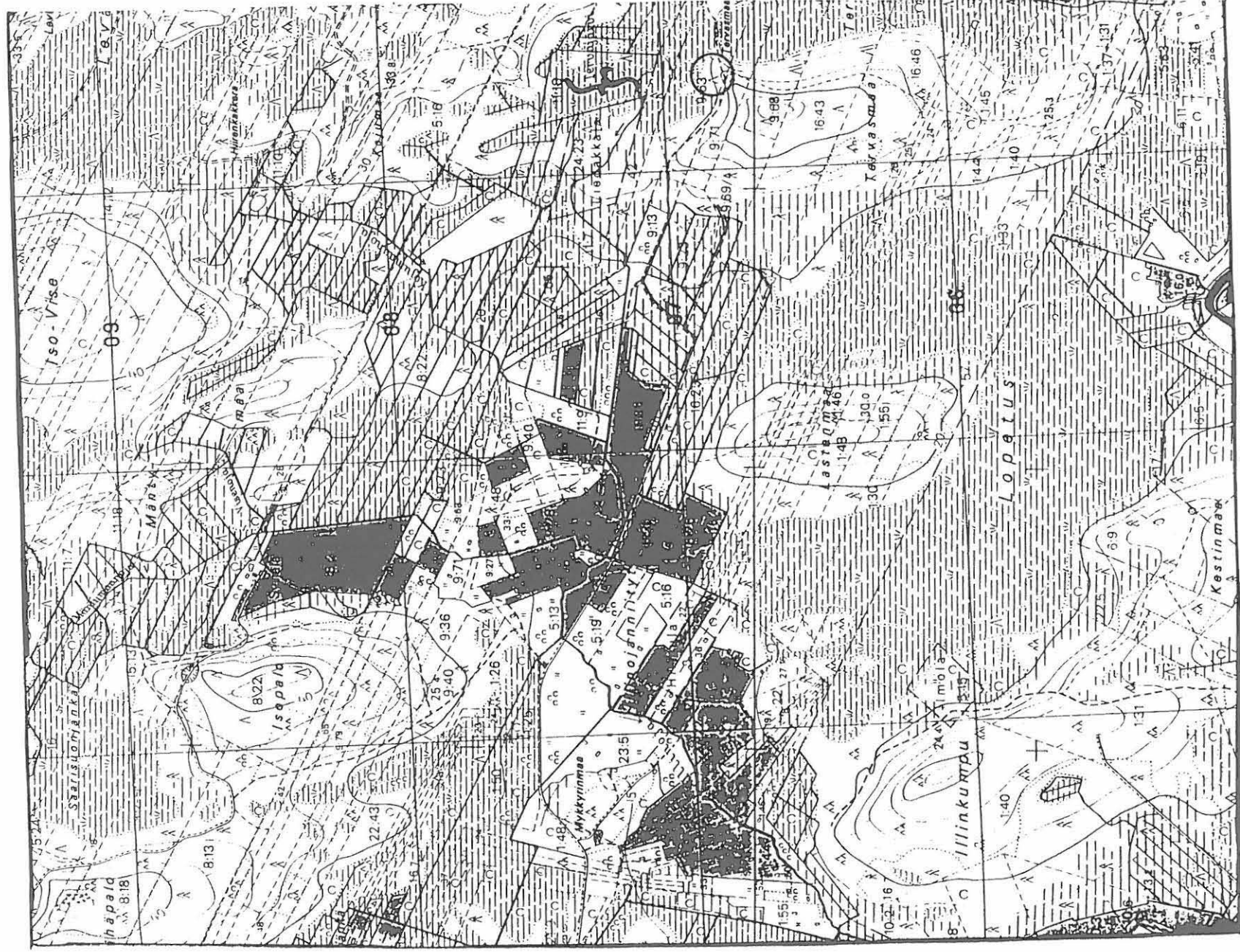
Tutkimukset:

Tervasmaa sijaitsee noin 8,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itäkoilliseen, noin 6 km Kemijoesta itään. Maa on noin 1 km pitkä ja 0,5 km leveä ja yli 45 m mpy. kohoava moreenikumpare, jonka pohjoisosassa on hiekka-alue. Maan pohjoispuolella noin 0,5 km korkeimmalta kohdalta sijaistsee umpeenkasvanut Tervajärvi, jonka pinta on hieman alle 25 m mpy. Tervasmaan länsipuolella on Lopetus-niminen suoalue, joka on alle 20 m mpy. Maan itäpuoliset suoalueet ovat hieman yli 30 m mpy. Akkunusjoki sijaitsee noin 2 km maan korkeimmalta kohdalta etelään. Tervasmaan pohjoisosan kautta etelään kulkee metsäautotie Hirmulasta maantie n:o 926. Maan koillisosassa metsäautotien mutkan yläpuolella sijaitsee metsästysmaja. Kasvillisuudeltaan alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Aluskasvillisuus on pääasiassa varpuja, puolukkaa ja mustikkaa sekä sammalieta ja jäkäliä. Kasvillisuustyyppi muuttuu hieman tuoreemmaksi siirryttäessä maan korkeimmilta osilta alaspäin suon reunaan. Alueen kallioperä koostuu viherkivistä.

Asuinpaikka sijaitsee Tervasmaan koillisosassa pohjoiseen päin laskevalla rinteellä. Suosta nousevalla hiekkaterassilla on pyöreähkö asuinpaikkakuopanne, jonka sisätilan halkaisija on noin 4 metriä ja syvyys 0,4 m. Kuopanteen vieressä noin 2 m itäkoilliseen on keittokuoppa, jonka halkaisija on 2,5 m ja syvyys 0,5 m.

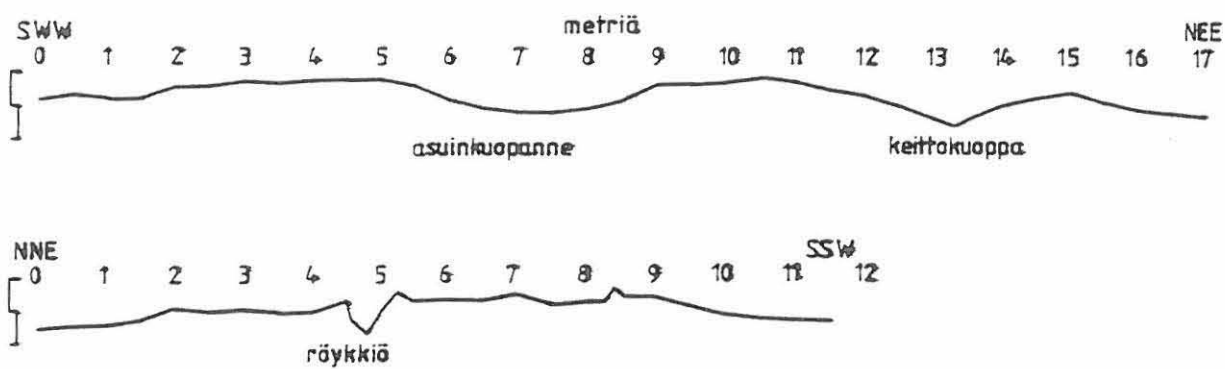
Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 105

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 105 TERVASMAA

KEMINMAA 106

Kylä: Hirmula

Löytöpaikka: Illinkumpu 1

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7304 00 (7305-76)

y=2526 19 (3394 08)

z=26

P = 7305 755

I = 33945 79

Tila:1.31

Löydöt:

Tutkimukset:

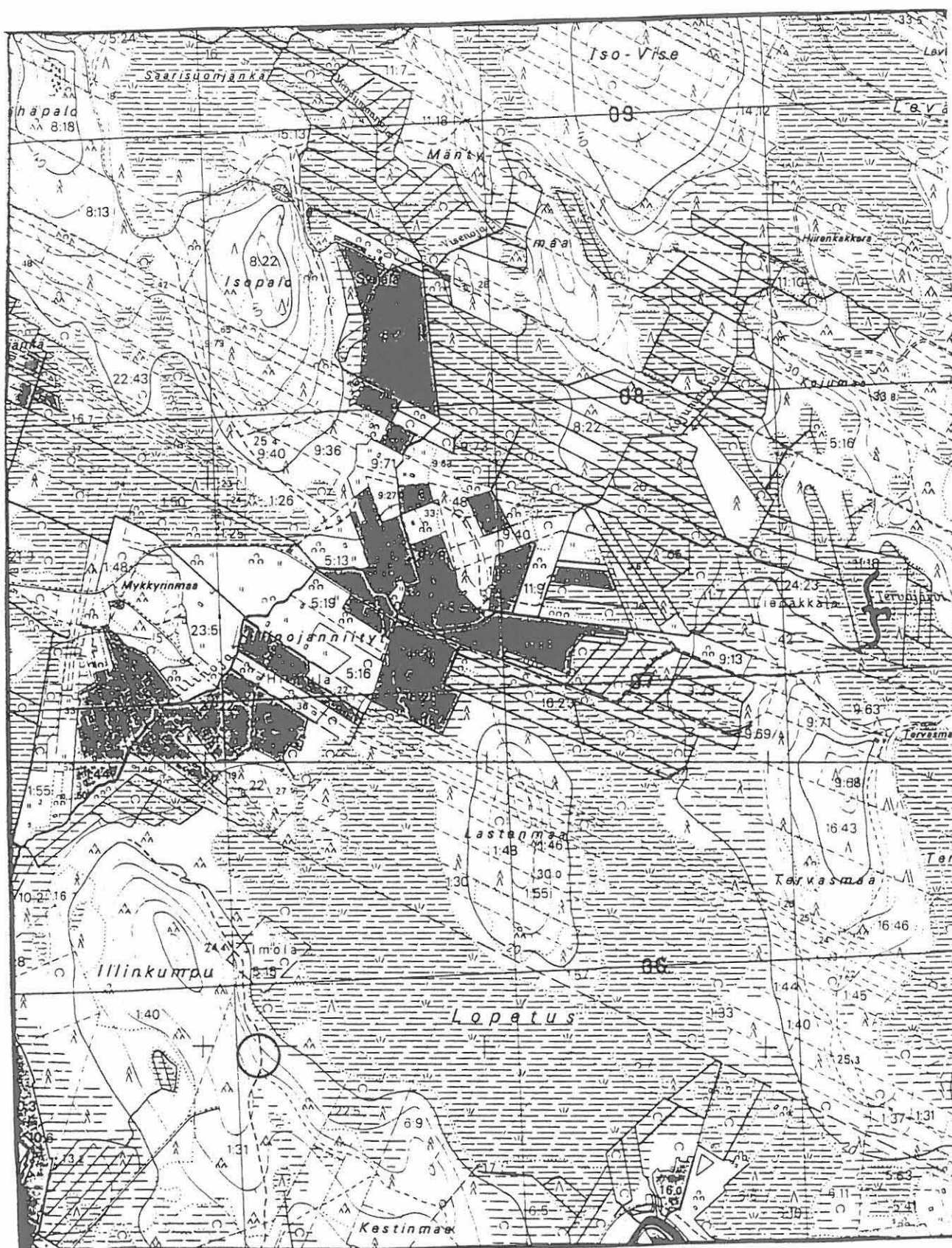
Illinkumpu sijaitsee noin 6 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkoilliseen, noin 3,5 km Kemijoesta itään. Kumpu on noin 2 km pitkä ja 0,8 leveä luode-kaakko-suuntainen moreeniharjanne, jonka koillis- ja pohjoisrinteessä on hiekka-alueita. Kummum korkein kohta on hieman yli 40 m mpy. Illinkummun itäpuolella on Lopetus-niminen suoalue, jonka korkeus on alle 20 m mpy. Pohjois- ja länsipuolella virtaa Illinoja etelään Akkunusjokeen, joka virtaa idästä länteen päin noin 1,5 km kummun korkeimmalta kohdalta etelään. Illinkummun keskiosan läpi kulkee metsätie kummun koillisrinteeseen ja sitä pitkin luoteeseen. Koillisrinne kasvaa mäntytaimikkoa. Alue on äestetty, mutta urat ovat peittyneet aluskasvillisuuteen ja etenkin sammaleisiin. Kasvillisuudeltaan Illinkummun koillis- ja pohjoisrinteet kuuluvat kuivahkoon kangastyyppiin, jossa valtapuuna ovat mänty ja kuusi. Niiden lisäksi kasvaa myös koivua ja haapaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on horsmaa, keltanoita, oravanmarjaa, mustikkaa, puolukkaa sekä kerros- että seinäsammaleita ja poronjäkälää. Alueen kallioperä koostuu viherkivistä.

Asuinpaikka sijaitsee koilliseen laskevassa rinteessä kummun keskiosassa terassimaisella tasanteella. Metsätie kulkee asuinpaikan halki. Tien länsipuolella on kaksi asuinpaikkavallia, 5 keittokuoppaa ja yksi asuinpaikkakuoppa. Tien itäpuolella on lisäksi yksi asuinpaikkavalli ja yksi keittokuoppa sekä kaksi muuta kuoppajäännettä. Asuinpaikkavallit ovat halkaisijaltaan noin 7 m. Kuopan halkaisija on noin 4 - 4,5 m. Keittokuoppien halkaisija vaihtelee 1 - 2 m ja syvyys 0,3 - 1 m.

Diat: 20248-20249

Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu

12.9.1995 Rautiainen ja Ylimaunu

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 106

ILLINKUMPU 1

PROFIILI ●

NW

metriä

SE

0

1

2

3

4

5

6

7

8

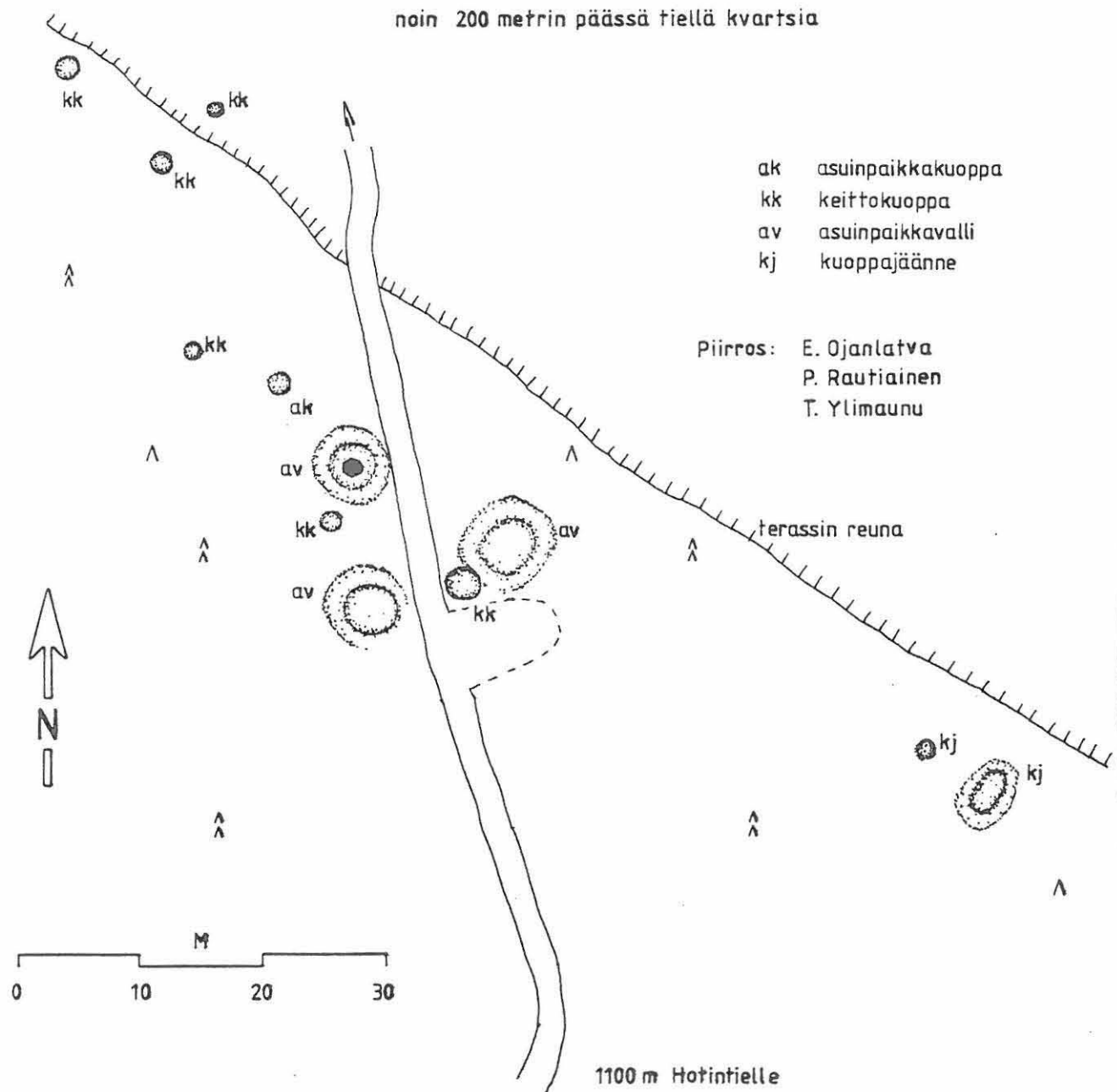
9

10

noin 300 metrin päässä tien länsipuolella 7 keittokuoppaa

noin 200 metrin päässä tiellä kvartsia

KEMINMAA 107

Kylä: Hirmula ja Ilmola

Löytöpaikka: Illinkumpu 2

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7304 25 (7306 06)

y=2531 11 (3394 02)

z=22

Tila:Hirmula 1:31 ja Ilmola 5:29

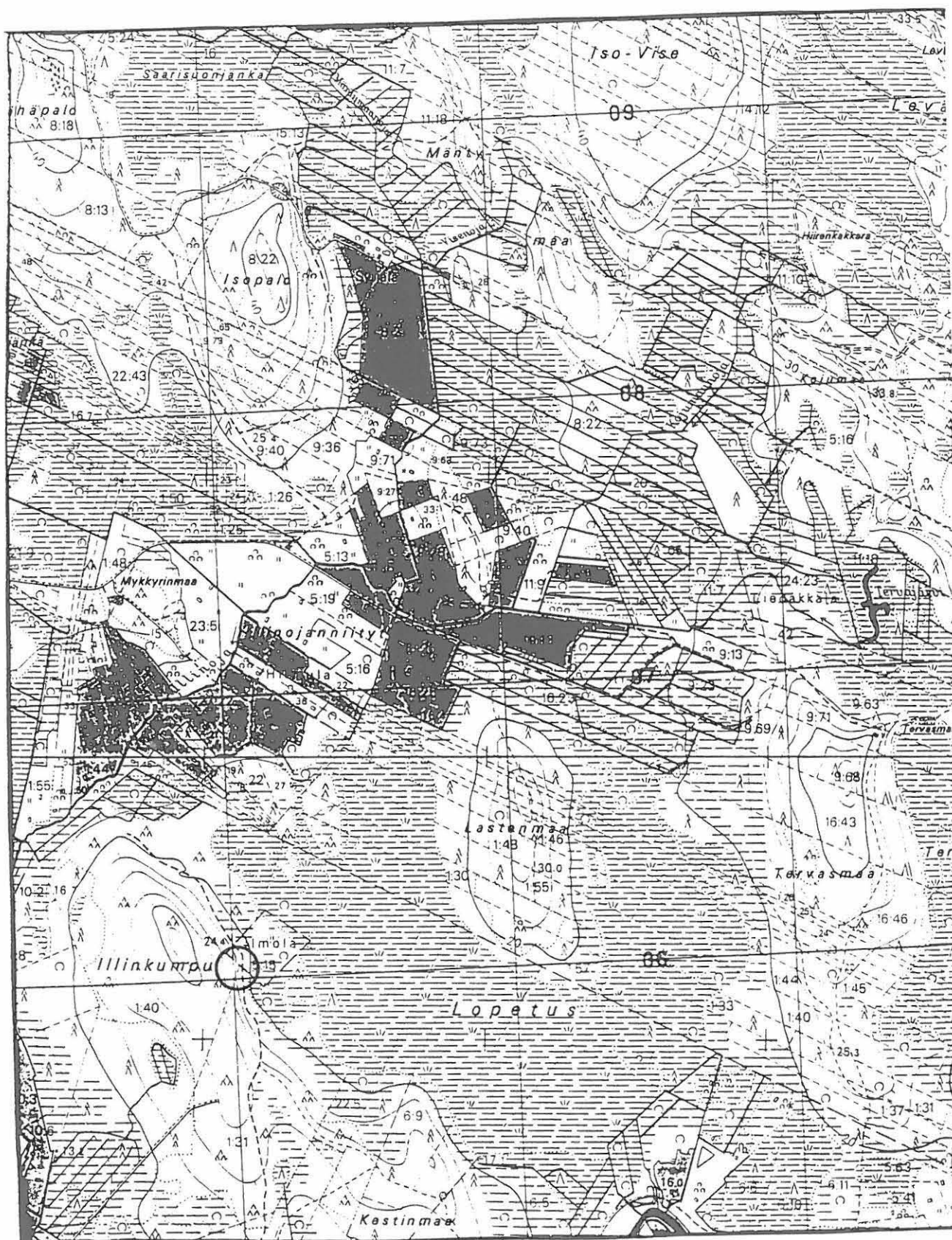
Löydöt:

Tutkimukset:

Illinkumpu sijaitsee noin 6 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkoilliseen, noin 3,5 km Kemijoesta itään. Kumpu on noin 2 km pitkä ja 0,8 leveä luode-kaakko-suuntainen moreeniharjanne, jonka koillis- ja pohjoisrinteessä on hiekka-alueita. Kummum korkein kohta on hieman yli 40 m mpy. Illinkummun itäpuolella on Lopetus-niminen suoalue, jonka korkeus on alle 20 m mpy. Pohjois- ja länsipuolella virtaa Illinoja etelään Akkunusjokeen, joka virtaa idästä länteen päin noin 1,5 km kummun korkeimmalta kohdalta etelään. Illinkummun keskiosan läpi kulkee metsätie kummun koillisrinteeseen ja sitä pitkin luoteeseen. Koillisrinne kasvaa mäntytaimikkoa. Alue on äestetty, mutta urat ovat peittyneet aluskasvillisuuteen ja etenkin sammaleisiin. Kasvillisuudeltaan Illinkummun koillis- ja pohjoisrinteet kuuluvat kuivahkoon kangastyyppiin, jossa valtapuuna ovat mänty ja kuusi. Niiden lisäksi kasvaa myös koivua ja haapaa. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on horsmaa, keltanoita, oravanmarjaa, mustikkaa, puolukkaa sekä kerros- että seinäsammaleita ja poronjäkälää. Alueen kallioperä koostuu viherkivistä.

Asuinpaikka sijaitsee koilliseen laskevalla rinteellä kummun korkeimman kohdan itäpuolella. Itään pistävällä moreeniterassilla on 7 mahdollista keittokuoppaa. Niiden halkaisija on noin 1,5 m ja syvyys noin 0,4 m. Kuoppista kaakkoon on hiekaisella metsätiellä kvartsi-iskoksia noin 100 m matkalla.

Tarkastus 19.7.1995 Ylimaunu
12.9.1995 Rautiainen ja Ylimaunu

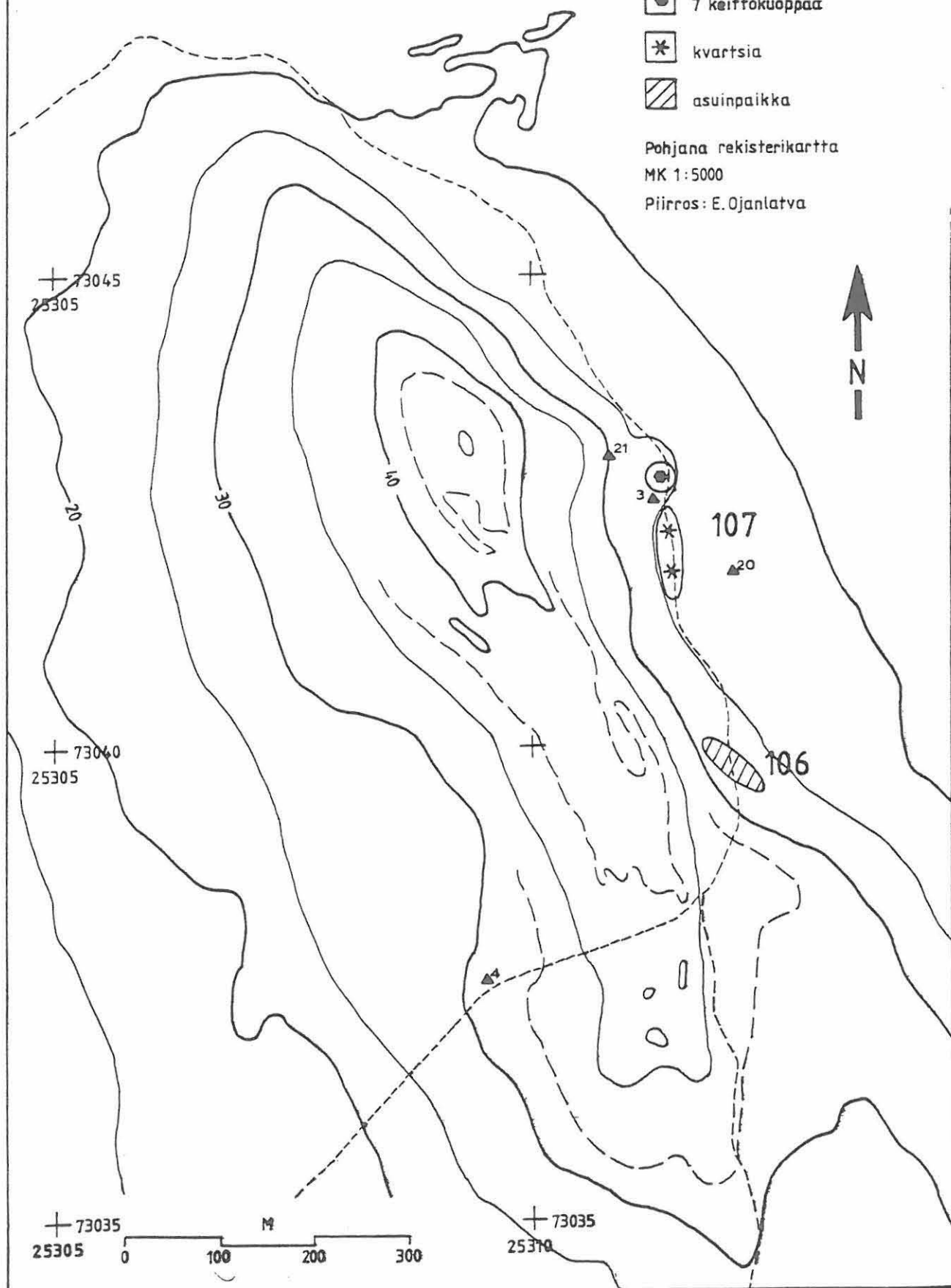
Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 106,107

ILLINKUMPU 1,2

- ▲ tilusraja n:o
- 7 keittokuoppaa
- * kvartsia
- ▨ asuinpaikka

Pohjana rekisterikartta
MK 1:5000
Piirros: E.Ojanlatva

KEMINMAA 108 241010108
 Kylä: Hirmula
 Löytöpaikka: Anteroaara 1
 -varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK KEMINMAA 2541.09 (1982)

x=7303 70 (7304 46)

y=2529 95 (3392 79)

z=20 - 22

7304 520

1 = 7305 515

1 = 3392 816

3392 788

Tila: 8:20

Löydöt:

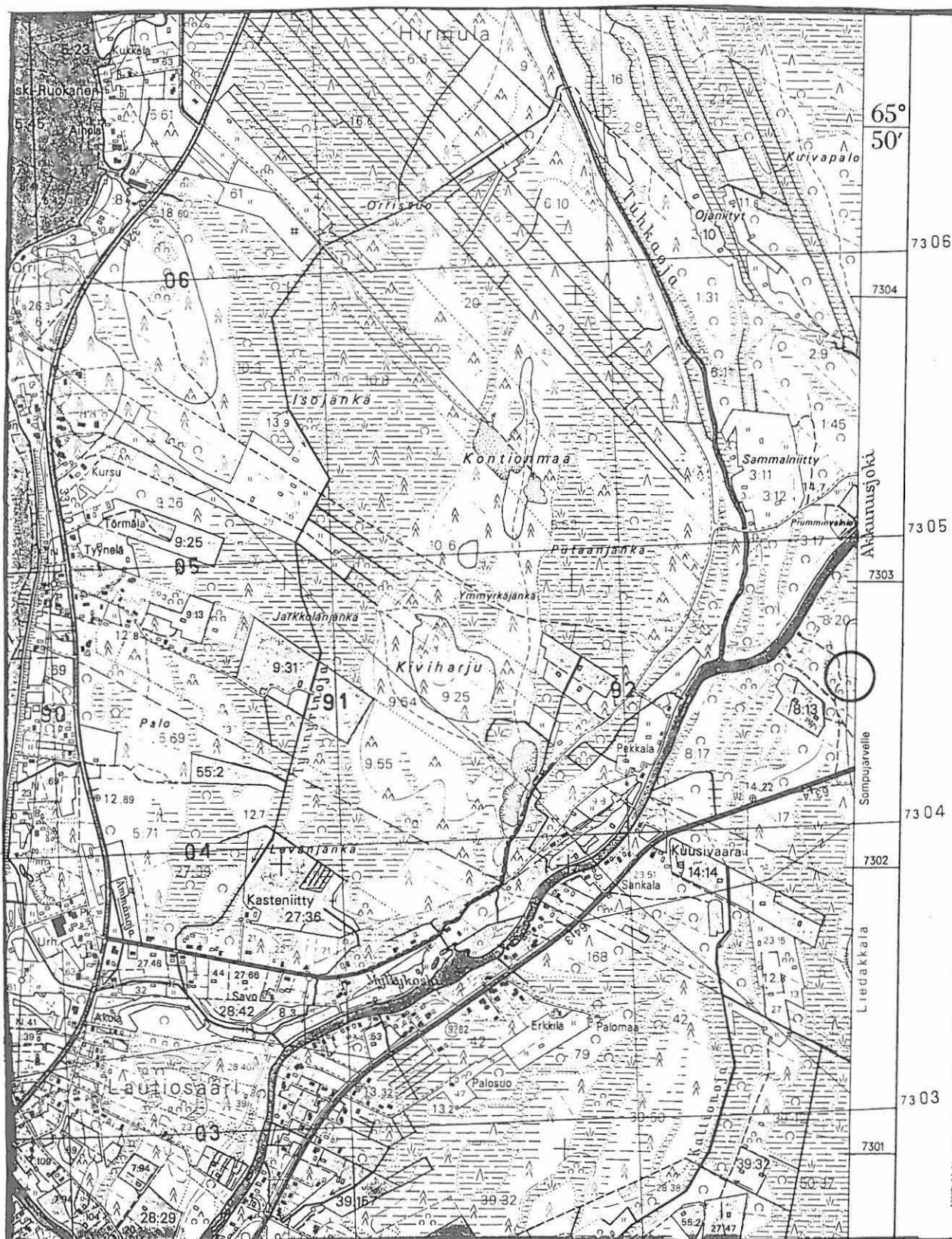
Tutkimukset:

Anteroaara sijaitsee noin 5,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itään Kemijoen itäpuolella ja Akkunusjoen eteläpuolella. Anteroaara on Sivakkavaarasta pohjoiseen pistävä harjanne, jonka korkein kohta on yli 40 m mpy. Anteroaaran pohjoisosan läpi kulkee Lautiosaaresta Sompujärvelle maantie n:o 9262. Tien pohjoispuolella on vanha kaatopaikka ja eteläpuolella halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja maisemoitu sorakuoppa. Maaperältään alue on hiekkaa ja kallioperä on kvartsiittia. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa ja kerrossammalta.

Kohde sijaitsee vaaran pohjoisosassa luoteeseen laskevassa rinteessä tien pohjoispuolella. Hiekkakankaalla on halkaisijaltaan 1,6 m ja 0,3 m syvä keittokuoppa.

Tarkastus 4.10.1995 Ylimaunu

Keminmaa 108

Ote peruskartasta 2541 09, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 109

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

Kylä: Liedakkala

x=7303/50 (7304-32) $\left\{ \begin{array}{l} p = 7304309 \\ i = 3293529 \end{array} \right.$

Löytöpaikka: Anteroaara 2

y=2530 72 (3393-52)

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

z=33 - 34

Tila: 11:36

Löydöt:

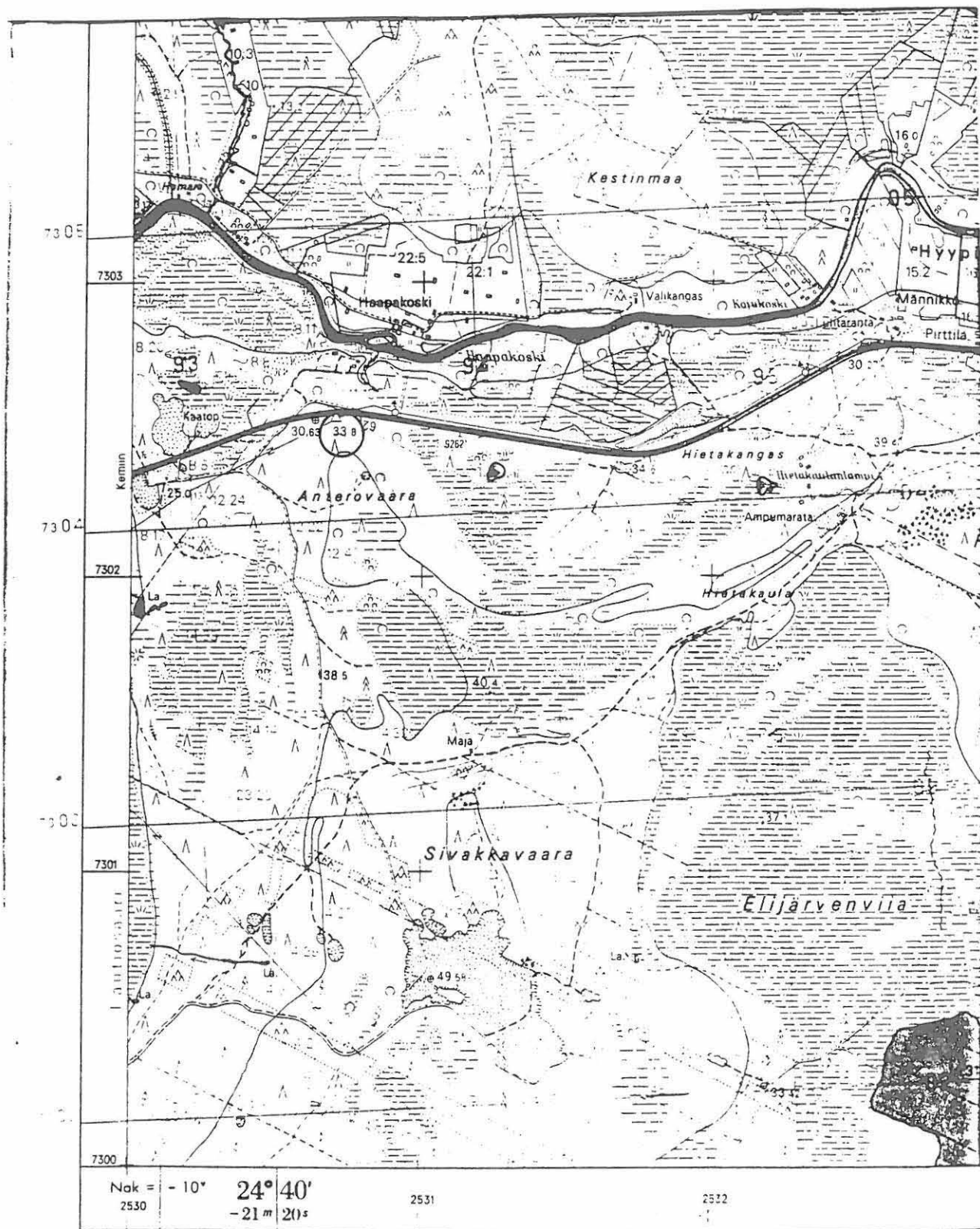
Tutkimukset:

Anteroaara sijaitsee noin 5,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itään Kemijoen itäpuolella ja Akkunusjoen eteläpuolella. Anteroaara on Sivakkavaarasta pohjoiseen pistävä harjanne, jonka korkein kohta on yli 40 m mpy. Anteroaaran pohjoisosan läpi kulkee Lautiosaaresta Sompujärvelle maantie n:o 9262. Tien pohjoispuolella on vanha kaatopaikka ja eteläpuolella halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja maisemoitu sorakuoppa. Maaperältään alue on hiekkaa ja kallioperä on kvartsiittia. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa ja kerrossammalta.

Asuinpaikka sijaitsee pohjoiseen laskevassa rinteessä maantie n:o 9262 eteläpuolella. Maisemoidun sorakuopan itäreunalla havaittiin kvartsi-iskoksia ja palaneita kiviä, joiden perusteella paikka tulkittiin asuinpaikaksi.

Tarkastus 4.10.1995 Ylimaunu

Keminmaa 109

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1982

Karttarunko maakuva- ja kartta 1:10 000 maakuva- ja kartta 1981
Kuvaa maanmittauslaitos

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 110

Kylä: Liedakkala

Löytöpaikka: Anteroaara 3

-Hist. ajan? kivilatomuksia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 45 (7304 28)

y=2530 73 (3393 52)

z=40

Tila: 11:36

Löydöt:

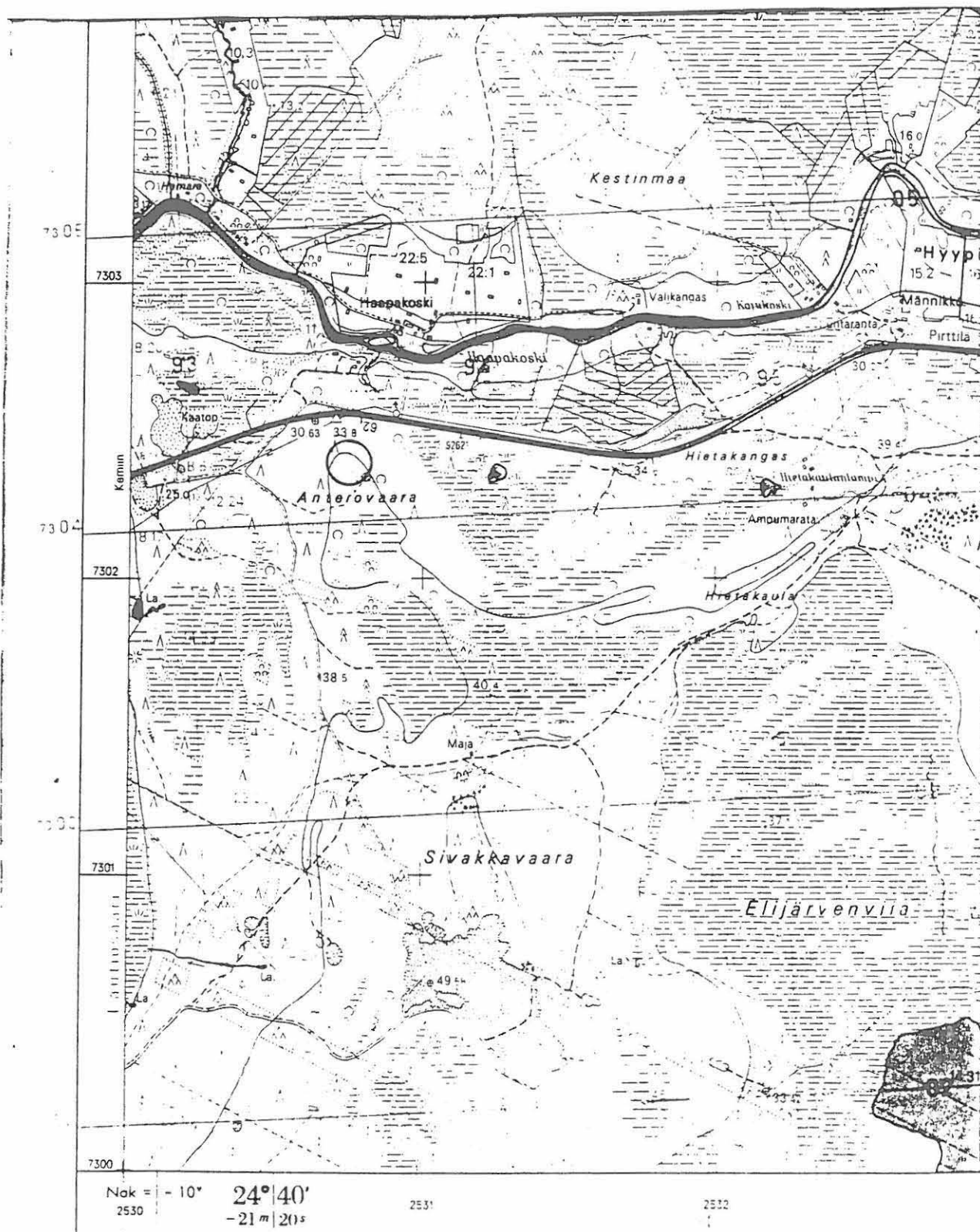
Tutkimukset:

Anteroaara sijaitsee noin 5,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itään Kemijoen itäpuolella ja Akkunusjoen eteläpuolella. Anteroaara on Sivakkavaarasta pohjoiseen pistävä harjanne, jonka korkein kohta on yli 40 m mpy. Anteroaaran pohjoisosan läpi kulkee Lautiosaaresta Sompujärvelle maantie n:o 9262. Tien pohjoispuolella on vanha kaatopaikka ja eteläpuolella halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja maisemoitu sorakuoppa. Maaperältään alue on hiekkaa ja kallioperä on kvartsiittia. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa ja kerrossammalta.

Latomukset sijaitsevat pohjoiseen laskevan rinteen yläosassa maisemoidun sorakuopan itäreunalla. Niitä on kaikkiaan yhdeksän. Ne ovat halkaisijaltaan 2 m - 4 m ja korkeudeltaan 0,2 m - 0,5 m.

Tarkastus 4.10.1995 Ylimaunu

Keminmaa 110

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 111

Kylä: Liedakkala

Löytöpaikka: Anteroaara 4

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 46 (7304 21)

y=2530 83 (3393 70)

z=28 - 29

Tila: 11:36

Löydöt:

Tutkimukset:

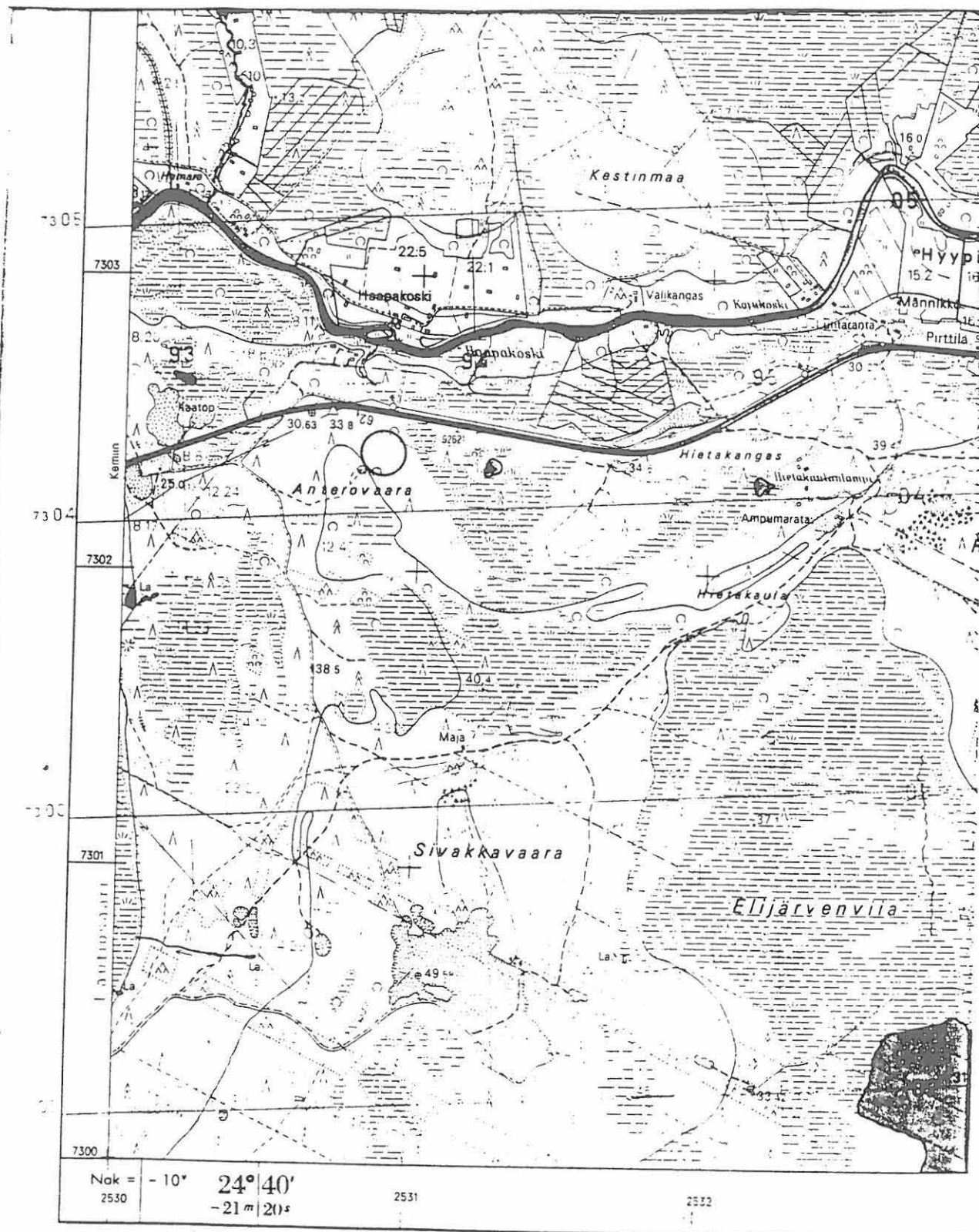
Anteroaara sijaitsee noin 5,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itään Kemijoen itäpuolella ja Akkunusjoen eteläpuolella. Anteroaara on Sivakkavaarasta pohjoiseen pistävä harjanne, jonka korkein kohta on yli 40 m mpy. Anteroaaran pohjoisosan läpi kulkee Lautiosaaresta Sompujärvelle maantie n:o 9262. Tien pohjoispuolella on vanha kaatopaikka ja eteläpuolella halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja maisemoitu sorakuoppa. Maaperältään alue on hiekkaa ja kallioperä on kvartsiittia. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa ja kerrossammalta.

Asuinpaikka sijaitsee koilliseen laskevalla rinteellä. Muinaisissa rantavalleissa on seitsemän keittokuoppaa. Niiden koko on luoteesta etelään:

1. halkaisija 1,7 m ja 0,5 m syvä
2. halkaisija 2 m ja 0,4 m syvä
3. halkaisija 3,5 m ja 0,6 m syvä
4. halkaisija 2,5 m ja 0,5 m syvä
5. halkaisija 3,5 m ja 0,7 m syvä
6. halkaisija 2,5 m ja 0,5 m syvä
7. halkaisija 3,5 m ja 0,5 m syvä

Tarkastus 4.10.1995 Ylimaunu

Keminmaa 111

C/ MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1982

Karttarunkoon ilmakuva kartta 1:10 000 - mukavuu 1981
Aineesta maanmittauslaitos

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 112

Kylä: Liedakkala

Löytöpaikka: Anteroaara 5

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 32 (7304 11)

y=2531 03 (3393 84)

z=28 - 29

Tila: 11:36

Löydöt:

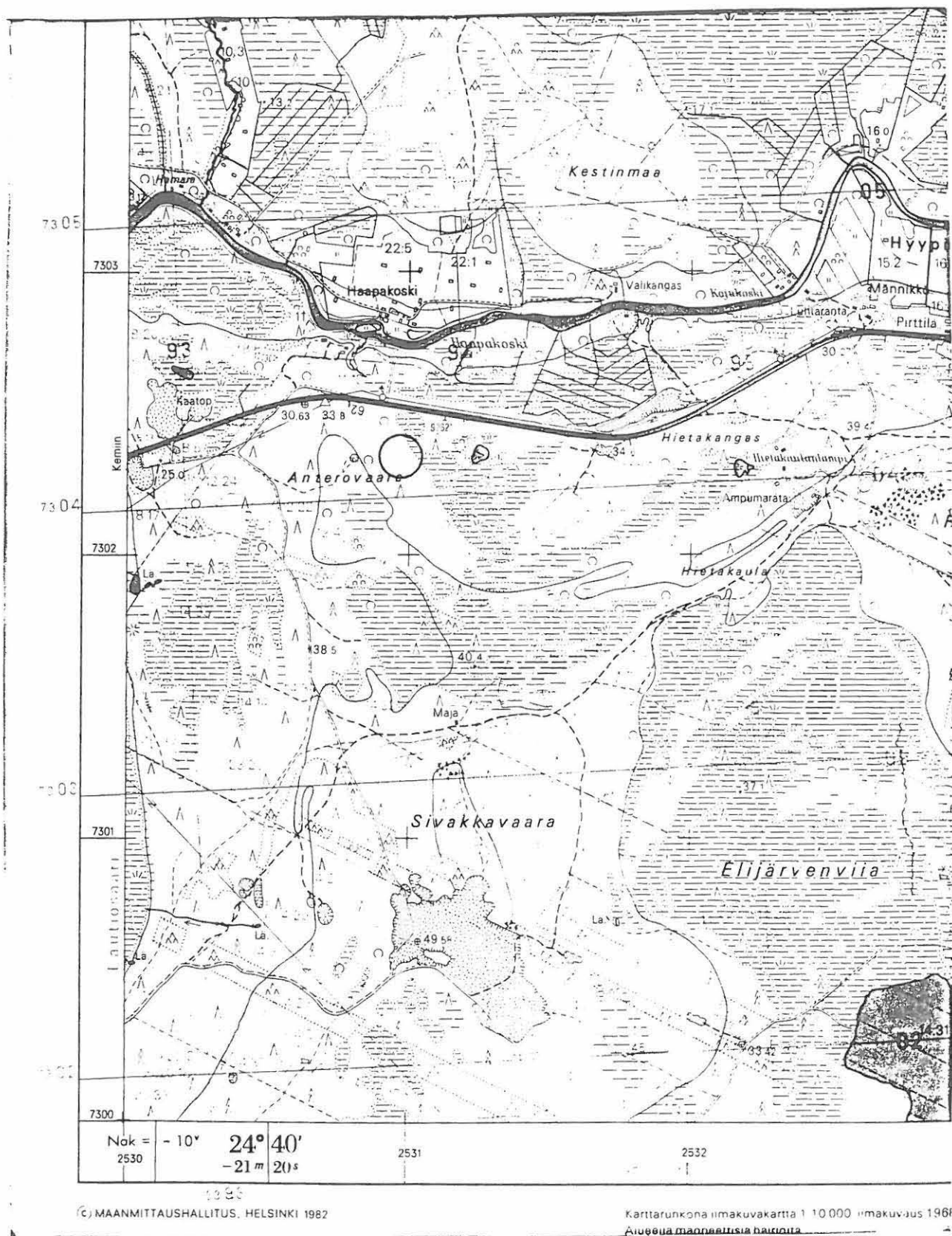
Tutkimukset:

Anteroaara sijaitsee noin 5,5 km Keminmaa vanhalta kirkolta itään Kemijoen itäpuolella ja Akkunusjoen eteläpuolella. Anteroaara on Sivakkavaarasta pohjoiseen pistävä harjanne jonka korkein kohta on yli 40 m mpy. Anteroaaran pohjoisosan läpi kulkee Lautiosaaresta Sompujärvelle maantie n:o 9262. Tien pohjoispuolella on vanha kaatopaikka ja eteläpuolella halkaisijaltaan noin 0,3 km laaja maisemoitu sorakuoppa. Maaperältään alue on hiekkaa ja kallioperä on kvartsiittia. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivahkoa kangasta, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa ja kerrossammalta.

Asuinpaikka sijaitsee koilliseen laskevassa rinteessä Anteroaaran itärinteessä olevan suon länsireunassa. Muinaiseen rantavalliin on kaivettu halkaisijaltaan 4 m ja 0,4 m syvä asuinpainanne. Sen eteläpuolella on halkaisijaltaan 2,5 m ja 0,4 m syvä kuopanne. Edellisistä asuinpainaneista noin 10 m kaakkoon on halkaisijaltaan 3,5 x 3 m ja 0,3 m syvä painanne. Painanteista noin 50 m luoteeseen on kaksi halkaisijaltaan 1 m ja 0,4 m syvää, mahdollista, keittokuoppaa.

Tarkastus 4.10.1995 Ylimaunu

Keminmaa 112

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 113

Kylä: Lautiosaari

Löytöpaikka: Salmenkylänkangas

- rautakautinen? asuinpaikka? II

PK KEMINMAA 2541 09 (1982)

x=7300 05 (7301 94)

y=2529 01 (3391 70)

z=18 - 19

Tila:

Löydöt:

Tutkimukset:

Salmenkylänkangas sijaitsee noin 5 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon, noin 3 km Kemijoesta itään. Alue on alunperin ollut yli 45 m mpy. oleva kuivahko/kuivakangas, mutta nykyisin aluetta hallitsee noin 2 km pitkä sorakuoppa. Kankaan itäpuolella sijaitsee noin 25 m - 30 m mpy. oleva Nuottijänkkä. Jängän itäpuolella sijaitsee Elijärven avolouhos. Kankaan pohjoispuolella on Kaltionjätkä, jonka on noin 15 m mpy. Lännessä on noin 2 km päässä Kemi-Tornion lentoasema. Alueen halki kulkee kolme soratietä: ensimmäinen kulkee Ketolanperältä Elijärven louhokselle, toinen Ketolanperältä Sivakkavaaraan ja kolmes Ketolanperältä Kettufarminkankaan kautta Ristikankaalle. Alueen maaperä on hiekkaa. Kasvillisuustyyppi on kuivakangas. Mäntyä on valtapuu ja aluskasvillisuutena on puolukkaa, sammaleita ja porojäkälää.

Kankaan pohjoisosassa on pumppuasema. Aseman yläpuolella kulkevalla heikkatiellä on kvartsi-iskoksia. Kyseessä voi olla mahdollinen esihistoriallinen löytöpaikka.

Tarkastus 20.7.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 114
 Kylä: Lautiosaari
 Löytöpaikka: Sivakkavaara
 -miilukuoppa? II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7300 85 (7302 63)
 y=2530 15 (3392 90)
 z=26

Tila:

Löydöt:

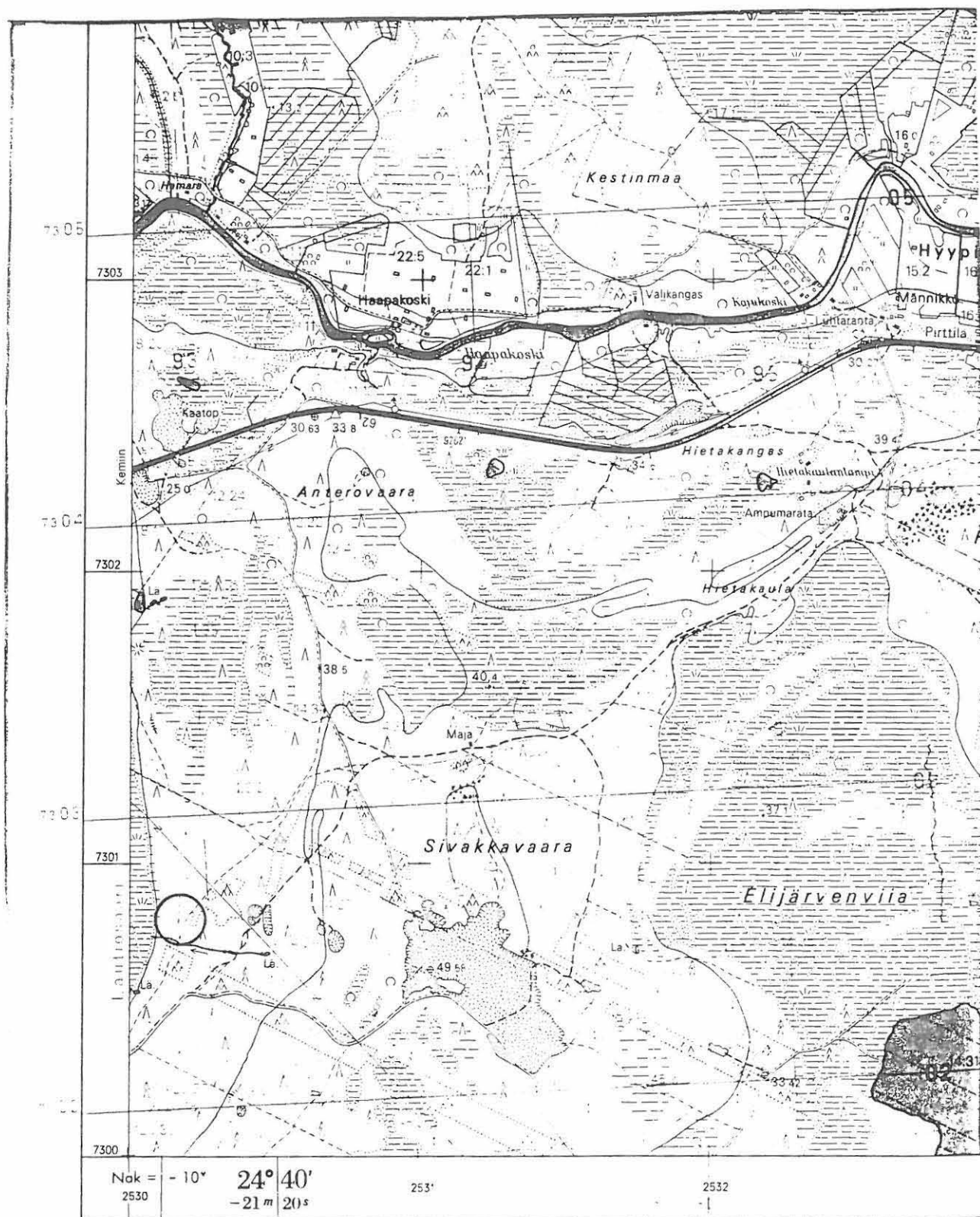
Tutkimukset:

Sivakkavaara sijaitsee noin 6 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkaakkoon, noin 4 km Kemijoesta itään ja noin 2 km Akkunusjoesta etelään. Vaaran korkein kohta kohoaa yli 65 m mpy. Salmenkylänkankaan kanssa Sivakkavaara muodostaa noin 3,5 km pitkän ja 1 - 2 km leveän lounas-koillissuuntaisen heikka- ja soraharjanteen. Harjanteen lounaisosassa on noin 2 km pitkä soramonttu ja koillispäässä, Sivakkavaarassa on neljä erillistä soramonttua noin 1 km pituisella alueella. Sivakkavaarasta pohjoiseen on noin 1 km päässä hieman yli 40 m mpy. kohoava Anterovaara. Lautiosaari-Sompujärvi välinen maantie n:o 9262 kulkee Anterovaaran ja Akkunusjoen jälisellä kaistaleella. Tieltä lähtee soratie Anterovaaran kautta Sivakkavaaraan ja sieltä edelleen jatkuen Elijärven louhokseen, joka sijaitsee Sivakkavaaran eteläpuolella 1 km päässä. Vaaran itäpuolella sijaitsee Elijärvenviita, joka on 28-35 m mpy. Länsipuolella on Kaltiojätkä, joka on 15 - 20 m mpy. Alue on kuivahkoa tai kuivaa mäntykangasta, jossa aluskasvillisuutena on etupäässä puolukkaa, mustikkaa, sammaleita sekä porojäkälää. Alueen kallioperä koostuu kvartsiitista.

Miilukuoppa sijaitsee länteen laskevalla rinteellä Kaltiojätkästä nousevalla hiekkaterassilla vaaran länsiosassa. Jäätteen halkaisija on 3 x 4 m ja se on 1 m syvä. Kairattaessa siitä tuli paksu hiilikerros humuskerroksen alapuolelta. Miilukuopasta etelään on kankaalla halkaisijaltaan 5 m -15 m ja 0,5 - 2 m syviä kuoppia, jotka ovat mahdollisesti viime sodan aikaisia pommikuoppia.

Tarkastus 20.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 114

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1982

Karttarunkona ilmakuvakartta 1:10 000 ilmakuvuus 1961
Aineella maanmittauslaitos

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 115 241010115
 Kylä: Hirmula
 Löytöpaikka: Rovavaara 2
 -varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7302 44 (7304 15)
 y=2532 70 (3395 53)
 z=42

Tila: 3:2

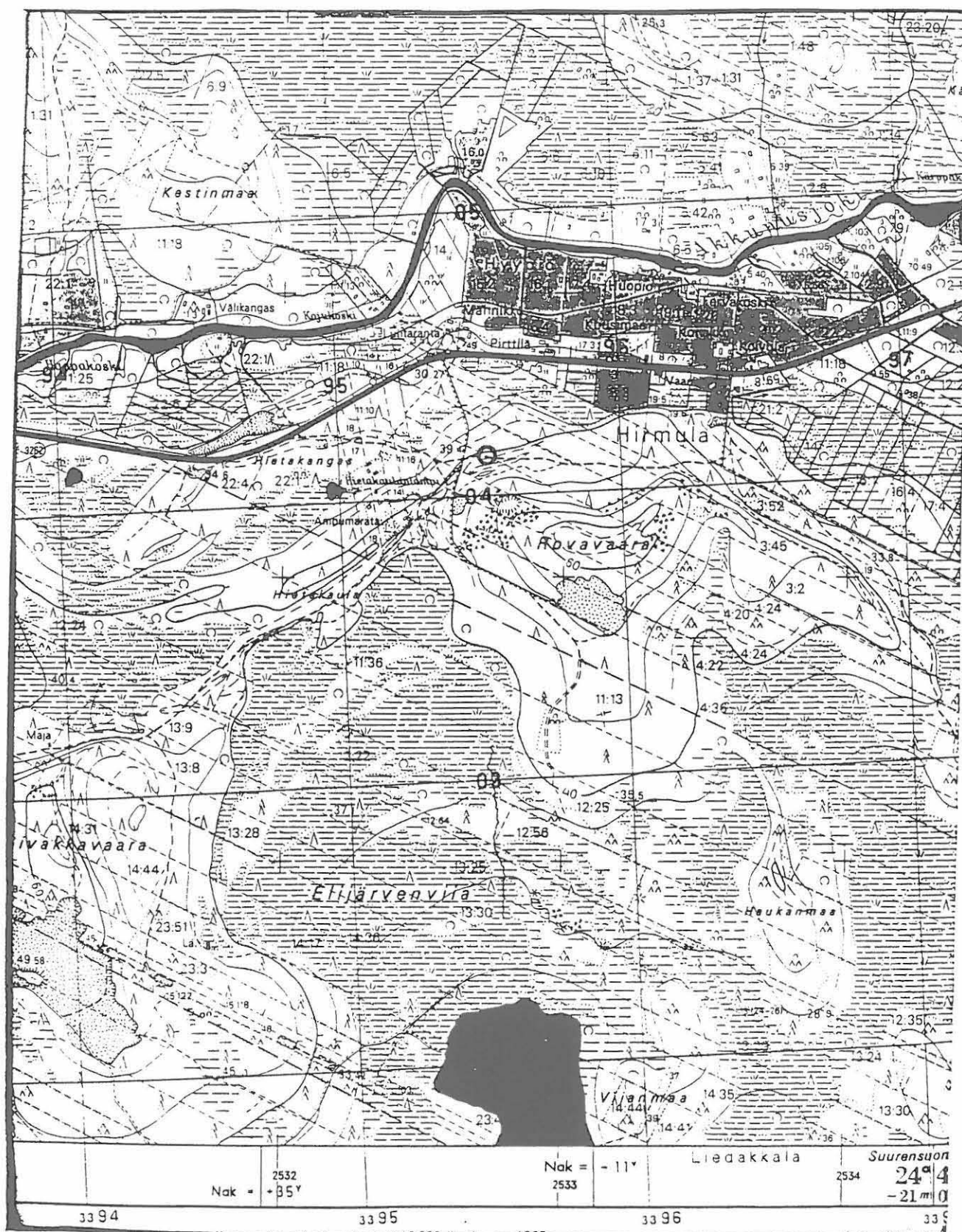
Löydöt:
 Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivistä. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja sora- ja hiekkaharjanne. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan sora- ja hiekkaharjanteen, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteiden kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyypit vaihtelevat kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkälää. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee ampumaradalta itään päin menevän ajouran pohjoispuolella luoteeseen laskevassa rinteessä. Urasta noin 5 m pohjoiseen sijaitsee muinaisella rantaterassilla kaksi asuinpaikkavallia. Vallien halkaisija on ulkoreunoista mitattuna 6 m. Sisäosan kuopanteen halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys on 0,3 metriä. Valleissa on kairattaessa havaittavissa selvä kaksoismaannos. Vallien vieressä on kaksi keittokuoppaa.

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

Keminmaa 115

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 116 241010116

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

Kylä: Hirmula

x=7302 49 (7304 17)

Löytöpaikka: Rovavaara 3

y=2532 70 (3395 48)

-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

z=40

Tila: 3:2

Löydöt:

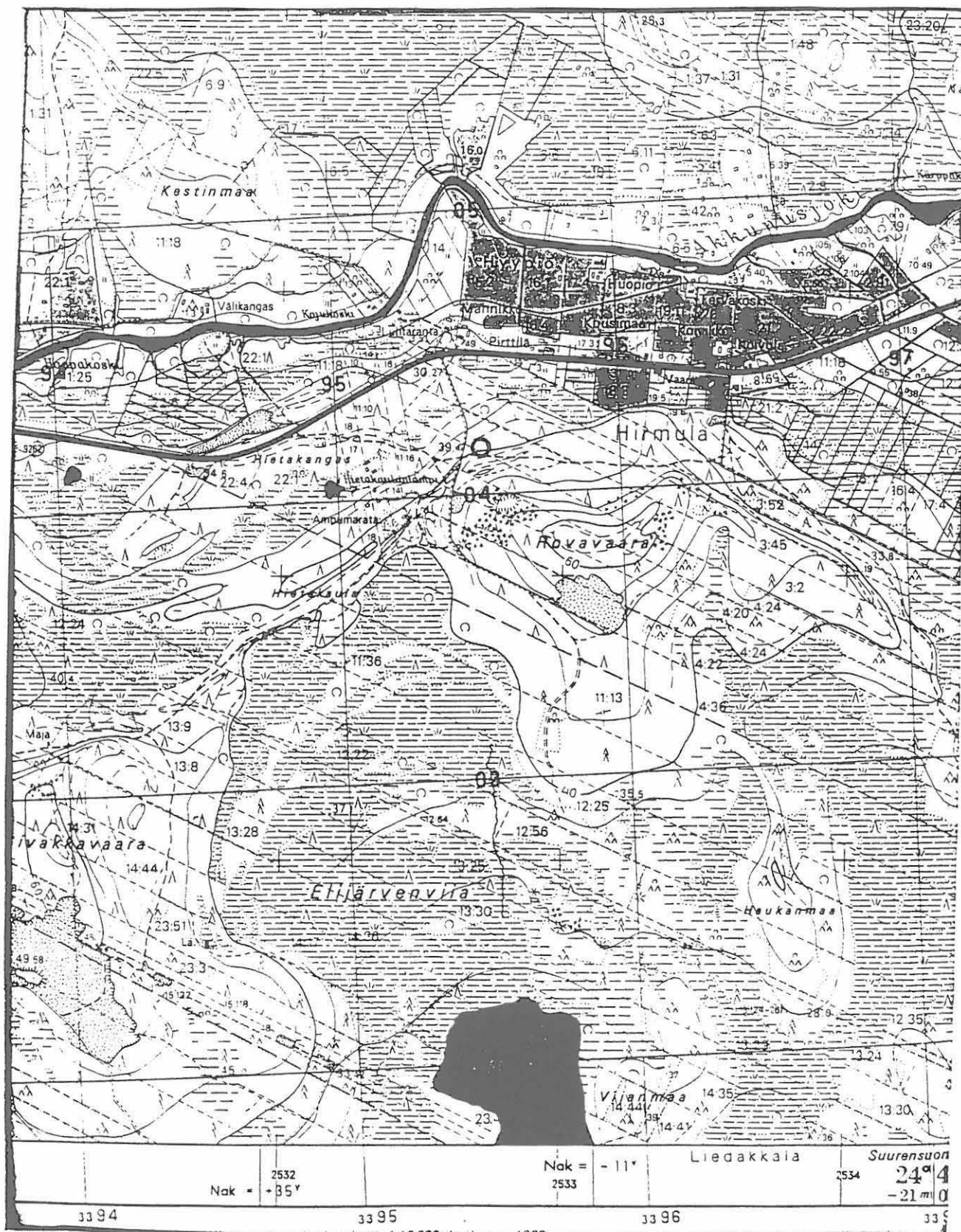
Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteen kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee luoteeseen laskevassa rinteessä, pohjoisosan soramontulle vievän tien eteläpuolella ja Rovavaara 2 asuinpaikasta noin 30 m luoteeseen. Terassilla on 17 keittokuoppaa.

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

Keminmaa 116

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 117

Kylä: Hirmula

Löytöpaikka: Rovavaara 4

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 33 (7304 04)

y=2532 85 (3395 72)

z=44

Tila: 3:2

4:50

4:73

Löydöt:

Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteen kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkälää. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee vaaran pohjoisrinteen yläosassa, kivikon pohjoispuolella pohjoiseen laskevassa rinteessä, muinaisilla rantaterasseilla. Pohjoisosan soramontusta länteen ja etelään jatkuvan polun eteläpuolella on neljä asuinkuopannetta, kolme keittokuoppaa ja yksi asuinpaikkakuopaksi tulkittu kuoppajäänne. Asuinkuopanteiden halkaisija on 3,5 m ja syvyys 0,2 - 0,3 m. Keittokuoppien halkaisija on 2 m ja syvyys 0,4 m. Näistä kuoppajäänneistä noin 100 m länteen sijaitsee kolme kiettokuoppaa. Kuoppien halkaisija vaihtelee 2 - 3 m ja syvyys 0,3 - 0,5 m.

Diat: 20290-20291

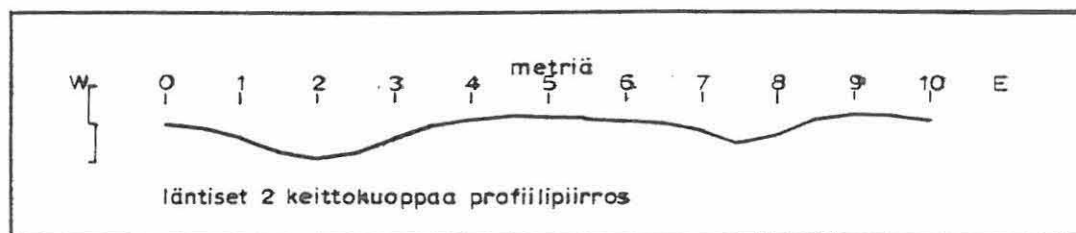
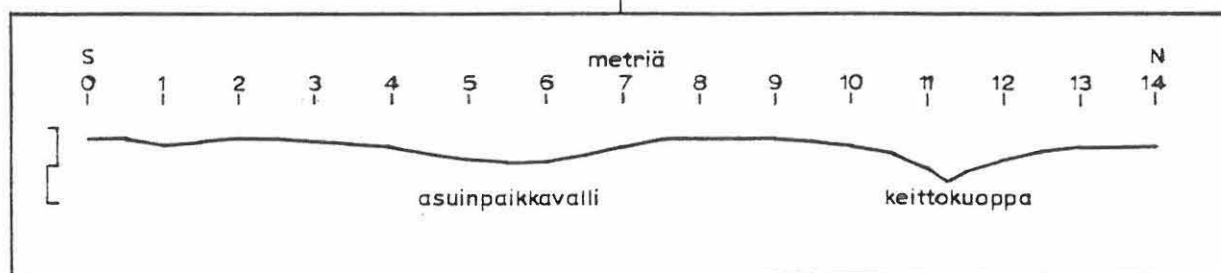
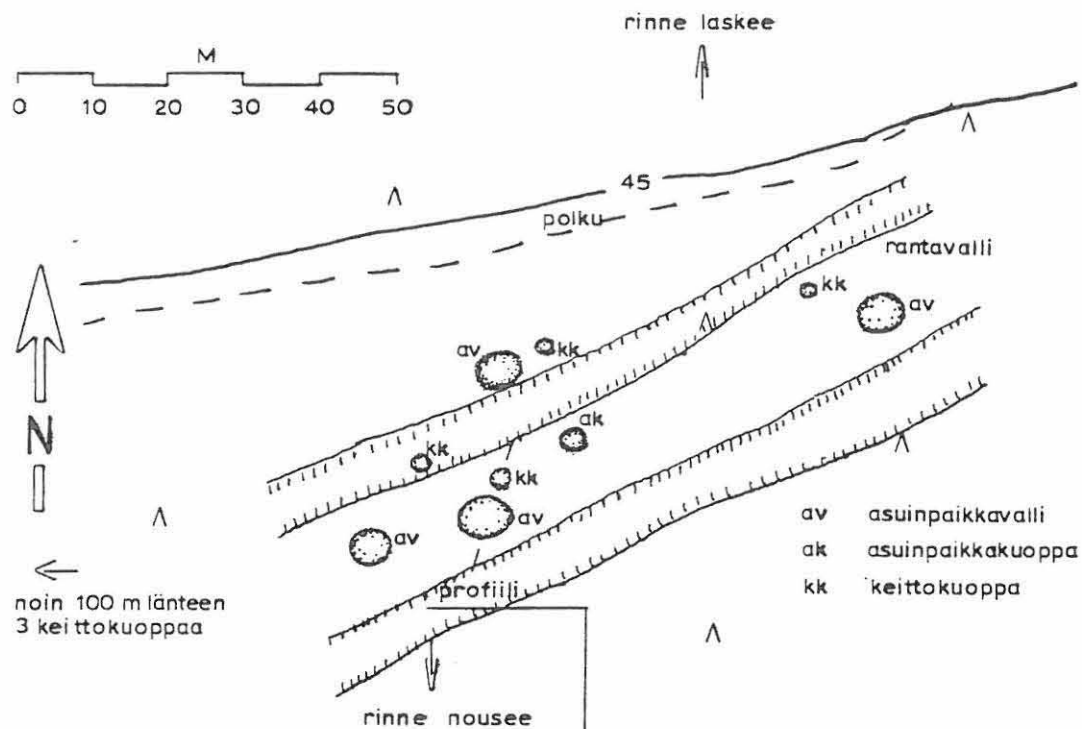
Värikuvat: 9-10-5-21, 9-10-5-22

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

KEMINMAA 117

ROVAVAARA 4

Piirros: J. Alakärppä

E. Ojanlatva

T. Ylimaunu

KEMINMAA 118

Kylä: Hirmula

Löytöpaikka: Rovavaara 5

-varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 28 (7304 01)

y=2532 65 (3395 46)

z=43 - 44

Tila: 4:67

4:73

4:75

Löydöt:

Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteeseen kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee ampumaradalle vievän tien itäpuolella olevan soramontun ympärillä länteen laskevassa rinteessä. Sorakuopan ympärillä on säilynyt kuusi keittokuoppaa. Kuoppien halkaisija on keskimäärin 2 - 3 m ja syvyys 0,4 m.

Diat: 20293-20296

Värikuvat: 9-10-6-24, 9-10-6-24a

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

KEMINMAA 119

Kylä: Hirmula

Löytöpaikka: Rovavaara 6

-varhaismetallikautinen asuinpaikka I

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7301 93 (7303 64)

y=2532 90 (3395 60)

z=45 - 48

Tila: 4:65

4:75

Löydöt:

Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteiden kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Asuinpaikka sijaitsee lounaaseen laskevassa rinteessä kivikon eteläpuolella Suurensuonmaahan vievän soratien pohjois- ja eteläpuolella. Muinaisella rantaterassilla on 47 keittokuoppaa ja yksi mahdollinen asuinpaikkavalli. Suurimpien keittokuoppien halkaisija on 4 m ja syvyys 1,2 m, pienimmät ovat halkaisijaltaan 2 m ja 0,3 syviä. Asuinpaikkavallin halkaisija on ulkomitoilta noin 5 m ja vallin sisäosa 3,5 m ja syvyys 0,3 m.

Diat: 20298-20301

Värikuvat: 9-11-2-1, 9-11-2-2, 9-11-2-3, 9-11-2-4

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

KEMINMAA 120
 Kylä: Hirmula
 Löytöpaikka: Rovavaara 7
 -latomus II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7302 00 (7303 72)
 y=2532 90 (3395 65)
 z=51

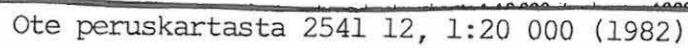
Tila: 4:75

Löydöt:
 Tutkimukset:

Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteen kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Eljäjärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Latomus sijaitsee vaaran lounaisrinteessä Rovavaara 6 asuinpaikan yläpuolella noin 45 m Suuren Suonmaahan vievästä tiestä pohjoiseen. Latomus on halkaisijaltaan 4 x 3,5 m ja 0,2 m korkea.

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

KEMINMAA 121
 Kylä: Hirmula
 Löytöpaikka: Rovavaara 8
 -kivikkokuoppia II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)
 x=7302 20 (7303 89)
 y=2532 80 (3395 53)
 z=48 - 50

Tila: 4:67

Löydöt:

Tutkimukset:

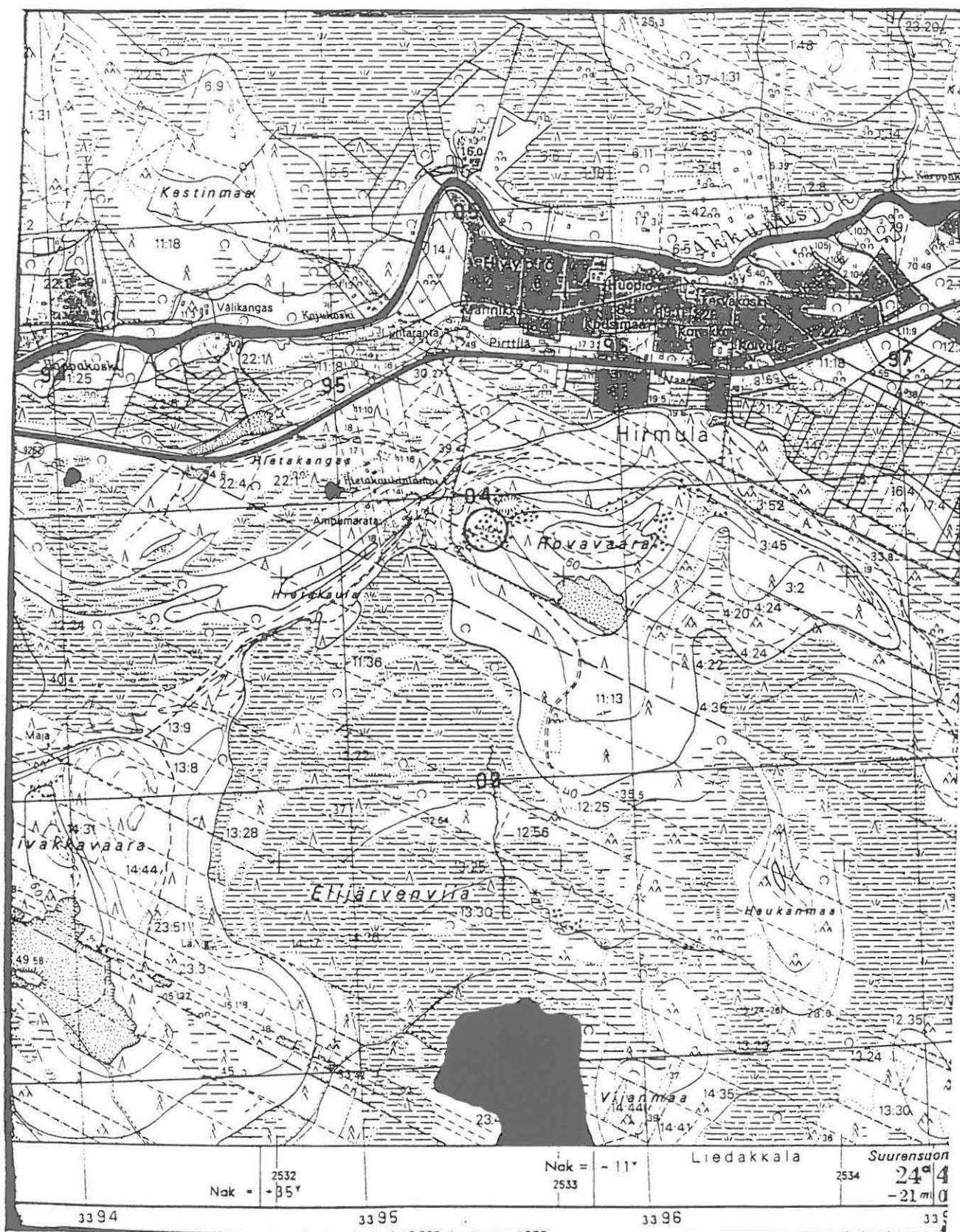
Rovavaara sijaitsee noin 8 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on noin 1,5 km pitkä ja leveä sora- ja hiekkaharjanne, jonka korkeimmalla kohdalla on myös muinaisten rantavoimien paljaaksi huuhtomia kivikkoja. Korkein kohta on yli 60 m mpy. Vaaran pohjoisosassa on laaja, halkaisijaltaan 0,4 km laaja soramonttu. Länsiosassa on ampumarata. Lautisaari-Sompujärvi väliseltä maantieltä n:o 9262 tulee soratie vaaran luoteisosaan, missä se haarautuu itään ja etelään. Itään menevä tie vie vaaran pohjoisosan soramonttuun, etelään jatkuva tie vaaran etelärinteen kautta Suurensuonmaahan noin 3 km vaarasta etelään. Vaaran pohjois-, länsi- ja etelärinteillä on laskevia muinaisia rantavalleja. Eteläpuolella on Elijärvenviita, joka on 30 - 35 m mpy. Itäpuolella on noin 1 km päässä Hyypiönmaa, sen ja Rovavaaran väliin jäävä ojitettu suoalue on noin 35 m mpy. Pohjoispuolella vaaraa on Hyypiön kylä. Länsipuolella on Hietakaulan hiekkaharjanne, joka jatkuu lounaaseen Sivakkavaaraa kohti. Alueen kasvillisuustyyppi vaihtelee kuivahkon ja kuivan kankaan välillä. Valtapuuna on mänty, mutta seassa on muutamia kuusia ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, sammaleita ja jäkäliä. Alueen kallioperä on kvartsiittia ja viherkiveä.

Vaaran länsirinteessä olevassa kivikossa on kaksi kuoppajäännettä. Kuopat ovat halkaisijaltaan 2,5 m ja syvyydeltään 1 m.

Diat: 20306-20309

Tarkastus 22.8.1995 Alakärppä, Ojanlatva ja Ylimaunu

Keminmaa 121

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 122

Kylä: Koroinen

Löytöpaikka: Juokuanvaara 2

- röykkiömäinen keskuskuopparakenneII

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 75 (7304 23)

y=2538 62 (3401 42)

z=45

Tila: 5:13

Löytöt:

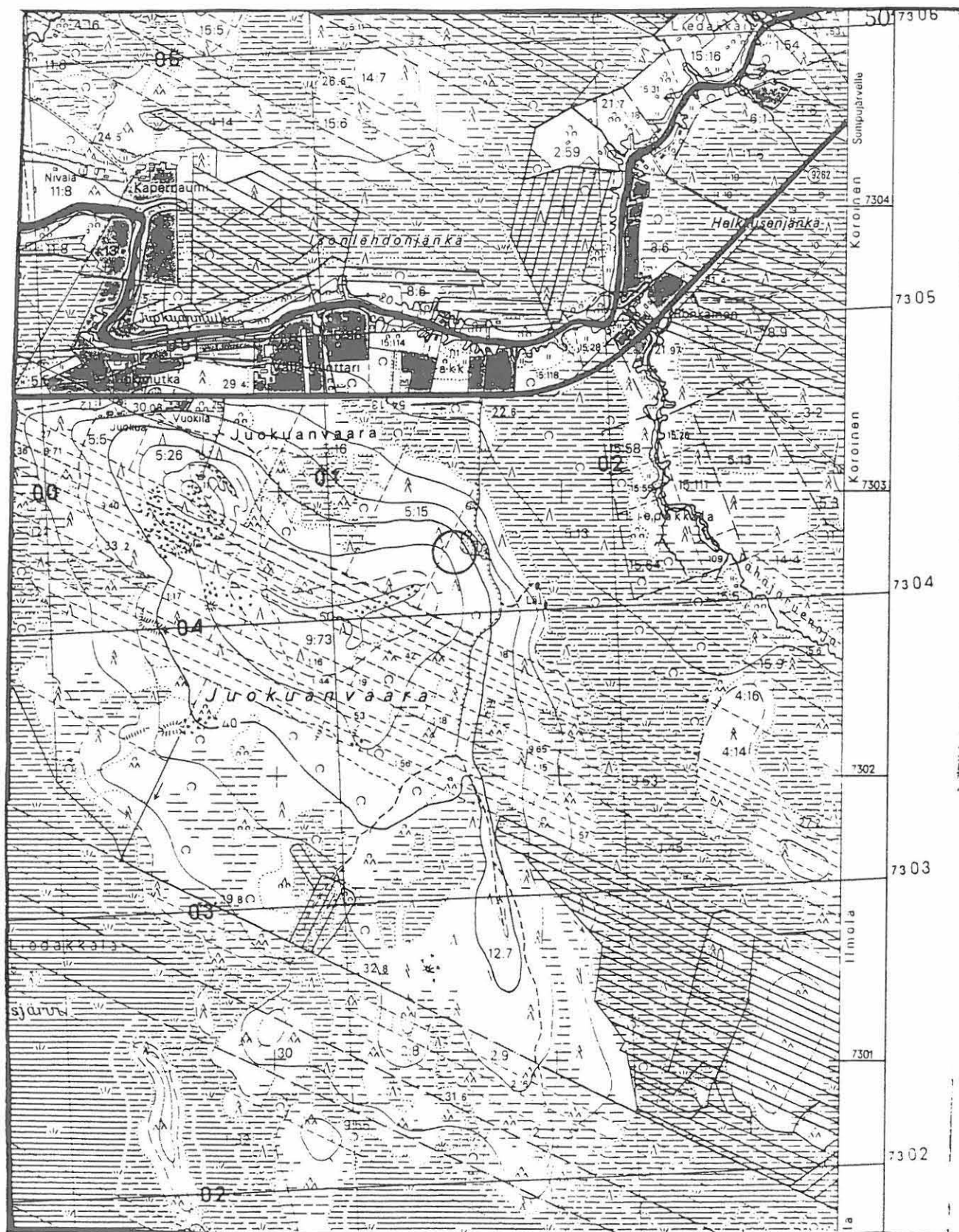
Tutkimukset:

Juokuanvaara sijaitsee noin 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on luode-kaakkosuunnassa noin 2 km pitkä ja yhden km levyinen moreeniharjanne. Korkein kohta kohoo yli 50 m mpy. Vaaran länsiosassa on laahahko kivikkoalue, johon pystytetty radiomasto. Kivikko on pahoin myllätty maston rakennustöiden yhteydessä. Vaaran keskiosassa olevan harjanteen itäosassa on toinen kivikko. Koillisosaan ja itäosan läpi kulkee soratie Lautiosaari-Sompujärvi väliseltä maantie n:o 9262:ltä Kirvesaavan itäpuolelle. Vaaran länsi- ja eteläpuolella sijaitsee Kirvesaapa. Noin 2 km vaaran korkeimmalta kohdalta luoteeseen on Pieni Kirvesjärvi, jonka korkeus on 25,5 m mpy. Vaaran itäpuolen ojitetut suoalueet ovat noin 25 - 30 m mpy. Vaaran kasvillisuustyyppi on lähinnä tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua, haapaa ja hieman mäntyä. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, metsäkurjenpolvea ja sammaleita. Koillisosassa on halkaisijaltaan noin 0,2 km laaja soramonttu. Sen länsipuolella on hakattu metsäpalsta. Vaaran koillis- ja itäosassa on hiekka-alueita, muuten maaperä on moreenia. Alueen kallioperä on kvartsiittia.

Röykkiömäinen keskuskuopparakennelma sijaitsee koilliseen laskevassa rinteessä muinaisessa sammaleen peittämässä, kivikkoisessa rantavallissa 10 m itään hakatun metsäpalsan reunasta. Jäännös on soikeahko, halkaisijaltaan 4 m ja koreudeltaan 0,4 m. Keskellä on neliskulmainen arkkumainen kuoppa, jonka reuna ovat tehty kvartsiittipaaseista. Kuopan syvyys on 0,7 m.

Tarkastus 20.7.1995 Ylimaunu

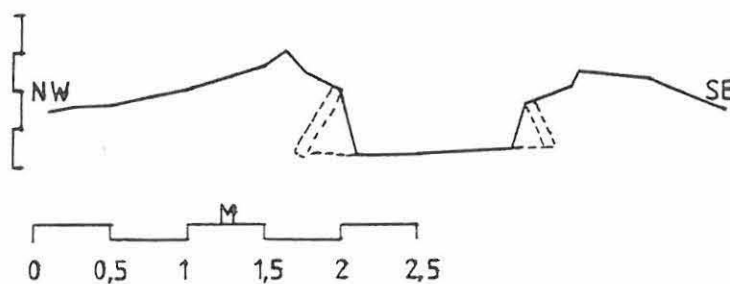
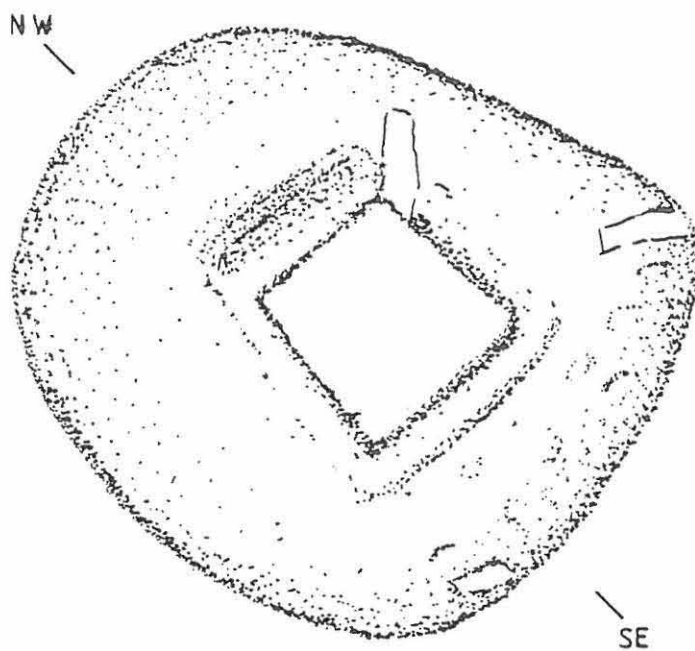
Keminmaa 122

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 122

JUOKUANVAARA 2

KEMINMAA 123

Kylä: Koroinen

Löytöpaikka: Juokuanvaara 3

- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

PK JUOKUANVAARA 2541 12 (1982)

x=7302 86 (7304 23)

y=2538 75 (3401 56)

z=32

Tila: 5:13

Löytöt:

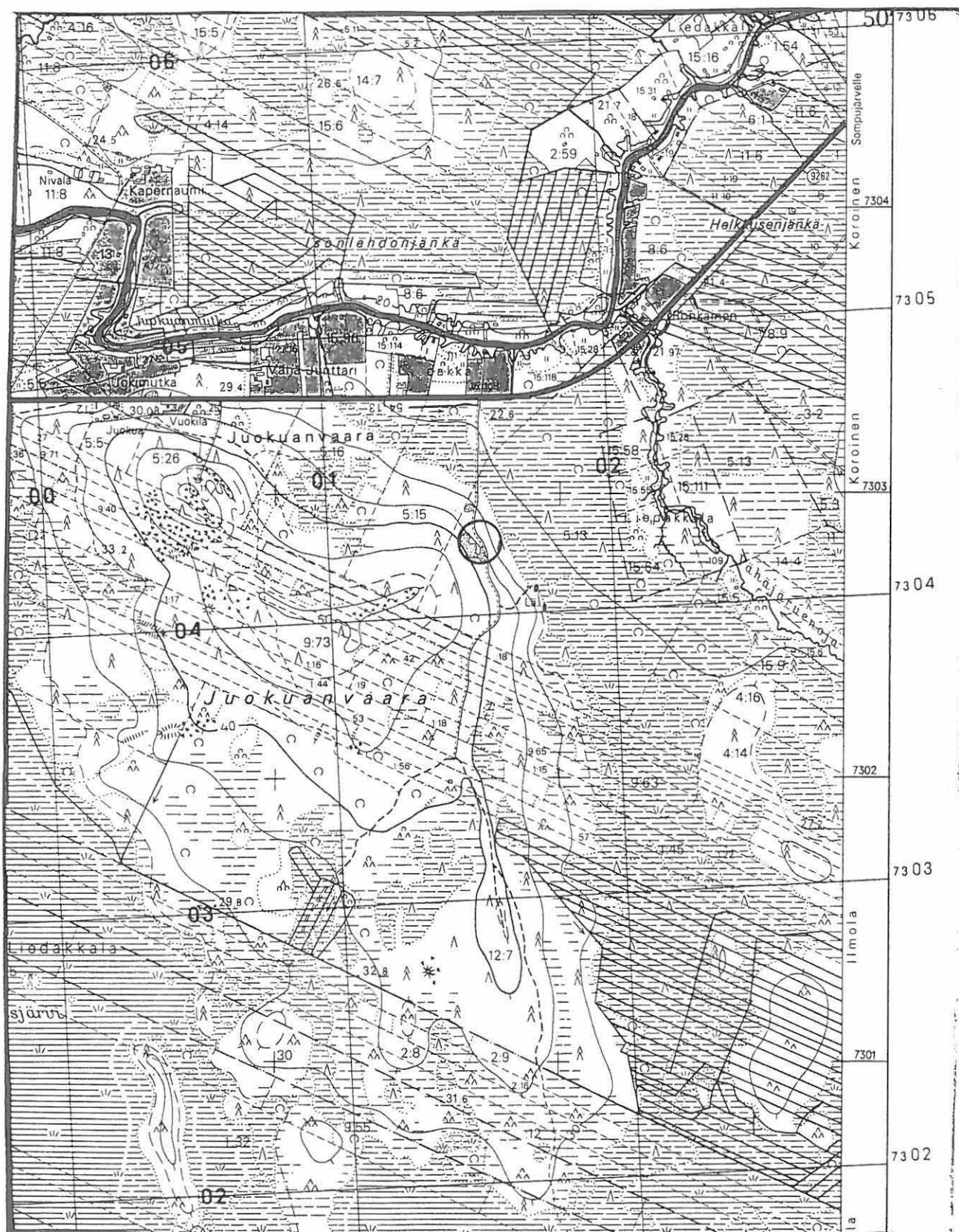
Tutkimukset:

Juokuanvaara sijaitsee noin 13 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään, noin 1 km Akkunusjoesta etelään. Vaara on luode-kaakkosuunnassa noin 2 km pitkä ja yhden km levyinen moreeniharjanne. Korkein kohta kohoo yli 50 m mpy. Vaaran länsiosassa on laahahko kivikkoalue, johon pystytetty radiomasto. Kivikko on pahoin myllätty maston rakennustöiden yhteydessä. Vaaran keskiosassa olevan harjanteen itäosassa on toinen kivikko. Koillisosaan ja itäosan läpi kulkee soratie Lautiosaari-Sompujärvi väliseltä maantie n:o 9262:ltä Kirvesaavan itäpuolelle. Vaaran länsi- ja eteläpuolella sijaitsee Kirvesaapa. Noin 2 km vaaran korkeimmalta kohdalta luoteeseen on Pieni Kirvesjärvi, jonka korkeus on 25,5 m mpy. Vaaran itäpuolen ojitetut suoalueet ovat noin 25 - 30 m mpy. Vaaran kasvillisuustyyppi on lähinnä tuoretta kangasmetsää, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua, haapaa ja hieman mäntyä. Aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, metsäkurjenpolvea ja sammaleita. Koillisosassa on halkaisijaltaan noin 0,2 km laaja soramonttu. Sen länsipuolella on hakattu metsäpalsta. Vaaran koillis- ja itäosassa on hiekka-alueita, muuten maaperä on moreenia. Alueen kallioperä on kvartsiittia.

Sorakuopan itäpuolelta, hiekkatien länsipuoleisessa leikkauksessa havaittiin kvartsi-iskoksia ja tien itäpuolella on kaksi kuoppajäännettä. Niiden halkaisija on 1,5 m ja syvyys 0,4 m. Molemmissa oli kairattaessa huuhtoutumiskerros ja sen alapuolella hiilensekaista likamaata. Jäänteet tulkittiin korkeuden perusteella varhaismetallikautiseksi asuinpaikaksi.

Tarkastus 20.7.1995 Ylimaunu
12.9.1995 Rautiainen ja Ylimaunu

Keminmaa 123

Ote peruskartasta 2541 12, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 124

Kylä:Koroinen

Löytöpaikka: Helkkusenvaara SW

- Pitkäröykkiö II

PK ALA-PENIKKA 2543 03 (1983)

x=7303 00 (7304 35)

y=2540 34 (3403 16)

z= 38

Tila:3:1

Löydöt:

Tutkimukset:

Helkkusenvaara sijaitsee noin 17 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään ja noin 2 km Akkunusjoesta kaakkoon Kivaloiden vaara-alueen eteläosassa. Kivaloiden länsipuolella virtaa Akkunusjoki lounaaseen kohti Kemijoen suuta. Vaaran korkein kohta on yli 100 m mpy., mutta maasto laskee länteen ja etelään päin. Länsipuolella maasto on 20 - 40 m mpy. ja eteläpuolella hieman päälle 40 m mpy. Vaaran korkeimmalta kohdalta noin 1,5 km länteen kulkee maantie n:o 9262 Lautiosaaresta Sompujärvelle. Maantieltä on metsäautotie yhteys Helkkusenvaaran eteläpuolitse vaaran itäpuolelle. Vaaran läpi kulkee ulkoilureitin ura Kemistä Kivaloille. Maasto on mäntyä kasvavaa kuivahkoa kangasta vaaran länsirinteillä. Eteläosassa kangas muuttuu tuoreeksi kangasmetsäksi, missä valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua ja katajaa. Aluskasvillisuus koostuu kuivahkolla kankaalla pääasiassa puolukasta, variksen marjasta, sammalista sekä jäkälistä. Tuoreella kankaalla aluskasvillisuus koostuu metsäkurjenpolvista, korteita, kämmeköistä, kuten tikankontista, maariankämmeköistä ja valkolehdokista, mustikoista, puolukoista sekä sammalista. Maaperä on kallioista ja louhikkoista vaaran länsirinteellä ja se muuttuu hiekkaiseksi etelärinteillä.

Pitkäröykkiö sijaitsee vaaran lounaisosassa ulkoilureitin uran länsipuolella kallioisella ja louhikkoisella rintellä. Röykkiö on 13 metriä pitkä ja molemmista päistä noin 3 metriä leveä. Keskiosasta röykkiö on noin 5 metriä leveä ja siinä on keskellä laakea, halkaisijaltaan 1,5 m ja 0,5 metriä syvä, kuopanne. Röykkiön korkeus on suurimmalta osaltaan noin 0,7 m.

Diat: 20337

Tarkistus: 6.7.1995 Mäenpää ja Ylimaunu

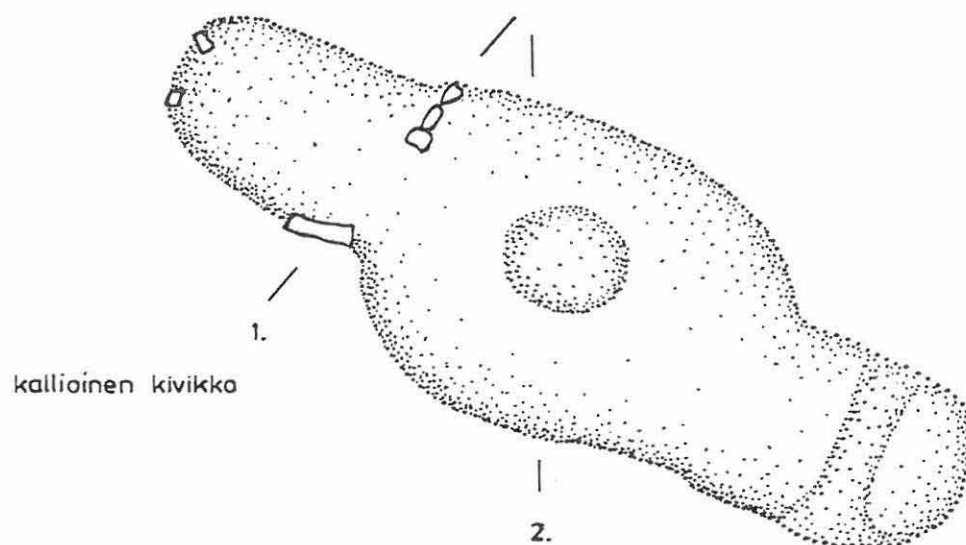
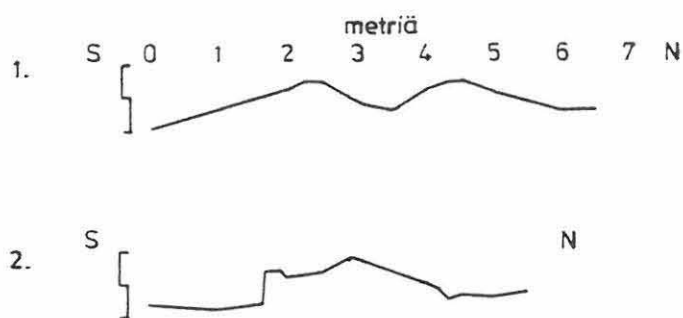
Keminmaa 124

Ote peruskartasta 2543 03, 1:20 000 (1983)

KEMINMAA 124 HELKKUSENVAARA SW

Piirros : E. Ojanlatva
T. Ylimaunu

0 1 2 3 4 5m

MK 1:100

KEMINMAA 125
 Kylä:Koroinen
 Löytöpaikka: Helkkusenvaara
 - Latomus (esihist.? hist.?) II

PK ALA-PENIKKA 2543 03 (1983)
 x=7302 82 (7304 22)
 y=2541 16 (3403 70)
 z= 48

Tila:3:1

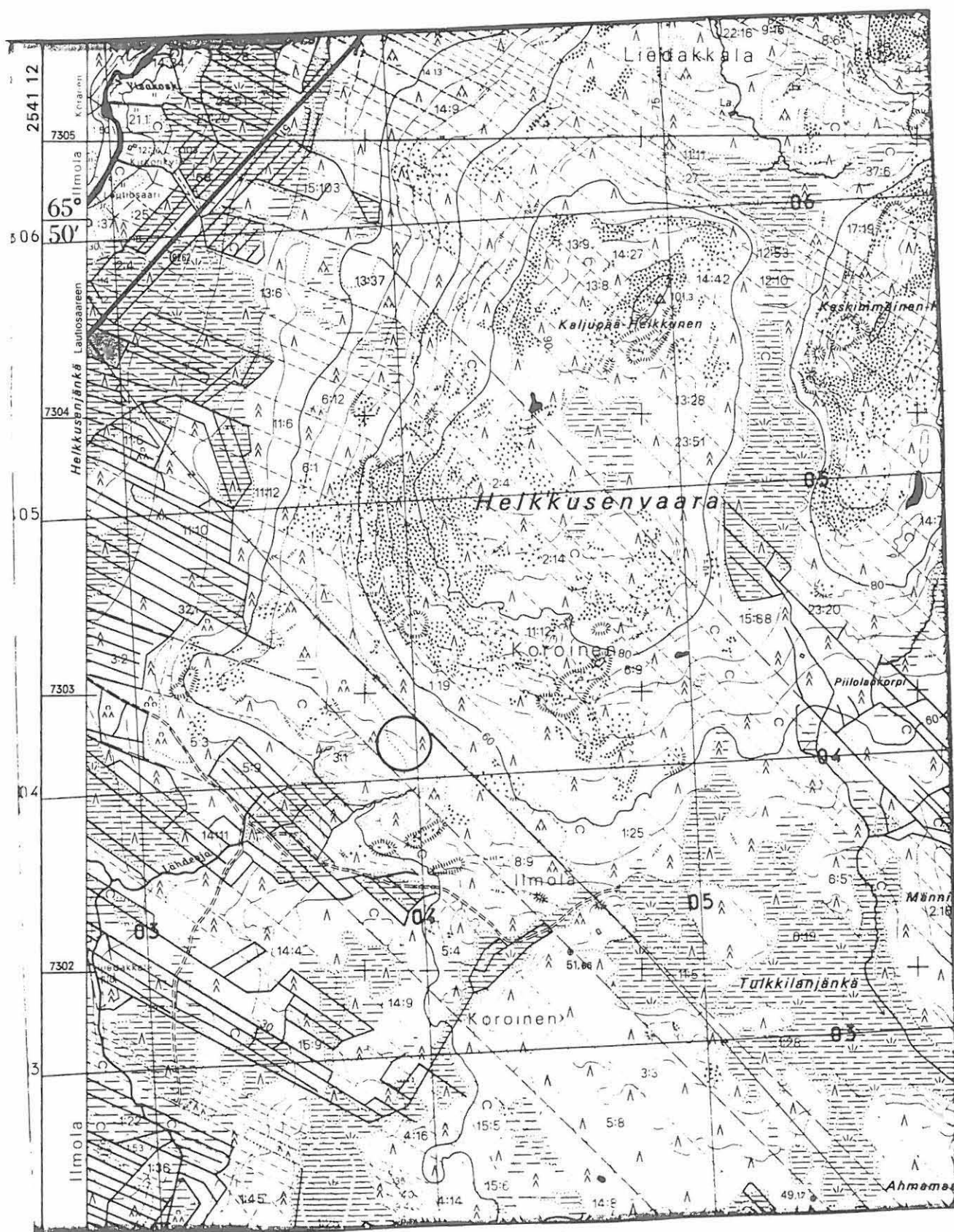
Löydöt:
 Tutkimukset:

Helkkusenvaara sijaitsee noin 17 km Keminmaan vanhalta kirkolta itään ja noin 2 km Akkunusjoesta kaakkoon Kivaloiden vaara-alueen eteläosassa. Kivaloiden länsipuolella virtaa Akkunusjoki lounaaseen kohti Kemijoen suuta. Vaaran korkein kohta on yli 100 m mpy., mutta maasto laskee länteen ja etelään päin. Länsipuolella maasto on 20 - 40 m mpy. ja eteläpuolella hieman päälle 40 m mpy. Vaaran korkeimmalta kohdalta noin 1,5 km länteen kulkee maantie n:o 9262 Lautiosaaresta Sompujärvelle. Maantieltä on metsäautotie yhteys Helkkusenvaaren eteläpuolitse vaaran itäpuolelle. Vaaran läpi kulkee ulkoilureitin ura Kemistä Kivaloille. Maasto on mäntyä kasvavaa kuivahkoa kangasta vaaran länsirinteillä. Eteläosassa kangas muuttuu tuoreeksi kangasmetsäksi, missä valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa myös koivua ja katajaa. Aluskasvillisuus koostuu kuivahkolla kankaalla pääasiassa puolukasta, variksen marjasta, sammalista sekä jäkälistä. Tuoreella kankaalla aluskasvillisuus koostuu metsäkurjenpolvista, korteita, kämmeköistä, kuten tikankontista, maariankämmeköistä ja valkolehdokista, mustikoista, puolukoista sekä sammalista. Maaperä on kallioista ja louhikkoista vaaran länsirinteellä ja se muuttuu hiekkaiseksi etelärinteillä.

Latomus sijaitsee vaaran etelärinteellä tuoreella ja kostealla kankaalla. Se on pohjois-etelä-suunnassa noin 15 m pitkä ja itä-länsi-suunnassa noin 10 metriä. Latomuksen länsireunassa on selvät noin 0,2 metriä korkeat ja yhtä leveät vallit. Muuten siinä on tasainen kiveys. Inventoinnin aikana ei voitu selvittää onko kyseessä esihistoriallinen vai ko historiallisen ajan muinaisjäännös tai onko kyseessä mahdollisesti luonnon muodostelma.

Tarkistus: 6.7.1995 Mäenpää ja Ylimaunu

Keminmaa 125

Ote peruskartasta 2543 03, 1:20 000 (1983)

KEMINMAA 126 241010126

PK KIRVESAAPA 2541 11 (1982)

Kylä: Lautiosaari

x=7294 90 (7296 58)

Löytöpaikka: Honkajärvenkangas 1

y=2534 82 (3397 32)

- varhaismetallikautinen asuinpaikka II

z=28 - 29

Tila: 5:61

Löydöt: Sär2-keramiikkaa, palanutta luuta

Tutkimukset:

Honkajärvenkangas sijaitsee 12 km kaakkoon Keminmaan vanhalta kirkolta ja noin 5 km eteläkaakkoon Elijärven louhoksesta. Kankaan itäpuolella 0,5 km päässä on umpeenkasvanut Honkajärvi, joka on hieman yli 20 m mpy. Kankaan korkein kohta on sen pohjoispäässä hieman yli 30 m mpy. Kangas on pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka koillisosassa on hiekka-alue. Se on noin 0,3 km pitkä ja 0,1 leveä koilliseen jatkuva harjanne. Hiekka-alueen lounaisosassa on halkaisijaltaan 0,05 km laaja sorakuoppa. Kankaan keskiosassa itärinteessä maaperä on soraa. Honkajärvenkankaan luoteissosaan tulee Kemin Länkimaasta soratie, joka haarautuu pohjoiseen ja etelään kankaan luoteisosassa. Kankaan keskiosassa on laaja noin 0,5 km pitkä ja 0,3 km leveä hakkuuaukea. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivaa ja kuivahkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa hieman kuusta ja koivua. Pensaskasvillisuuden muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena kasvaa puolukkaa, mustikaa, variksenmarjaa, heiniä, sammaleita ja jäkäliä. Kankaan alaosissa kasvillisuus muuttuu korpisuosta märeksi, erittäin vaikeakulkuiseksi suoksi Honkajärvessä. Alueen kallioperä on granodioriittia, siinä on lisäksi graniittijuonia.

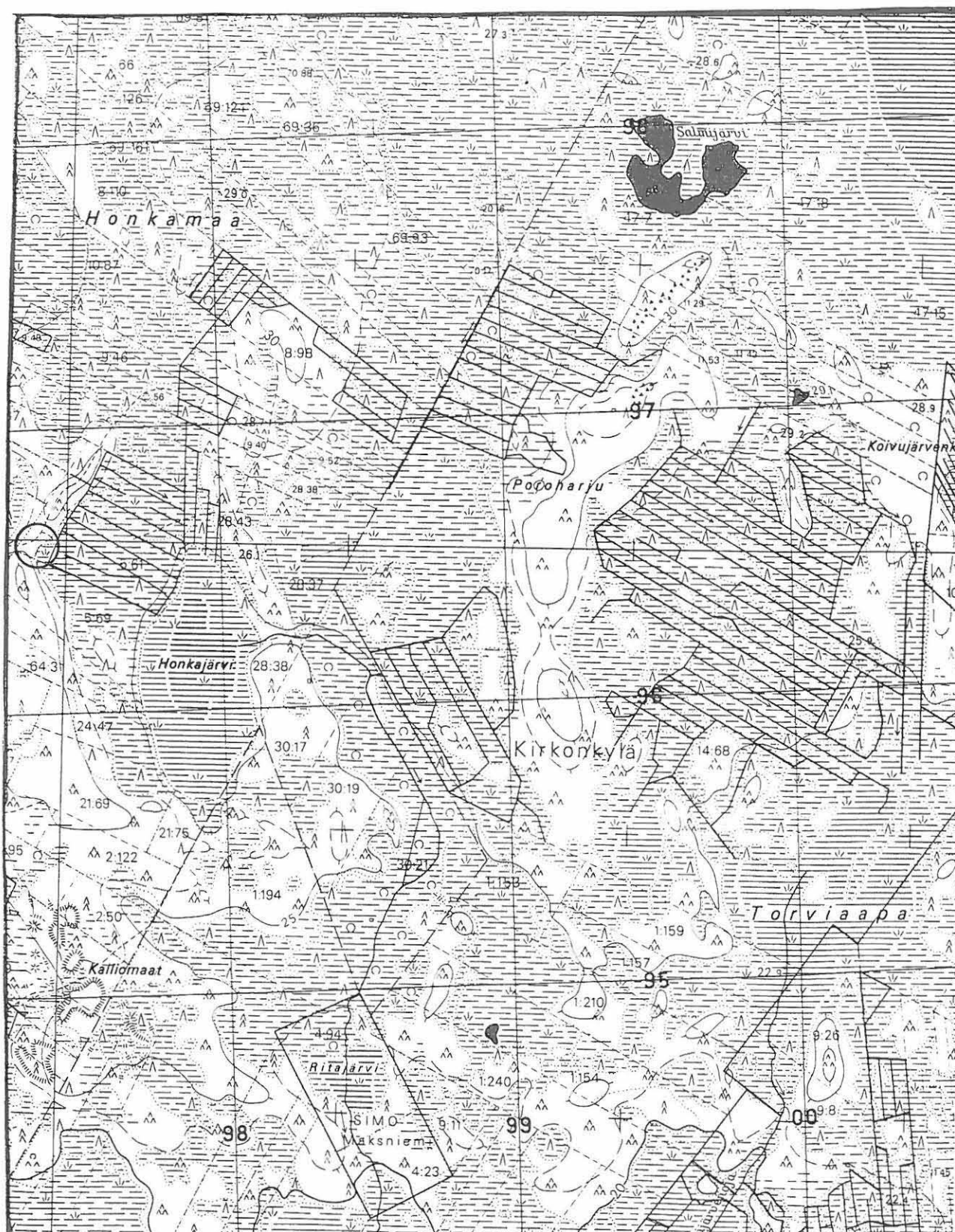
Asuinpaikka sijaitsee kankaan koillisosassa hiekkakuopan ympärillä hiekka-alueella. Kankaan ja sorakuopan välisellä alueella on 12 keittokuoppaa, joiden halkaisija vaihtelee 2 - 4 m ja syvyys 0,5 - 1,2 m. Sorakuopan reunoilla on runsaasti palaneita kiviä sekä havaittiin palanutta luuta, kvartsi-iskoksia ja Sär2-keramiikkaa.

Diat: 20278-20284

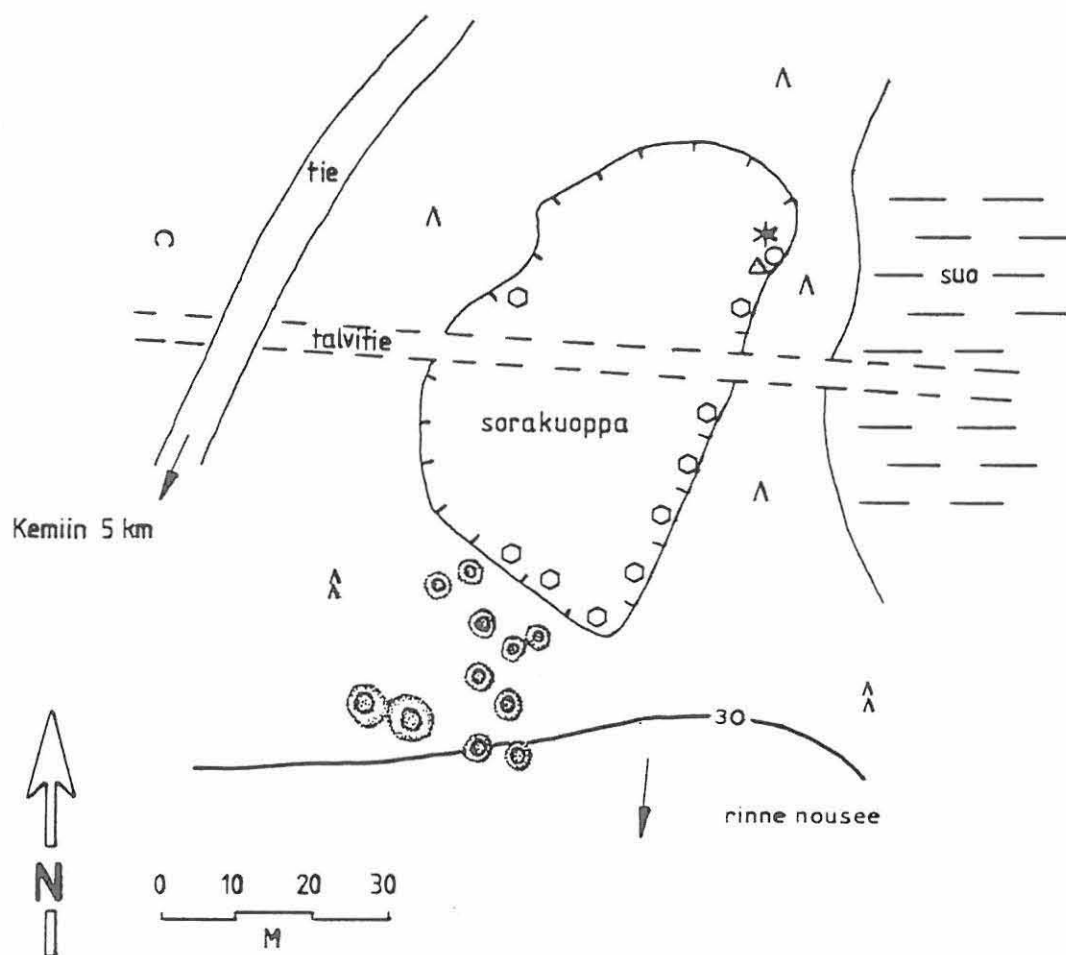
Värikuvat: 9-9-7-15

Tarkastus 5.9.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

Keminmaa 126

Ote peruskartasta 2541 11, 1:20 000 (1982)

KEMINMAA 126 HONKAJÄRVENKANGAS 1

- ⊙ keittokuoppa
- △ kvartsia
- luuta
- ◻ palanutta kiveä
- * keramiikkaa

Piirros: E. Ojanlatva

KEMINMAA 127 241010127 PK KIRVESAAPA 2541 11 (1982)
 Kylä: Lautiosaari x=7294 40 (7295 86)
 Löytöpaikka: Honkajärvenkangas 2 y=2535 10 (3397 48)
 - varhaismetallikautinen? asuinpaikka II z=28 - 30

Tila: 24:47

Löydöt:
 Tutkimukset:

Honkajärvenkangas sijaitsee 12 km kaakkoon Keminmaan vanhalta kirkolta ja noin 5 km eteläkaakkoon Elijärven louhoksesta. Kankaan itäpuolella 0,5 km päässä on umpeenkasvanut Honkajärvi, joka on hieman yli 20 m mpy. Kankaan korkein kohta on sen pohjoispäässä hieman yli 30 m mpy. Kangas on pohjois-eteläsuuntainen moreeniharjanne, jonka koillisosassa on hiekka-alue. Se on noin 0,3 km pitkä ja 0,1 leveä koilliseen jatkuva harjanne. Hiekka-alueen lounaisosassa on halkaisijaltaan 0,05 km laaja sorakuoppa. Kankaan keskiosassa itärinteessä maaperä on soraa. Honkajärvenkankaan luoteissosaan tulee Kemistä Länkimaasta soratie, joka haarautuu pohjoiseen ja etelään kankaan luoteisosassa. Kankaan keskiosassa on laaja noin 0,5 km pitkä ja 0,3 km leveä hakkuuaukea. Kasvillisuustyypiltään alue on kuivaa tai kuivahkoa kangasmetsää, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa hieman kuusta ja koivua. Pensaskasvillisuuden muodostaa kataja. Aluskasvillisuutena kasvaa puolukkaa, mustikaa, variksenmarjaa, heiniä, sammaleita ja jäkäliä. Kankaan alaosissa kasvillisuus muuttuu korpisuosta märeksi, erittäin vaikeakulkuiseksi suoksi Honkajärvessä. Alueen kallioperä on granodioriittia, siinä on lisäksi graniitti juonia.

Asuinpaikka sijaitsee kankaan keskiosassa loivasti itään laskevassa rinteessä. Kankaalla on 12 keittokuoppaa. Niiden halkaisija on 1,5 m ja syvyys 0,3 m. Kuoppien länsipuolella kankaan harjanteen päällä on kaksi kuoppajäännettä, joiden halkaisija on 3 x 2,5 m ja syvyys 1,2 m. Toisen kuopan pohjalla on terävähkö pysty kivi. Molemmissa kuopissa oli huuhtoutumiskerros. Kuoppajäänneet tulkittiin mahdollisiksi pyyntikuopiksi.

Värikuvat: 9-9-7-16, 9-9-79-17, 9-10-1-18

Tarkastus 5.9.1995 Alakärppä, Ojanlatva, Ylimaunu

KEMINMAA 128

Kylä:Liedakkala

Löytöapaikka:Tornivaara SW

- esihistoriallinen asuinpaikka II

PK ALA-PENIKKA 2543 03 (1983)

x=7306 88 (7308 16)

y=2542 44 (3405 44)

z=52 - 53

Tila: 6:36

Löydöt:

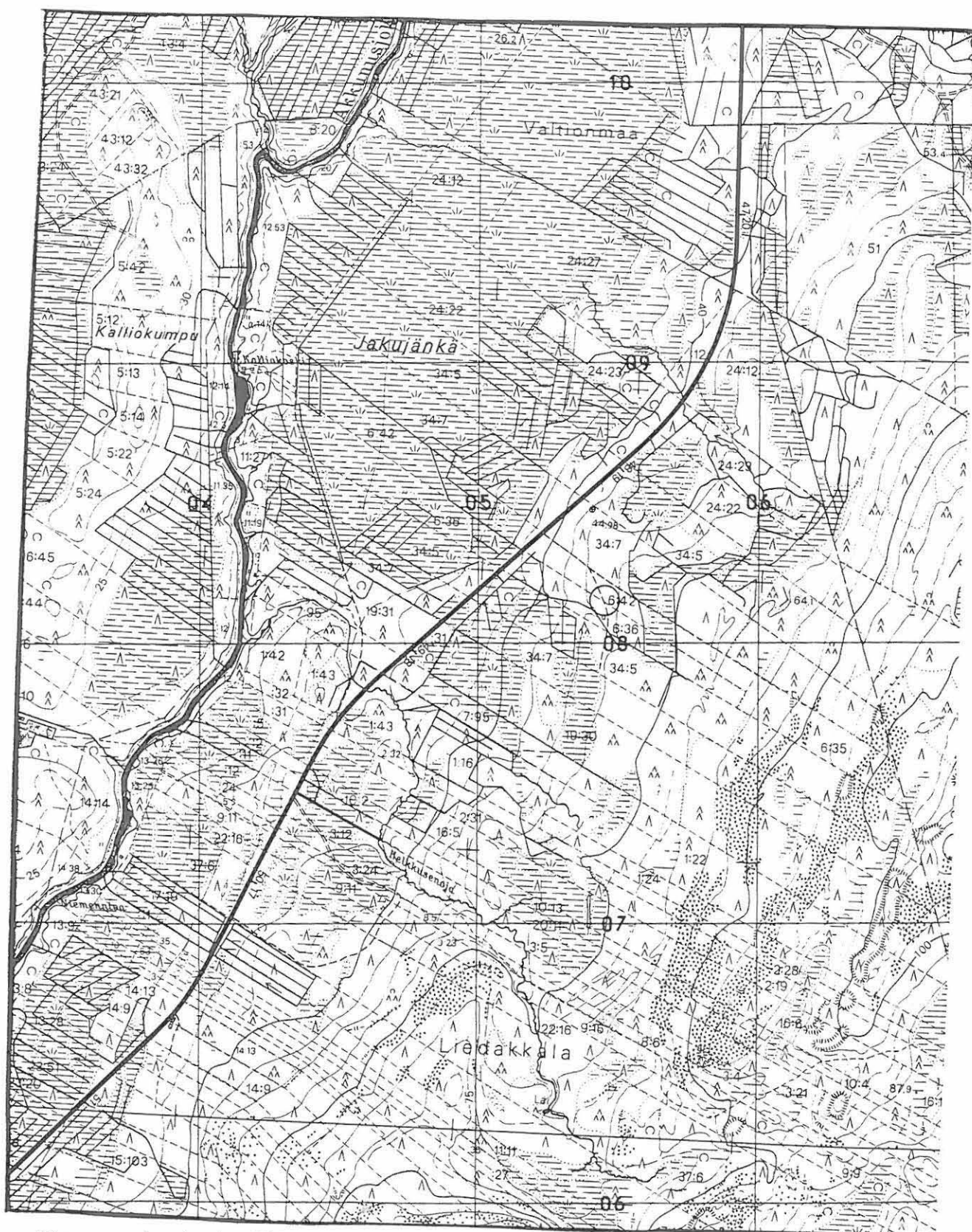
Tutkimukset:

Kohde sijaitsee noin 17,5 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkoilliseen noin 1,5 km Akkunusjoesta itään Kivaloiden vaaraalueen lounaisosassa. Tornivaara kohoaa yli 120 m mpy. Keski-Penikasta lounaaseen ja Helkkusenvaarasta pohjoiseen. Vaaran rinteillä on muinaisten rantavöimien paljaaksi huhtomia louhikkoja ja kivikkoja. Rinteiden alaosissa on hiekkakankaita, joilla on rantavalleja. Rinteet laskevat länteen Jakulinjängälle (Jakujängälle), jonka korkeus on noin 25 m mpy. Vaaran länsipuolitse kulkee maantie n:o 9262 Lautisaaresta Sompujärven suuntaan. Alueen kallioperä koostuu kvartsiitista. Kasvillisuustyyppi alueella on kuiva tai kuivahko kangas, jossa valtapuuna on mähty. Sen ohella kasvaa koivua. Kataja muodostaa harvan pensaskerroksen ja aluskasvillisuuten varpukasveja: mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Kenttäkerroksessa on sammaleita ja jäkälää.

Lautisaaresta Sompujärvelle kulkevalta maanteiltä erkanev hiekkatie itään noin 0,8 km Helkkusen ojan sillasta pohjoiseen. Maantieltä noin 0,3 km itään on hiekkatien vieressä, noin 5 m tiestä itään, halkaisijaltaan 7 m asuinpaikkavalli. Se on miltei neliskulmainen ja sen syvyys on 0,4 m. Vallit ovat 1 m levyiset ja sisätilan halkaisija on 5 m. Kairattaessa havaittiin selvä huuhtoutumiskerros. Vallista noin 100 m etelään virtaa länteen jängälle oja.

Tarkastus 6.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 128

Ote peruskartasta 2543 03, 1:20 000 (1983)

KEMINMAA 129

PK PUUKKOKUMPU 2544 01

Kylä: Valtionmaa

x=7310 10 (7311 00 - 20)

Löytöpaikka: Keski-Penikka Jääkärikämpä

y=2547 75 (3410 90)

- Kivikautinen asuinpaikka ? II

z=93 - 95

Tila:

Löydöt:

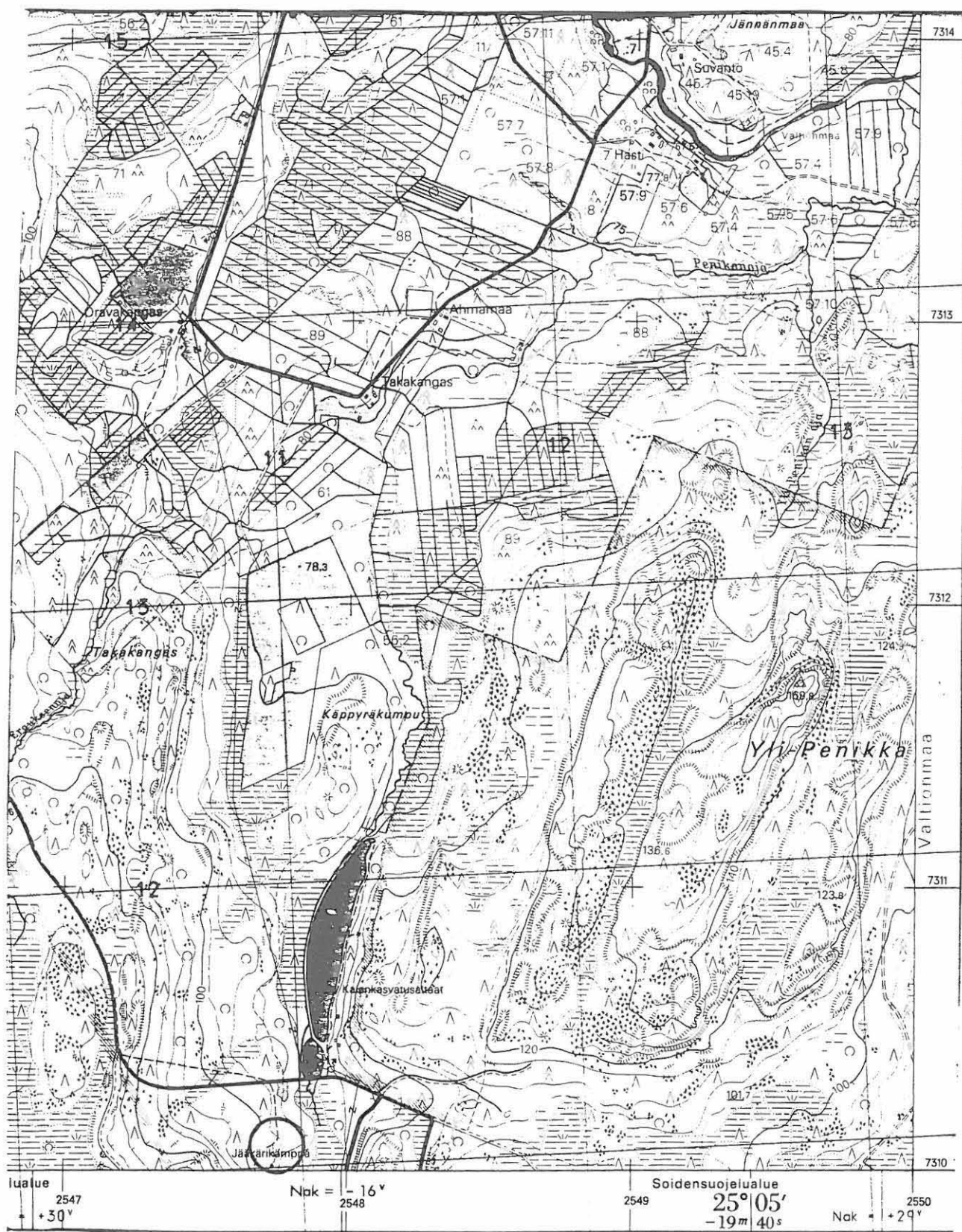
Tutkimukset:

Kohde sijaitsee noin 23 km Keminmaan vanhalta kirkolta itäkoilliseen Kivaloiden vaarajonon keskivaiheilla, Yli-Penikan lounaispuolella, Keski-Penikan pohjoispäässä itään laskevassa rinteessä. Keski-Penikan korkein kohta on yli 180 m mpy. Idässä noin 200 m päässä nousee Yli-Penikan etelärinteet. Näiden rinteiden väliin jää noin 1 km pitkä ja 0,3 km leveä lampi, joka toimii kalankasvatuslaitoksen kalalammikkona. Lautiosaaresta Sompujärvelle vievältä maantieltä n:o 9262 erkaneet kalankasvatuslaitokselle ja jääkärikämpälle soratie noin 5 km ennen Puukkokumpua. Tie nousee Oravakankaan läpi Keskipenikalle. Jääkärikämpä sijaitsee noin 300 m tiestä etelään ja noin 400 m eteläluoteeseen kalankasvatusaltaista. Alueen kallioperä koostuu kerrosrakenteisesta gabrosta ja graniittigneissistä. Maaperä vaarojen rinteillä on osittain louhikkoa, kalliokkoa sekä sora- ja hiekka-alueita. Rinteiden välissä on suoalueita samoin kuin Eraus-Penikan päällä. Kasvillisuustyyppi alueella on pääasiassa kuivahko kangasmetsä, jossa valtapuuna on mänty. Sen ohella kasvaa myös kuusta ja koivua. Pensaskerroksen muodostaa kataja. Aluskasvillisuuten on horsmaa, puolukkaa, mustikkaa sekä sammaleita.

Jääkärikämpälle vievältä hiekkatieltä ja kämpän eteläpuoleisesta hiekkatörmästä löytyi kvartsia noin 250 m matkalta. Löytöjen perusteella alueella on mahdollinen kivikautinen asuinpaikka.

Tarkastus 21.7.1995 Ylimaunu

Keminmaa 129

Ote peruskartasta 2544 01, 1:20 000

KEMINMAA 130
Kylä: Lautiosaari
Löytöpaikka: Lautiosaari
- röykkiö II

PK KEMI 2541 08 (1982)
x=7299 58 (7301 62)
y=2526 22 (3388 83)
z=19

Tila: 71:124

Löydöt:
Tutkimukset:

Kohde sijaitsee noin 3 km Keminmaan vanhalta kirkolta kaakkoon, noin 0,7 km Kemijoesta kaakkoon noin 0,7 km pitkällä ja 0,4 km leveällä, pohjois-eteläsuuntaisella moreeniharjanteella. Sen korkein kohta on yli 22 m mpy. Kemi-Tornion lentoasema sijaitsee vajaan kilometrin päässä. Lännestä Tornion suunnasta tulee maantie n:o 9203, pohjoisesta Lautionsaaresta päin tulee maantie n:o 926, nämä kaksi tietä yhtyvät harjanteen länsipuolella ja jatkavat kohti Kemiä maantie n:o 926:na. Maan ja maantien välistä kulkee Kemistä pohjoiseen kulkeva rautatie. Maan pohjoisosassa on tavaraterminaali aivan Keminmaan ja Kemin kaupungin kunnan rajalla. Alueen kasvillisuustyyppi on tuorekangasmetsä, jossa valtapuuna on kuusi. Sen ohella kasvaa koivua. Pensaskerroksessa kasvaa kataja. Aluskasvillisuuden muodostavat varpukasvit ja sammaleet.

Röykkiö sijaitsee louteeseen laskevassa rinteessä noin 1 m kunnan rajasta koilliseen ja 15 m rekkaa-autotavaraterminaalista kaakkoon. Röykkiö on 7 m pitkä ja 1 m korkea. Röykkiöltä on ollut 1940-luvulla hyvä näköala Kemijoelle luoteeseen.

Tarkastus: 29.10.1995 Ylimaunu

KEMINMAA 131

PL ALA-PAKKOLA 2542 10 (1981)

Kylä: Ala-Paakkola

x=7311 12

Löytöpaikka: Revonnenä W

y=2532 89

- varhaismetallikautinen asuinpaikka? II

z=40

Tila:15:25

Löydöt:

Tutkimukset:

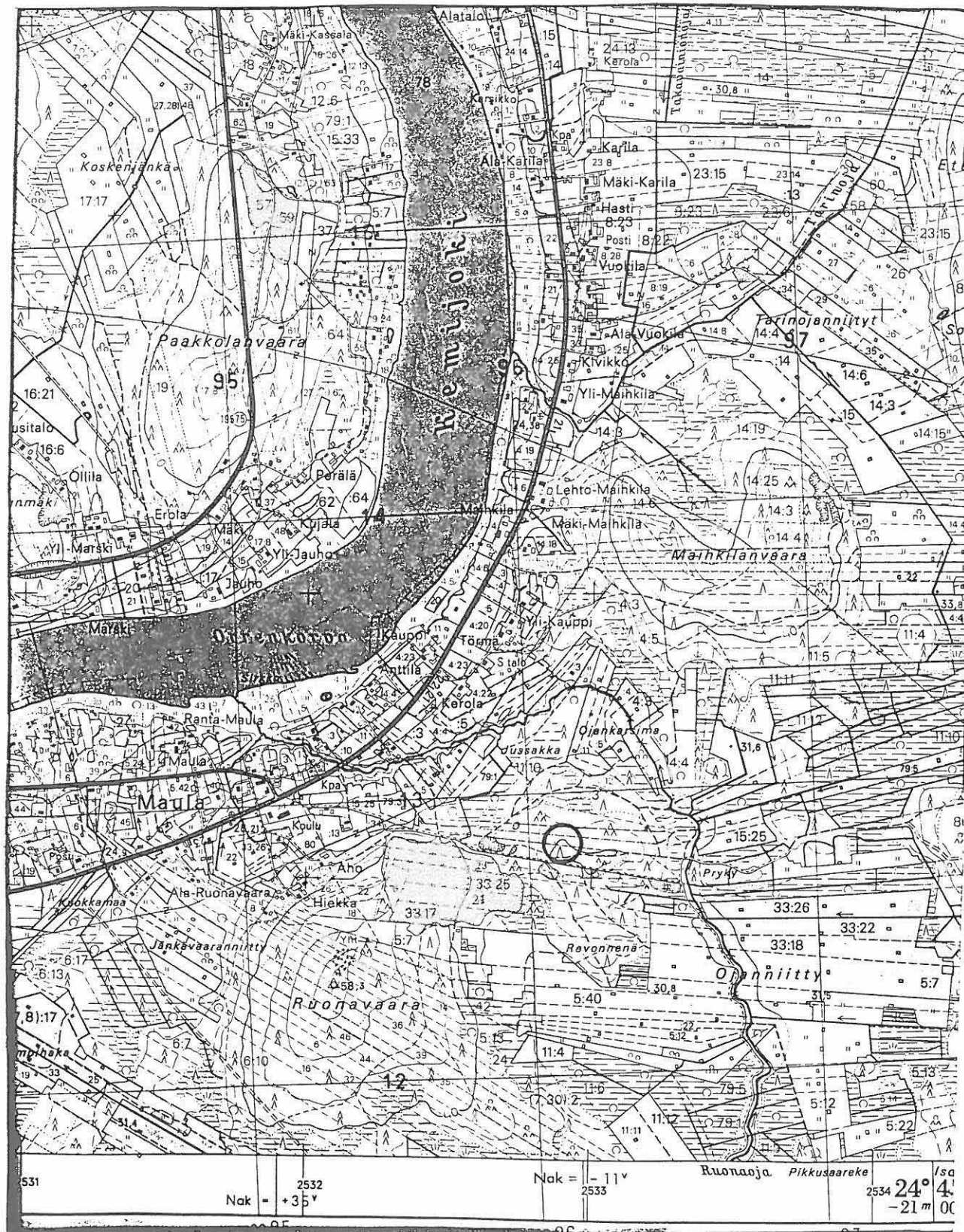
Revonmaa sijaitsee noin 12 km Keminmaa vanhalta kirkolta koilliseen ja noin kilometri Kemijoesta kaakkoon. Revonmaasta noin yksi km lounaaseen kohoa Ruonavaara yli 50 metrin korkeuteen. Revonmaan korkein kohta on hieman yli 40 metriä merenpinnan yläpuolella. Alueen maaperä on hiekkaa ja kallioperä fylliittiä. Maan läpi kulkee soratie Maulasta itään. Tien pohjoispuolella on pienehköjä hiekkakuoppia. Maan pohjoisosassa on metsätie. Alueen kasvillisuustyyppi on kuivahko mäntykangas, jossa valtapuun lisäksi kasvaa hieman koivuja ja kuusia. Aluskasvillisuus koostuu pääasiassa mustikasta, puolukasta ja variksienmarjasta. Soratien ojissa kasvaa hieman pajua.

Asuinpaikka sijaitsee Ruonavaaran pohjoispuolitse kulkevasta soratiestä noin 70 - 80 m pohjoiseen. Kankaan korkeimmalla kohdalla lännestä itään kulkevan metsälinjalla on laakea, halkaisijaltaan 2,5 x 3 m kuoppajäänne. Etenkin itäreunalla on noin 0,3 m korkea ja 2 m leveä valli. Kuopassa ja vallissa oli molemmissa selvä huuhtoutumiskerros kairattaessa. Jäänös muistuttaa samoilla korkeuksilla olevia asuinpaikkavalleja ja se tulkittiinkin sellaiseksi.

Diat: 20326

Tarkastus: 16.7.1995 Ylimaunu.

14.9.1995 Alakärppä-Ojanlatva-Ylimaunu

Ote peruskartasta 2542 10, 1:20 000 (1981)